

Naš časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v **ponedeljek, 30. novembra.**
Gradivo bomo zbirali do 16. novembra.

Nove pridobitve na Vrzdencu

Horjulska občina je bogatejša za novo poslovilno vežico in spomenik Cankarjevi materi

Vrzdenc je za Slovence zelo pomemben: od tod namreč izvira Cankarjeva mati Neža Pivk, ki doslej na naših tleh ni imela vidnejšega obeležja. Malce višje, pod obronki gozda, pa stoji ena najstarejših cerkva pri nas, cerkev svetega Kancijana,

ki ima zaradi svojih poslikav velik zgodovinsko-kulturni pomen. Po desetletju različnih gradbenih in konservatorskih aktivnosti na cerkvi je tamkajšnji del Vrzdenc dobil končno podobo z najnovejšo pridobitvijo, poslovilno vežico sve-

tega Krištofa. Poleg objekta je svoje mesto našel tudi kip, posvečen Cankarjevi materi. Več o tem prazniku - ne samo za Vrzdenc, ampak tudi za celotno občino, si preberite na horjulskih straneh. --> 25

Vrhnika

Kemis ima črno gradnjo

Odločitev inšpektorata

Občina Vrhnika je prejela delno odločbo, s katero je Inšpektorat RS za okolje in prostor odločil glede nezakonitosti gradnje in uporabe poslovnega centra SPPC Kemis. Inšpektorat je odločil, da je novogradnja družbe Kemis, d. o. o., nelegalna gradnja, ki jo je treba odstraniti v 360 dneh. Župan Občine Vrhnika Danijel Cukjati pozdravlja odločitev inšpektorata, Kemis pa napoveduje pritožbo. Več na vrhniških straneh. --> 5

Dobrova - Polhov Gradec

Barjansko kolesarsko omrežje

Javna predstavitev

Na javni predstavitvi v začetku oktobra je župan Franc Setnikar poudaril, da je strah občanov, ki so lastniki kmetijskih zemljišč ob trasi, kjer bo zgrajena kolesarska povezava, odveč – projekt bo namreč poskrbel za ohranitev obstoječih dostopov do kmetijskih zemljišč. Zbrane sta zanimala predvsem potek trase in rešitev posameznih težav. --> 40

Log - Dragomer

Kmalu selitev lekarne

Ambulanta že v novih prostorih

Ko se je konec septembra v novo občinsko stavbo na Loški cesti 12 preselila ambulanta splošne medicine, se bo tja kmalu preselila tudi Lekarna Ljubljana. Izvedeli smo, da so v začetku oktobra že dobili soglasje Ministrstva za zdravje za selitev na novo lokacijo. V prispevku na log-dragomerških straneh vam je dopisnica Vesna Lovrenčič pripravili tudi zbirke osnovnih informacij o ambulantni na novi lokaciji na Logu. --> 31

Borovnica

Kolesarska povezava

Občinski svet pritrdil predlogu

Občinski svetniki so na občinski seji z desetimi glasovi za in enim proti potrdili predlagani Investicijski program za projekt Kolesarska povezava Borovnica-Bistra, kot pogoj pa postavili, da se v ta namen uporabijo sredstva v višini 622.050,00 evrov, ki si jih je Občina Borovnica izbrala v okviru Dogovora za razvoj Ljubljanske urbane regije. Daljši prispevek na to temo si preberite na borovniških straneh. --> 20

Ostanite negativni

Prejšnji mesec je kazalo, da ne bo tako hudo, kot se je začelo kazati sedaj. Seveda pišem o koronavirusu. Ko nastaja ta prispevek, je Vlada ravno razglasila epidemijo, ki bo od nas terjala odpoved določenim svoboščinam in razvadam. Ni mi težko, da jim sledim, če bo to dobro za vse nas in če bo potem bolje. Sploh zato, ker pravijo, da bo najhujše šele prišlo. Glede na to, da se razmere spreminjajo tako rekoč iz dneva v dan, boste v Našem časopisu morda zapazili nedoslednosti pri najavi dogodkov. Vedite, da je veliko zapisov nastajalo še v času, ko so bile omejitve zelo mile. Z razglasom epidemije bodo nekateri dogodki zagotovo odpadli, drugi pa mogoče ne. Zato svetujem, da vedno preverite na spletu organizatorja, ali dejansko bo dogodek, da ne bo pozneje nejevolje. Naslednja številka bo izšla na zadnji dan novembra, gradivo bomo zbirali do 16. novembra. Upam, da nam bo uspelo, kot nam je spomladi, ko ste bralci kljub razglašeni epidemiji zelo pridno pisali. Gradiva nam ni nikoli manjkalo, čeprav me je kdo velikokrat povprašal, če bomo sploh izšli. V upanju, da »se bomo čez mesec ponovno brali«, vam želim, da ostanete negativni – na koronavirus!

Gašper Tominc, Naš časopis

Cankarjeva misel

Življenje je res nekaj lepega, če ga človek živi. Ali kdor stoji ob strani, ne vidi drugega kot globoko in široko reko ostudnosti.

Ivan Cankar

Ivan Cankar, Knjiga za lahkomiiselne ljudi – Profesor Kosirnik

Kuhinje⁺

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

50%
popust na
vse modele!

+ BREZPLAČNI
IZRIS

Nemške kuhinje:
nobilis

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarino Vrhnika - nekdanja trgovina IUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

www.lekarnaljubljana.si

Veljavnost od 15. 10. do 23. 11. 2020

ZDRAVO

iz generacije
v generacijo

izbrano iz kataloga ugodnosti

**VITAMIN C 500 MG
90 TABLET**

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo
za uravnoteženo in raznovrstno
prehrano.

redna cena: 13,98 €
cena s Kartico zvestobe

11,18 € + 3 **POPUST: 20%**

**OTROŠKE
ZOBNE ŠČETKE
SILVER CARE**

Otroške zobne ščetke
s protibakterijskim
delovanjem.

**20%
popust**
kupone za imetnike Kartice zvestobe

**ALOE OLJE, ALOE VERA X2
50 ML**

Za posebno nego kože (strije,
brazgotine, znaki staranja,
izsušenost, akne), vsebuje
hialuronsko kislino iz aloje vere,
eterična olja čajevca in sivke, izvleček
kamilice ter mandljevo in jojoba olje.

redna cena: 11,91 €
cena s Kartico zvestobe

9,53 € + 2 **POPUST: 20%**

**PRŠNI ČAJ
70 G**

Vsebuje ozkoлистni trpotec,
golostebelni sladki koren, sladki
navadni komarček, vrtno materino
dušico, jeglič in lipove cvetove.

redna cena: 4,11 €
cena s Kartico zvestobe

3,29 € + 1 **POPUST: 20%**

**KLEŠČE ZA MOČNE NOHTE
VITRY**

Močne pedikurne klešče
iz nerjavnega jekla.

redna cena: 26,63 €
cena s Kartico zvestobe

21,30 € + 4 **POPUST: 20%**

**VESCIN GEL,
NEKOČ IN DANES
150 ML**

Gel za nego utrujenih in težkih
nog, z escinom in mentolom.

redna cena: 9,80 €
cena s Kartico zvestobe

7,84 € + 2 **POPUST: 20%**

Za več informacij prelistajte
nov **katalog ugodnosti** ali
nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko
080 71 17!

LEKARNA LJUBLJANA

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnih LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 15. 10. do 23. 11. 2020 oz. do prodaje zalog.

BMC
avtodeli.com

VEČ KOT SAMO TRGOVINA Z AVTODELI.

BMC
avtodeli.com

Ob prenovi trgovine smo za vas pripravili posebne popuste.

Akcijsko ponudbo najdete na:
avtodeli.com **051 617 590**

Kupon za 10%
popust
na vse
akumulatorje.

Kupon za 20%
popust
na vse
brisalce.

NICECAR D.O.O.
AVTOKLEPARSKÉ IN AVTOLIČARSKÉ STORITVE
V LOGATCU, ZAPOLJE IV, 5
info@nicecar.si
030/40 50 60

POGODBENI SERVIS ZAVAROVALNICE

SODOBNO OPREMLJENA DELAVNICA

NADOMESTNO VOZILO

OČISTIMO VSAKO VOZILO PO POPRAVILU

ORIGINALNI NADOMESTNI DELI

OCENA ŠKODE KASKO ZAVEZANCEV ZAVAROVALNIC*

FRIZERSKI STUDIO

NOVO NA VRHNIKI!

TRŽAŠKA CESTA 8

Za rezervacijo pokličite na tel.;

041 728 718

DK SENČILA

SERVIS IN MONTAŽA

komarniki • rolete • žaluzije • rolo senčila • screeni
pliseji • lamelne zavese • tende • rolo garažna vrata

040 517 548

dk.sencila@gmail.com

VODOVOD & OGREVANJE d.o.o.

- vodovodne instalacije
- centralno ogrevanje
- priklop toplotnih črpalk
- talno ogrevanje
- adaptacije kopalnic

Brane Smrtnik • Cesta borcev 5 • 1358 Log pri Brezovici
041 737 290 • brane.smrtnik@gmail.com

Prve *novice*

Potrjen županov predlog glede uporabe bilančnega dobička družbe JP KPV, d. o. o.

Borovniški župan je svetnike seznanil s trenutno situacijo na JP KPV, d. o. o. Povedal je, da sta z županom Občine Log - Dragomer Miranom Stanovnikom predlagala, da glede na razmere v podjetju ostanek dobička ostane nerazporejen, Občina Vrhnika pa je predlagala 13 % delitev bilančnega dobička. Občinski svet Občine Borovnica je enako kot Občinski svet Občine Log - Dragomer zavrnil predlog Občine Vrhnika.

--> 20

Intervju z županom Francem Setnikarjem

Na začetku leta si nismo mogli predstavljati, kaj vse nas čaka. Leto 2020 je resnično pravi test vzdržljivosti in prilagodljivosti. Naša dopisnica se je pogovarjala z županom Francem Setnikarjem, kako so minuli meseci vplivali na življenje v občini ter tudi na delo občinske uprave. Tako kot vse občane je tudi mene zanimalo predvsem, kako potekajo projekti na področju cest in urejanja prostora.

--> 38

Začela se je rekonstrukcija ceste na Koreno

Konec septembra so v Občini Horjul začeli z deli na enem od večjih projektov. V torek, 29. septembra, so gradbeni delavci podjetja Hidrotehnik, d. o. o., začeli z rekonstrukcijo dela poti na Koreno mimo vodohrana Horjul (Pot na Koreno). O vseh zaporah ceste je prebivalce, ki sicer redno uporabljajo cesto, občina sproti obveščala tudi prek SMS-sporočil. Tako lahko svoje poti sproti prilagajajo aktualnemu stanju del na cesti in se ne vozijo po obvozu, če to ni potrebno.

--> 25

Med kopanjem za kanalizacijo našli granato

V Loki v Dragomerju so delavci podjetja Komunalne gradnje ob kopanju gravitacijsko tlačnega kanalizacijskega voda naleteli na neeksplozirano jugoslovansko topovsko granato, kalibra 105 milimetrov. To je na tamkajšnjem območju precej nenavadna najdba. Dela v okviru projekta gradnje kanalizacije in čistilne naprave so v zadnjem mesecu potekala po načrtovanem terminskem načrtu. Do konca novembra naj bi bili zgrajeni vsi vodi v centralnem delu Dragomerja, na Logu pa se gradbišče seli v Mole ter ob regionalno cesto.

--> 31

Trideset let Manevrske strukture narodne zaščite

Pred stavbo Črnega orla v središču mesta je v začetku oktobra potekala pokrajinska proslava ob obletnici Manevrske strukture narodne zaščite Slovenije, na kateri je bil slavnostni govornik Bojan Končan, leta 1990 namestnik načelnika MSNZ Ljubljana – okolica. Po končani slovesnosti so zbrani položili venec k tamkajšnjemu pomniku.

--> 7

Koronavirus: navodila za obisk v Zdravstvenem domu Vrhnika

V Zdravstvenem domu Vrhnika so zabeležili prvo okužbo med zaposlenimi, zato občane pozivajo k doslednemu spoštovanju preventivnih ukrepov. V ZD lahko vstopajo pacienti, ki so naročeni, imajo nujna stanja in uporabniki laboratorija. Naročite se lahko preko e-pošte ali telefona. Vstopate lahko največ 15 minut pred naročenim terminom, da ne bo preveč oseb v prostorih ZD. Če zbolite zaradi nahoda, prehladnih znakov, imate vročino, kašljate, imate drisko, izgubite vonj ali okus, se pred prihodom v zdravstveni dom posvetujte z ambulantno izbranega zdravnika po telefonu. Podrobnosti si preberite na skupnih straneh Našega časopisa, najbolj aktualne informacije pa dobite na www.zd-vrhnika.si

--> 51

Slovenski roboti v Bistri

Županova beseda

Spoštovane občanke in občani!

In smo dočakali. Po poletnem varljivem zatišju, ko smo si nekoliko oddahnili, nabrali novih moči in se dodobra družili s prijatelji, smo ponovno vstopili v negotovo obdobje, za katerega ne vemo, kdaj se bo končalo.

Rešitve nimamo, kot tudi ne vemo, zakaj, od kje in morebiti kdo je kriv za svetovni virus, za koronavirus. Ker marsičesa ne vemo in zaradi varljivega znanja internetnih strokovnjakov se pojavljajo številne teorije zarote in številne rešitve nastalih težav. Zaradi množice informacij, spreminjanja navodil, zaostrovanja ukrepov lahko postajamo nestrpni in jezni na vse, ki so odgovorni za rešitev težav in iz nekega kljubovanja ne želimo sodelovati pri rešitvi. Ali bo takšna drža prinesla rešitev?

Tudi meni, kot županu, je v interesu, da so lokali odprti, da obrtniki nemoteno opravljajo svoje delo, da so kulturne in športne prireditve ter se skupaj družimo in veselimo. Vendar smo sedaj v takšni situaciji, da moramo nekoliko potrpeti, sodelovati in pokazati razumevanje in spoštovanje do tistih, zaradi katerih so vsi ukrepi uvedeni. Državni in občinski ukrepi niso uvedeni zato, ker vlada in strokovnjaki ne želijo, da se naši otroci udeležujejo rekreacije ali obiskujejo gledališča, temveč zato, da zaščitijo tiste, ki so ogroženi: starostnike, onkološke in pljučne bolnike, skratka tiste z oslabiljenim imunskim sistemom. Ali bodo vsi ukrepi učinkoviti, bomo dejansko lahko ve-

deli šele po koncu epidemije in po analizi vseh različnih modelov in ukrepov, ki so jih različne države uvedle. Lahko se bo izkazalo, da so bile nekatere odločitve preuranjene, nepotrebne ali pa, da so bili ukrepi premili in premalo dosledni. Takšna preizkušnja tudi pokaže našo človečnost, ali smo sposobni misliti tudi na druge in ne samo na svoje osebne in družinske pravice. Ali smo se sposobni odreči naši »pravici« do svežega zraka in s tem prihraniti nekomu intenzivno nego, ali smo se sposobni za določen čas odreči naši pravici do druženja, da se ohrani pravica starejših do življenja.

Ta virus je izziv za znanstvenike, ki iščejo zdravilo, ta virus je velik izziv in breme za državne voditelje in strokovnjake na NIJZ, katerih odločitve dobesedno vplivajo na življenje vseh nas. Naj bo ta virus tudi izziv za nas, da pokažemo človečnost. Namesto slabe volje raje stopimo do starejšega sosedu in mu ponudimo pomoč.

Občina Vrhnika v trenutni situaciji ne bo zaostrovala ukrepov, ki jih je predpisala država, želimo in prosimo pa vas, da jih skupaj dosledno upoštevamo. Bolj bomo dosledni, hitreje bo tega konec.

Vaš župan Daniel Cukjati

Nekdanji podžupan Grega Kučec, nova podžupanja Bernarda Kropf, župan Daniel Cukjati in podžupan Jože Malovrh

V poletnih mesecih je v samem vodstvu občine nastala sprememba.

S funkcije podžupana je odstopil gospod Grega Kučec. Marsikdo me je spraševal, ali so nesoglasja ali so nastale težave. Nikakor ne. Že od samega začetka mandata sva bila dogovorjena, da mi bo glede na

njegove izkušnje in znanje, ki ga ima z upravljanjem podjetij in organizacij, pomagal pri dokončanju tistih investicij, ki so bile začete v prejšnjem mandatu in so zašle v slepo ulico – bodisi zaradi slabega načrtovanja ali zaradi stečaja izvajalcev. Gospod Kučec je svojo nalogo opravil odlično in strokovno. Investicije je premaknil z mrtve točke, pocenil in zaključil.

Poleg v začetku dogovorjenih investicij, kot sta zlati ovinek in prizidek Zdravstvenega doma Vrhnika, je ukrepal in dosegel, da so položili tudi optiko v oddaljenih krajevnih skupnostih. Za ves prispevek občini in občanom sem mu zahvaljujemo. Vrhniko v prihodnje čaka še veliko izzivov in nedokončanih zgodb. Med njimi je tudi ureditev upravljanja Komunalne-

ga podjetja Vrhnika. In ravno ta izziv sedaj čaka gospoda Kučca, da se kot bodoči član nadzornega odbora komunalnega podjetja aktivno vključi v nadzor komunalnega podjetja.

Zaradi vseh projektov, ki jih izvajamo na občini, se seveda občuti podžupanov odhod. Za učinkovitejše izvajanje nalog in konec koncev obljub, ki smo jih dali volivcem, sem v ekipo povabil in tudi imenoval za podžupanje gospo Bernarda Kropf. Občinska svetnica Bernarda Kropf, iz vrst Liste za razvoj Vrhnike in podeželja, se je že pred časom aktivno vključila v reševanje težav s Kemisom, smradu na Vrhniki in ponavljajočih se težav onesnaženja Podlipščice. Ekologija bo tako primarno področje, ki ga bo prevzela. Zaradi dolgoletnih težav s smradom, namernega onesnaževanja potoka zaradi predelovalcev odpadkov in velikega požara v Kemisu se zavedamo, da lepe hiše, lepe šole ne pomenijo nič, če je okolje, v katerem živimo, onesnaženo.

Župan Daniel Cukjati, foto: GT

Tržaška 24 bo verjetno še nekaj časa čakala na obnovo

Občinski svet je na septembrski seji zavrnil županov predlog, da bi se odločili za obnovo Tržaške 24 (nasproti nekdanjega Primisa ali Rokodelskega doma).

Gre za 772 m² velik dvoetažni prizidek k tamkajšnjemu bloku, ki ga je občina v preteklosti že prodajala, a neuspešno. Trenutno je v njem skladišče lokalnega Rdečega križa, sicer pa je v dokaj slabem stanju. Zato je občina konec maja podala javni poziv zainteresiranim podjetjem ali posameznikom, ki bi bili zainteresirani za obnovo stavbe.

Sicer so se nekateri zanimali že pred omenjenim razpisom, a iz sestanka s potencialnim investitorjem je bilo mogoče sklepati, da bi prizidek spremenil v samski dom. Na majski javni poziv se je pravočasno odzvalo le eno podjetje. Kot je na seji dejal župan **Daniel Cukjati**, to še ne pomeni, da bo podjetje tudi izbrano, ampak gre le za preverjanje interesa. Kljub temu občinski svetniki in svetnice niso bili preveč navdušeni za pripravljeni predlog javno-zasebnega partnerstva, po katerem bi bil vložek občine prizidek, investitor pa bi nosil finančni delež obnove. Na koncu bi občina dobila del obnovljenih stanovanj, ki bi jih namenila socialno šibkejšim družinam, večji del pa bi ostal

v rokah investitorja.

Ocenjena vrednost investicije bi po tekočih cenah znašala 922 tisoč evrov, s čimer bi investitor zgradil enajst stanovanj, od katerih bi po nekem modelu – odvisno kaj bi se izpogajala – dve dobila občina. Kot rečeno, je vložek občine prizidek, ki ga je sodni cenilec ocenil na 262 tisoč evrov, zasebni investitor pa bi vložil dobrih 645 tisoč evrov.

Občinski svetniki, ki so razpravljali, niso bili najbolj navdušeni nad predlaganimi dokumenti. **Janko Skodlar** iz liste Povezujemo Vrhniko je menil, da je vložek občine

ocenjen podhranjeno, na drugi strani pa prenapihnen vložek investitorja. Podobno je menil tudi **Janez Kikelj**, SD, da je izplen občine premajhen. **David Kastelic** iz Levice pa se je spraševal, če ne bi občina nemara raje obnovila stanovanja preko stanovanjskega sklada, od katerega bi se lahko nadejala refundacije stroškov, obenem pa bi na tak način lahko obnovila več stanovanjskih enot.

Po slabi uri razprave so svetniki in svetnice z glasovanjem zavrnil predlagani predlog.

Gašper Tominc, foto: GT

Rebalans proračuna

Občini dobrega pol milijona evrov

Dinamika delovanja občin vsako leto terja vsaj en rebalans proračuna, ki je letos zaradi covida-19 prišel na vrsto šele v drugi polovici leta.

Razlog za letošnji rebalans je v svojem jedru dober, kajti občina se je soočila z dodatnim denarjem, ki ga lani ni načrtovala: gre za kar 575 tisoč evrov. Levji delež pripada povprečnim, ki jo je država zvišala iz 589 evrov na skoraj 624 evrov na prebivalca. Rebalans predvide-

va tudi povečanje prihodkov iz naslova prejetih sredstev iz državnega proračuna za investicije (32 tisoč evrov – prizidek k Slomšku in vodohran na Stari Vrhniki) in iz naslova komunalnega prispevka za projekt Drenovo (64 tisoč).

Posledično se spreminjajo tudi odhodki. V proračun se tako na novo umešča zamenjava ostrejša stavbe Črnega orla, več sredstev se namenja vodovodu v Bevkah, na Raskovcu, na Strmci in še nekaterim. Med drugim se povečujejo tudi sredstva za plačilo razlike v cenah programov v vrtcih in sanacijam okvar na kanalizacij-

skih omrežjih.

Svetnika **Janka Skodlarja**, Povezujemo Vrhniko, je zanimalo, zakaj se z rebalansom umika iz proračuna graditev zunanje učilnice pri bevski šoli, predvsem pa, zakaj se gre v obnovo strehe Črnega orla. **Domna Blagojevića**, Zeleni Slovenije, je zanimalo, kako bodo obnovili streho Črnega orla, če je cesta, ki vodi v Verd, tako blizu objekta.

Župan Daniel Cukjati je odgovarjal, da je strošek gradnje zunanje učilnice ocenjen na 40 tisoč evrov, kar se mu zdi kar veliko in da bodo zato poskušali strošek zmanjšati s kandida-

turo na katerem od evropskih razpisov. Tako je investicija zaenkrat premaknjena na leto 2023. Kar pa zadeva Črnega orla, je pojasnil, da je streha že tako dotrajana, da se je ne upa popravljati noben krovček. V rebalansu proračuna je za menjavo kritine, žlot in letev namenjenih 120 tisoč evrov. Po zagotovilih krovca bi streho lahko popravljali na način, da bi oder stal samo na pločniku; posledično to ne bi oviralo prometa.

Svetniki so predlagani rebalans proračuna potrdili.

Gašper Tominc

Obvestilo

Informacije v povezavi s Koronavirusom

Občane in občanke prosimo, da dosledno spremljajo in upoštevajo navodila Ministrstva za zdravje in Nacionalnega instituta za javno zdravje pri izvajanju samozaščitnih ukrepov, s čimer boste na najboljši mogoči način prispevali k upočasnitvi širjenja virusa.

Vse pomembnejše informacije dobite na spletnih straneh:

<https://www.gov.si teme/koronavirus-sars-cov-2/>

<https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

<https://covid-19.sledilnik.org/sl/stats>

Država je za pomoč prebivalcem pri iskanju zanesljivih informacij v povezavi z novim koronavirusom vzpostavila klicni center. Pokličete lahko od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro na brezplačno telefonsko številko 080 1404.

Na občinski ravni ponovno deluje štab CZ Vrhnika. Telefon: 01 755 20 99; el. pošta: cz.sg@siol.net

Inšpektorat Kemisu: novogradnja je nezakonita

Kemis bo prenehal z dejavnostjo v delu objekta

Vrhnika, 30. september – Občina je prejela delno odločbo inšpektorata za okolje in prostor, da je novogradnja Kemisa nezakonita gradnja in da jo je treba v enem letu odstraniti.

Inšpektorat in Ministrstvo za okolje in prostor sta že pred časom potrdila, da je na novo zgrajeni požarni bazen družbe Kemis zgrajen brez gradbenega dovoljenja ter je nadstrešnica na objektu brez uporabnega dovoljenja. Inšpektorat RS za okolje in prostor v tokratni Delni odločbi ugotavlja še, da je požar v letu 2017 uničil večji del objekta, v katerem družba Kemis, d. o. o., predeluje in skladišči odpadke. Za novo

gradnjo dela objekta, ki je bil v požaru uničen, bi družba Kemis morala pridobiti novo gradbeno dovoljenje, česar pa ni storila. Posledično – tako IRSOP – je največji del objekta družbe Kemis, d. o. o., nelegalna gradnja, ki jo je treba odstraniti v roku 360 dni. Od dne prevzema odločbe družba Kemis v nezakonitem delu objekta tudi ne sme več izvajati nobene poslovne dejavnosti. Ta del odločbe učinkuje takoj in pritožba ne zadrži izvršitve, zato Občina Vrhnika pričakuje, da bo Kemis, d. o. o., dosledno upošteval odločbo inšpektorata. Župan Danijel Cukjati je izjavil, da bo Vrhnika lahko končno zaživela brez bremena družbe Kemis. Občina namreč že tri leta vztraja, da mora biti občanom Vrhnike zagotovljena

ustavna pravica do zdravega in varnega okolja brez nevarnega delovanja Kemisa.

Kemis je z dvigom odločbe počakal do 14. oktobra. Kot so sporočili iz Kemisa, bodo spoštovali odločbo in bodo v tem prostoru prenehali opravljati poslovne dejavnosti. S 14. oktobrom je tako Kemis ustavil dovoz nevarnih odpadkov na lokacijo v Sinji Gorici, bo pa, kot navaja »zaradi odgovornosti do okolja in lokalne skupnosti ter v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem poskrbel za trajno odstranitev vseh nevarnih odpadkov, ki se trenutno še nahajajo na območju Kemisa«. Kemis bo torej izvajal svojo dejavnost do odstranitve vseh odpadkov, ki so trenutno znotraj objekta. V Kemisu opozarjajo, da bo Slo-

venija kmalu ostala brez enega najbolj urejenih objektov za ravnanje z nevarnimi odpadki, ki po mnenju strokovnjakov za požarno varnost sodi med varnostno najbolj opremljene tovrstne objekte v Sloveniji. V Kemisu menijo, da Slovenija nima zadovoljivih alternativnih rešitev za ravnanje z določenimi nevarnimi odpadki. Podjetje je v sanacijo objekta vložilo 6,5 milijona evrov, od tega več kot en milijon za nadgradnjo požarne varnosti. »Z varnostno tehnološko opremo, ki smo jo vgradili na območju podjetja, presegamo vse predpisane standarde in normative za svojo dejavnost. Zato ravnanje gradbene inšpekcije okoljskega inšpektorata ocenjujemo kot neprimerno in bomo vložili pritožbo na odločbo v najkrajšem možnem času.« Kot še dodajajo, je gradbena inšpekcija dve leti spremljala sanacijo objekta in na izvedbo ni imela nikakršnih pripomb.

Spomnimo: Inšpektorat RS za okolje in prostor je konec septembra v delni odločbi ugotovil, da je požar v letu 2017 uničil večji del objekta, v katerem družba Kemis, d. o. o., predeluje in skladišči odpadke. Za novo gradnjo dela objekta, ki je bil v požaru uničen, bi družba Kemis morala pridobiti novo gradbeno dovoljenje, česar pa ni storila. Posledično – tako IRSOP – je največji del objekta družbe Kemis, d. o. o., nelegalna gradnja, ki jo je treba odstraniti v roku 360 dni.

Gašper Tominc

Večino Kemisovih odpadkov bi lahko prevzel Saubermacher iz Kidričevega

Kemis na Vrhniki mora počasi zapreti vrata za dejavnosti, ki jih vrši v nezakonitem delu objekta.

V svoji izjavi za javnost Kemis pravi, da Slovenija nima zadovoljivih alternativnih rešitev za ravnanje z določenimi nevarnimi odpadki. S Saubermacher Slovenija so nam odgovorili, da bi lahko večino odpadkov prevzeli oni, saj imajo na lokaciji Centra za ravnanje z nevarnimi odpadki v Kidričevem, glede na trenutno veljavna dovoljenja, še proste kapacitete za sprejem nevarnih odpadkov. »Tako bi nevarne odpadke iz industrije lahko ustrezno prevzeli. Vendarle, ob upoštevanju predpostavke, da vemo za kakšen tip odpadka gre, saj za določene odpadke, ki nastajajo v manjših količinah (npr. freoni), nimamo ustreznih dovo-

ljenj, in bi trajalo nekaj časa, da slednja tudi pridobimo. Za namen ureditve usklajenega in hitrega odvoza je ta podatek za nas ključnega pomena.

Prav tako ima podjetje Saubermacher Slovenija v tujini iste prevzemnike nevarnih odpadkov, kot jih ima Kemis, to pomeni, da bi z ustreznim dogovorom lahko te količine in njihov odvoz ustrezno prevzeli in razširili.

Zavedati se moramo, da je Center za ravnanje z nevarnimi odpadki v Kidričevem trenutno eden najbolj sodobnih in tehnološko ter varnostno dovršenih centrov pri nas.

S svojim znanjem in sinergijskim povezovanjem z matičnim podjetjem v Avstriji lahko dodobra pomagamo pri ustreznem prevzemu in odvozu nevarnih odpadkov mnogim podjetjem pri nas, ki so sedaj v neprijetnem položaju, kam z nevarnimi odpadki.« (gt)

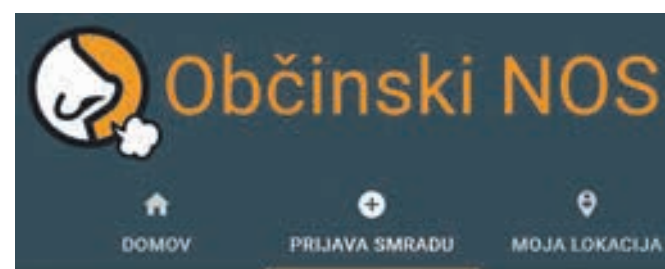
Občina Vrhnika ima aplikacijo za spremljanje smradu

Vrhnika, 6. oktober – Občina je vzpostavila brezplačno aplikacijo Občinski nos, ki je namenjena spremljanju smradu v občini.

Le-ta še vedno ni odpravljen, čeprav je ena kompostarna že zaprla svoja vrata. Ker je aplikacija povezana z uradno meteorološko postajo, obstaja resna možnost, da se dokončno ugotovi izvor smradu.

O smradu na Vrhniki je bilo porabljenega že veliko črnila, tudi že veliko tonskih in videozapisov je na to temo. Pred leti se je na Vrhniki mudila celo varuhinja človekovih pravic, a stvari ostajajo bolj ali manj enake.

Smrdi še vedno, kvečjemu morda nekoliko redkeje. Včasih so občani kazali s prsti na kompostarni Rosa in Saubermacher, a je slednja pred meseci zaprla kompostarno.

Da bi končno našli krivca za neprijetne vonjave, je občina naročila izdelati aplikacijo Občinski nos, ki uporabnikom omogoča, da z enim klikom zabeležijo intenzivnost smradu.

Prijavo smradu lahko odda anonimni ali registrirani uporabnik. Na občini priporočajo, da bi prijave oddali kot registrirana oseba, saj bo tako zagotovljena večja verodostojnost prijav in zaključnih poročil. Programska oprema omogoča, da poleg časa in lokacije dogodka pripišete tudi vremenske podatke iz meteorološke postaje ARSO na Vrhniki.

Na podlagi pridobljenih podatkov bo mogoče pri-

praviti poročila, namenjena obveščanju pristojnih državnih organov in opozarjanju povzročiteljev smradu, ki nastaja predvsem pri zbiranju in predelavi odpadkov večjega obsega.

»Želimo, da živimo v prijetnem, zdravem in čistem okolju, zato spodbujam vse občanke in občane, da si naložijo to brezplačno in sila enostavno aplikacijo,« je dejal župan Daniel Cukjati.

Aplikacijo si lahko naložite prek spletne strani ali kot mobilno aplikacijo. Občinski NOS je dostopen na povezavi: <https://gis.iobcina.si/obrazec/iobcinski-nos-vrhnika/>

Gašper Tominc

Shranite svoje spomine in razvijte fotografije!
Trajnost digitalnega zapisa na diskih je vprašljiva (virusi, sistemske napake, prenehanje delovanja diska, ...). Fotografija na fotografskem papirju vam zagotavlja, da boste spomine in občutke ohranili desetletja.

FOTOSTUDIO TIM VRHNIKA

Svetujemo in pomagamo pri prenosu fotografij na USB, računalnik,...

Akcija
Ob izdelavi 50 fotografij vam podarimo fotografijo A4
*vred 150 dve posnetki, vred 300 tri posnetki

pon.- pet. 8.30 - 18.00, sob. 8.00 - 12.00

FOTOSTUDIO TIM VRHNIKA
Ekipa iz FOTOSTUDIO TIM na Vrhniki poskrbi:
• da pridete do fotografij za dokumente v 20-ih minutah
• da dobite v eni uri narejene fotografije iz telefona ali fotoaparata
• da stara ali poškodovana fotografija izgleda kot nova
• za 3D platno ali plakate
• za albume ali uokvirjanje slik
• za poročne fotografije in fotografije ostalih slovesnosti
www.foto-tim.com

V PTC VRHNIKA
ROBOVA CESTA 6, VRHNIKA
Telefon: 01/750 4568, 031/474 005
foto_tim@siol.net, fotostudiotim@gmail.com
FOTOGRAFSKE STORITVE IN OKVIRJANJE

FOTOSTUDIO TIM VRHNIKA

Gradnja prizidka k zdravstvenemu domu

V zaključni fazi občina prihranila štiristo tisoč evrov

Gradnja zdravstvenega doma je zaključena, pred dnevi je dobil prizidek tudi uporabno dovoljenje.

Redkokateri projekt na Vrhniki je dvigal toliko prahu kot ravno omenjeni prizidek. Da se utegne to zgoditi, je v svojem poročilu zapisal že nadzorni odbor občine: »...načrtovanje projekta je nestrokovno, slabo organizirano, stihijsko, površno in pod velikim časovnim pritiskom«. Na koncu so se te besede potrdile, saj je bila prva polovica gradnje 28% dražja od načrtovanega. Druga polovica gradnje pa bi stala še okoli 400 tisoč evrov več, če nova občinska oblast leta 2018 ne bi naredila reza in k projektu pristopila kot bi se moralo že od začetka.

Za lažje razumevanje: gradnja je bila razdeljena na tri faze. Do volitev 2018 je bila izvedena prva in približno polovica druge faze. Novi župan **Daniel Cukjati**, ki je v družbi še nekaterih drugih svetnikov pred tem že opozarjal na smiselnost projekta in na domnevne nepravilnosti med gradnjo, je takoj po zasedbi županske funkcije ustanovil projektno skupino, ki bo vodila nadaljevanje gradnje. Vanjo je

vklučil **Grega Kukca**, kot koordinatorja, **Andreja Jereba** kot dolgoletnega strokovnjaka gradbene stroke, nevhvaležno vlogo vodje projekta pa je prevzel **Matej Černetič**. Njemu se je Kukec na seji občinskega sveta posebej zahvalil.

Kot je dejal Kukec, je bilo ob prevzemu funkcije stanje na delovišču porazno, saj ni bilo koordinacije. Glavni izvajalec AS Primus je namreč pred tem propadel, štirje glavni podizvajalci, ki so sedaj postali glavni izvajalci, pa niso imeli motivacije za nadaljevanje dela. »Dogajalo se je, da je bil v cellem tednu samo en delavec na gradbišču.«

S potrpežljivostjo vseh vpletenih se je druga faza nekako počasi pripeljala do konca. Javne zahvale je bil na seji občinskega sveta deležen tudi **Leon Marjan Možina**, ki je od prvotne ekipe edini sodeloval pri nadaljevanju projekta in usklajeval delo s prvotnimi izvajalci.

Ko se je začela tretja faza, pa so se pravila igre postavila na novo. Najprej je župan sprejel pravilnik o projektnem vodenju, sledil je temeljit pregled zadnje faze investicije, ki se je po projektantski oceni in cenah iz začetnih faz dvigovala nad 1.4 MIO evrov. Pregled cen na trgu in trdo pogajanje z izvajalci je omogočilo občini, da je prvo-

tno načrtovano ceno sklestila na 1.039 MIO evrov oziroma na koncu je izvedba stala še manj: 1.006 MIO evrov.

Če je uspelo novi ekipi znižati stroške za tretjo fazo, pa to ni moč trditi za prvo in drugo fazo, kjer so stroški narasli za 28%. Za 303 tisoč evrov se povečal znesek zaradi povečanih količin in povišanih cen, 78 tisoč a zaradi dodatnih del. Kot je še dejal Kukec, so morali na koncu dati še 35 tisoč za popravila izvedenih del prve in druge faze.

Celoten objekt je bil prvotno načrtovan za 2.480 MIO evrov, na koncu je zaradi dodatnih del (28% podražitve) stal 2.843 MIO evrov. »Če dodamo še raziskave, soglasja, nadzor, dokumentacijo... skupna investicija zdravstvenega doma presega 3 MIO evrov. Vprašanje je, kaj bi bilo, če bi prisluhnili opozorilom nadzornega odbora občine in svetnikom preteklega mandata, pregledali variante in ne bi tako hiteli.«

Župan Daniel Cukjati je na nedavni občinski seji pojasnil, da je prizidek dobil uporabno dovoljenje, sedaj pa potrebuje še vsebino – zdravstvene programe. »Kolikor vem, teh programov še ni. Niti ni dogovora z soustanoviteljicama, Borovnico in Log-Dragomerjem, če sta za to.« Praviloma bi moral

biti dogovor o gradnji prizidka dogovorjen z omenjenima občinama že pred gradnjo, a tega ni bilo, je bilo slišati na seji. »Težko si predstavljamo koliko je 3 milijone evrov. Za ilustracijo: za ta denar dobimo prizidek k Slomškovi šoli, prizidek k Cankarjevi šoli, južno obvoznico in ureditev športnega parka z osrednjim delom.« Župan je namreč izrazil skrb, da je bil prizidek zgrajen nepotrebno, če v njem ne bo zdravstvenih programov.

Občinski svet je na koncu na predlog svetnika **Vida Draščka** sprejel sklep, da gredo v celovito revizijo projekta. Sklep o reviziji objavljamo v celoti.

Gašper Tominc

Sklep za revizijo

Ker je projekt ZDV zdaj ključen in so dejstva znana, je to pravi trenutek, da Občinski svet Občine Vrhnika (OS OV), tudi skladno s priporočilom Nadzornim odborom Občine Vrhnika (NO OV), imenuje izvedenca s spodaj navedeno nalogo.

1. V svojem poročilu št.: 9001-4/2018 z dne 14.09.2018 je NO OV med svojimi ukrepi predlagal tudi sledeče: »Tako NO Občine Vrhnika predlaga Občinskemu svetu Občine Vrhnika, da imenuje izvedenca, ki bo opravil revizijo projekta skupaj s finančno analizo morebitnih alternativnih variant izvedbe projekta ter tako ugotovil ali zavrnil morebitno negospodarno ravnanje z javnimi sredstvi oz. njihovo oškodovanje.«

S tako revizijo bomo ugotovili, ali bi lahko bila s sledenjem zakonodaji in priporočilom NO OV in preveritvijo dodatnih variant, že sama zasnova Zdravstvenega doma Vrhnika (ZDV) lahko občutno cenejša.

2. V svojih poročilih številka: 900-21/2017 (4-01) z dne 4.7.2017 in 9001-4/2018 z dne 14. 9. 2018 je Nadzorni odbor ugotavljal in opozarjal, da obstaja utemeljena domneva, da je načrtovanje projektov na Občini Vrhnika stihijsko, da so projekti predragi, neučinkoviti in negospodarni in da presega jo načrtovane finančne in časovne okvirje zaradi ne-sledenja strokovnim metodologijam. Konkretno je za projekt ZDV ugotovil, da je bilo »načrtovanje projekta nestrokovno, slabo organizirano, stihijsko površno in pod velikim časovnim pritiskom.« Na 18. seji Občinskega sveta je NO OV ponovno opozarjal na prakso slabe priprave in vodenja projektov in, sicer povsem neobvezno, celo predlagal odlog odločanja o predlogu spremembe načrta razvojnih programov za projekt Nadgradnja Zdravstvene-ga doma.

Nadzorni odbor je bil namreč mnenja, da bi imelo dosledno izvajanje njegovih priporočil z že opravljenih

nadzorov vsekakor pozitivne učinke tudi na izvajanje v tem konkretnem primeru.

NO OV je v svojih poročilih podal tudi ustrezna priporočila, ki pa se niso upoštevala, čeprav to veleva Zakon o lokalni samoupravi. Tako naj se preveri in oceni ali je povečanje stroškov napram prvotnemu projektu v sami fazi izgradnje posledica slabe priprave projekta in neupoštevanja priporočil NO OV in ali bi se le tem povečanjem bilo moč izogniti. Opredeli naj se tudi odgovornost odgovornih oseb z Občine Vrhnika. Iz poročilo o izgradnji ZDV je namreč moč sklepati, da bi bilo takega povečanja stroškov v fazi I in II lahko za več kot 400.000€ (vrednosti zaradi sprememb količin in dviga cen:303.221,47€, dodatnih del: 78.559,47€: popravil del: 35.006,30€) ob skupni povečani vrednosti izvedbenih del 1.800.167,98€. Torej je bilo v Fazi I in II povečanja za več kot 28%.

3. V poročilu o izvedbi projekta je navedeno, da so popravila napak iz faz I in II v fazi III znašala 35.006,30€. Preveri naj se ali je bila pri tem kršena zakonodaja in se preveri odgovornost nadzora.

4. V poročilu je navedeno, da je Občina Vrhnika prejela izvršbo v višini 34.901,76€, ker naj bi s plačilom glavnemu izvajalcu namesto nominiranemu podizvajalcu kršila ZJN. Preveri naj se morebitno odgovornost odgovorne osebe za ta izplačila, potem, ko o izvršbi presodi sodišče,

5. Dejstvo je, da ZDV upora-

bljajo občani treh občin, da je Občina Vrhnika 66,16% lastnik ZDV, da skupni stroški investicije presegajo 3.000.000€ in da je investicijo financirala samo Občina Vrhnika. 28 člen Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Vrhnika pravi »Na podlagi Sklepa o delitveni bilanci premoženja prejšnje Občine Vrhnika na dan 31. 12. 1994, med Občino Vrhnika in Občino Borovnica, ki sta ga občinska sveta sprejela leta 1997 ter Sporazuma o razdelitvi premoženja Občine Vrhnika na dan 31. 12. 2006 med Občino Vrhnika in Log - Dragomer, ki sta ga župana podpisala junija 2007, zagotavljajo ustanoviteljice za materialne pogoje in razširitev dejavnosti, ki se zaradi posebnosti teh dejavnosti izvajajo na enem mestu in za katerega nesporno ugotovijo skupni interes, deleže v razmerju 66,16% Vrhnika, 18,5% Borovnica in 15,34% Log - Dragomer.«

Preveri naj se ali se je s tem, da je Občina Vrhnika 100% financirala projekt nadgradnje ZDV kršen Odlok o ustanovitvi ZDV in ali je bila odločitev o 100% financiranju investicije za Občino Vrhnika gospodar-na in kako je bila taka odločitev sprejeta. V primeru, da se ugotovi, da bi se morala investicija deliti na tri občine je namreč moč domnevati, da je proračun OV oškodovan za več kot 1.000.000 €. Preveri naj se tudi morebitno odgovornost odgovornih oseb na Občini Vrhnika.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika objavlja

**JAVNI POZIV:
SKRBNIK DRŠALIŠČA IN PONUDNIK GOSTINSKIH STORITEV V ŠPORTNEM PARKU OB DRŠALIŠČU**

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika (v nadaljevanju: organizator; ZIC) objavlja javni poziv zainteresiranim kandidatom – gostincem in ponudnikom gostinskih storitev (v nadaljevanju: izvajalec) za sodelovanje v okviru decembrskega obratovanja dršališča v športnem parku.

Poziv zajema sodelovanje s ponudbo gostinskih storitev in oskrbo dršališča v mesecu decembru na Vrhniki, ki se bo na lokaciji Športni park Vrhnika izvedlo predvidoma v obdobju od 27. 11. 2020 do 17. 1. 2021. Na poziv se lahko prijavi društva in gospodarske družbe oz. samostojni podjetniki posamezniki, ki izpolnjujejo zakonska določila s področja gostinstva.

Predmet in namen poziva:

Predmet poziva je oskrba dršališča in gostinska ponudba toplih in hladnih napitkov/pijače v lastnem objektu, na lokaciji Športnega parka Vrhnika, kjer se zagotovi kot ponudba zraven obstoječega programa obratovanja dršališča in vključuje gostinsko ponudbo na prostem v samem središču mesta ter zagotovitev predvajanja glasbe v času obratovanja.

Termin sodelovanja:

Predvidoma od 27. 11. 2020 do 17. 1. 2021, v času ur obratovanja dršališča. Dršališče bo za javnost obratovalo od ponedeljka do petka od 16. do 21. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 9. do 21. ure. Za zaključene skupine bodo možni termini po dogovoru.

Navodilo za oddajo vloge:

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice, ki je dostopna na www.visitvrhnika.si, **do ponedeljka, 9. 11. 2020, do 10. ure**. Dodatne informacije preko e-pošte: turizem@zavod-cankar.si.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika

RAZPIS

za pridobitev pravice do uporabe znaka kakovosti

Odlično je.

VRHNIŠKO JE!

Znak kakovosti

Z znakom kakovosti Odlično je, vrhniško je!, želimo izpostaviti kakovost prehranskih izdelkov in gastronomskih posebnosti (jedi postrežene na gostinski način) na območju turistične destinacije Vrhnika.

Cilj projekta je, da potencialni potrošniki lažje prepoznajo odlično kakovost izdelkov, ponudniki pa lažje prodajo in dosegajo višjo ceno svojih izdelkov. Namen projekta je pozicioniranje Vrhnike kot destinacije s kakovostno turistično ponudbo.

SPLOŠNA DOLOČILA

Ja pridobitev pravice do uporabe znaka kakovosti **Odlično je, vrhniško je!** se lahko prijavijo registrirane pravne ali fizične osebe, ki ponujajo izdelke in storitve, kateri izpolnjujejo naslednje splošne pogoje:

- so pridelani oz. proizvedeni, opremljeni in ponjeni po zakonsko določenih predpisih in standardih,
- so pridelani oz. proizvedeni in opremljeni na naravi in ljudem čimbolj prijazen način,
- zagotavljajo ustrezno kakovost,
- izvor idej, živil/gradiv, postopkov pridelave in izvedbe izdelkov mora biti območja Vrhnike oz. iz širšega območja Vrhnike, razen, če živil za določene izdelke/storitve (jedi) ni mogoče zagotoviti v Sloveniji in so nenadomestljivi s slovenskimi surovinami,
- pri jedeh, postreženih na gostinski način, mora biti jed stalno v ponudbi (dnevno ali po predhodnem dogovoru),
- so opremljeni s celostno komunikacijsko podobo in ceno.

Znak **Odlično je, vrhniško je!**, se uporablja za označevanje KAKOVOSTI:

- prehranske izdelke (npr.: iz mleka, mesa, sadja, zelenjave, žit ipd.), vendar ne pridelke
- jedi postrežene na gostinski način.

NAVODILA ZA SODELOVANJE

PREHRANSKI IZDELKI

Izdelke prinesete v ocenjevanje v četrtek, 4. decembra 2020 med 9.00 in 11.00 v sejno sobo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška 9, Vrhnika.

JEDI POSTREŽENE NA GOSTINSKI NAČIN

Organizator se bo z vami uskladi glede ure prihoda

Strokovne komisije za ocenjevanje jedi postreženih na gostinski način.

KRITERIJI IZBORA:

Komisija bo zbrane predloge pregledala in ocenila. Certifikat kakovosti **Odlično je, vrhniško je!**, bodo pridobili izdelki in storitve, ki bodo zbrali zadostno število točk. Komisija ima pravico, da izdelka oz. jedi ne izbere. Kriteriji pri ocenjevanju so naslednji:

- videz, vonj in okus,
- okvirna receptura ter zgodba o izdelku oz. jedi, ki naj sledi primernemu poimenovanju hrane,
- embalaža, ki je v sorazmerju z izdelkom.

Ponudniki, ki pridobijo certifikat **Odlično je, vrhniško je!**, pridobijo pravico do:

- podelitve certifikata **Odlično je, vrhniško je!**
- uporabe znaka **Odlično je, vrhniško je!**
- promocijo produkta na spletni strani www.visitvrhnika.si si ter preko drugih promocijskih kanalov Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika
- pridobitev 1.000 kos nalepk za izbran-prijavljen produkt.

PRJAVE

Prijave za vse izdelke so možne do petka, 27. novembra 2020, preko elektronskega obrazca, ki je objavljen na <https://www.visitvrhnika.si/si/zavod-ivana-cankarja/razpisi/turizem>.

Določila ter kriteriji razpisa se lahko spremenijo zaradi ukrepov države za zaustavitvi širjenja COVID-19 na območju Republike Slovenije.

Veslimo se sodelovanja in se zavedamo, da lahko le z vašo pomočjo dosežemo višjo kakovost ponudbe označene z **Odlično je, vrhniško je!**

Vrhnika

Zgodovina jim je pritrdila

Vrhnika, 4. oktober – Pred stavbo Črnega orla v središču mesta je potekala pokrajinska proslava ob obletnici Manevske strukture narodne zaščite Slovenije, na kateri je bil slavnostni govornik Bojan Končan, leta 1990 namestnik načelnika MSNZ Ljubljana – okolica.

Na koncu slovesnosti so k pomniku MSNZ, ki je bil slovesno odkrit pred 15 leti, položili še venec. Manevska struktura

narodne zaščite je pomemben vezni člen med, kot jo je pred natanko petnajstimi leti na tem mestu označil Tone Krkovič, socialistično Teritorialno obrambo in kasnejšo osamosvojitveno, ki nam je prigarala zmago nad enotami JNA. Pred 15 leti so streljaj stran od stavbe Črnega orla v spomin na to

organizacijo člani Območnega veteranskega združenja vojne za Slovenijo Vrhnika – Borovnica postavili pomnik. »Tedad je to bil pomemben dogodek za Vrhniko. Pol leta kasneje je predsednik Republike Slovenije Vrhniki podelil zlati častni znak za njeno držo med osamosvojitveno vojno. Mislim,

da je bila Vrhnika prva in edina občina, ki je ta znak prejela,« je na slovesnosti dejal predsednik območnega veteranskega združenja **dr. Marjan Rihar**. Prispevek Vrhniko med vojno res ni bil majhen, je ugotavljal tudi župan **Daniel Cukjati**, ki je spomnil, da je ravno MSNZ v tem procesu igrala pomembno vlogo. »Nemalokrat velike preobrate v zgodovini tvorijo kratki dogodki ali kratkotrajne organizacije, kot je v primeru MSNZ, ki je bila ključnega pomena za nadaljnji potek organizirane obrambe pred enotami JNA. Tega prispevka ne bomo nikoli pozabili, zato vam bomo vedno stali ob strani.« Maja 1990 je prišel ukaz za razorožitev Teritorialne obrambe, kar je ogrozilo osamosvojitveni proces.

Zato je Slovenija organizirala maneversko strukturo narodne zaščite, v katero so vključili preverjene patriote. Delovali so tajno, mnogokrat ne vedoč drug za drugega. Vrhnika je v tedanjih mejah organizacijsko sodila pod območje Ljubljana – okolica, ki mu je načeloval **Elo Rijavec**, njegov namestnik pa je bil **Bojan Končan**. Ta je kot slavnostni govornik dejal, da si je marsikdo tedaj postavljaj vprašanje, kaj bo sledilo, če jim ne uspe. »A hkrati smo se ves čas zavedali, da je naše početje pravilno in zgodovina nam je pritrdila, da se nismo motili.« V organizacijo niso vključili veliko pripadnikov TO. »V ljubljanski pokrajini smo jih večina znovačili iz upravne in gospodarske sfere.« Vzporedno s kadri so se morali tajno oskrbeti še z orožjem, ki so ga namestili po skrivnih lokacijah po občinah. V mesecu oktobru, natančneje 4. 10. 1990 je načelnik MSNZ Republike Slovenije Tone Krkovič predal naloge MSNZ novemu načelniku RŠTO Janezu Slaparju in novi TO in s tem nadaljevanje izvajanja aktivnosti, ki so do tedaj

Slavnostni govornik je bil Bojan Končan, namestnik načelnika MSNZ Ljubljana – okolica

Župan sprejel predstavnike nekdanje MSNZ

Vrhnika, 30. september – Ob 30. obletnici Manevske strukture narodne zaščite Republike Slovenije je župan Daniel Cukjati na Tržaški 1 sprejel lokalne predstavnike te nekdanje obrambne strukture.

Na obisku so se pomudili stnik komandanta vrhniške **Ivan Hvala**, tedanji namestnik milice, **Karlo Nikolavčič**,

tedanji referent za popolnjevanje kadrov na občinskem oddelku za ljudsko obrambo, **Franjo Suhadolnik** z Dola pri Borovnici ter **Jože Šušteršič** z Vrhniko, ki sta namenila objekte za hrambo orožja, **Jože Molk**, tedanji poveljnik območne TO, ter **Janez Če-**

rin, namestnik načelnika Manevske strukture narodne zaščite na Vrhniki.

Župan se je zahvalil za njihov prispevek k samostojnosti naše države, sploh v časih, ko so s svojo tajno dejavnostjo hodili po robu lastne varnosti. »Žalosti me, da mladi skoraj nič ne vedo o teh dogodkih izpred treh desetletij, ki so nas pripeljali do tistega večera, ko je v Ljubljani in na Vrhniki zadonela slovenska himna.«

Sogovorniki so se strinjali, da mladi malo vedo o predosamosvojitvenih dogodkih ter o osamosvojitveni vojni in da jih je težko – kljub poskusom – nagovarjati.

Upajo, da bodo nove elektronske vsebine, ki jih načrtujejo, dosegle tudi mlajše bralce. Sicer pa so gostje spregovorili o osebnih izkušnjah tistih dni ter izrazili upanje, da se s podobnimi občutki ne bodo soočili nikoli več.

Vrhniška manevska struktura narodne zaščite bo svoj praznik obeležila to nedeljo pri spomeniku pred Črnim orlom, ki ga je postavila pred desetimi leti – ob 20. obletnici.

Gašper Tominc,
foto: GT

potekale pod okriljem MSNZ. S tem je bil projekt MSNZ formalno zaključen, ni pa bilo zaključeno njihovo poslanstvo. Ob zaključku slovesnosti, kjer je zbrane pozdravil tudi **Janez Čerin**, leta 1990 namestnik načelnika vrhniške MSNZ, so župan Daniel Cukjati, predsednik območnega veteranskega združenja dr. Marjan Rihar in načelnik MSNZ 1990 Elo Rijavec pred pomnik položili spominski venec. V slovesnosti so sodelovali praporji lokalnih pokrajinskih združenj, za kulturni program so poskrbeli Oktet Raskovec, Domen Čerin in Pihalni orkester Vrhniko. Prireditev je povezovala Mirjam Suhadolnik.

Gašper Tominc, foto: GT

Kaj je Manevska struktura narodne zaščite Republike Slovenije?

Sredi maja 1990 je Teritorialna obramba RS morala predati lastno orožje v skladišča pod nadzorom JLA. Na Vrhniki so orožje preselili v skladišče nadrejenega štaba v vojašnico JLA v Rojah, pozneje pa v vojašnico JLA na Stari Vrhniki. Grozilo je, da bi v primeru agresije JLA TO ostala golih rok, nezmožna obrambe. Za nameček tedanje državno vodstvo TO ni vzbujalo zaupanja pri osamosvojiteljih, zato so iskali vzporedno obrambno organizacijo, prežeto z ljudmi, ki so bili predani osamosvojitvenim procesom. Organizirala se je manevska struktura narodne zaščite, ki se je kot tajna vojaška organizacija začela pripravljati za (morebitni) neposredni spopad z JLA (izdelava vojnih načrtov, zbiranje obveščevalnih informacij, organizacija osamosvojitvenih sil, vzpostavitev tajnih skladišč orožja in vojaške opreme ...). Konec septembra 1990 je Slovenija prevzela vse pristojnosti nad Teritorialno obrambo, ki ji je nemudoma spremenila organizacijsko strukturo, vanjo pa je bila v začetku oktobra vključena tudi mreža manevske strukture narodne zaščite, ki je bila hkrati s tem tudi ukinjena.

Tehniški muzej Slovenije v Bistri

Odprli začasno razstavo o robotih

Bistra, 18. september
– Tehniški muzej Slovenije je odprl novo začasno razstavo Roboti.si – začetki slovenske industrijske robotike.

Odprtja se je med drugim udeležil tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Razstavo si bo mogoče ogledati do konca maja prihodnje leto. Razstava prikazuje začetke slovenske robotike, ki se je rodila konec sedemdesetih let in v osemdesetih doživela svoj razcvet. Kot je na odprtju razstave dejal dr. Orest Arh, avtor razstave, nekatere od prvih mejnikov slovenske robotike hrani tudi tehniški muzej. »Na prelomu tisočletja smo v sodelovanju z ljubljansko fakulteto za elektrotehniko izvedli prve Dneve elektrotehnike.

Eden izmed prvih razstavnih eksponatov je bil tudi robot Roki, ki se je kasneje, če tako rečem, upokojil in je postal del naše zgodovinske zbirke.

A tedaj se še nismo zavedali njegovega zgodovinskega pomena. Kake tri leta po tistem so me poklicali z Inštituta Jozef Stefan ter me povprašali, če bi prevzeli dva njihova robota, ki so ju izdelali pred desetletji. V nekaj dneh smo robote prevzeli in odpeljali v depo.

Zgodba se je nadaljevala pred tremi leti, kajti na Gospodarskem razstavišču smo organizirali sejem robotike, kjer smo razstavili tudi robote iz našega depoja. Odziv je bil zelo dober, tako da smo se odločili, da to osnovo zbirke nadgradimo in pripravimo razstavo, ki jo lahko vidimo danes.« Razstavi je za izhodišče delo Karla Čapka,

češkega pisatelja, ki je pred 100 leti v svoje kolektivne drame R. U. R. (Rossumovi Univerzalni Roboti) prvi zapisal besedo »robot«, ki jo dandanes srečamo v malodane vseh jezikih sveta. V slovanskih jezikih izraz rabota ali robota opisuje trdo, prisilno ali suženjsko delo.

Tako na razstavi stopimo najprej v pisateljevo pisarno, od koder se sprehodimo po začetkih robotike, ki je najprej spominjala na avtomate (na razstavi je tudi pojasnjena razlika med avtomatom in robotom) ter se nato približamo dovršenim industrijskim strojem, ki jih pojmujemo kot robote.

Vsi razstavljeni roboti so plod slovenske znanosti in ustvarjalnosti. Včasih so ljudje

imeli mešane občutke o robotih. »V dobi rojstva robotov je človeka prežemal strah pred pojavom robotov. Toda odkar razumemo zakonitost robotov, pa na ta izjemen tehniški napredek gledamo drugače,« meni direktorica tehniškega muzeja dr. Barbara Juršič.

»S pridobivanjem znanja in razvoja na področju robotike, se nam odpira ne samo bolj praktičen vidik, temveč tudi vpogled v njegov ustroj in tehniške rešitve. Tehniški muzej hrani edinstveno zbirko s področja industrijske robotike, ki jo je pridobil v zadnjih letih.

Gre za industrijske robote, predstavljamo pa tudi rehabilitacijskega robota, ki je najnovejša pridobitev našega muzeja.«

Predsednika sta na ogled razstave popeljala direktorica muzeja dr. Barbara Juršič in avtor razstave dr. Orest Arh.

Tudi slavnostni gost, predsednik Borut Pahor, meni, da se robotov ni treba bati, dokler so v dobrih rokah.

»Kot družboslovec spadam v tisto skupino ljudi, ki v teh-

nologiji vidijo možnost rešitve mnogih težav za družbo – ne samo tehničnih, ampak tudi socialnih. Menim, da so raziskovalni dosežki v znanosti nevtralni po svoji vrednosti, na

človeštvu pa je, kako se odloči ravnati z njimi.« Razstavo o robotih izpod rok slovenskih inovatorjev si je mogoče ogledati do konca maja prihodnje leto.

Gašper Tominc

Za angleškim lepotcem prišla na vrsto še Hruščova limuzina

Konec septembra so se v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri lotili loščenja še enega vozila: ZIS-a 115, ki ga je Titu poklonil Nikita Hruščov.

Poleti so namreč v muzeju s pomočjo podjetja Globo iz Stuttgarta, ki se že poldrugo stoletje ukvarja z avtokozmetiko, temeljito zloščili Titov Rolls Royce silver wraith. Ker so fanje delo opravili odlično, so se v muzeju odločili, da podoben tretma namenijo še ZIS-u 115.

V desetletju po osamosvojitvi je tehniškemu muzeju uspelo pridobiti 15 avtomobilov, ki jih je nekoč uporabljal jugoslovanski predsednik Tito.

To so večinoma primerki prestižnih limuzin z visoko tehnično in zgodovinsko vrednostjo. Med drugim sta tudi dva ZIS-a iz leta 1954, ki jih je

Titu podaril nekdanji sovjetski voditelj Nikita Hruščov. Vozili izhajata še iz obdobja Stalina, ki je bil paranoičen nad oseb-

no varnostjo, zato ni skoparil z varnostnimi dodatki na vozilu. Vrata je okrepil z jeklenimi ploščami, stekla na vratih

pa so bila debela kar 75 mm. Stalin, ki se je bal napada, je vedno sedel zadaj med dvema varnostnikoma. Nikoli ni bil v

istem oklepljenem vozilu dva dni zapored in je pogostokrat nepričakovano spreminjal svojo načrtovano pot. Po Stalinovi smrti 1953 je vajeti Sovjetske zveze prevzel Nikita Hruščov, ki je opustil nekatere manire predhodnika. Namesto na pretirano blindirana vozila je prisegal na varnostno službo, ki mora opraviti svojo nalogo. Ko se je njegova delegacija leta 1955 mudila v Jugoslaviji, je s seboj pripeljala tudi vozni park petih vozil, ki jih je kasneje pustila Jugoslaviji v dar. Tita so v teh oklepljenih limuzinah občasno prevažali vse do leta 1974.

Kot je za Naš časopis dejal Drago Štimec, vodja konzervatorsko-restavratorske službe v muzeju, po dobri izkušnji z Globom, ki je povrnil sijaj rolls roycu, ni bilo dvoma, da se lo-tijo tudi enega od dobrih štiri tone težkih ZIS-ov. »Na prvi pogled pločevina vozila deluje

sijoče, a ko je polovica pokrova motorja zloščena, druga pa ne, potem opazite razliko – konkretno razliko,« je dejal Štimec. Globova avtokozmetika vozilu ne daje le očem všečnega leska, ampak tudi potrebno zaščito. Štimec pravi, da posebnih presenečenj med obnovo niso odkrili, »... mogoče nas je še najbolj presenetila plastika, ki jo je zob časa kar pošteno načel.« Po dobrem dnevu loščenja je nekdanje državno protokolarno vozilo zasijalo v lesku, kot ga je imelo nekoč, ko so se v njem prevažali najvišji državniki. V kolikor je tudi vas zanimalo, da bi si ga ogledali, lahko to storite vse dni v tednu (razen v ponedeljek) ali pa obiščete spletno stran muzeja www.tms.si, kjer je med drugim omogočen tudi virtualni sprehod med zgodovinskimi vozili.

Gašper Tominc, foto: GT

»Drsališče? Delamo kot da bo!«

Trenutne razmere so zelo negotove za načrtovanje prireditev. Kljub temu v Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika delajo, kot da se bo projekt »veselega decembra« neokrnjeno odvil.

Načrtujejo postavitev približno enako velikega drsališča kot lani, ki je bilo, mimogrede, zelo dobro sprejeto med občani. Predviden je tudi šotor, praznična okrasitev in gostinska ponudba. Načrtovan program obsega slovesno odprtje 27. novembra, nato naj bi se do silvestrovega zvrstilo več dogodkov – koncertni večeri, stand-up večer, prihod sv. Miklavža in Božička, zimski festival kave in otroško silvestrovanje. Predvideno je, da bi drsališče zaprlo svoja vrata sredi januarja 2021. Kot rečeno, je vse to zaenkrat načrtovano. »Delamo kot da bo, kakšne bodo pa razmere, pa bo počakal čas,« odgovarjajo na Zavodu.

GT

Pojasnilo občine glede članka o direktorju komunale

Glede na nedavne zapise v časniku Dnevnik (6. 10. 2020), v katerem je avtor prispevka navedel kopico nepravilnosti, in glede na vprašanja občanov, ki so temu sledila, se čutimo dolžne, da posredujemo občanom pojasnilo – tudi v Našem časopisu.

Občina Vrhnika odločno zanika, da bi bil začasni direktor JP KPV izbran na nezakonit način. Občina Vrhnika ima v povezavi z imenovanjem pridobljena potrebna pravna mnenja, zato utemeljeno trdimo, da je postopek zakonit.

Veljavni odlok veli, da če na skupnem ustanoviteljskem organu (SUO) župani niso soglasni o določeni zadevi, morajo o tej glasovati občinski sveti vseh treh občin v roku 30 dni. Če ne glasujejo, se

njihovi (ne) glasovi štejejo kot neopredeljeni, veli odlok. SUO ni bil soglasen 10. 7. 2020 glede imenovanja direktorja JP KPV. Občinski svet Občine Vrhnike je o sklepu glasoval kot to veli odlok, občinska sveta Log - Dragomer in Borovnica še ne, četudi so bili vmes že sklicani ti pristojni občinski sveti. Več kot tri mesece torej ni bilo nujnega glasovanja, ki bi opolnomočil JP KPV. Če bi enako kot občini Log - Dragomer in Borovnica ravnala tudi Občina Vrhnika, bi bila JP KPV danes brez direktorja, saj je začasnemu potekel mandat, in ne bi bilo nikogar, ki bi jo vodil, predstavljal in zastopal podjetje. Nastala bi motnja v delovanju, ne samo pri izvajanju javne službe, temveč tudi pri izplačevanju plač in drugih nalog, ki jih izvaja direktor. Tega Občina Vrhnika kot večinski lastnik in ustanovitelj s ciljem zaščite javnega interesa ni mogla dopustiti.

Omeniti velja tudi dejstvo, da so trenutnega začasnega direktorja predstavniki občin Borovnica in Log - Dragomer več-

krat tudi ocenili za primerne, prav tako je na prvem razpisu dobil največ točk od Občine Vrhnika.

Na Občini Vrhnika smo prepričani, da bi bilo s ciljem učinkovitejšega delovanja nujno spremeniti relativno ohlapen odlok. S tem v mislih smo v delovno skupino za spremembo odloka imenovali svojega predstavnika, občini Borovnica in Log - Dragomer pa še ne. Tako ne sledita mnenju neodvisne KPK in ustavnega sodišča, ki celo navaja, da je odlok nujno spremeniti, saj da je »ureditev upravljanja JP KPV eno največjih tveganj za korupcijo«. Proti županom je zaradi odloka KPK tudi uvedla postopek preiskave in jih pozvala, naj vzpostavijo zakonito stanje. Na Občini Vrhnika pričakujemo, da se bosta sosednji občini pridružili mnenju Občine Vrhnika in KPK ter nemudoma začeli s ključnimi postopki za spremembo odloka.

Občina Vrhnika

Stare fotografije (5):

Iščemo ime osebe na fotografiji

Tokrat se je pri nas pomudil Miha Rus, ki včasih napolni časopisne stolpce na straneh Občine Log - Dragomer, sicer pa je strasten raziskovalec zgodovine.

Takole je povedal: »Na fotografiji so trije avstro-ogrski vojaki iz naših krajev. Na levi strani je Ivan Remškar - Škandrov (1898–1980), ki je po prvi vojni kmalu postal župan Občine Log, na desni je moj ded Anton Rus (1898–1942), ki je bil

Škandrov prijatelj, vmes pa je po pripovedovanju Marka Remškarja, Ivanovega sina, nek Vrhnčan. Očitno je bil častnik, saj ima na zavihku zvezdice. Ali kdo prepozna omenjenega gospoda na sredini?«

Če torej prepoznate gospoda na sredini ali imate o tem kakšne podatke, pokličite Miha Rusa (031 485 757), ki jih bo z veseljem pribeležil v družinski album.

Foto: arhiv bratov Rus

V slovo Antonija Margon + 1. 10. 2020

V ponedeljek, 5. oktobra, smo se na vrhniškem pokopališču za vedno poslovili od naše dolgoletne članice in sopevke ter prijateljice Tonke Margon. Slovo ni bilo lahko. Ljudje smo čuteča bitja in ob žalostnih dogodkih se odzivamo različno. Nekateri člani Mavrice smo svoje misli ob njenem odhodu opisali zelo čustveno. Objavljam nekatere.

Slavi: »Težko je slovo od prijateljice, sopevke, znanke ..., a življenje nam ne prinaša samo veselja in radosti, prinaša nam tudi žalost in danes se moramo posloviti od tebe. Življenje teče z neustavljivo hitrostjo po svoji poti, a se mi zdi, da sem te poznala celo večnost. Danes se s teboj ne morem več posvetovati, pogovarjati, prepevati, ti pomagati. Danes se od tebe poslavljam za vedno. A vedi, ko živiš v srcih tistih, ki jih zapuščas, ostajaš z nami. Nisi bila samo prijateljica, bila si tudi moja »učiteljica«, ko sem pri tebi poiskala inštrukcije, da bi uspešno premagala težave s kakšno zahtevno pesmijo. Ko si se morala preseliti v Dom upokojencev, sem se še naprej veselila srečanj s teboj, še posebej, ko sem videla, da se tvoje zdravje izboljšuje. Ko si me neko nedeljo poklicala po imenu, sem bila prijetno presenečena. Potem pa je prišla prepoved stikov zaradi epidemije in tvoje zdravje se je hitro poslabšalo.«

Boris in Mojca: »Nikomur ni povedala, kam odhaja, oblekla je najlepšo obleko in odšla k tebi, draga Tonka, ti pripela v lase temen cvet in odšla. Pustila nama je žalost in lepe trenutke, ki bodo ostali za vedno; tvoje obiske, spomine, plemenito srce, ki si ga delila z nama. Hvala za ponujeno roko, vedno toplo in iskreno.«

Veronika: »Prav vsem nam je zelo hudo. Tonka je tako zelo uživala z nami, to veselje jo je še dolgo držalo pokonci, dolgo se je upirala bolezni. Naš zadnji obisk pri njej za njen 80. rojstni dan je bil neprecenljiv že zato, ker smo jo tako zelo razveselili s krofi. Tonka bo večno v naših srcih in sem neizmerno hvaležna, da sem del mojega življenjskega popotovanja smela deliti z njo.«

Darinka: »Tonka je bila v našem zboru svetel zgled, kako ostati vitalen. Na žalost se nazadnje bolezni ni bilo mogoče zoperstaviti. Pela je s srcem in velikokrat mi je rekla, kako ji je petje pri Mavrici polepšalo dneve v jeseni življenja. Bila je tudi sicer aktivna, hodila je na telovadbo in na tečaj angleščine. Tudi njena urejenost in dober okus sta nam bila lahko za zgled. Vi, pevci, niste videli, kar sem lahko jaz; kako je njen obraz žarel, ko je pela. Upam, da ji bomo ob slovesu lahko še zadnjič zapeli. Pesem jo je res spremljala skoraj do smrti in to je bilo skoraj edino, kar jo je v zadnjem letu razveseljevalo.«

Dare: »Pretreslo me je slovo meni izredno drage Tonke, prave elegantne dame, polne optimizma in izjemnega posluha za soljudi in odlične pevske kolegice. Pogrešal bom najine »zdravstvene« klepete, ko so mi bili, rehabilitirancu, najbolj potrebni. Na svidenje v zboru nad Mavrico!«

Marija: »Novica, da je preminila, me je zelo prizadela, saj sva bili zadnjih nekaj let zelo povezani. Najina srečanja so bila zelo posrečena, bila je vesela, skupaj sva modrovali o življenju, prepevali, skupaj sva vrtnarili, kaj skuhati, pletli in hodili na sprehode. Žal sta naju njena bolezen in koronavirus ločila. Bila je dobra prijateljica, znala je prisluhniti, svetovati, saj je imela veliko življenjskih izkušenj. Zelo te bom pogrešala, moje prijateljstvo s teboj je bilo največji blagoslov v mojem življenju.«

Slavi: »Tonka, najino zadnje srečanje v domu je bilo avgusta, ko si počasi že odhajala, se prav po tiho poslavljala. In tako si v četrtek »prav po prstih« res odšla. POGREŠALA TE BOM! Pogrešali te bodo tvoji dragi in vsi v zboru.«

Ko smo se ob grobu še zadnjič poklonili njenemu spominu, nas je Tonka v slovo pozdravila z lepo mavrico, ki je zasijala preko vsega neba.

Zapisala Slavi Štirn

Gašper Kržmanc, pisec iz karantene

»Za marsikoga je branje zgodbe postal jutranji obred«

»Zgodbe iz Karantene« je zbirka zgodbic, ki jih je Gašper Kržmanc pisal v času med karanteno.

Ker so na spletu naletele na tako dober odziv, se je odločil, da jih izda tudi v knjižni obliki.

Kako je prišlo do ideje za pisanje knjige?

Zgodbe sem začel pisati v začetku razglasitve karantene in jih sproti objavljati na facebooku. Pisal sem vsak dan in po približno 14-ih dneh je prišla ideja za knjigo s strani nekaterih takrat že zvestih bralcev. Po premisleku sem si rekel »zakaj pa ne« in s pisanjem nadaljeval, dokler ni bila epidemija uradno zaključena. Takrat pa se je ideja tudi realizirala. Ker sem čutil, da del zaslug gre tudi bralcem, ki so me spodbujali k pisanju in s prednaročili to tudi podkrepili, sem se odločil, da dam polovico izkupička iz predprodaje v dobrodelne namene. Del izkupička od prodaje gre še vedno v dobrodelne namene, razmišljam pa tudi o širitvi dobrodelnosti projekta.

Karantena je trajala skoraj 2 meseca. Ali je težko potegniti 60 dogodkov iz preteklosti in jih navezati na sedanjost? Bi torej lahko znova napisali še eno knjigo, če bi prišlo do podobne situacije?

Prišel je kakšen dan, ko sem moral malo premisliti, o čem bi pisal. Vendar takih dni ni bilo prav veliko. Večinoma so zgodbe kar čakale v vrsti, da se jih zapiše. Če ali ko bo prišlo do podobne situacije, bi verjetno enako spontano napisal še eno knjigo. Pravzaprav tudi že imam idejo za nadaljevanje, ki pa se malenkost razlikuje od 1. vala knjige. Ta bo malenkost manj resnična in bo polna pretiravanja, kar bom seveda tudi jasno povedal in poudarjal.

Kakšni so bili komentarji vaših bližnjih oz. prijateljev na vaše zapise?

Nihče od bližnjih in prijateljev se na zapise ni pritožil. Vsi, ki so zgodbe brali, so me spodbujali, naj še naprej pišem, saj jih je moje pisanje zabavalo. En izmed največjih pohval, ki sem jih prejel, je bilo to, da je za marsikoga sčasoma bra-

nje zgodbe postal jutranji obred. Večkrat sem slišal, kako so z veseljem pričakovali novo zgod-bico, da so ob branju popili kavo in tako nekako začeli dan. Zgodilo se je, da nekajkrat zgodbe ni bilo do obljubljene oz. zahtevane 9. ure zjutraj. Takrat sem prejemal sporočila, če je z mano vse ok. Sedaj, ko so zgodbe zbrane in izdane, se njihovo mnenje ni spremenilo in pravijo, da jih z veseljem še enkrat berejo.

Vsako poglavje ali nov dan ste začeli s stavkom »vlada dela dobro«. Ali je bila to ironija ali vaše iskreno mišljenje?

Zgodbe so bile sestavljene iz treh delov. Prvi del se je vedno začel z »vlada dela dobro,« drugi s »To me ful spomni na kaj,« tretji pa je bil zaključek, največkrat humoristični nauk. Seveda nisem želel nikomur soliti pameti, zato so bili ti nauki pogosto polni samoironije in zapisani kot nekakšna navodila sebi. Ta ponavljajoča struktura je pogosto uporabljano humoristično orodje »running gag«, in je še bolj učinkovita, ker smo »vlada dela dobro« lahko poslušali na vsakem koraku. Zabavno se mi zdi, ko mi kdo od bralcev reče, da vsakič ko sliši ta stavek iz besed kakšnega politika, se spomni najprej na Zgodbe iz karantene.

Igrate kitaro v vojaškem big bandu. Kako koronavirus vpliva na vaje in nastope vašega ansambla (bigbanda)?

Situacija seveda vpliva na naše delo. Pri opravljanju naše službe smo sedaj veliko bolj previdni in dosledno upoštevamo vsa navodila. To seveda pomeni, da so naši nastopi temu prilagojeni, razdalja med nami je večja, obiskovalcev je manj, smo pa tudi začeli snemati svoje nastope za situacije, ko naša prisotnost tam ogroža javno zdravje. Dela tako ni manj, le drugače je organizirano. Vsekakor pa je situacija slabša pri koncertih mojih skupin Šlajn in Nula Kelvina, ker zasebnih organizacij koncertov ni več toliko, kot jih je bilo prej. Na pomoč politike se, kot vse

kaže, ni za zanašati, zato se bo treba znati po svoje in prilagoditi trenutni situaciji. Iskreno si želim, da se stvari umirijo, da lahko nadaljujem z delom na glasbenem področju in zaključim kar nekaj projektov, za katere menim, da so zelo dobro zastavljeni.

Kako lahko knjigo kupimo?

Knjigo lahko naročite na strani zgodbeizkarantene.si ali pa kar pišete na gasper.krzmanc@gmail.com.

Gašper Tominc

Zberejo se vsako jutro, ne glede na vreme

Vsako jutro lahko tisti, ki se sprehodijo skozi vrhniški športni park, opazijo skupino deklet in žena, ki telovadijo.

V živo oranžnih majicah ali flisih jih res ni težko zgrešiti. Skupina deluje znotraj vseslovenskega projekta »Šola zdravja«, ki med občani poskuša spodbujati rekreacijo – jutranjo telovadbo, ki vodi h kvalitetnemu in zdravemu življenju. Kot je pojasnila **Milevka Jurković**, ki zadnji dve leti vodi telovadbo vrhniške skupine, se vsako jutro zberejo okoli 7:15 in nato telovadijo do približno osme ure. »Naša telovadba traja dobre pol ure. Vaje so vnaprej določene. Gre za »Vaje 1000« gibov, ki jih je pripravil idejni vodja in ustanovitelj projekta dr. Nikolay Grishin. Poleg tega, da se razgibamo od glave do pete, na koncu rekreacijo zaključimo

še s pesmijo. Začnemo pri dlaneh, končamo pri podlatih. S tem dosežemo maksimalno gibljivost telesa in zmanjšamo bolečine. Z redno in zmerno telesno dejavnostjo preventivno in pozitivno vplivamo na svoje zdravje. Začeti dan z gibanjem pomeni, da naš vsakdan obogatimo z dobro voljo in vadbo v dobri družbi.« Vrhniško skupino obiskuje med 15 do 20 članic. »Prevladuje starejša generacija, a to še zdaleč ne pomeni, da je rekreacija namenjena samo njim. Med nami je tudi nekaj mlajših članic, ki z veseljem prihajajo na jutranja snidenja,« pa pravi **Teja Žučko**, vodja skupine. Zbirajo se vse dni v tednu, tudi ob praznikih in nedeljah. Njihova lokacija je na ploščadi pri bazenu, v primeru slabega vremena pa se zberejo pod streho pri nekdanji knjižnici. »Telovadimo ne glede na temperaturo. Najbolj

nas omejujejo padavine. Tedaj se zatečemo pod streho, a zaradi naše številčnosti nam že počasi primanjkuje prostora,« pravi Žučkova. Vrhniška skupina se je v Evropskem tednu športa (23. – 30. september) pridružila projektu Aktivni dan starejših, kjer so imele udeleženke priložnost, da se na podlagi rezultatov testiranja, ki so bila izvedena, posvetujejo s športnim strokovnjakom kakšna je njihova telesna pripravljenost in kakšno vadbo je zanje priporočljiva v prihodnje.

V kolikor vas je po zapisanem zamikalo, da se jim pridružite – lahko tudi samo poskusno – potem jih poiščite zjutraj v Športnem parku Vrhnika ali pa na elektronskem naslovu: društvo.sola.zdravja@gmail.com.

Gašper Tominc, foto: GT in arhiv društva

Teden otroka v župnijskem vrtcu

Prvi teden v oktobru v našem vrtcu vsako leto obeležujemo teden otroka.

Letošnje razmere nam niso dovolile sodelovanja s starši, a smo si vseeno vsak dan dinamično in zanimivi načrtovali, tako da so uživali otroci in tudi vzgojiteljice. Skupine se med seboj nismo mešale, smo se pa izmenjavale vsak dan, tako da smo vse načrtovane dejavnosti izvedle vse skupine v vrtcu.

V Beli dvorani so otroci lahko obiskali čutno pot. Hoja po različnih materialih nam je dodobra sprostila stopala. V telovadnici smo se nadihali ob

premagovanju ovir preko gibalnega poligona. Iskanje zaklada, ki nam ga je pripravil škrtar Gilbi je bilo zagotovo ena izmed najzanimivejših dejavnosti. Namigi so nas čakali v glavni enoti, Kaplaniji in na koncu je vsaka skupina svoj zaklad odkopala v spodnjem peskovniku. Orientacijski pohod si je vsaka vzgojiteljica načrtovala po svoje, glede na zmožnosti svojih otrok, vsem pa so bile skupne naloge, ki smo jih izvajali med sprehodom. Bilo je veliko petja, plesa in drugih gibalnih nalog. Malica v nahrbrtniku in nasmeh na obrazu nas je vodil na izlet, da smo raziskali gozdne poti v okolici. En dan v tednu pa so otroci izkoristili

za pohod s starši. Odziv je bil res pozitiven. Otroci so vneto pripovedovali kam so šli, kaj so videli, razne prigode in dogodivščine, ki jih vsekakor ne bodo kar pozabili.

Pred nami je jesenski čas. Izkoristimo ga za trenutke s svojimi ljubljanimi. Naj nas ne vodi strah pred epidemijo, naj nas ne vodijo novice na televiziji in radiu, ampak zaupanje, skrb in ljubezen do sočloveka. Starši in vzgojitelji pa se predvsem zavedajmo, da svojim otrokom oz. varovancem ne moremo dati vsega, česar si želijo. Lahko pa jim damo vse, kar potrebujejo.

Vzgojiteljica Meta Žitko

Čudovita potapljaška izkušnja v najvišje ležečem potapljaškem centru v Evropi

Septembra, ko se zaradi ukrepa obvezne karantene v primeru obiska Hrvaške nismo mogli potapljati na naših priljubljenih lokacijah v Jadranskem morju, smo člani Potapljaškega kluba Vrhnika izbrali drug cilj – jezero Gröblsee v Avstriji.

Gostil nas je potapljaški center Alpenaquarium Gröblsee, ki leži ob jezeru na 1160 metrih nadmorske višine in je odprt do konca oktobra.

Vodita ga Sabine in Robert in priznati moramo, da obvladata svoj posel, saj so vse storitve na zelo visoki ravni.

Jezero je pravzaprav akumulacijsko jezero, katerega voda je pozimi namenjena zasneževanju bližnjega smučišča, pri čemer pa skrbno pazijo, da je v

njem vedno dovolj vode za normalno življenje rib.

Le-te so vanj naselili umetno in ribe so, poleg podvodnega parka, velika zanimivost.

V jezeru plavajo poleg slovenske domorodne soške postrvi tudi potočne postrvi, atlantski lososi, krapi, japonski krapi kot različne vrste jesetrov, med katerimi še posebno izstopa redka vrsta belega albino jesetra, ki mu rečejo alpska kraljica. Največja globina jezera je devet

metrov. V času našega obiska je imela voda osvežilnih 16 °C, vidljivost pa je bila približno 20 m, zato je bilo plavanje med ribami in kipi tematskega parka še prijetnejše.

Ne dotikajte se rib!

Pred prvim potopom smo imeli natančen posvet. Pri potapljanju v jezeru je namreč treba obvezno upoštevati določena pravila, saj je jezersko okolje zelo drugačno od morskega.

Plavati je treba vsaj meter nad dnom, da ne dvigujemo usedlin, prav tako je prepovedano nadlegovanje oziroma dotikanje rib, ki so ena od glavnih zanimivosti.

Tako je zagotovljeno, da se ribe ne bojijo potapljačev, do-

Redka vrsta belega albino jesetra, ki mu rečejo alpska kraljica.

Mile ujel kapitalno ščuko

Konec septembra (29.) se je na vrhniških bajerjih mudil tudi Mile (Milomir) Lilič z Vrhnike, sicer član vrhniške ribiške družine že od leta 1973. Ni se posebej pripravljaj za lov, uporabil je celo otroško palico (št. 8) in tanek laks.

Toda, glej ga, zlomka, že kmalu po prvem metu je prišla riba, za katero se je izkazalo, da ni kar tako. »Bila je kar borba, a na koncu mi je uspelo potegniti na plano kapitalko: 9

kg ščuko, dolgo 110 cm,« je za Naš časopis pojasnil Mile, ki je še nekaj časa pritegoval zavidljive pogledov ribiških tovarišev. Fantje so ribo izmerili, stehali in jo nato spustili nazaj v ribnik. »Nisem se odločil za nagačenje, naj še naprej uživa v življenju. Ocenjujem, glede na težo in velikost, da bi morala biti stara okoli 20 let.« Mile je povedal, da to ni največja ščuka, ki je bila ujeta na bajerjih. »Bojda obstaja še ena daljša, a naj bi bila lažja. Tudi sam sem daljnega leta 1974 ujel ščuko podobne velikosti, a ni bila tako težka.«

Sicer pa je Mile, ki je letos med drugim ujel tudi dobrih sedem kilogramov težkega krapa, predan ribič: je men-

tor mlajšim ribičem, hkrati pa tudi gurman s področja ribiških specialitet. K sodelovanju so ga povabili v vrhniški Slomškovi šoli, kjer se učenci pripravljajo na 35. državni festival Turizmu pomaga lastna glava, tokrat s poudarkom na lokalnih jedeh (Moj kraj – moj chef). Slomški bodo na tekmovanju med drugim sodelovali tudi z njegovima jedema: dimljenim krapom in vrhniško ribjo obaro. »Prijetelji si ob njih radi obližujejo prste, tako da sem prepričan, da bodo tudi osnovnošolci navdušili komisijo,« je še dejal sogovornik.

Gašper Tominc, foto: osebni arhiv Mileta Laliča

daten magnet za ribe pa so tudi posebni paketki hrane, ki smo jih dobili pred potopom. Ko smo z ribjo hrano napolnjene plastične rumene jajčke iz priljubljenih kinder jajčk pod vodo odpri, nas je v trenutku obkrožilo na stotine rib! Prizor, ki ga v morju ne morete doživeti!

Pravila potapljanja na večji nadmorski višini

Za večino naših članov je bil obisk gorskega jezera tudi

odlična priložnost za nabiranje izkušenj in znanja. Potapljanje na veliki nadmorski višini namreč terja posebno nastavitve potapljaškega računalnika, količino oziroma težo uteži smo morali prilagoditi sladki vodi, prav poseben izziv pa je bilo »lebdenje« oziroma enakomerno plavanje na določeni globini.

Na srečo z nobenim izzivom nismo imeli težav in po dveh potopih smo se navdušeni nad enkratno izkušnjo odpeljali proti domu.

Pridružite se nam!

Potapljanje v jezeru Gröblsee je bilo le eden od potapljaških izletov PK Vrhnika, ki se jih poleg članov udeležuje tudi vedno več drugih potapljačev. Vsi, ki vas mika potapljanje, ste dobrodošli na poskusnem potopu ali tečaju, potapljači vseh kategorij pa se nam lahko pridružite že na našem naslednjem potapljaškem izletu. Vabljeni!

Potapljaški klub Vrhnika

NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

#GibanjeZdrav

Pomen razstavišča Moja Ljubljana

Predstavitev preteklosti za skupno sedanjost in prihodnost

Vrhniki smo upravičeno ponosni na bogato zgodovino našega kraja. Najstarejše znano kolo z osjo na svetu, ostanki tabora kamenodobnih lovcev, gradišče na Tičnici, rimska vojaška postojanka na Dolgih njivah, poznorimska utrdba na Hribu, izjemne najdbe iz reke Ljubljanice ...

V preteklosti je bila za Vrhniko ali antični Nauportus odločilna ugodna prometna lega na zahodnem robu Ljubljanskega barja, ki je bilo za prazgodovinskega človeka težko prehodno. Najkrajši in najbolj zložen prehod iz Ljubljanske kotline je vodil preko notranjsko-kraških gozdov proti Jadranskemu morju kot del stare jantarne poti, ki je povezovala Sredozemlje z Baltikom. V bronasti in železni dobi je na griču Tičnica stalo gradišče. Po antičnih virih je keltsko pleme Tavriskov nadzorovalo izvire Ljubljanice, ki je bila skupaj s Savo pomembna plovna pot proti vzhodu, Podonavju in Črnemu morju. To je bilo znano tudi grškim piscem, ki so Navport vtkali v legende o Argonavtih.

Vozlišče kopenskih in rečnih poti so prepoznali tudi Rimljani. Edini so zmogli veliko inženirsko gradnjo – cesto preko Barja, ki je še vedno stara podlaga Tržaški ali Ljubljanski cesti do Ljubljane. Linijski zaporni zidovi Clastra Alpium Iuliarum na Zaplani so varovali Italijo pred vdori barbar-skih ljudstev in vojskami različnih pretendentov za prestol v pozni antiki. Za obstanek rimske civilizacije so bili

takrat pomembnejši od vsem dobro znanega Hadrijanovega zidu. Po istih grebenih so veliko pozneje zgradili bunkerje in jarke Rupnikove linije.

Raziskave arheologa Dragotina Dežmana (Deželni muzej Kranjske) so že leta 1884 privedle do prvih podvodnih raziskav na svetu – podvig so na Vrhniki v Ljubljani izvedli potapljači avstro-ogrske mornarice.

Šele leta 2003 je bila reka Ljubljana razglašena za kulturni spomenik državnega pomena, kar je različnim potapljačem/krivolovcem preprečilo nadaljnje ropanje njenih zakladov. Mnoge od njih so prodali na črnem trgu umetnin. Varovanje dediščine se vedno začne pri domačinih, ki so edini pravi varuhi svojega mesta. Da pa to dediščino prepoznajo za svojo, jo morajo spoznati. Lokalni muzeji so najboljšo zagotovilo za to (glej Vidrih Perko, 2014).

Dolgoletna prizadevanja strokovnjakov so tako uspela izjemne stare zaklade predstaviti v kraju njihovega odkritja – na Vrhniki, v stari šivalnici IUUV. Leta 2016 so pod okriljem MGML (Mestne galerije in muzeji Ljubljana) v partnerstvu z Občino Vrhnika, Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani ter domačimi in mednarodnimi strokovnjaki odprli Doživlajsko razstavišče Moja Ljubljana. Projekt je financiral Finančni mehanizem EGP v letih 2014–2016.

V muzeju so predstavljeni reka Ljubljana, njeno porečje, kraško podzemlje in njena preteklost kot svetovna naravna in kulturna znamenitost. Z interaktivno sodobno razstavo sledimo vrhniški dediščini prek srednjega veka (samostan Bistra) in polpretekle

zgodovine, zaznamovane z usnjarsko industrijo, do današnjih dni.

Doživlajsko razstavišče je doslej organiziralo mnoge dogodke, predstavitve, mednarodna posvetovanja o podvodni arheologiji, dodatne občasne razstave. Spopada se tudi z aktualnim dogajanjem in varovanjem okolja in narave.

Izobraževalne delavnice za otroke so pomembna obogatitev šolskega programa. Ozaveščanje najmlajših je namreč najboljšo zagotovilo, da se čarobna moč kraja, mitov in legend prelevi v skupno identiteto vrhniške skupnosti. Otroke navdušujejo maketa Vrhnike skozi čas, iluzionistični prikaz rimskih linijskih zapor in izkustvene delavnice, kjer jim za to usposobljeni vodniki prikažejo minulo znanje in veščine: tkanje, izdelava puščic, mletje žita. Posebej izstopajo organizirani tematski dnevi Rimski dan, Koliščarske delavnice, izdelava in splavitev replike deblaka.

Zato je tudi Unesco leta 2019 projektu Ljubljana podelil znak najboljših praks za podvodno kulturno dediščino.

Lokalni muzej predstavlja našo preteklost; pomemben je tako za domačine kot za prišleke. Znano je, da vsak človek potrebuje identiteto, svojo vez s prostorom in skupnostjo, v kateri biva. Skupna preteklost, naravna in kulturna dediščina so v Evropi prepoznane kot javno dobro, eden od spodbujevalcev dobrega zdravja prebivalstva (glej Jelka Pirkovič, 2014). Pravno je to ovrednoteno v mnogih mednarodnih konvencijah, ki jih je ratificirala tudi Republika Slovenija. Pomembno je, da so izjemne vrhniške najdbe predsta-

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja

Večgeneracijski center

Skupna točka

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnika.

Program v novembru

V novembru vam nudimo kar nekaj zanimivih delavnic oz. predavanj, sicer pa smo za obisk in izvedbo različnih aktivnosti dostopni vsak dan v delavniku, izjemoma tudi ob koncu tedna. Prav tako nudimo VSAKO DNEVNO UČNO POMOČ ter BRALNI KOTIČEK in UPORABO RAČUNALNIKA sedaj izvajamo v naših prostorih, veseli pa smo tudi vsakršnega dodatnega vašega predloga oz. ideje. Vse naše delavnice so BREZPLAČNE, vabljeni pa ste vsi – od najmlajših do najbolj zrelih.

VGC Skupna točka Vrhnika PON – PET 8.00 – 16.00 na Cankarjevem trgu 4 (prvo nadstropje). Kontaktna oseba: koordinator aktivnosti Eva Ličof, e-naslov: eva.licof@zpmmoste.net in tel: 064 259 033

Ponedeljek: 2., 9., 16., 23., 30. november ob 9.00 do 12.00 – skupna kvačkarija -ustvarjalnica

Ponedeljek: 2., 9., 16., 23., 30. november ob 17.30-18.30 – tečaj igranja kitare (skupina je polna)

Ponedeljek: 2., 9., 16., 23., 30. november ob 18.45-20.00 – celostno sproščanje za ženske (prijave so zaželeno)

Torek: 3., 10., 17., 24. november ob 9.30 – učenje angleščine na zabaven način (konverzacija - potovanje, nakupi, pogovor ...) Potrebno je malo predznanja.

Torek: 3. november ob 18.00 – gong zvočna kopel (prijave so obvezne)

Torek: 10. november ob 18.00 – povezane v klepetu (ženska zaupna skupina) 2. del ODNOSI (prijave so obvezne)

Torek: 17. november ob 17.30 – predstavitev knjige Andreja Pešca ŽENSKO IN MOŠKI ob 17.30 (prijave so obvezne)

Torek: 24. november ob 18.00 – celotni razvoj otroških možganov. Predavanje z Anito Jakša (prijave so zaželeno)

Sreda: 4., 11., 18., 25. november, ob 9.00 – pilates za VSE, tudi za nosečke z Ano Podlipnik (obvezne prijave + prostovoljni prispevek)

Sreda: 5., 12., 19., oktober ob 16.00 – 17.00 – program RASTEMO SKUPAJ - ustvarjalne delavnice za predšolske otroke in njihove starše (zaželeno prijave)

Četrtek 5., 12., 19., 26. november ob 16.30 – 18.00 – nadaljevalni tečaj španščine (skupina je polna)

Četrtek: 5., 12., 19., 26. november ob 9.30 – 11.00 – učenje slovenščine, priprava na izpit. (prijave so zaželeno)

Petek: 6., 13., 20., 27. november ob 10.00 – druženje mamic in nosečk: podporni skupina. (prijave so zaželeno)

Petek: 20. November ob 18.00 – skupina za zdravo življenje (prijave so obvezne)

Program dodatnih aktivnosti lahko spremljate na Facebook strani: VGC Skupna točka Vrhnika. Projekt sofinancirata Republika Slovenija – MDD-SZEM in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada.

Leta 2016 so se v dolbenju replike deblaka poizkusili tudi najmlajši, kar je bil eden od mnogih dogodkov, ki jih je organiziralo Doživlajsko razstavišče.

vljene prav tu, v svojem okolju in niso skrite v vitrinah nacionalnih muzejev daleč stran. Kot take so pomembne za turistično ponudbo občine. Pomislite le na mrežo lokalnih muzejev v Italiji in Franciji, destinacijah množičnega kulturnega turizma. Slovenski turizem se tega še le uči. Umeščanje muzeja v šolske kurikulumne šol in vrtcev iz ožje in širše okolice, v turistično ponudbo ter zavest občanov sicer res poteka počasi, toda za to so potrebni mnogi naporji z vseh strani in čas.

Usposabljanje mladih vodnikov in upravljalcev muzeja se na žalost končuje, upamo le, da ni bilo zaman.

Razstavišče je nov javni prostor v občini, ki dodaja novo obliko srečanj domačinov, turistov, domačih in tujih in strokovnjakov.

Evropske institucije so prepoznale izjemnost Doživlajškega razstavišča

Moja Ljubljana, njegove postavitev, vsebine in delovanja. Z vseh strokovnih vidikov je razstavišče zasnovano vrhunsko. V ponos je slovenski muzejski, konservatorski, arhitekturni, zgodovinski in arheološki stroki. Različna strokovna društva so že organizirala ogleda in svoja letna srečanja prav tu (npr. Slovensko konservatorsko društvo, ICOMOS Slovenije).

Sedaj smo na vrsti tudi občani Vrhnika, da to prepoznamo in muzej vzamemo za svojega. Začnimo ga uporabljati, ogledimo si razstave, udeležimo se dogodkov. Povabimo svoje prijatelje in znance na skupni ogled.

Doc. dr. Tina Žerjal, univ. dipl. arheologinja, višja konservatorica; Vrhnika

Dr. Sašo Poglajen, univ. dipl. arheolog; Vrhnika

Gasilci Stare Vrhnike v stalni pripravljenosti

Gasilci Stara Vrhnika smo v stalni pripravljenosti nujne pomoči, kadarkoli je to potrebno. Naše društvene aktivnosti izvajamo v polnem teku, člani se nenehno usposabljam in strokovno izobražujemo, posebno pozornost namenimo delu z mladino.

Žal je tudi naš društveni ritem v določenih segmentih zaustavila spomladanska epidemiološka situacija.

V času razglašene epidemije smo gasilci s Stare Vrhnike ukrepali in delovali skladno s predpisanimi smernicami, ki smo jih prejeli od Gasilske zveze, Občine Vrhnika, Civilne zaštite Vrhnika. Sodelovali smo z Upravo za reševanje in zaščito ter trenutni situaciji prilagajali vse društvene obveznosti. Se stanke smo preselili na medmrežje, tehnično izpopolnjevanje in druge izobraževalne

aktivnosti ter delo z mladimi pa je moralo počakati na sprostitev ukrepov. V tem času je bilo tudi manj intervencij, tiste redke pa smo izvajali skladno v vladnimi ukrepi in navodili Gasilske zveze Slovenije. V času epidemije smo člani ravnali odgovorno in tako preprečili morebitne okužbe med člani, hkrati pa smo poskrbeli za polno operativnost enote.

Maja je vlada sprostila ukrepe, pomlad je prešla v polje in naši pozivniki so znova začeli piskati pogostejše. Ob parajočem zvoku pozivnika gasilcu ne zastane samo dihanje, pač pa tudi vse, kar počne tisti trenutek. Žlica pade v krožnik, igra z otrokom je prekinjena, pogovor zamre in televizijski sprejemnik od tistega trenutka naprej igra v prazno. Pomembno postane samo eno: priti čim prej do gasilskega doma, kjer je v enoti Stare Vrhnike od julija letos poleg dveh drugih vozil v redni uporabi novo vozilo HTRV Mercedes Sprinter za posredovanje v tehničnih intervencijah. Ima 190 konjskih moči, štirikolesni pogon, av-

tomatski menjalnik ter diferencialne zapore z možnostjo vklopa reduktorja za varnejšo terensko vožnjo. Z nadgradnjo je bilo vozilo predelano za gasilske namene; vgrajeno je bilo: vsa svetlobna in zvočna signalizacija ter radijska postaja za komunikacijo. Vozilo je narejeno in opremljeno po najnovejših smernicah ter standardih za takšna vozila. V njem je naj sodobnejša oprema za tehnično reševanje in nudenje prve pomoči. Za predelavo je poskrbelo podjetje Gasilska vozila Pušnik, za kar se jim še enkrat lepo zahvaljujemo. Novo in varno vozilo bo zamenjalo sicer že 30-letno vozilo »Meco«, kot smo jo poimenovali gasilci. Na intervencijah nas je spremljalo celih 18 let in v tem skoraj polnoletnem obdobju smo z njim posredovali v več kot tisoč intervencijah. Z njegovim odpisom bo skrbno shranjenih tudi nemalo spominov.

Za izvedbo nakupa se najlepše zahvaljujemo Občini Vrhnika, Gasilski zvezi Vrhnika, Civilni zaštiti Vrhnika, vaščanom KS Stara Vrhnika

ter donatorjem (Libela Group, N.C.R., d. o. o., Siliko, d. o. o., MKršmanec, d. o. o., Dars, d. o. o., Zavarovalnica Triglav, d. d., Autocommerc, d. o. o., VIP prevozi, IVL, d. o. o., Rosa, d. o. o., ELES, d. o. o., OGM-BI, d. o. o., VR-Elektronika, d. o. o., Avtovleka Čepon, d. o. o., Fortrade, d. o. o., Vulkani-zerstvo Aleš Zakrajšek, s. p., Avtotrade, d. o. o., JP KPVRh-

nika, d. o. o., Rosenbauer, d. o. o.) Zahvaljujemo se tudi vsem drugim, ki so nam omogočili nakup vozila. Delež sredstev za omenjeni projekt smo gasilci nameravali poravnati s prihodki, pridobljenimi na dveh večjih dogodkih, ki sta: Dan odprtih vrat in gasilska veselica. Ker družabnih dogodkov zaradi epidemioloških ukrepov nismo smeli izvesti, je žal izpadel tudi

delež načrtovanih sredstev, s katerimi bi poravnali celotno ceno vozila. Prav zato še vedno zbiramo donacije in prispevke za omenjeno vozilo.

Če želite pomagati, se lahko obrnete na elektronski naslov info@pgd-stv.si ali pa pristo- voljni prispevek nakažete na naš TRR: SI56 1914 6500 3638 234

Sicer pa vas vabimo, da nas spremljate na naši Facebook strani – gasilska enota Stara Vrhnika. Še raje pa bi vas videli med našimi vrstami. Ob tej priložnosti vabimo, da se nam pridružite vsi, ki bi radi postali del našega humanega poslanstva. Za pridružitve našemu društvu nam lahko pišete na info@pgd-stv.si ali pa nam pišite prek družbenih omrežij.

PGD SV

Sole Libero

Izkustvene delavnice ter urjenje ročnih spretnosti v jeseni

S polno paro in navdušenjem srkamo jesen v vsej njeni barvitosti. Ob pohodu v Star maln smo imeli kar tri izkustvene delavnice.

Merili smo v naravi in spoznavali merske enote za merjenje razdalje (kar tudi redno

počnemo v našem programu, ko imamo na sporedu orodjarstvo). V naravi smo tehtali

maso predmetov, ki nas obdajajo, in spoznavali ter primerjali merske enote pri tehtanju (tudi med kuhanjem se večkrat lotimo tehtanja, predvsem kadar pečemo pecivo). Za zaključek pa smo še prelivali in se seznanili z merskimi enotami za

merjenje tekočin in prostornine. Ugotovili smo, koliko tehta litrska kocka ter da je v valju, ki meri 1000 ml, enaka količina vode kot v na videz manjši kocki. Ker naš program obiskujejo otroci različnih starosti, se otroci redno urijo v mentor-

stvu. Veliko otrok pripravi predstavitev svojih strasti za druge otroke, nekateri prinesejo svoje znanstvene izume, drugi specialitete, ki jih skuha- jo ali spečejo doma in nas pogostijo s svojim presenečenjem. Velik poudarek dajemo uskla-

jevanju medosebnih odnosov. V naši gozdni učilnici se ob ognjišču redno grejemo, zato smo se lotili priprave skladovnice, da nas zima ne bi prehitela. Redno tudi pletemo in se ob tej priložnosti zahvaljujemo babici z bogatimi pedagoškimi izkušnjami, Heleni Kern, ki je letos s svojimi veččinami pletenja med otroke vnesla pravi novi modni hit ter ročno spretnost, kar jih bo spremljalo vse življenje. Spletli smo si že toliko šalov, da smo na zimo več kot pripravljeni.

SimonKr, d. o. o., in Tera Nova, d. o. o., ter Prava vadba so naši sončni sponzorji. Če bi želeli biti med našimi sponzorji tudi vi, nam pišite na info@sole-libero.si.

ZŠAM Vrhnika **aktivna** **tudi v jeseni**

Letošnja negotova situacija glede COVID-19 ni prijazna do delovanja društev, tudi do našega ne, saj se ukvarjamo s preventivnimi dejavnostmi.

Kljub izrednim razmeram smo se potrudili, da smo izpeljali kar nekaj prometno-varnostnih delavnic, namenjenih predvsem predšolskim in mlajšim učencem v osnovnih šolah. Naše delo je usmerjeno v preventivo v prometu ter dopolnjevanju znanja, ki ga otroci pridobijo od svojih staršev in v izobraževalnih ustanovah. Sodelovali smo s PP Vrhnika, s SPVC Vrhnika, sodelovali in delovali smo tudi prek občinskih meja. Obiskali smo OŠ Idrija v sodelovanju z ZŠAM Idrija in PP Idrija ter izpeljali prometno preventivne delavnice. Delavnice smo izvajali tudi v Športnem parku na Vrhniki. Motorična sposobnost otrok je v samem prometu zelo pomembna in

motorjem, ki jih ne uporabljajo samo odrasli, temveč tudi osnovnošolski otroci. S staljša trajnostne mobilnosti je uporaba tovrstnih prevoznih sredstev pohvalna, največji izziv pa je ozaveščanje in vzgajanje mladih o pomembnosti uporabe zaščitne čelade. Mnogi pozabljajo, da je treba upoštevati in prilagoditi hitrost v naseljih in na točkah, kjer se srečujejo s pešci, z najmlajšimi otroki, mamicami z vozički in starejšimi osebami.

Občina Vrhnika je letos izvedla kar nekaj prometnih aktivnosti za izboljšanje varnostnih in voznih razmer tako za kolesarje kot tudi za pešce. Urejena in obnovljena je kolesarska pešpot pri Zlatci, mimo trgovine Mavrica, kjer je poskrbljeno tudi za varnost pešcev, končana so cestna dela na Drenovem Griču – od glavne ceste do trgovine Mercator, narejen je unikaten prehod za pešce pri Glasbeni šoli Vrhnika, v občini so urejene klančine za vozičke in invalide, obnovljenih je tudi nekaj občinskih cest. Celostno je bilo

OŠ. Žal se vzgoja na tej točki ne konča. To je otrokov prvi uradni dokument, da je lahko samostojen kolesar v prometu. Bodimo mladim dober zgled.

Z ozaveščanjem otrok in občanov o varni vožnji s kolesom v prometu, o pomembnosti uporabe zaščitne čelade, upoštevanja CPP bomo člani ZŠAM nadaljevali tudi v prihodnje. Poskrbeli bomo tudi za varen prihod otrok v šolo po počitnicah. Prihaja obdobje slabega vremena in kratke dnevne svetlobe, zato je pomembna nočna prepoznavnost. Ne pozabite na svetila, kresničke in svetla oblačila, saj vas le-ta lahko rešijo najhujšega.

V petek, 13. novembra 2020, v počastitev svetovnega dne spomina na žrtve prometnih nesreč bomo v sodelovanju z Zavodom varna pot, s PP Vrhnika in s PGD-ji v osrednji enoti prižgali svečo vsem žrtvam prometnih nesreč pred spomenikom Ivana Cankarja.

Za opravljeno delo se zahva-

poligon vožnje je temu namenjen, hkrati so osvežili znanje o prometnih znakih, spremljali delovanje semaforja in se učili pravilne uporabe kolesarske čelade. V okviru naših aktivnosti je sodelovala tudi PP Vrhnika. Vključujemo se v projekte, ki jih koordinira AVP in EU.

V prometu je vedno več uporabnikov koles, skirojev in enoslednih vozil s pomožnim

poskrbljeno za barvanje talnih oznak, ki ločujejo kolesarske in pešpote. Ves trud je lahko zaman, če sami teh pridobitev ne bomo dosledno upoštevali. Zaradi varnosti in ozaveščanja je policija povečala nadzor nad kolesarji v prometu. Prav te dni sem opazoval trud osnovnošolskih učiteljev, ki so z veliko vnemo usposabljali otroke za pridobitev kolesarskega izpita v 5. razredu

ljudem članom ZŠAM Vrhnika in vsem, ki ste prispevali svoj čas za varnejšo prometno Vrhniko. Pod geslom: »S skupnimi močmi se prometna preventiva gradi.« bomo v Občini Vrhnika lahko sledili viziji NIČ.

Srečno vožnjo vsem!

Franjo Čretnik, predsednik ZŠAM Vrhnika,
foto: Leon Novak

Družinske gozdne dogodivščine v naši bližini

Sprehod skozi gozd je lahko posebna dogodivščina tudi jeseni in pozimi, ko narava spreminja svojo podobo.

Pravljичno-doživljajski poti v naši okolici družinam odkrijeta Ljubljansko barje in rimsko obzidje na Zaplani na malo druga-

čen način. Preberite slikanico Mali plac in se samostojno podajte na Pot močvirskih škrtov na Mali plac. Pot je odprta vse dni v tednu skozi vse leto. Otroci na poti iščejo čarobni izrek, s katerim bodo pregnali urok močvirskih škrtov, pričemer pa jim pomagata prijazna škrtica Lilija in Močvirska beležka. Tudi Smaragdno do-

godivščino ob Ajdovskem zidu je mogoče obiskati vsak dan vse leto. Na poti obiskovalca spremljata deček Julijan in smaragdne beležke razkrijeta skrivnosti narave in modrosti Rimljanov.

Škratelj,
foto: Luka Dakskobler,
Urška Boljkovac

Obvestilo

Miklavž v Podlipi in Smrečju

Kot vsako leto tudi letos Krajevna skupnost Podlipa - Smrečje organizira Miklavževanje, zato prosimo vse starše otrok, ki so se rodili leta 2018, da sporočijo podatke Urši Trček na tel. št.: 041 959 366 ali na elektronski naslov: ursa.trcek@gmail.com, in sicer so do 18. 11. 2020.

Krajevna skupnost Podlipa - Smrečje

Kreativci s komunale preuredili dvosed za CSD

Komunalno podjetje Vrhnika, ki deluje kot družbeno odgovorno podjetje v svojem lokalnem okolju, se je odzvalo na pobudo Centra za socialno delo Vrhnika in popravilo ter preoblikovalo dvosed, ki je bil v slabem stanju.

V enoti Depo smo dvosed temeljito popravili in ga na novo preoblekli iz zavrženih kavbojk s kombinacijo barvnega dekorativnega blaga, da smo dobili »pridih« pozitivne zgodbe in »prikaz« obiskovalcem, kaj vse je mogoče narediti iz zavrženih oblačil.

Na fotografiji si lahko ogledate star zguljen dvosed

pred obnovo (rdeč) in prenovljen dvosed v prostorih CSD Vrhnika, kjer ga je slovesno predal direktor g. Tomaž Kačar, v imenu CSD Vrhnika pa sprejela pomočnica direktorice Manuela Ham.

Pripravil: Edin Behrić,
vodja enote Depo

Vse informacije, slikanice in beležke z nagrado:

Zavod Škrateljč,
info@skrateljč.org,
sledite FB Škrateljč!

Popotovali smo po poteh Kneippovih točk v Sloveniji

Potrudili smo se in uresničili idejo o izdelavi zemljevida Kneippovih točk.

Uspelo nam je in lahko gremo po poti Kneippovih točk, ki jih ni malo in kažejo, kje vse lahko najdemo prijetne trenutke ter izvemo za ideje, jih uporabimo in spoznamo, da z njimi lahko ohranjamo zdravje in spodbujamo telo in duha k odličnemu življenjskemu slogu.

Narava je bila naša gostiteljica, ki nam je povedala številne zgodbe o rastlinah, posebnostih te neizčrpne prijateljice, ki nam daje zdravo hrano, nas duhovno plemeniti in razvedri z vsakim stikom z njo.

Začeli smo pot po Barju na Malem placu z g. Nikolčič, nato smo obiskali sodobno posestvo Na kupčki, ki ga vodita mlada človeka s številnimi zanimivostmi in odličnim uresničevanjem idej. Poklicalo nas je tudi Cerknjsko jezero. G. Vrhovnik nam je s pripovedjo pričaral življenje ob njem in v njem, ogledali smo si mozaik na zidovih /škarpah ob šolah, ob domu starejših, ob šoli še kje, kar je pripravilo Društvo likovnikov Rak, ki nam ga je predstavila g. Sonja Vrhovnik.

Od tam sva z Ajšo skočili pod hribe k jezeru Jasna, se namočili v njem in obiskali T I C v Kranjski Gori.

Pot nas je vsak teden vodi-

la še kam. Popeljali smo se še v Šmarje pri Jelšah in na Kozjansko domačijo h g. Bojanu Gučku, odzvali smo se obisku Slovenj Gradca, Raven, Kotelj in Rimskega vrelca, spoznali pomembnosti nastanka posameznih krajev. Pot smo zaključili pod Pohorjem, ki daje zeleno podobo krajem. Pripoved g. Sonje Vrhovnik.

Obiskali smo center Sante Vital v Radencih pri g. Simoni Domjan ter se srečali še z g. Milico Škof in si ogledali vrt njenih sanj Mili mir. Doživetij in novih spoznanj smo doživeli mnogo; uživali smo v Ljubljani na Višji šoli wellnessa in kozmetike, kjer je potekalo druženje sorodnih strok, povezanih v življenjski slog, nekatere s praktičnim prikazom – Kneipp – ali klepetom o temah pravilne prehrane, ob gibanju in meditiranju ter še marsičem.

Poseben dogodek je bil gozdni potop ali selfnes z dr. Cvetko Avguštin pri Star malnu na Vrhniku. Prisotni so občutili gibanje v nežnem ritmu hoje, občutenje miru, ki ga nudi gozd in bivanje v njem. Uravnotežili so dihanje in poglabitev vase z mislimi ter sprostitve celotnega telesa.

Popotovanje bo ob klepetu in ogledu slikovnega popotovanja.

*Spisala Maja A.,
foto: arhiv društva*

Mimohod konjskih vpreg v Blatni Brezovici

Konec avgusta 2020 so okrog poldneva iz Podplešivce in čez Barje v Blatno Brezovico pripeljali dvanajst kočij s konjskimi vpregami iz vse Slovenije, spremljali pa so jih še štirje konjeniki.

Zaustavili so se pred »Ogrinovo« kapelico sredi vasi, domačini pa, ki so se zbrali v velikem številu, so napojili konje, žejni pa niso ostali niti kočijaži in njihovi spremljevalci. Na povabilo krajevne skupnosti Blatna Brezovica je mimohod kočij in voz, t.i. »tapetnikovo« konjenico, organiziral zane-

senjak Milan Debevec iz Podplešivce, sicer tamkajšnji znani tapetnik in mizar. Gostje so bili zadovoljni z dobrodošlico, domačini pa s sprevedom.

Marsikomu, starejšemu seveda, se je je ob pogledu na konje orosilo oko ob spominu na dobre stare čase (»dobro« sem dodal zaradi virusa, ki grozi in straši že pol leta), ko še ni bilo avtomobilskega hrupa in je bil konj edino prevozno sredstvo. V tistih ne tako davnih časih v vasi skoraj ni bilo kmeta, ki pri hiši ne bi imel vsaj enega konja. V glavnem so to bili delovni konji, ki so jih uporabljali za razna kmečka opravila, za oranje, prevoz sene in pridelkov z njiv – za delo na močvirnatem oziroma mehkeem terenu so si-

cer kmetje za delo vpregali tudi vole in krave, ki so se zaradi večjih kopit manj udirali v mehko podlago –, prav veliko dela pa s konji niso opravljali v gozdu, saj teh Blatničani nimajo prav ve-

liko in so gozdarska dela opravljali le za lastne potrebe. Med večje zanimivosti v vasi sodita tudi dva vodnjaka ob vznožju na obeh straneh vasi. V vasi je bil sprejet dogovor, da polovico vasi živino napaja pri enem vodnjaku, druga polovica pa pri drugem. Meja je potekala pri kapelici oziroma pri Zalaznikovih (številka 22).

Ko na Vrhniku odprejo mlekarino, tja s konjsko vprego vozijo mleko, do cerkve in pokopališča tvorijo tudi krste s pokojniki, saj je cerkev od kapelice sredi vasi oddaljena skoraj kilometer, v zimskem času pa s konjsko vprego plujejo tudi vaše poti. Morda naj ob tem omenim »blatniški čudež« iz sredine XVIII. stol. na katerega danes spominja Lahova kapelica na najvišji točki osamelca. Pogrebnički nosijo krsto s pokojnico in tu na vrhu

za trenutek odložijo krsto, da se od tovara malo oddahnejo. Tedaj se zasliši razbijanje v krsti in ko krsto odprejo iz nje vstane »pokojnica«, ki je od šoka popolnoma osivela in od tedaj ostala tudi nema.

Nekateri kmetje so si lahko privoščili tudi prave kočije, z njimi so se vozili k maši ali

zdravniku na Vrhniko, pa tudi v Ljubljano. Še danes lahko v vasi vidimo kar nekaj kočij in čeprav se v okolici vasi pase lepo število konj, bi težko našli vpreženega.

*KS Blatna Brezovica,
Besedilo: Bojan Vrhovec,
Milan Selan, slike: arhiv KS*

www.NoraNase.si / 051 384 663

ZA NAŠE ZDRAVJE, tudi v času korone - ONLINE tečaji

LifeDance 30- / 55+ začetna nadaljevalna skupina	PLES Senzualni Sodobni izrazni Solo latino dame Družabni in Poročni
Joga začetna - lažja skupina nadaljevalna skupina	
Tajči tečaj	

PLESNA ŠOLA 5KA

Zapleši s 5ko!

za osnovnošolce/ke

5ka PLES 1-2 r	5ka PLES 3-4 r
KUL 5ka: 3-4 r	JAZZ 5ka: 3-4 r
PLESništ: 5-9 r	Izrazni PLESništ: 5-9 r
Standard Latino 5ka: 1-9 r	

www.Plesna-sola-Petka.si

Pešec v prometu

V tednu otroka smo se odzvali prijaznemu povabilu Združenja šoferjev in avtomekanikov Vrhnika, ki so za nas v okviru projekta Pešec v vrtcu pripravili številne zanimive dejavnosti na košarkarskem igrišču.

Udeležili so se jih otroci iz Sobe pehtrana in Sobe sivke – Enota Komarček. Otroci so se preizkusili v vožnji s skiroji po vnaprej pripravljenem poligonu. Vozili so se med stož-

ci v smeri puštic, upoštevati so morali prometne znake in biti pozorni ob prehodih za pešce. Paziti so morali tudi na ustrezno varnostno razdaljo in biti opremljeni s čeladami. Otroci so se seznanjali tudi z nekaterimi prometnimi znaki, ki so bili postavljeni na igrišču. Otroke smo spodbujali k prepoznavanju znakov in njihovega pomena. Zelo jih je pritegnila tudi igra Semafor, v kateri so morali pravilno razvrstiti barve na semaforju. Pri vseh dejavnostih so nam pomagali člani ZŠAM Vrhnika, otroke iz Sobe pehtrana pa je obiskal tudi policist, ki se je

vklučil v dogajanje.

Po končanih dejavnostih smo skupaj ponovili nekaj osnovnih pravil vedenja na cesti. Skupaj smo prečkali prehod za pešce na poligonu, kjer nas je gospod Franjo Čretnik seznanil s pomenom varnosti ob prehajanju ceste. Sledila sta skupno fotografiranje in njihovo spremstvo do vrtca čez prehod za pešce.

Preživeli smo prijetno in poučno dopoldne in se lepo zahvaljujemo vsem iz ZŠAM Vrhnika.

*Strokovne delavke
Enote Komarček*

Športno-naravoslovni tabor – CŠOD Lipa

V času od 28. 9. 2020 do 2. 10. 2020 smo se učenci drugih razredov udeležili športno-naravoslovnega tabora v domu Lipa v Črmošnjicah.

Preizkusili smo se v plezanju na plezalni steni. Na poligonu, lesenih vrhov in na različnih športnih pripomočkih smo izvajali vaje za ravnotežje. Še posebej pa smo uživali, ko smo se spuščali po ziplinu. Adrenalinsko spuščanje bi z veseljem še kdaj ponovili.

Ob glasbi smo spoznali belokranjsko narodno nošo, pesem Pobeledo pole in zna-

čilen ples v krogu, kolo. Zelo so nas navdušile pastirske igre za katere so pripomočke iz preprostega materiala izdelovali kar na paši. Tudi sami smo si iz leskovih vej izdelali obročke, zbijali »koko« in ob tem neizmerno uživali.

Prav posebno doživetje je bil nočni pohod s petrolejkami. Med potjo smo opazovali zvezde in polno luno.

Razen prvega dne smo imeli toplo jesensko vreme, tako da smo lahko izvedli vse načrtovane dejavnosti.

*Alenka Smrtnik,
OŠ Ivana Cankarja
Vrhnika*

Dan športa

Tudi v vrtcu smo 23. 9. obeležili nov državni praznik – dan športa.

V vrtcu tudi sicer veliko časa namenimo gibanju in bivanju na prostem. Ta praznik pa nas je spomnil, da se začnemo bolj zavedati pomena gibanja. Otroci potrebujejo gibanje, spoznavajo svet preko gibanja in se učijo preko gibanja.

noge.

- da imamo močne roke in noge in da lahko tečemo.
- da hodimo po gozdu.
- da gremo pač malo na sprehod.

Tisti dan nas je gibanje spremljalo od prihoda v vrtec do odhoda domov. Že pred zajtrkom smo se igrali z obroči in iskali nove načine gibanja z njim. Po zajtrku je deklica dala idejo za igro *tristo zajcev*, ki jo

veliko izvirnih idej. Ob tem so spoznavali in iskali nove načine igre, med seboj pogovarjali, se dogovarjali ter sodelovali. Za konec smo zaplesali še ples Ob bistem potoku in se umirili ob gibalnih igrah *avto v garažo* in *sesalec*. Ker se otroci zelo radi masirajo, so predlagali, da storimo še to. Ko so se odžejali in po sadni malici so sledile še gibalne igre zunaj na svežem zraku. Na parkirišču pred vrtcem

S sodelavko sva otroke najprej vprašali, zakaj mislijo, da je dobro, da se gibamo. Dobili sva naslednje odgovore:

- da smo zdravi.
- da se razgibamo.
- da imamo mišice.
- da ostanejo mišice močne.
- da se »mal pretegnemo«.
- da smo močni.
- da si razmigamo roke in

je ponosno predstavila. Sledile so igrive vaje za razgibavanje in ogrevanje vseh delov telesa. Nato sva otrokom ponudili različna sredstva in rekvizite: vrvi, kolenice, mize, stole, stožce, elastiko, obroče, žoge. Spodbudili sva jih, naj jih uporabijo po lastni zamisli in se z njimi igrajo. Igra se je hitro razvila v vse smeri – od gibalnih iger do iger vlog. Otroci so pokazali

smo se igrali igro *pokličem te in pritečeš*, hopsali in se vrтели. V popoldanskem času pa je sledila igra z žogami: velikimi, majhnimi, težjimi, lažjimi ...

Praznik športa smo aktivno obeležili in dan je prijetno minil.
*Lidija Slana, Vrtec Vrhnika,
Enota Žabica
Rdeča soba, starost otrok
5–6 let*

Gasilska vaja v Vrtcu Rosika

Kot vsako leto doslej smo imeli tudi letos možnost srečati se z gasilcem Franjem in PGD Bevke.

Skupaj smo utrjevali staro znanje, obenem pa spoznavali nove stvari, ki jih še ne poznamo. Izvedli smo evakuacijsko vajo »potres«. Uspešno smo se »rešili« iz vrtca.

Po vaji smo si lahko ogledali še gasilsko vozilo in opremo. Koliko veselja je bilo, ker smo lahko sedeli v gasilcu!

PGD Bevke so nam posodili tudi brentače, da smo se še sami igrali gasilce in si pridili mini gasilsko tekmovanje na igrišču vrtca čez nekaj dni. Gasilska tema v vrtcu nikoli ne izzveni. Še posebno pri nas, ker

imamo vrtec kar poleg gasilskega doma in otroci z gasilci živijo ves čas. Kljub vsemu pa smo vsi skupaj veseli, da lahko in vedno vsi z veseljem sodelujemo med seboj.

Hvala gasilcem PGD Bevke in gasilcu Franju.

Kolektiv enote Rosika

U P O K O J E N S K I K O T I Č E K

Pozdravljeni, dragi naši, upokojenke in upokojenci, bralci našega kotička

Prihaja hladna jesen, ki je že pokazala rožičke in ponekod postregla s snegom. A takih vremenskih sprememb smo vajeni. Vedno bolj pa nam greni življenje virus, saj onemogoča izvajanje dejavnosti, ki smo si jih začrtali na začetku leta, ko še niti sanjali nismo, kaj se bo zgodilo čez nekaj mesecev. Ko smo prebrodili prvi val, smo računali, da bomo lahko nadaljevali tam, kjer smo prekinili, a nas je drugi val še bolj udaril.

Tako smo jesenski tridnevni izlet črtali, načrtovali odprtje razstave, a v taki obliki, kot smo vajeni, ni šlo. Tako smo kulturni program izvedli na dvorišču, tudi krajše druženje ob upoštevanju varnostne razdalje, nato so si udeleženci razstavo ogledali posamično.

Tudi delavnica ročnih del in klekljarska delavnica sta prenehali delovati do nadaljnjega.

Z veseljem pa lahko zapišemo, da nam je uspelo izpeljati izlet v Maribor z vlakom. V pripravi

je bil drugi izlet v Sežano, a žal smo ga morali odpovedati zaradi odloka o zbiranju največ deset ljudi na javnih mestih. Zaradi istega razloga tudi pohodov ni.

Za 19. oktober smo načrtovali sejo u pravnega odbora, kjer bi svečano podelili priznanja, ki bi jih morali na občnem zboru, in se uradno poslovili od naših dolgoletnih marljivih sodelavk - prostovoljk Nežke in Marjane, a je tudi to predstavljeno na boljše čase.

Za telovadke smo uredili tako, da le šest udeleženk lahko telovadi v eni uri. Tako delujejo tri skupine po šest udeleženk.

Toda kljub temu zremo z optimizmom naprej, saj se bo virus unesel in bomo takrat s polno elana postorili marsikaj, kar je bilo zamujenega. Tudi vi ostanite optimistični, veselje poiščite v drobnih stvareh, uživajte na sprehodih po čudoviti jesenski naravi, čim večkrat pokličite znanca, prijatelja, sorodnike in poklepetajte z njimi. Ko pa se odpravljate po opravkih, ne pozabite na zaščito (maske, higiena rok in razdaljo 2 m). Izo-gibajte pa se druženju v množici.

V želji, da čim prej premagamo virus, vas lepo pozdravljam v imenu upravnega odbora in želim zdravlja!

Elica Brelih

Sončki v kobariškem muzeju in na Kolovratu

V zgodnjem jutru smo se odpeljali v Posočje in v Kobaridu obiskali Muzej prve svetovne vojne. V spoštovanju do padlih vojakov in do ljudi ob Soči, ki so doživeli soško fronto, smo poslušali zgodovino in ob muzejskih eksponatih podživljali nečloveške razmere na frontni liniji in v zaledju. Sprehodili smo se tudi do kostnice italijanskih vojakov nad mestom in nad njo zrl v nebo kipeče Krnsko pogorje. Odpeljali smo se na nasprotno stran, čez Livek na greben Kolovrata ter nad Livškimi Ravnami po stezi osvojili Kuk, najvišji vrh Kolovrata. Nato smo po nekdanji graničarski stezi hodili po grebenu čez vrhova Nagnoj in Trinški (ali Trniški) vrh, opazovali pozno poletno cvetje, zrl v dolino Soče, na naše gore nad njo in se spustili do Muzeja na

prostem Kolovrat, kjer so razgledišče zasedali turisti, mi pa smo se sprehodili skozi obnovljena zaklonišča in bunkerje do vrha hriba Na Gradu, na katerem je mejni kamen, kjer sta se proti jugozahodu razprostirali Furlanija in Benečija, proti severovzhodu pa so ponosno kipeli vrhovi Kaninskega in Krnskega pogorja.

Med vožnjo proti domu so se mi utrinki nara ve prepletali z grozo vojne, ki je ne čas ne trave ne morejo prerasti, prav tako ostaja pričevanje Črne sobe v muzeju z napisom:

VOJAKI
smo
kot listi
na drevesih
jeseni.

*Marija Dolinar,
fotografija Tatjana Rodošek*

Vrhniški upokojenci z vlakom v Maribor

Letošnje leto je pač tako, da se je treba prilagajati navodilom, ker nas onemogoča koronavirus in otežuje delovanje na vseh področjih, tudi na področju turizma. Zlasti je težko organizirati skupinske izlete, kjer so težave z omejitvami še večje.

To velja tudi za naše upokojske programe. Kar nekaj zanimivih izletov smo načrtovali za letos, pa se zapleta. Če ni omejitev v Sloveniji, so pa v sosednjih državah. Upamo na ugodnejše prihodnje leto.

Letos smo se zelo malo organizirano srečevali, kaj šele, da bi se družili ob glasbi in uživali

na kakšnem izletu. Vse je odpadlo in to ni dobro. Dobro ni zato, ker ni več druženj, ni povezano sti in je odmik starejših od okolij, kjer bi lahko doživljali kaj prijetnega.

Ob izdaji upokojskih prevoznih popustov smo se odločili za naše člane organizirati izlet z ogledom Maribora. Prevoz z vlakom je nekaj, kar obuja spomine na stare čase. Uspelo nam je; lep izlet smo imeli, še vreme je bilo prav poletno. Vožnja je bila udobna, tudi dokaj hitra. Sledil je voden ogled po Mariboru, za dodatek k dnevu pa še malo hrane in počitka na Lentu.

Skupinska fotografija ob modri kavčini kaže, kako prav smo se odločili in koliko je bilo zani manja za naše prijetno druženje.

Zapisala: Ivanka Sluga

Svizci v Rakovem Škocjanu

Tudi pohodniška skupina Svizci se je za Zimzelenimi in Sončki odpravila na obisk Rakovega Škocjana. V toplem jesenskem vremenu sta nam hladna voda Raka in gozdna senca nudila prijetne razmere za hojo. Obhodili smo celotno dolino reke Rak od Velikega do Malega naravnega mostu, od Tkalce jame do Zelških jam in na

drugi strani doline nazaj. Zaradi nizkega vodostaja je bil Kotel skoraj brez vode, le v Kotličih je veselo vrelo na plan. V udornice se nismo spuščali, ogledali smo si jih z vrha in se navduševali nad kraškimi pojavi, ki jih nudi Rakov Škocjan. Ni zaman napisal Pavel Kunaver, velik poznavalec kraškega sveta, da je Rakov Škocjan eden najlepših naravnih biserov Slovenije.

*Besedilo in slika:
Sonja Zalar Bizjak*

Okrogli jubileji v oktobru

Franciška Pišek, Stara cesta (1921)

Terezija Mole, Dom upokojencev Vrhnika (1926)

Terezija Lazar, Dom upokojencev Vrhnika (1926)

Franci Dovč, Jelovškova ulica (1930)

Marija Suhadolnik, Na zelenici (1930)

Kati Rajkovič, Krpanova ulica (1935)

Iva Dobrovoljc, Verd (1935)

Terezija Nikolčič, Cesta 6. maja (1935)

Anica Grom, Stara Vrhnika (1940)

Karol Verbič, Lošca (1940)

Marija Javornik, Betajnova (1940)

Vsem jubilarantom iskreno čestitamo za visoki jubilej, Čestitke pa tudi vsem, ki so oktobra praznovali rojstni dan.

U P O K O J E N S K I K O T I Č E K

Barjani na Limbarski gori

Na nekoliko megleno četrtekovo jutro, 24. septembra 2020, smo se Barjani z avtobusom odpeljali proti Moravčam do vasi Soteska. Napotili smo se proti vasi Serjuče in naprej proti Limbarski gori, ki je priljubljena pohodniška točka zaradi čudovitega razgleda na vse strani neba. Pred božjepotno cerkvijo svetega Valentina, ki je zgrajena v baročnem stilu, smo si privoščili počitek.

Po Palčkovem klancu smo se spustili do vasi Vinje pri Moravčah in naprej v smeri Lukovice do Gradiškega jezera. Le-to je bilo narejeno ob gradnji avtoceste, da bi preprečili poplave ob neurjih. Ob jezeru se vije tudi del Rokovnjaške poti, ki poteka čez vrhove okoliških hribov.

Tokratni pohod je za 33 zadovoljnih Barjanov pripravil in vodil vodnik Jože Školc ob pomoči Andreja Velkavrha.

Vanda Rafaela Kržmanc,
fotografija: Andrej Verbič

Tudi Zimzeleni po Hmeljski poti

Ker je bila vremenska napoved za zahodne kraje Slovenije slaba, smo nevihtam ubežali proti vzhodu, se izvlekli iz ljubljanske megle, prečili Trojane ter se usmerili v še sončno deželo zelene zlate – hmelja med Žalcem in Šempetrom. Hmeljarstvo se tam razvija od sredine 19. stoletja in daje deželi posebno podobo, ki se spreminja z letnimi časi.

Hojo po Hmeljski poti smo začeli pred baročnim dvorcem Novo Celje v lepem parku sredi nasadov najstarejših sadik hmelja pri nas. Dvorec je zgodovinska priča življenja in gospodarjenja celjske gospode. Lastniki so se ves čas menjavali in namembnost dvorca tudi. Zdaj je dvorec v lasti Občine Žalec in vztrajno čaka na

celovito prenovo. Pot nas je vodila med njivami in že obranimi hmeljišči, preko pritokov Savinje do Krajinskega parka Ribnik Vrbje. Z razgledne terase ob jezeru smo opazovali več vrst vodnih ptic. Sledili smo panojem z informacijami in lesenim skulpturam Vinka Kovšce na nasipu reke Savinje. Žuboreča reka ni dajala videza nevarnosti, a je lahko tudi poplavna, ko prinese velike količine vode z Alp.

Korak je bil že počasen in utrujen, ko smo se ustavili pri Rimski nekropoli. Nagrobniki v parku so spomeniki elite iz rimske Celeje. Poplavna Savinja jih je v preteklosti zrušila in zakrila s prodom. Pri izkopu gramoza so jih odkrili in po kosih sestavili v celoto za pogled v zgodovino.

Mi smo svoj načrt izpolnili in se prijetno utrujeni vrnili proti deževni Vrhniki.

Zapisala: Anka Pažin,
foto: Željko Jadanič

Na podlagi Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17 in 21/18 – ZNOrg in 82/20), 7. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika« (Naš časopis, št. 398/12 – UPB), 7. in 8. člena Odloka o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Vrhnika (Naš časopis, št. 463/18), v nadaljevanju: odlok, Letnega programa športa Občine Vrhnika za leto 2021 (Naš časopis, št. 485/20) ter sklepa župana o objavi javnega razpisa št. 671-1/2020 (3-01) objavlja Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika

JAVNI RAZPIS

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ŠPORTA V OBČINI VRHNICA V LETU 2021

I. IZVAJALEC JAVNEGA RAZPISA:

Izvajalec razpisa je Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, strokovna in administrativna dela za potrebe razpisa pa opravlja Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika.

II. PREDMET JAVNEGA RAZPISA IN VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje športnih programov in ostalih dejavnosti v športu, ki so v javnem interesu v Občini Vrhnika. Višina predvidenih razpisanih sredstev je 250.000 €.

A. Športni programi

1. Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine, ki se prostovoljno ukvarja s športom zunaj obveznega izobraževalnega programa:

1.1 Prostočasna športna vzgoja

predšolskih otrok – predvidoma 3.500 €:

- Programi celoletne vadbe (60 ur)
- Program "Ciciban planinec"

1.2 Prostočasna športna vzgoja šoloobveznih otrok – predvidoma 34.750 €:

- Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
- »Ciciban planinec« in »Mladi planinec«
- Pohodi in planinski izleti
- Šolska športna tekmovanja (nagrada interesne šolske športne dejavnosti)

1.3 Prostočasna športna vzgoja mladine – predvidoma 3.125 €:

- Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
- Pohodi in planinski izleti

1.4 Športna vzgoja otrok v pripravljanih programih – predvidoma 47.500 €:

- Cicibani in cicibanke (do 180 ur)
- Pripravljani dečki in deklice (do 240 ur)

3. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport – programi starostnih kategorij, v katere so vključeni registrirani športniki, ki tekmujejo v uradnih tekmovanih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez:

3.1 Športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport – predvidoma 33.875 €:

- Mlajši dečki in mlajše deklice (športnik mlajši od 12 let, vendar ne mlajši od 10 let, ki je registriran v olimpijski športni disciplini individualni športni panogi, pri kateri lahko na svetovnih prvenstvih v članski kategoriji nastopi mlajši od 18 let - do 240 ur vadbe)
- Starejši dečki in starejše deklice (do 330 ur vadbe)

3.2 Športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport – predvidoma 49.125 €:

- Kadeti in kadetinke (do 440 ur vadbe)
- Mladinci in mladinke (do 440 ur vadbe)

4. Kakovostni šport – predvidoma 25.175 €:

- Člani in članice (do 320 ur vadbe)

5. Vrhunski šport – predvidoma 6.375 €:

- Športniki z nazivom športnik olimpijskega razreda, športnik mednarodnega razreda in športnik svetovnega razreda (do 800 ur vadbe)

6. Šport invalidov

6.4 Športna rekreacija invalidov (celoletna vadba v obsegu najmanj 60 ur in največ 80 ur) – predvidoma 950 €

7. Športna rekreacija – programi v različnih športnih panogah, v katere so vključene osebe, starejše od 19 let, ki niso vključene v uradne tekmovane sisteme nacionalnih panožnih zvez – predvidoma 7.375 €:

- Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
- Planinski izleti, pohodništvo

8. Šport starejših – programi v različnih športnih panogah, v katere so vključene osebe, starejše od 65 let – predvidoma 750 €:

- Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
- Planinski izleti, pohodništvo

B. Razvojne dejavnosti v športu

1. Usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev v športu – predvidoma 7.500 €:

- Usposabljanje za pridobitev 1. ali 2. stopnje usposobljenosti po veljavnem programu usposabljanja (največ 2 strokovna delavca, ki pri izvajalcu opravljata vzgojno-izobra-

ževalno delo in izpolnjujeta pogoje za vključitev v program usposabljanja)

- Izpopolnjevanje strokovnih delavcev – licenciranje, ki pri izvajalcu opravljajo vzgojno-izobraževalno delo

C. Organiziranost v športu

1. Delovanje športnih organizacij – predvidoma 22.500 €:

- Delovanje športnih društev, ki izvajajo najmanj en športni program in športne zveze

D. Športne prireditve in promocija športa

- Športne prireditve namenjene tekmovalnemu športu
- Športno rekreativne prireditve
- Promocijske športne prireditve

III. SUBJEKTI, KI SE LAHKO PRIJAVIJO NA JAVNI RAZPIS:

V razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov:

- športna društva,
- zveze športnih društev, ki jih ustanovijo društva s sedežem v občini,
- zavodi, pravne osebe in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javnoveljavne programe,
- ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove,
- lokalne skupnosti,
- samostojni podjetniki posamezniki, registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji,
- zasebni športni delavci.

IV. POGOJI, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI IZVAJALCI ŠPORTNIH VSEBIN:

Na razpisu lahko sodelujejo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so najmanj dvanajst mesecev registrirani v skladu z veljavno zakonodajo s sedežem v občini Vrhnika in izvajajo programe, namenjene občanom Vrhnike;
- imajo zagotovljene materialne, stroške, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti;
- izpolnjujejo ostale pogoje za sofinanciranje, določene v odloku.

V. MERILA ZA VREDNOTENJE RAZPISANIH PROGRAMOV:

Merila za vrednotenje športnih programov so določena v Odloku o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Vrhnika.

VI. DOLOČITEV OBDOBJA, V KATEREM MORAJO BITI PORABLJENA SREDSTVA:

Sofinancirajo se programi, ki se bodo izvedli v letu 2021. Rok za porabo sredstev je 31. 12. 2021. Sredstva morajo biti porabljen za namen, za katerega so bila dodeljena in niso prenosljiva.

VII. ROK IN NAČIN ZA PREDLOŽITEV VLOG:

Predlagatelji morajo vloge oddati kot priporočeno pošiljko po pošti na naslov Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, p. p. 54, 1360 Vrhnika, najkasneje z datumom 30. 11. 2020 ali osebno dostaviti na upravo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika, najkasneje do 12. ure tega dne.

Vloga mora biti izdelana na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije ter vsebovati zahtevane priloge.

Nepravočasno oddane vloge bodo zavržene.

Vloga v zaprti kuverti mora biti označena z imenom in naslovom predlagatelja ter opremljena s pripisom »NE ODPIRAJ - VLOGA RAZPIS ŠPORT 2021«.

VIII. DATUM ODPIRANJA VLOG:

Odpiranje vlog bo komisija, ki jo imenuje župan, predvidoma opravila 9. 12. 2020. V primeru velikega števila vlog se bo odpiranje nadaljevalo naslednji dan. Odpiranje vlog ne bo javno. Odpirale se bodo samo pravočasno oddane ter pravilno označene ovojnice.

IX. DODATNE INFORMACIJE:

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom so vam na voljo na Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika, po telefonu 051 661 061 (Gašper Stržinar), oziroma po elektronski pošti sport@zavod-cankar.si.

X. RAZPISNA DOKUMENTACIJA:

Razpisno dokumentacijo lahko za zainteresirani dvignejo na sedežu Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure ter v sredo od 13. do 17. ure od dneva objave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog.

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani <https://www.visitvrhnika.si/>.

XI. IZID JAVNEGA RAZPISA:

Predlagatelji programov bodo o izidu javnega razpisa obveščeni z odločbo, ki jo bo izdala občinska uprava v roku 90 dni od datuma odpiranja vlog na podlagi ocene komisije, ki jo imenuje župan. O ugovoru na izdano odločbo bo odločal župan.

Zavržene bodo vloge prijaviteljev:

- ki ne bodo predložene v roku in na način, ki je določen v točki VII. besedila javnega razpisa,
- ki ne bodo vsebovale vseh prilog in sestavin, ki jih zahteva besedilo javnega razpisa in razpisne dokumentacije ter ne bodo dopolnjene v roku, navedenem v pozivu za dopolnitev vlog.

Zavržene bodo vloge prijaviteljev:

- ki ne bodo izpolnjevale pogojev iz javnega razpisa (točka IV.) ali drugih pogojev, navedenih v razpisni dokumentaciji in pravilniku,

- ki ne bodo predložene na predpisanih obrazcih za posamezne programe,
- ki jih bo komisija pri vsebinskem pregledu prijav na podlagi določil odloka ocenila kot neustrezne.

XII. ZAČETEK VELJAVNOSTI JAVNEGA RAZPISA:

Javni razpis prične veljati z dnem objave v Našem časopisu.

Številka: 671-1/2020 (3-01)

Datum: 19. 10. 2020

OBČINA VRHNIKA

Na podlagi 7. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika« (Naš časopis, št. 340/07 – UPB in 343/07, 345/08, 354/08, 365/09 in 398/12- UPB), 5. člena Pravilnika o sofinanciranju ljubiteljske kulture v Občini Vrhnika (Naš časopis, št. 340/07 – UPB1), Letnega programa kulture Občine Vrhnika za leto 2021 (Naš časopis, št. 485/20) ter sklepa direktorja o objavi javnega razpisa (št. 84-2-01-20, z dne 26. 10. 2020), objavlja Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika, Tržaška cesta 9,1360Vrhnika.

JAVNI RAZPIS

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE LJUBITELJSKE KULTURNE DEJAVNOSTI V LETU 2021

1. NAROČNIK JAVNEGA RAZPISA:

Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika

2. PROGRAMI IN PROJEKTI, KI SO PREDMET SOFINANCIRANJA:

Sofinancira se redna dejavnost in projekti z naslednjih področij ljubiteljske kulture:

- glasbena dejavnost (pevske, instrumentalne skupine),
- gledališka dejavnost (gledališče, lutkovne skupine),
- plesna dejavnost (folklor, ples),
- arheološka, muzejska dejavnost, obujanje starodavnih običajev,
- recitatorske, literarne, likovne, fotografske skupine, filmska dejavnost, performansi.

3. POGOJI ZA SODELOVANJE NA RAZPISU:

Izvajalci redne dejavnosti in projektov morajo biti ljubiteljska kulturna društva in izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Vrhnika,
- da so registrirani za izvajanje dejavnosti na področju ljubiteljske kulture najmanj eno leto,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih aktivnosti na področju kulture,
- da svojo dejavnost izvajajo kontinuirano,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot to določa zakon o društvih,
- da vsako leto javnemu Zavodu Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika redno dostavljajo poročila o realizaciji redne dejavnosti in projektov, načrte aktivnosti za prihodnje leto in poročila o doseženih uspehih na občinskih, regionalnih in državnih tekmovanjih, če se jih udeležijo. Dostavijo pa se tudi kritike in recenzije o delu društev, ki izkazujejo kvaliteto izvedenih posameznih projektov.

4. VIŠINA SREDSTEV JAVNEGA RAZPISA:

Predvidena vrednost vseh razpoložljivih sredstev, namenjenih za predmet projektne razpisa za leto 2021 je 60.000 €. Sredstva bodo na podlagi Letnega programa kulture Občine Vrhnika za leto 2021 namenjena za:

- redno dejavnost (delovanje) ljubiteljskih kulturnih društev in skupin – 40 % zneska

- projekte ljubiteljskih kulturnih društev in skupin 60 % zneska, (z naslednjimi razmerji med področji ljubiteljske kulture: glasbene dejavnosti 32 %, gledališke dejavnosti, 8 %, plesne dejavnosti 5 %, arheološke, muzejske dejavnosti 10 %, ostale dejavnosti 5 %).

5. POGOJI IN MERILA ZA IZBOR PROGRAMOV IZVAJALCEV:

Pogoji in kriteriji sofinanciranja, določeni s tem razpisom, upoštevajo proračunske možnosti in načelo, da so proračunska sredstva dostopna vsem v 3. točki tega razpisa navedenim izvajalcem programov in projektov.

6. ROK ZA PORABO SREDSTEV:

Sofinancirajo se programi, ki se bodo izvedli v letu 2021. Rok za porabo sredstev je 31. 12. 2021. Sredstva niso prenosljiva.

7. RAZPISNI ROK IN NAČIN DOSTAVE PREDLOGOV:

Z zbiranjem vlog na Javni razpis pričnemo v ponedeljek, 26. 10. 2020. Predlagatelji morajo vloge oddati kot priporočeno pošiljko po pošti na naslov Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, p. p. 54, 1360 Vrhnika, najkasneje z datumom 30. 11. 2020 ali osebno dostaviti na upravo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, najkasneje do 12. ure tega dne.

Vloga mora biti izdelana na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije ter vsebovati zahtevane priloge.

Nepravočasno oddane vloge ne bodo upoštevane.

Vloga v zaprti kuverti mora biti označena z imenom in naslovom predlagatelja, v spodnjem levem kotu pa opremljena s pripisom »RAZPIS - LJUBITELJSKA KULTURA 2021«.

8. DODATNE INFORMACIJE:

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom so vam na voljo na Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika, po telefonu 051-661-064, kontaktna oseba mag. Tatjana Oblak Milčinski, oziroma po

elektronski pošti kultura@zavod-cankar.si.

9. ODPIRANJE PONUDB:

Odpiranje ponudb bo po preteku razpisnega roka. Odpiranje ne bo javno. V primeru nepopolno izpolnjenih prijav s pomanjkljivo dokumentacijo bodo ponudniki pozvani, da v roku 8 dni prijavo dopolnijo. V primeru, da ponudnik prijave v danem roku ne bo dopolnil, bo ponudba izločena kot nepopolna.

10. RAZPISNA DOKUMENTACIJA:

Razpisno dokumentacijo lahko za zainteresirani dvignejo na sedežu Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure ter v sredo od 13. do 17. ure od dneva pričetka veljave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog.

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani www.visitvrhnika.si.

<https://www.visitvrhnika.si/si/zavod-ivana-cankarja/razpisi/kultura>, možno pa jo je dobiti tudi po elektronski pošti.

11. IZID JAVNEGA RAZPISA:

Predlagatelji programov bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 60 dni po odpiranju ponudb, pod pogojem, da je proračun že sprejet.

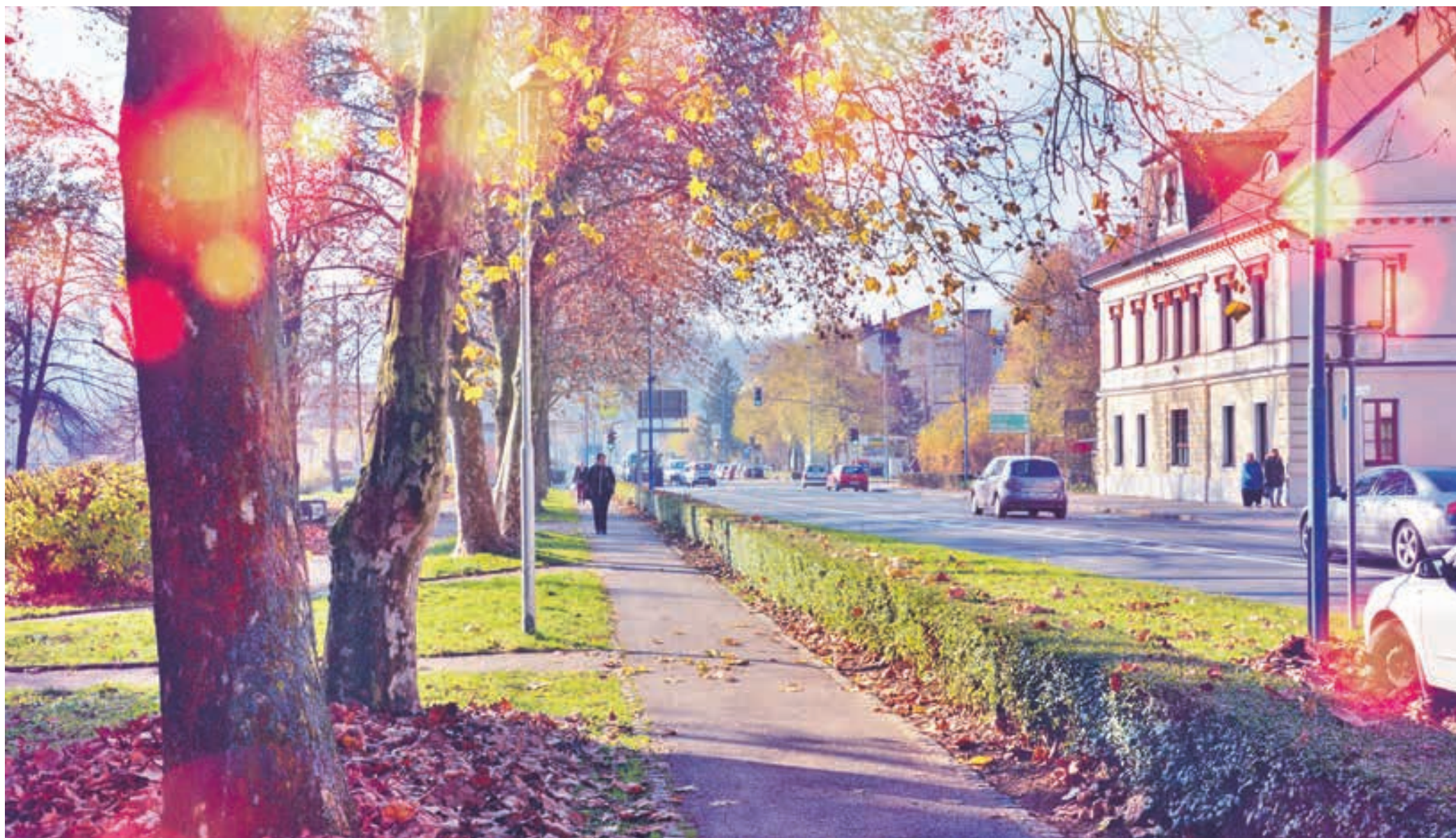
12. ZAČETEK VELJAVNOSTI RAZPISA:

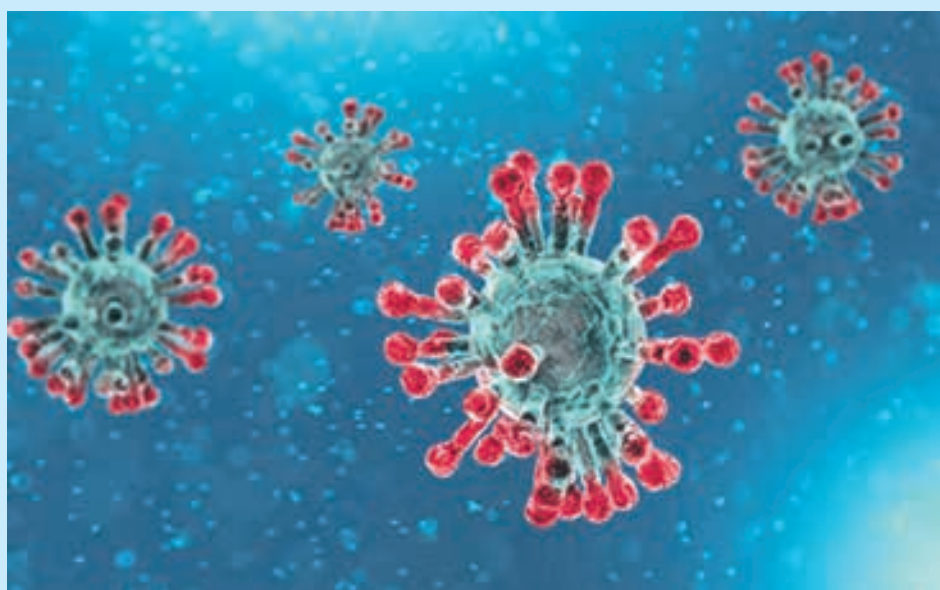
Razpis prične veljati z dnem 26. 10. 2020

Številka: 84 -2-01-20

Datum: 26. 10. 2020

ZAVOD IVANA CANKARJA ZA KULTURO, ŠPORT IN TURIZEM VRHNIKA

Ukrepi Občine Borovnica za upočasnitev širjenja covid-19 v jesenskem času

Virus nam omejujejo svobodo, ne more pa nam omejiti odgovornosti in solidarnosti!

V času, ko pripravljamo ta prispevek za objavo v Našem časopisu je že znano, da se število okuženih z virusom SARS CoV-2 in obolelih za COVID-19 hitro povečuje. Vlada RS je že sprejela dodatne ukrepe v boju proti epidemiji, kot sta v t. i. »rdečih regijah« obveza nošenja mask na prostem in prepoved prehoda med regijami ter splošna uvedba pouka na daljavo za vse učence, dijake in študente od 6. razreda OŠ dalje za obdobje najmanj dveh tednov, vendar epidemije še ni razglasila.

Občina je ob tem že reaktivirala dva izmed ukrepov iz časa spomladanske epidemije. Kot prvi ukrep reaktivacije ukrepov za upočasnitev širjenja SARS CoV-2 oz. COVID-19, je Občina Borovnica uvedla omejitev vstopa v prostore občine za občane in druge stranke po predhodni najavi. S ciljem zaščite zaposlenih del zaposlenih delo izmenično opravljajo na daljavo. STRANKE POZIVAMO, DA SE PREDHODNO NAJAVIJO NA TELEFON 01 7507 460 ali PREKO E-POŠTE: obcina@borovnica.si. **Prijave se lahko odda na zgoraj navedeni telefon ali elektronski naslov ali pošlje na naslov Občina Borovnica, Paplerjeva 22, 1353 BOROVNICA. Ukrep je sprejet zaradi preprečevanja širjenja obolenosti za Covid-19, skladno z ukrepi Vlade RS.**

Kot drugi ukrep pa je Občina Borovnica v sodelovanju s Štabom civilne zaščite Občine Borovnica in Župnijske Karitas Borovnica ponovno vzpostavila intervenčno oskrbo starejših in rizičnih skupin prebivalcev. Na telefonski številki **041 440 701** lahko naročijo dostavo nujnih življenjskih potrebščin. Interventna oskrba **velja v primerih, ko občani zaradi starosti in/ali bolezni sami ne morejo po nakupih ali po zdravljenju in nimajo nikogar od svojcev, sosedov ali znancev, ki bi to lahko storil namesto njih.** Telefonska številka je aktivna vse dni v tednu, med 8. in 16. uro.

V primeru ponovno **razglasitve epidemije** bomo po potrebi aktivirali vse dodatne ukrepe, s katerimi smo že spomladi občanom poleg nujne oskrbe s hrano in zdravili nudili tudi **psihosocialno podporo in pomoč** ter v določenih izjemnih slučajih tudi **varstvo otrok na domu.** V sodelovanju s **Štabom civilne zaščite občine Borovnica in društvi** bomo po potrebi **razširili bazo prostovoljcev.** V kolikor oz. ko bo to potrebno bomo **prepovedali uporabo športne infrastrukture in opreme ter igral in onemogočili dostop do njih.**

O vseh (ponovno) uvedenih ukrepih vas bomo pravočasno obvestili preko spletne strani in FB profila Občine Borovnica

Občane in občanke še naprej naprošamo, da dosledno **sledijo in upoštevajo navodila Ministrstva za zdravje in Nacionalnega instituta za javno zdravje** pri izvajanju samozaščitnih ukrepov, s čimer boste na najboljši možni način prispevali k upočasnitvi širjenja virusa. Priporočeno je **gibanje na odprtih prostorih**, po sprehajalnih poteh in gozdovih, pri čemer je potrebno v primeru osebne komunikacije brez dotikanja z drugimi osebami zagotoviti primerno **oddaljenost najmanj 2 metra.**

Zaradi zmanjševanja zaskrbljenosti prebivalstva ponovno prosimo, da **širite zgolj verodostojne in preverjene informacije ter napotke.**

Župan Občine Borovnica in Štab Civilne zaščite Občine Borovnica sta v stalnem stiku z društvi ter drugimi državnimi in lokalnimi organizacijami, ki so pristojne, da v primeru epidemije evidentirajo različne potrebe občanov.

Bojan Čebela, župan

Poročilo s 3. izredne seje Občinskega sveta Občine Borovnica

V četrtek, 24. 9. 2020, je ob 18. uri, v prostorih OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica, potekala 3. izredna seja Občinskega sveta Občine Borovnica. Na njej so občinski svetniki obravnavali:

- Potrditev investicijskega programa za gradnjo kolesarske povezave Borovnica-Breg pri Borovnici z rekonstrukcijo pripadajočega dela regionalne ceste R3-642/1146
- Imenovanje kandidata za člana sveta JSKD Izpostava Vrhnika
- Soglasje k investiciji v športnem parku Borovnica
- Uporaba bilančnega dobička družbe JP KPV, d.o.o.
- Razno

Po obsežni in tehtni razpravi svetniki potrdili investicijski program za kolesarsko povezavo Borovnica – Breg

Uvodno obrazložitev k prvi točki je je podal višji svetovalec za razvoj in razvojne projekte Andrej Klemenc. V razpravi so sodelovali: Peter Svete, Aljoša Hribar, Peter Črnilogar, Aljoša Žerjav, Andrej Erčulj, Tine Palčič, Matjaž Ocepek, Ciril Menart, Rok Skale, Jernej Kobe, Andrej Klemenc in župan.

Uvodoma je bilo pojasnjeno, da sta na veliko razliko v vrednosti projekta v Dokumentu identifikacije investicijskega projekta Kolesarska povezava Borovnica – Pako (DIIP KP Borovnica – Pako) in v Investicijskem programu za projekt kolesarske povezave Borovnica – Breg (IP KP Borovnica-Breg) vplivala razlika v metodologiji ocenjevanja (ocena stroška m2

povezave na osnovi povprečne cene m2 v letu 2016 zgrajenih kolesarskih povezav v primeru DIIP in projektantski popis del na osnovi izdelanega projekta za izvedbo v primeru IP) ter razpisna zahteva, da se kolesarske povezave načrtuje skladno z leta 2018 sprejetim *Pravilnikom o projektiranju kolesarskih površin*, ki je postavil zahtevne standarde glede neposrednosti, neprekinjenosti, varnosti in udobnosti kolesarske infrastrukture.

Andrej Klemenc je tudi pojasnil, da je občinska uprava upoštevala lani junij na zboru krajanom Breg – Pako dano obljubo in preučila možnost enostranske dvosmerne povezave. Izkazalo se je, da bi bila dražja in bi bolj posegala na zasebna zemljišča, zato je bila na koncu upoštevana prvotna varianta: kolesarska steza na eni strani in kolesarski pas na vozišču na drugi strani, upoštevana pa je bila zahteva po ukrepih za umirjanje prometa ob vstopu v naselje. Na vprašanje zakaj je kolesarska pot ob desnem bregu Borovniščiце načrtovana v makadamski izvedbi in ali to ne bo imelo za posledic višjih stroškov vzdrževanja pa je Andrej Klemenc pojasnil, da zaradi neposredne bližine vodotoka in ker gre za novo pot, ki katastrsko še ni vpisana, Direkcija RS za vode zahteva makadamsko izvedbo, vendar bo ta s protiprašnim slojem, ki bo, glede na majhne obremenitve, zadostoval tudi za ustrezno zaščito vrhnjega ustroja poti, tako da zaradi tega stroški vzdrževanja ne bi smeli biti višji.

Župan Bojan Čebela je poudaril, da bomo s projektom dokončno rešili večji del problema poteka varne prometne povezave od mostu regionalne ceste čez Borovniščičo do občinske meje ter veliki večini prebivalcev Paka, Brega ter dela naselja Borovnica »Pod goro« omogočili varen dostop do središča Borovnice tudi s kolesom ali peš. Od tega ali DRSI lahko zagotovi sredstva za sočasno nujno rekonstrukcijo pripadajočega dela regionalne ceste pa je odvisno ali bo projekt izveden ali ne. Z izvedbo odseka Borovnica-Breg pa občina projekta ne končuje, saj namerava ob sočasni rekonstrukciji ceste vzpostaviti varno povezavo za kolesarje in pešce vse do meje z občino Brezovica in že pripravlja dokumentacijo, pri čemer pa so težave glede pridobivanja pogojev s strani Zavoda za varstvo narave in soglasij SŽ Infrastruktura d. o. o..

Svetniki so z 10 glasovi za in enim proti potrdili predlagani Investicijski program za projekt Kolesarska povezava Borovnica – Bistra, kot pogoj pa postavili, da se v ta namen uporabijo sredstva v višini 622.050,00 EUR, ki si jih je Občina Borovnica izborila v okviru *Dogovora za razvoj Ljubljanske urbane regije* ter da se sredstva za rekonstrukcijo pripadajočega odseka regionalne ceste zagotovijo iz državnega proračuna.

Imenovana kandidatka za članico sveta JSKD Izpostava Vrhnika

Predsednik Komisije za mandatna vprašanja in imenovanja

Peter Črnilogar je povedal, da je komisija poslala poziv za predlaganje kandidatov za člana *Sveta JSKD Izpostava Vrhnika*, ki bi nadomestil dosedanjega člana gospo Jožico Rupar. V roku je komisija prejela dva predloga. Komisija je razpravljala o obeh predlogih. Občinskemu svetu predlaga, da to funkcijo opravlja Lili-jana Kogovšek, članica KD Borovnica, kar je podprl tudi svetnik Matjaž Ocepek, člani občinskega sveta pa so predlog soglasno podprli.

Podano soglasje k obnovi tekaške steze v Športnem parku Borovnica

Občinska uprava je predstavila projekt ureditve igrišča, pri katerem so sodelovali tudi učitelji telesne vzgoje. Svetniki so potrdili predvideno vrednost investicije v vrednosti 58.736,41 € za ureditev zožane tekaške steze. Dogovorjeno je bilo, da se dokumentacija pošlje svetnikom po elektronski pošti.

Potrjen predlog župana glede uporabe bilančnega dobička družbe JP KPV, d.o.o.

Župan je svetnike seznanil s trenutno situacijo na JP KPV d.o.o.. Povedal je, da sta z županom občine Log-Dragomer Miranom Stanovnikom predlagala, da glede na razmere v podjetju ostanek dobička ostane nerazporejen, Občina Vrhnika pa je predlagala 13% delitev bilančnega dobička. Občinski svet Občine Borovnica je enako kot Občinski svet občine Log-Dragomer, zavrnil predlog Občine Vrhnika.

Svetniki obravnavali tudi pobude glede prometne razbremenitve Paplerjeve ulice, dokončanja prizidka k OŠ, jutranjega varstva otrok in začetka obnove dela ceste proti Kotom

Jože Korošec, predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Borovnica, je svetnike seznanil s jutranjo prometno situacijo na Paplerjevi ulici, ki nastaja zaradi prevoza otrok v šolo. Problematiko je spremljal tudi policist Vili

Jereb, ki je na sestanku podal določene pobude za razbremenitev Paplerjeve ulice. Posredoval nam bo pisne predloge, ki bi omilile situacijo. Po prejemu predlogov bo sklican SPVCP. To situacijo bo potrebno rešiti do naslednjega šolskega leta. Župan je povedal, da je seznanjen s to problematiko. Povedal je, da se v ta namen ureja parkirišče v industrijski coni Liko z varno povezavo na obstoječo šolsko pot. Prav tako bo naročena izdelava elaborata, ki bo proučil več možnih variant, kako razbremeniti Paplerjevo ulico. Svetniki so pozdravili delno zaprtje parkirišča pred šolo v jutranjih urah.

Petra Sveteta je zanimalo, kako potekajo dela na prizidku k OŠ. Župan je povedal, da dela potekajo po planu. Imamo tedenske sestanke z nadzorom in izvajalcem, občasno pa tudi z gradbenim odborom, ki je seznanjen z dogajanjem. Do 30.9. mora izvajalec oddati vlogo za pridobitev uporabnega dovoljenja. Pričela se bo urejati okolica prizidka. Montaža opreme je naročena 5. oktobra.

Tine Palčič je postavil vprašanje, v zvezi z organizacijo jutranjega varstva za otroke drugih razredov.

Župan je povedal, da ima šola prostorsko stisko. Stiska je še večja zaradi trenutne situacije zaradi ukrepov v zvezi z COVID-19. Problem bo rešen do krompirjevih počitnic, ko se bodo oddelki preselili v nove prostore in bo prostorska stiska manjša. Peter Svete je povedal, da je bila na odboru jasno podana pobuda, da šola v začetku julija ponudi staršem možnost plačljivega varstva teh otrok.

Aljoša Žerjav je povedal, kako so ta problem rešili v nekaterih šolah. Župan je predlagal, da o tej problematiki razpravlja Odbor za družbene dejavnosti.

Jožeta Korošca je zanimalo, kdaj se bodo pričela dela na cesti v Brezovico in kakšno je stanje na Dražici. Župan je povedal, da se bodo dela pričela konec meseca septembra, zaključila pa v zadnjem tednu oktobra.

Občina Borovnica

Zmanjšanje poplavne ogroženosti, ki jo predstavlja potok Malenca

V okviru OPPN Vaško jedro Borovnice s konzervatorskim načrtom prenove so bile leta 2018 na zahtevo Direkcije RS za vode izdelane hidrološko-hidravlične analize poplavne ogroženosti, ki jo za vaško jedro Borovnice predstavlja hudoourniški potok Malenca.

Te so pokazale, da sedanje zmogljivosti odvajanja vode po v večjem delu »zacevljeni« strugi potoka ne zadostujejo ob pojavu petstoletnih voda, kar predstavlja resno poplavno ogroženost vaškega jedra Borovnice. Za območje osnovne šole in vrtca je bilo potrebno izdelati posebno študijo in šele ko jo je potrdila Direkcija RS za vode, je bilo mogoče pristopiti k oddaji vloge za gradbeno dovoljenje za prizidek k šoli. Zaradi tega se je gradnja prizidka začela s skoraj enoletno zamudo.

Dokler občina ne bo oblikovala ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti, ki jo predstavlja potok Malenca za vaško jedro, jih predložila v potrditev DRSV in izvedla s strani DRVS potrjene ukrepe, DRSV ne bo dala soglasij za gradnjo objektov v vaškem jedru Borovnice,

ki potrebujejo gradbeno dovoljenje. To praktično onemogoča prenovo in ožvitev vaškega jedra, vključno s predvideno prenovo objekta Stara pošta v knjižnico in/ali medgeneracijski ali dnevi center, prav tako pa tudi prizidka vrtcu.

Nedavno je bila končana in posredovana v pregled in potrditev na Direkcijo RS za vode splošna študija poplavne ogroženosti občine, tako da je sedaj mogoče pristopiti k izdelavi študije protipoplavnih ukrepov v vaškem jedru. Tudi to bo morala, preden bo mogoče ukrepe izvesti, pregledati in potrditi DRSV.

Vsem, ki poznajo potek struge od »kolonce« do izliva je jasno, da bi bilo zelo težko povečanje njenih kapacitet za odvajanje vode v primeru, da se nad zbirnim območjem površinske padavinske vode potoka Malence utrja oblak. Zahtevalo bi tako posege na številna pozidana zasebna zemljišča kot tudi na velik del cestne infrastrukture v vaškem jedru Borovnice.

V začetku oktobra so si predstavniki občine skupaj s

strokovnjaki za upravljanje z vodami in urejanje vodotokov ogledali položaj in izmenjali ideje glede možnosti, da se preusmeri voda, ki bi preseгла sedanje zmogljivosti odvajanja. Preusmerili naj bi jo tako, da bi se po večinoma zatravljenem kanalu, ki bi bil ob normalnih vodostajih suh in bi omogočal nemoteno obdelavo kmetijskih površin, spelje v Borovnišnico

južno od vaškega jedra Borovnice. Do konca leta bodo strokovnjaki pripravili hidrološko-hidravličnih izračune in izdelane idejne zasnove ter grafične in slikovne predstavitev možnih alternativnih rešitev. Pred sprejemom kakršnihkoli ukrepov bodo z njimi seznanjeni lastniki parcel, sledila bo organizirana javna predstavitev variant. **Občinska uprava**

Začela se je rekonstrukcija dela ceste v Kote

Dotrajana občinska cesta od Borovnice do križišča z odcepom za Niževce in Zabočevo ter na Kopitov grič že več let predstavlja ozko grlo za do-

stop do Kotov in velik strošek vzdrževanja. Na pobudo občanov smo se odločili, da v letošnjem letu pristopimo k rekonstrukciji dela cestišča od mostu

čez Borovnišnico pri križišču z Rimsko cesto do podhoda pod železniško progo (»kolonca«) in križišča za Ohonico. Da bi bilo mogoče ta odsek ceste v

dolžini 520 m razširiti na 5,5 m ter urediti bankine in odvodnjavanje je bilo potrebno pridobiti soglasja lastnikov zasebnih zemljišč oziroma večin teh zemljišč odkupiti, za kar se jim zahvaljujemo. Rekonstrukcija omenjenega odseka ceste se je začela v začetku oktobra, letos pa naj bi bila izvedena v dolžini 260 m. Dela se bodo nadaljevala spomladi prihodnjega leta.

Drugi večji rekonstrukcije potrebne odsek ceste v Kote pa bo izveden v sklopu obnove fekalne in meteorne kanalizacije na preostanku Zalarjeve ceste.

Občinska uprava

Predlogi za podelitev podpor za spodbujanje podjetništva, obrti in sobodajalstva v občini

Tudi letos sta Občina Borovnica in Območno Obratno-podjetniška zbornica Vrhnika pripravili javni razpis v podporo razvoju podjetništva, obrti in sobodajalstva v občini Borovnica iz sredstev občinskega proračuna in sredstev OOO Vrhnika.

Besedilo javnega razpisa je bilo 24. 7. 2020 skupaj s prijavnimi obrazci in *Pravilnikom o podporah za razvoj*

obrti, podjetništva in sobodajalstva objavljeno na spletni strani Občine Borovnica. Rok za oddajo vlog je bil 2. 10. 2020. Komisija za pregled in ocenjevanje vlog se je v sestavi *Adela Cankar* (OOZ Vrhnika), *Dolores Dolenc Bajc* in *Andrej Klemenc* (oba Občina Borovnica) sestala 8. 10. 2020, v prostorih OOO Vrhnika, na Tržaški cesti 8c, na Vrhniki. Komisija je ugotovila, da so v roku prispele tri vloge in sicer ena s področja spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjene dejavnosti in razvoj in dve s področja spodbujanja

sobodajalstva. Pri eni od vlog s področja sobodajalstva je komisija ugotovila, da vlagatelj ni podal zahtevanega dokazila o vpisu v register sobodajalcev ter po preverjanju vpisa v AJ-PES ugotovila, da nima vpisane dejavnosti oddajanja sob turostom, zato je predlagala, da se njegova vloga zavrže. Komisija tako predlaga, da se vlagatelju Proizvodnja motornih koles Zoran Stanovnik s. p. dodeli 25% podpora za investicijo v nakup stroja, ki bo omogočal prilagoditev proizvodnje zahtevam trga in širjenju obsega proizvodnje, vključno s pripa-

dajočimi stroški carinjenja in prevoza. Vlagatelj je priložil potrebna dokazila o nabavi opreme in račune v znesku 6.493,20 €, tako da znesek 25% podpore znaša 1623,05 €. Komisija je tudi predlagala, da se Antonu Juhi za investicije v izboljšanje prostorov za sobodajalstvo dodeli zaprosena 50% subvencija za upravičene stroške, za katere je predložil ustrezne račune in dokazila. Od skupaj prikazanih 1885,20 € upravičenih stroškov se mu tako dodeli podpora v višini 942,60 €.

Občina Borovnica

Javni razpis za subvencioniranje nakupa in gradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju Občine Borovnica za leto 2020

Občane obveščamo, da je razpis zaradi porabe razpoložljivih sredstev v letu 2020 zaključen. Občani so vložili 11 vlog, občina bo izplačala subvencije v višini 10.000 EUR. Naslednji razpis bo objavljen spomladi 2021.

Popravljen ograja otroškega igrišča pri blokovskem naselju

Odkar je na občini kot vzdrževalec zaposlen Janez Stražišar tudi lažje in hitreje vzdržujemo nekatero komunalno infrastrukturo, ulično pohištvo in podobne zadeve.

Mojster Janez je hitro popravil tudi ograjo otroškega igrišča pri novem naselju blokov v Borovnici.

Občina Borovnica

Postavitev ograje na cesti na stari progi

Občina Borovnica je na delu ceste na trasi nekdanje železniške proge, kjer je bila še v času njene gradnje zgrajena ograja, ki pa jo je v veliki meri že načel zob časa, postavila panelno zaščitno

ograjo, ki npr. preprečuje, da bi lahko manjši otroci dostopili do škarpe in – bog ne daj – še korak dlje.

Občina Borovnica

Jamarji izboljšali kačanski vodovod

V septembru smo imeli jamarji JK Borovnica delovno akcijo. Na Lužah (cesta Zabočevo–Podgora) smo naravo zopet osvobodili za 12 kubičnih metrov odpadkov, najdenih v breznu Cicifuj.

Že samo ime pove, da brezno ne slovi po čistoči. Ravno nasprotno: s svojimi odpadki kazi podtalnico, ki priteče Kačanom v kozarec.

Jesenski čas je v borovniški kotlini mineval z različnimi zbiralnimi akcijami. Zbirali smo papir za izolacijo novega prizidka šole. Na drugi strani so bili gasilci iz Kotov pobudniki za zbiranje odpadnih kovin. Jamarji pa so strnili vrste tradicionalno tretjič in – ne da bi to obešali na veliki zvon – odšli nabirat odpadke iz brezna Cicifuj.

Takšna zbiralna odisejada se je začela pred tremi leti, ko so nekateri člani JK Borovnica odšli preverit stanje v samo brezno. Nato je JK sklenil z občino dogovor o sodelovanju glede čiščenja brezna. Cicifuj je tako postajal vsako leto osvobojen za okroglih 10 kubičnih me-

trov odpadkov. Letos smo se zbrali drugi vikend v septembru. Začelo sej je že v soboto navsezgodaj s pripravami na čiščenje. Nad breznom je bilo treba napeti nosilno jeklenico ter postaviti dvigni sistem za dvigovanje bremen: sodov in večjih kosov odpadkov. Nato smo odšli odpadkom naproti. Zbrani kosovni odpadki so bili pretežno deli avtomobilskih karoserij, pralni stroji, kolesa, gume, štedilniki, žimnice itd. Pri tem smo nekontaminirano zemljo in manjše skale odstranili v čiste dele vzporednega brezna na dnu.

Izvelične odpadke smo na cesti ob breznu ločevali. Kovinske odpadke posebej, ostale odpadke pa smo skladiščili v zato pripravljene vreče. Ob odpadkih je zrasel tudi nemajhen kup zemlje, velik za približno 4 kubične metre. Gre za zemljo, ki še vedno vsebuje manjše kose odpadkov, saj se vsega iz mokre in črne zemlje pač ne da počistiti. Vse to smo deponirali na odlagališče ob cesti, od koder jih je po dogovoru z občino odpeljalo Komunalno podjetje Vrhnika.

Med jamarji je poznana tista šala, ko dela zdravnik pacientu anamnezo in povprašuje o psihičnih boleznih v njegovi dru-

žini. Mladenič odgovori: »Po mojih podatkih niso prisotne, res pa je, da je eden od stricev jamar.«

Malo za šalo, malo za res, je treba poudariti, da so v našem jamarskem "ferajnu" zbrani takšni norci v pozitivnem smislu (čeprav vemo, da nis(m)o edini). Delo v samem breznu je izredno zahtevno in nevarno. O tem priča lanska nezgoda z vbodom stare injekcijske igle. K sreči do okužbe ni prišlo.

Tudi sicer so smeti pomešane s skalami, gruščem in zemljo. Povrh vsega pa je material zelo zbit, zato je napredovanje počasno in mukotrpno, vse delo poteka namreč ročno: rahljanje s krampom, nalaganje z rokami in lopatami v sode. Zunaj bre-

zna pa sledi prebiranje odpadkov, pomešanih z zemljo.

Po najdenih fosilih ocenjujemo, da smo letos delali v plasti, ki so jo druge vrste norci odlagali v brezno konec osemdesetih in v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Pri tem nas navdaja veselje, saj od lanskega čiščenja ni bilo zaznani na novo odvrženih odpadkov. Čeprav se Borovničani zmerom bolj zavedamo skrbi za naravo, je treba zopet poudariti: narava je organska celota. Kar vržemo v naravo, iz nje tudi dobimo. Seveda ne takoj, včasih storjene grehe občutijo šele kasnejše generacije. Tako nismo le očistili brezna, ampak pomagali Kačanom do boljše pitne vode, ki bo čez čas pritekla v kozarec.

Odpadkov v breznu je še veliko, z akcijo smo pripravljene nadaljevati prihodnje leto, če bo to tudi interes širše lokalne skupnosti. Glede na vonjave v breznu se topne stvari še vedno spirajo v podtalnico. V tem vmesnem času pa ne gremo lovit starih traktorskih karoserij, ampak nabirati nove jamske globine.

Če se vam zdi naše delo pomembno in za vse nas potrebno ali če bi vas mikalo raziskovati še neodkriti podzemni svet, se nam lahko pridružite. Kontaktirajte kakšnega od naših članov ali nas poiščite na naši Facebook strani.

Za JK Borovnica

Popravek

V pretekli številki Našega časopisa smo pri članku o odprtju parkirišča v Borovnici narobe zapisali ime direktorice Slovenskih železnic za potniški promet. Pravilno je Darja Kocjan. Za napako se ji opravičujemo.

Uredništvo Našega časopisa

Evropski teden mobilnosti

Tokrat o električnih skirojih – test vzdržljivosti

V sklopu ETM2020 smo na Občini Borovnica preizkusili, ali lahko vse bolj popularni in nadvse modni električni skiroji.

Predstavljajo resno alternativo za dostop do P+R Borovnica (oz. prestop na potniške vlake) in/ali trgovin, pošte, zdravstvene postaje, občinske uprave ipd. v primerjavi z avtomobilom tudi za občane/ke, ki živijo v bolj oddaljenih in »dvignjenih« naseljih v občini?

Ali pa so primerni le za »afnanje po mestih«?

Mimogrede, pri el. kolesih, tudi pri njihovih zlozljivih variantah, te dileme sploh ni. Kolikor toliko sposobno el. kolo oz. kolo, ki nudi podporo električnega pogona kolesarju, ki vrti pedala (t. i. »pedalek«) je sposobno nuditi dovolj podpore celo za vzpon na Pokojišče, se pravi, da so zanje vzponi do Zabočeva ali na Laze mačji kašelj.

Lanske izkušnje – komajda v neprehyd in predolg klanec

Lani smo v sklopu osrednje prireditve ETM v Borovnici skupaj z OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica prvič organizirali tudi predstavitev in preizkus el. skirojev. Mladi so bili navdušeni in so na za promet zaprti Paplerjevi ulici z njimi vse dopoldne »noreli« gor in dol. Izkazali so se kot zabavno in ob upoštevanju pravil ter obvladovanju dinamičnega ravnotežja tudi za varno vozilo. Je pa večina omagala že po slabih dveh do treh urah stalne uporabe, kar je pomenilo, da je bilo treba napolniti akumulatorske baterije.

Tudi v sklopu letošnjega ETM smo ob slovesni otvoritvi P+R Borovnica omogočili preizkus različnih el. skirojev, pri čemer pa smo tako zaradi varnosti kot tudi zato, da so bili vse 4 ure vsi »v funkciji«, preizkus omejili na manjši, od ostalega prometa in obiskovalcev ločen poligon, vsak uporabnik pa je lahko znotraj njega opravil le 3 kroge in tega ni mogle ponoviti, dokler niso prišli na vrsto vsi zainteresirani.

Ko je bil lanski osrednji ETM dogodek mimo, nas je zanimalo, ali najmočnejši model zmore popeljati 100 kg težko osebo od železniške postaje Borovnica do županovega domovanja v Zabočevem in nazaj? S polno baterijo in v idealnih vremenskih razmerah (sončno vreme s temperaturo 22° C) je bil el. skiro temu pogojno kos. Na najbolj strmem delu klanca, pri cerkvi sv. Janeza in sredi Zabočeva, pa mu je bilo treba pomagati z nožnim odhrivanjem. Z baterijo se je bilo potem mogoče odpeljati do železniške postaje, vendar pa je bila potem že skoraj popolnoma prazna.

Letošnji test pokazal velik napredek, tudi v klanec!

A razvoj el. vozil, še posebej el. baterij, gre hitro naprej. Leto za tem smo imeli v sklopu ETM 2020 na voljo tudi dva najnovejša in močna el. skiroja. **Urban Ride 100 PRO** ima motor moči **350 W** (okoli 0,5 »konjske sile«).

Proizvajalec zagotavlja doseg med 25 in 35 km, ne navaja pa zmogljivosti Li-ionske baterije, ki naj bi se prazna

Skiro robo next pro

napolnila v okoli 5 urah. Ima učinkovito zadnjo zavoro ter sprednjo in zadnjo luč, premer koles, ki imata napihljivi zračnici, pa je 10 inčev oz. 25,4 cm. Z njim je **100 kg težka oseba, kar je maksimalna obremenitev, v idealnih okoliščinah** (sončno vreme, 25° C) **pripeljala od železniške postaje Borovnica do županovega domovanja v Zabočevem, ne da bi se ji bilo tudi v najbolj strmih delih vzpona odganjati z nogo**, res pa je, da je na teh delih skiro komaj še »vlekel« in je bilo zaradi majhne hitrosti (4–5 km/h) tudi težko vzdrževati ravnotežje in voziti naravnost. Pot nazaj do železniške postaje Borovnica je seveda zmogel z lahkoto, pri čemer se je **kot povsem zadostna izkazala tudi zadnja zavora**, na cilju pa je indikator kazal, da je na voljo **še 1/3 kapacitete baterije**, kar pomeni, da bi se po ravnem lahko peljali še dobrih 8 do 12 km. Zaključimo lahko, da je ta model, ki stane okoli **480 €**, **primeren za vsa naselja v občini, ki ležijo v ravnini in pogojno primeren za vožnjo do naselij, kot je Zabočevo**. Pogojno, ker zmore z novo baterijo prepeljati 100 kg težko osebo v idealnih okoliščinah. Ker baterije izboljšajo svojo kapaciteto tako ob nižjih temperaturah kot tudi časom, lahko zaključimo, da je za nekoga, ki živi v Zabočevem in se želi s el. skirojem pripeljati na vlak, potem pa od končne postaje še dobrih 5 km v službo ali šolo, ta el. skiro primeren, če oseba ne tehta več kot 80 kg. Poleg tega je treba vzeti v zakup, da tehta okoli **14 kg**, tako da ga ni ravno najlažje prenašati, če je to potrebno.

Drug el. skiro je bil v kategoriji el. skuterjev prava »pošast«. **Robbo Next 10 pro** ima kar **1000 W motor** (obstaja tudi verzija z 800 W), baterije pa imajo kapaciteto 18 Ah. Stojna »ploščad« je zelo široka in temu primerno se zdi vožnja z njim, ko je enkrat preseže 8 km/h, kar je prva od

treh stopenj možnosti doseganja hitrosti, ki je, tako kot pri ostalih el. skirojih, izdelanih za EU, omejena na 25 km/h, zelo lahkotna. Poleg učinkovite zadnje je opremljen tudi s **sprednjo zavoro** – ta pa utegne biti, če so hitrosti velike in krmilo ni zravnano, **še vse preveč učinkovita**. Njena uporaba zahteva veliko pozornosti in veščine, sicer se lahko kaj hitro zgodi, da bo »voznik« končal na tleh, pri velikih hitrostih pa pred tem še malo »poletel« po zraku!

Svojim zmogljivostim in robustnosti primerno je tudi težak. **24 kg** mase je vsekakor teža, ki je z lahkoto lahko dvignejo le tisti, ki so vsaj malo »natrenirani«, **večina otrok in predstavnic nežnega spola pa bo tak skiro le težko spravila v prtljažnik avtomobila ali prenesla po kakšnih stopnicah**. Je pa **izredno zmogljiv**. Tudi v **najbolj strme dele klanca na trasi do županovega domovanja v Zabočevem hitrost ni padla pod 15 km/h**, ob koncu preizkusa na železniški postaji Borovnica pa je indikator pokazal, da je **na voljo še pol baterije**. Proizvajalec zagotavlja, da v je mogoče v idealnih pogojih po ravnini z njim prepeljati kar 80 km. Tega nismo preizkusili, nenazadnje bi bili v tem primeru preveč izpostavljeni prometnim tveganjem, saj bi morali ves čas voziti po ozkih, zakrpanih in luknjastih cestah. Zadnji dve lastnosti pa zaradi koles majhnega premera niso ravno v prid el. skirojem, tudi tistim, ki imajo kolesa večjih dimenzij, za tiste z zelo majhnimi pa so lahko nevarna ovira.

Kako se obnese močnejši do Laz?

Opogumljeni s tem dosežkom smo preizkusili, **ali ta el. skiro zmore pot od železniške postaje do konca asfalta na koncu naselja Laze?** Preizkus je **brez težav zmogel**. Se je pa pri vožnji navzdol izkazalo, da bi bilo z njim mogoče z lahkoto

preseči hitrost 40 km/h, kar je glede na dimenzije koles, ne glede na to, da ima vzmeteno tako prednje kot zadnje kolo, že nevarno hitro. Zavore so sicer tudi tej hitrosti z lahkoto kos, a kot že rečeno, zavirati pri tej hitrosti na sprednjo zavoro, ne da bi bilo krmilo povsem naravnost, lahko predstavlja tveganje za hude, celo usodne poškodbe.

Zaradi tega, pa tudi zaradi teže, ni priporočljivo, da ga brez nadzora odraslih, uporabljajo otroci oz. neizkušeni uporabniki in vsi tistih, ki preveč radi podležejo raziskovanju »skrajnih meja« v pogojih cestnega prometa.

Se nakup splača, če odštejemo »zabavo«?

Nenazadnje pa bo večino »firbcev« odgnala že cena. **Okoli 1000 €** ni malo, **a različico z 800 W motorjem** je mogoče dobiti že za **polovico** te cene. A če vzamemo v zakup, da na ta način lahko **nadomestimo prvih 5–10 km vožnje z osebnim avtomobilom**, ki se mu na teh razdaljah, če seveda nima el. pogona, pogonski sklop ogreva in zato deluje v zelo neoptimalnih pogojih, se zato hitreje obrabi oz. kvari ter ima visoko tako porabo goriva kot tudi izpuste onesnaževal zunanje ga zraka, **lahko tudi ob tem izdatku na dolgi rok in pogosti uporabi, pokrijemo stroške, ki jih predstavlja vožnja z avtomobilom**. V kombinaciji s **prevozom z vlakom** pa smo lahko **od vrat doma do vrat službe/šole nekje v Ljubljani tudi precej hitreje in ceneje, kot z avtom**. Komur zadostuje že šibkejši in pol cenejši el. skiro od obeh, ki smo jih preizkusili, bo seveda točko, ko se izdatki prevesijo v prihranke, dosegel še bistveno prej. Izračun pa je seveda odvisen tudi od vrednosti avtomobila, s katerim se vozite in njegove porabe goriva ter seveda stroškov registracije, cestnine, vzdrževanja itd.

Zaključek

El. skiroji verjetno niso le modna muha enodnevnica. Če sežemo v zgodovino urbane mobilnosti so se v številnih mestih pojavili skupaj z el. avtomobili v zgodnjem obdobju »motorizacije prometa«, še pred prevlado vozil z motorji z notranjim izgorevanjem. Ko je avtomobil v urbanih okoljih zaradi svoje (pre)velike razširjenosti postal sam sebi največji sovražnik, javni prevoz pa celo tam, kjer je zgledno urejen, premalo hiter za to, da opravimo vse bolj številne opravke v urbanih središčih. Komur je kolo preveč okorno, se mu pri poti po opravkih zaradi takšnih ali drugačnih razlogov ne da gibati in pravilom ne potrebuje vozila za razdalje večje od 10 km, zanj utegne biti el. skiro zelo priročna in cenovno ugodna alternativa. Če je pripravljen seči nekoliko globlje v žep celo v primeru, da so mu cilji poti na nekoliko višje ležečih lokacijah, poti do njih pa dokaj, še vedno pa ne ekstremno, strme, čeprav proizvajalec za najmočnejši skuter, ki smo ga preizkušali, obljublja, da zmore tudi 30 % vzpon.

Prihodnje leto bomo v okviru ETM 2021 poskušali zagotoviti, da si bo lahko vsaj manjše število zainteresiranih za dan ali dva izposodilo dva ali tri različne el. skiroje

ter sami preizkusili ali so (v kombinaciji z vlakom) lahko pa tudi z avtomobilom) za njih realna alternativa vsakodnevnemu uporabi avtomobila pri poti v službo ali šolo in/ali različnih opravkih. Mogoče pa bo svoje izkušnje pripravljen deliti tudi kdo, ki tovrstna vozila za te in podobne namene že uporablja dalj časa.

Za možnost preizkusa el. skirojev v okviru ETM 2020 v Borovnici se zahvaljujemo podjetju Avtera d.o.o. in Jansport d. o. o.

Kakšen je prometni status električnega skiroja?

Policija razlaga zakon o pravilih cestnega prometa tako, kakor da je uporaba električnih skirojev zakonita. Preiskava časopisa Dnevnik iz leta 2019 pa je dokazala nasprotno. Uporabniki e-skirojev, ki so v izjemnem globalnem vzponu, bi policija po črki zakona morala kaznovati s kar **500 evri globe**. »V zakonu piše, da se je **s skirojem dopustno voziti izključno na pločnikih, poteh za pešce in kolesarskih poteh ter na območjih za pešce in območjih umirjenega prometa**. Hitrost vožnje **ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci**,« določa zakon. Ta hitrost sicer ni opredeljena, v praksi pa znaša od **4 do 5 kilometrov na uro**. **Vožnja po cesti je izrecno prepovedana**. Ključni, 97. člen zakona ima še peti odstavek. V njem **izrecno piše, da je v cestnem prometu prepovedana uporaba posebnih prevoznih sredstev, ki jih poganja motor in ki presegajo hitrost gibanja pešcev**. Električni skiro je prav takšno prevozno sredstvo.«

Zato bo **»prometna revolucija«**, ki jo (skupaj z el. kolesi, rolkami ipd.) prinašajo el. skiroji, **v Sloveniji morala počakati na spremembo zakonodaje**. Ta je že pripravljena in naj bi bila **sprejeta do konca jeseni oz. vsaj do konca leta**.

Ključna pričakovana določila: **»električni skiro ne bo smel presegati hitrosti 20 km/h ali 25 km/h – električni skiro mora biti opremljen z varnim ter odzivnim zavornim sistemom (diski ali kolutna zavora – spredaj in zadaj) – električni skiro mora imeti na ustrezni višini nameščene odobrene luči (spredaj in zadaj) – električni skiro mora biti opremljen z ustreznimi varnostnimi odsevniki (spredaj, zadaj in ob strani)**

Električnega skiroja za vožnjo **ne bo potrebno registrirati, uporaba čelade ne bo obvezna za osebe starejše od 18 let – vendar vseeno priporočena**.

El. skiroje bo v prometu **potrebno uporabljati enako kot kolesa in »pedaleke«**: kjer so za kolesarje namenjene posebne površine ali pa skupne površine za kolesarje in pešce, bo to veljalo tudi za el. skiroje, kar pomeni, da je treba z njimi, kadar takšnih površin ni, voziti po cesti (ne pa po pločniku). Kjer ni dovoljen promet s kolesi ta ne bo dovoljen tudi el. skirojem. Na skupnih prometnih površinah za kolesarje in pešce pa se bodo lahko tudi el. skiroji gibali le s hitrostjo pešca (4–5 km/h).

Tudi letos okrašena drevesa pred borovniškim vrtcem

Mesec oktober je mesec osveščanja o raku na dojkah.

S prihodom oktobra se je DPŽ Ajda Borovnica tako kot vsako leto pridružilo akciji osveščanja o raku na dojkah v sklopu organizacije Europa Donna Slovenija. Zato so dre-

vesa pred vrtcem »preoblekle« v rožnate pletenine, ki so jih napletle same.

Članice DPŽ Ajda Borovnica želijo poudariti pomembnost zgodnjega odkrivanja raka, zato vsako leto drevesa pred vrtcem v Borovnici ponosno razkazujejo njihove rožnate pletenine.

Špela Bizjak

September v vrtcu Borovnica

September v vrtcih je v znamenju uvajanja novih otrok in novih skupin.

Tako smo tudi v vrtcu Mavrica in v vseh dislociranih enotah strokovne delavke otrokom in staršem pripravile kar se da zanimiv začetek novega vrtčevskega leta.

Najbolj dejavno je bilo v jasičnih skupinah, saj je potekalo

uvajanje naših najmlajših otrok in njihovo navajanje na vrtčevski vsakdan. Z otroki smo se igrali veliko bibarij, prstnih iger, ... Veliko smo prepevali, izvajali smo tudi rajalne igre.

Medtem ko je pri mlajših skupinah mesec september namenjen predvsem uvajanju, so starejši otroci že zvedavo in polni dogodivščin raziskovali nove vsebine in nove dejavnosti; spoznavanje novih igralnic, vzgojiteljic, otrok, predvsem pa

spoznavanje novih igrač.

Med 16. 9. in 22. 9. je potekal *Teden evropske mobilnosti* in dejavnosti na temo varnosti v prometu. Z otroki smo se pogovarjali o možnostih prevoza v vrtec in spodbujali starše in otroke, da občasno pridejo v vrtec peš ali s kolesom. V vrtcu Mavrica so na Dan brez avtomobila strokovne delavke narisale krajši gibalni poligon na poti med vrtcem in šolskim igriščem. Predvsem starejše

skupine so preizkusile gibalne naloge in se pri tem zelo zabavale.

23. 9. 2020 je potekal tudi *Dan športa*, ki so ga skupine izvedle preko različnih dejavnosti – pogovor o športu, športnikih, simbolih, gibalne in rajalne igre, bivanje na prostem, sprehodi.

Priključili smo se projektu *»Dnevi evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine«*, pod geslom *»Spo-*

znaj? Varuj! Ohrani.« Preko različnih didaktičnih pristopov bomo otrokom posredovali kulturno dediščino in jo s tem ohranjali še naprej.

Letos so bogato obrodile tudi jablane na Zalarjevem vrtu. Otroci so aktivno pobirali jabolka, ki so izključno biološke pridelave in si kakšnega tudi privoščili. Posebna zahvala gre tudi vrtnarstvu Rahne, ki nam je doniralo sadike za naš vrtček, ki so zelo dobro obrodile.

Predvsem pa smo poskrbele, da so se otroci v vrtcu počutili sprejeto in da so čim manj občutili COVID-19 ukrepe. Preko različnih dejavnosti smo otroke usmerjale in poudarjale, kako je pomembna higiena – higiena kašlja in predvsem umivanje in higiena rok.

Zdaj pa novim dogodivščinam naproti!

Natalija S.

Županova beseda

Bodimo odgovorni, poskrbimo za zdravje

Spoštovane občanke in občani, že v septembru sem vam zaželel predvsem veliko zdravja. Moje tokratno sporočilo vsem vam, je podobno.

Poskrbite za zdravje, upoštevajte navodila glede higijene rok, nosite zaščitno masko kot veleavajo predpisi, izogibajte se nepotrebnim obiskom trgovin ali prostorov kjer je več možnosti za širjenja virusa, predvsem pa pojdite na svež zrak in s tem poskrbite za vaš imunski sistem.

Zaenkrat lahko rečemo, da v Horjulu nimamo veliko okužb ali žarišč, kot je bilo to v prvem valu epidemije. Smo pa v Ljubljanski regiji, kjer epidemiološka slika ni dobra, tako da se zapirajo cerkve, javno življenje, lokali... Žal so stvari v državi takšne in situacija uhaja iz nadzora. Zato vas naprošam, da v primeru, če zbolite, da se obnašate odgovorno in ostanete doma. Le tako bomo preprečili širjenje okužbe in zmanjšali možnosti, da huje zbolijo kdo od nas, od naših najbližjih. V primeru, da imate znake okužbe, pokličete osebnega zdravnika, ki vam bo dal nadaljnje napotke.

Aktivirali smo Civilno zaščito, ki se je izkazala že ob prvem valu okužb in se lahko v primeru stiske ali ko potrebujete pomoč, obrnete na njihovo kontaktno številko. Sestali smo se tudi z ravnateljem osnovne šole in vrta ter se dobro pripravili na prihajajočo situacijo. Na občini smo se odzvali na njihove potrebe za šolanje na daljavo in zagotovili 10 prenosnih računalnikov za osnovno šolo in tri za vrtec. Ob tem želim tudi spomniti, kako se stvari lahko

hitro spreminjajo in zaostrojejo, mi pa se moramo temu prilagoditi. Tako smo zadnji hip ujeli lepo vreme in izpolnili zahtevane pogoje, da smo lahko svečano odprli in blagoslovili poslovilno vežico sv. Krištofa na Vrzdencu, ki ima tudi pomembno kulturno – zgodovinsko vlogo, saj je sedaj v njej postavljena na ogled originalna freska sv. Krištofa z južne stene cerkve svetega Kancijana. Lahko rečemo, da so na Vrzdencu dokazali, da s skupnimi močmi, voljo in vztrajnostjo ter predvsem s sodelovanjem dosežemo veliko lepega. Ob tem moram Vrzdencanom čestitati tudi za kip Neže Cankar, rojene Pivk. S tem je Cankarjeva mati, ki je bila rojena na Vrzdencu, dobila spomenik, ki si ga zasluži in na katerega je lahko ponosna vsa Slovenija. Seveda pa želim, da bo poslovilna vežica, ki sedaj sestavlja lepo celoto na Vrzdencu, čim manj v uporabi. Menim, da si pokojni zaslužijo dostojno slovo, kar bo sedaj s temi novimi prostori tudi omogočeno. Menim, da če smo z našimi bližnjimi živeli dolga leta, ne moremo dopustiti, da se od njih poslovimo na hitro – kot je sedaj to vse prevečkrat praksa v mestih. Živimo na deželi in imamo lepo družinsko tradicijo ob zadnjem slovesu in dajmo to ohranjati tudi za rodove, ki pridejo za nami.

Župan, Janko Prebil

V novembru potekajo aktivnosti na čistilni napravi v Podolnici

Skrb za čisto okolje je zelo povezano s tem, kako ravnamo z vodami.

Po izgradnji nove čistilne naprave v Horjulu in vseh aktivnostih, ki potekajo za gradnjo čistilne naprave v Žažarju, je jasno, da se je občina Horjul zavezala k ohranitvi čiste narave. Naslednji korak je že narejen, saj v novembru poteka rekonstrukcija obstoječe čistilne naprave v Podolnici.

V naselju Podolnica je bila leta 2014 ob izgradnji kanalizacije zgrajena tudi biološka čistilna naprava, ki od samega začetka ni zagotavljala ustreznega čiščenja odpadne komunalne vode. Zaradi nedelovanja sta se investitorja JP VOKA SNAGA d.o.o. in Občina

Horjul odločila za rekonstrukcijo, ki vključuje odstranitev in vgradnjo nove biološke čistilne naprave. Sestavljena bo iz primarnega usedalnika in biološkega reaktorja z integriranim naknadnim usedalnikom.

Sredstva za sanacijo ČN Podolnica so zagotovljena s strani JHL d.o.o. ter iz naslova unovčene bančne garancije. V avgustu 2020 je bila podpisana pogodba z izvajalcem Komunalne Gradnje d.o.o. Zaradi dolgih rokov dobave opreme iz Velike Britanije se bodo dela izvajala v mesecu novembru 2020. Župan Janko Prebil pričakuje, da bodo dela dokončana v letošnjem letu in bo lahko čistilna naprava čim prej pričela z obratovanjem.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Začela se je gradnja ceste na Koreno

Konec septembra se je v občini Horjul pričelo z deli na enem od večjih projektov.

V torek, 29. septembra, so gradbeni delavci podjetja Hidrotehnik d.o.o. pričeli z deli na projektu rekonstrukcije dela poti na Koreno mimo vodohrana Horjul (Pot na Koreno). O vseh zaporah ceste so prebivalci, ki sicer redno uporabljajo to cesto s strani občine, sproti obveščeni tudi preko SMS sporočil. Tako lahko svoje poti sproti prilagajajo aktualnemu stanju

del na cesti in se ne vozijo po obvozu, če to ni potrebno.

Cesta poteka po ozkem območju, širina ceste pa se vzdolž trase spreminja in sicer od 3 m do 4,5 m. Z nameravano rekonstrukcijo se bo širina povečala na 5 m, poleg tega pa bo urejena tudi obojestranska bankina. Z investicijo se bo izboljšala tako preglednost odseka kot prometna varnost za občane, ki se vsakodnevno vozijo na Koreno in Samotorico. Glede na priljubljenost smeri za namene rekreacije pa bo izboljšana tudi varnost kolesarjev, izletnikov in obiskovalcev omenjenih naselij. V sklopu investicije se bo uredi-

la tudi električna napeljava do vodohrana Horjul, saj novejši standardi predpisujejo dnevno spremljanje monitoringa načrpane pitne vode in je to nujen poseg v občinsko infrastrukturo.

Prav tako pa je elektrika potrebna za pripravo pitne vode oz. doziranje dezinfekcijskega sredstva.

Za nemoten potek dela je od 29. 9. 2020 do 31. 5. 2021 v času od ponedeljka do petka od 7:30 do 17:00 ure ter v soboto od 7:30 do 13:00 ure potrebna popolna zapora lokalne ceste na omenjenem odseku.

V času, ko se dela ne bodo

izvajala, bo omogočen promet čez območje gradbišča. O morebitnem spremenjenem režimu občina redno obvešča vse vpletene, ki vsakodnevno uporabljajo ta del ceste.

Župan Janko Prebil se zave- da, da je gradnja velik poseg v utečen ritem življenja vseh, ki redno uporabljajo to cesto, hkrati pa naproša za razumevanje in strpnost, saj je vsem v interesu, da se gradnja čim prej konča in bomo v občini bogatejši za novo infrastrukturno pridobitev.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Antena za dober signal med občinama bo na Samotorici

Dokaz, da dobro medsebojno sodelovanje med sosednjimi občinami prinese rezultate, ki dvigajo kakovost našega življenja, je nedavni sklep, ki so ga svetniki podprli na redni seji občine Horjul.

Ker imata tako Občina Dobrova - Polhov Gradec kot Občina Horjul območja s slabšo pokritostjo z mobilnim GSM signalom, sta obe občini pristopili h konstruktivnemu reševanju te težave. Lokacijo, ki bo omogočala dobro pokritost s signalom, so našli v Samotorici, kjer bo omogočena postavitev antenskega nosilca s pripadajočim objektom. A vse skupaj ni šlo gladko. Na upravni enoti je investitor A1 Slo-

venija d.d. podal vlogo za gradbeno dovoljenje, ki pa je bilo zavrnjeno, saj občinski prostorski načrt zaradi hitro spreminjajoče zakonodaje ni bil skladen z zahtevami. Zato je občinski svet na 12. redni seji Občine Horjul sprejel obvezno razlago tretjega odstavka 74. člena Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Horjul (Uradni list RS, št. 106/2013, 46/2015, 77/2015, 52/2017, 76/2018) ter s tem omogočilo hitro rešitev težave in boljše pokritost s mobilnim signalom. Razlago je podal občinski urbanist Peter Lovšin. Župan Janko Prebil se ob tem zahvaljuje za sodelovanje vsem svetnikom, še posebej pa svetniku Antonu Gerjolu iz Samotorice, ki je odstopil zemljišče in omogočil lokacijo za postavitev GSM antene.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Nova širina ceste bo znašala 5 metrov, poleg tega bosta urejeni tudi bankini.

Poziv

Občine Horjul za novega zdravnika

Dolgoletna zdravnica dr. Janja Pirc bo 3. 12. letos zaključila z delom v Zdravstvenem domu Horjul, saj odhaja v pokoj.

Občina bo **oktobra 2020 objavila javni razpis za podelitev koncesije** na področju splošne in družinske medicine v občini Horjul, na katerega se lahko prijavijo vsi zainteresirani kandidati.

Hkrati tudi obveščajo, da že aktivno iščejo kandidate za koncesionarja. Eden od načinov je tudi, da zbira priporočila vseh horjulskih občanov in zato poziva vse, naj na e-mail obcina@horjul.si ali 01 759 11 20 sporočite kontaktne zdravnikov družinske medicine, ki bi želeli v delati kot koncesionarji v občini Horjul.

Na občini še dodajajo, da zainteresiranim zdravnikom, ki bi želeli delati v Horjulu, z veseljem prisluhnejo.

Reportaža: blagoslov poslovilne vežice sv. Krištofa na Vrzdencu

'Tam je Vrzenec! Tam so nebesa'

Notranjost krasi minimalistični dizajn z zanimivo igro svetlobe, ki posveti skozi stranska okna.

Vrzenec ima za Slovence velik pomen, od tu namreč izvira Cankarjeva mati Neža Pivk, ki do danes na naših tleh ni imela vidnejšega obeležja.

Malce višje, pod obronki gozda, pa stoji ena najstarejših cerkva pri nas, cerkev svetega Kancijana. Ta ima zaradi svojih poslikav velik zgodovinsko-kulturni pomen. Po desetletju različnih gradbenih in konservatorskih aktivnostih na cerkvi je ta del Vrzdencu dobil končno podobo z najnovejšo pridobitvijo, poslovilno vežico svetega Krištofa, ki s svojo modernostjo daje poseben kontrast in pečat. Poleg objekta pa je svoje mesto našel tudi kip, posvečen Neži Cankar, rojeni Pivk, materi našega največjega pisatelja. Svečana otvoritev z blagoslovom poslovilne vežice in kipa Cankarjeve matere je potekala v soboto, 10. oktobra, popoldne, v prijetnem jesenskem in sončnem vremenu, a žal tudi v skladu s strogimi 'protikoronskimi' ukrepi. Zato ni bilo možno pripraviti večjega praznovanja, kot so si ga vaščani želeli in tudi zaslužili.

Zbrane je z uvodnim recitalom Cankarjeve črtice z naslovom Vrzenec pozdravil igra-

lec in pesnik Tone Kuntner, ki ima do Cankarja poseben odnos, saj čuti dolžnost, da prenaša njegovo besedo na današnje rodove.

V njemu značilnem odločnem nastopu smo prisotni začutili Cankarjevo ljubezen do matere in njene povezanosti z Vrzdencem. Močno je sporočilo te črtice, kajti naš največji pisatelj je v svojem razmišljanju povezal to vas s tisto sončno nedeljo, ko se popelje z materjo na Vrzenec. Tam so nebesa in toplina, ki ga ogreje, ko mu misli zahlaadi tesnoba in spomin na smrt.

Poslovilna vežica kot zgodovinsko-kulturni objekt

Večnamenski objekt, ki sedaj stoji na robu vasi, je tudi kraj, od koder se bomo še zadnjič poslovili od naših dragih. Lepa, unikatna stavba, ki jo je zasnoval arhitekt Andrej Briški, v notranjosti skriva edinstveno podobo. Originalno fresko svetega Krištofa iz 16. stoletja. Ta mu je zaradi svoje višine tudi dala takšen izgled, saj so morali višino in širino strehe prilagoditi tej dragočnosti. Originalna freska je bila namreč zaradi vidnega propadanja in škodljivih vplivov okolja leta 2001 sneta z južne zunanje stene prezbiterja cer-

kve in restavrirana ter shranjena v restavratorskem centru v Ljubljani. Leta 2003 so na to mesto naslikali kopijo, original pa je čakal, shranjen v Ljubljani vse do 3. decembra 2019, ko so jo vgradili v notranjost poslovilne vežice. Tudi zato je vežica dobila ime po svetem Krištofu, zavetniku popotnikov in enem izmed 14 zavetnikov v sili, ki goduje 24. julija.

Dolga pot od želje, do realizacije

Želja po izgradnji poslovilne vežice na Vrzdencu sega v leto 2003, ko je vaški odbor Vrzenec poleg drugih predlogov za obdobje 2003–2006 podal na občino Horjul tudi predlog za gradnjo vežice. Želje so žal za nekaj let ostale le na papirju in sprva ni bilo posluha na občini za izgradnjo objekta. Vse skupaj se je začelo premikati naprej enajst let kasneje, ko je na novo izvoljeni župan Janko Prebil uresničil svojo predvolilno obljubo, ki jo je dal vaščanom. Po umestitvi projekta v občinski prostorski načrt je sledila ustanovitev devetčlanskega odbora za gradnjo poslovilne vežice in iskanje primerne lokacije za postavitev. Po tehtnem razmisleku so se v letu 2017 dogovorili za odkup zemljišča od predhodnega lastnika

Trak ob uradni otvoritvi je prerezal župan Janko Prebil skupaj s predstavniki odbora za gradnjo poslovilne vežice.

Janeza Železnika. Po usklajevanju z Zavodom za kulturno dediščino je odbor v sodelovanju z občino Horjul veliko časa, truda in usklajevanj vložil tudi v pripravo projekta, ki so ga dokončali leta 2018, ko so pridobili gradbeno dovoljenje. Nov objekt so začeli graditi poleti 2019 in končali novembra istega leta. Z ureditvijo okolice je poslovilna vežica dobila uporabno dovoljenje v letu 2020. Projekt je financirala občina Horjul, pri tem pa je sodeloval tudi vaški odbor Vrzenec, ki je polovično financiral postavitev kipa Cankarjeve matere, sofinanciral delo arhitekta za zaščitno ograjo in nabavil notranjo opremo.

Župan Janko Prebil je na slovesni otvoritvi v svojem nagovoru najprej pozdravil vse zbrane in vaščanom ter vaščankam čestital ob novi

pridobitvi. Zahvalil se je vsem sodelujočim pri projektu, ki so bili aktivno udeleženi v dolgotrajnem postopku iskanja rešitev. Opozoril je, da ni bilo lahko in so tudi za to vsi skupaj lahko inosni na to pridobitev. Zahvalil se je tudi Janezu Železniku, ki je prisluhnil željam in je bil pripravljen prodati zemljišče, kar je bil pomemben korak v tem procesu. Omenil je tudi posebno zunanjo in notranjo podobo objekta, ki so ga prilagodili glede na fresko, saj ta meri kar šest metrov v višino. Ob tem je poudaril, kako je po leg gradbenega odbora veliko truda v iskanje najboljših rešitev vložil tudi arhitekt Andrej Briški. S tem je vežica dobila smisel in dodano vrednost kot zaključena celota v povezavi

s cerkvijo svetega Kancijana. V zaključku svojega govora se je dotaknil tudi umestitve spomenika Cankarjevi materi na to lokacijo. Želja je bila dolgoletna. Več kot 30 let so nekateri vaščani in tudi ostali, ki jim je blizu Cankar, čakali na to obeležje. 'Vaščani ste lahko ponosni na to pridobitev, spomenik pa bo mnogo let služil svojemu namenu in spominjal na to, od kod izvira Neža Pivk' je svoje misli zaključil župan. Čisto ob koncu je še dejal, da v okoliških krajih ni primerljivega objekta in je hkrati tudi odraz sedanjega časa, ko se od pokojnih zaradi različnih razlogov, ne poslavljamo več od doma, kot je bila to navada včasih, ampak iz poslovilnih vežic.

Kip Cankarjeve matere je izklesan iz slovenskega kamna.

Kip, posvečen Cankarjevi materi

Župan je nato skupaj s predsednikom vaškega odbora in predsednikom gradbenega odbora odkril kip Cankarjeve matere, ki predstavlja kmečko ženo z ruto in simbolizira podobo vseh slovenskih vernih trpečih mater. Cankar je imel do

svoje matere izredno spoštljiv odnos z občutki krivde. Povsod, kjer jo omenja, zaznamo izredno naklonjenost do nje. Stavek iz črtice Moje življenje to jasno sporoča: 'Ali da se da trpeti toliko in tako dolgo, kakor je trpela moja mati, je bil čudež, ki si ga še zdaj ne morem natanko razložiti'. Življe-

nje, prežeto z revščino, je znamenovalo tako njo kakor sina Ivana, sedaj pa ima končno tudi ta žena spomenik, ki je dostojen njene veličine.

Kip je izdelal umetnik Edin Ščuk, ki je ponosen, da je del te zgodbe in da so se v odboru na koncu odločili za tega izmed skupno treh osnutkov. Tudi

sam kamen, iz katerega je izklesal podobo matere, je slovenski, gre za kraški masivni apnenec z rudistnimi lupinami (Repenška formacija, Repen/Kopriva), ki bo z leti in vremenskimi vplivi pridobival na zlahtnosti in patini.

Sledil je blagoslov objekta in spomenika, ob tem pa je župnik Janez Smrekar, ki je še pred tem daroval sveto mašo, zbrane spomnil na svetost tega kraja: 'Tu bodo počivali naši rajni, preden jih odnesemo na božjo njivo, na pokopališče. Na tem svetem kraju se bomo z njimi srečevali v hvaležnem spominu in zaupni molitvi dokler tudi mi ne bomo na pragu večnosti. Naj bo ta blagoslov izraz vere v Jezusa Kristusa, ki je našim rajnim in tudi nam vstajenje in večno življenje.'

Robert Sečnik, predsednik vaškega odbora, je v svojem govoru tudi spomnil, da smo tokrat tukaj zbrani veseli. Naše naslednje srečanje zagotovo ne bo takšno. Po končani slovesnosti je še dejal, da je sedaj končno prišel trenutek, ko lahko zgodovino Vrzdence obeležimo v celoti. 'Kip matere, vežica, freska, ... vse to je del zgodovine, ki je ne smemo

Zahvala

Gradbeni odbor za vežico na Vrzdencu se ob odprtju in blagoslovu objekta iskreno zahvaljuje investitorju – Občini Horjul in županu Janku Prebilu, arhitektu Andreju Briškemu, vaškemu odboru Vrzdencec, restavratskemu centru in Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije in župniku Janezu Smrekarju za blagoslov ter izvajalcem del in vsem, ki niso imenovani, a so na kakršenkoli način pripomogli pri projektu poslovilna vežica, umestitvi freske sv. Krištofa in postavitvi spomenika Cankarjevi materi.

pozabiti, nenazadnje smo si za to dolga leta prizadevali. Gre za vrhunec dolgoletnih aktivnosti, za ogromno vloženega dela in truda ter usklajevanja mnenj in sklenjenih dogovorov, pri tem pa so kot vaška skupnost ostali povezani, pa čeprav so bila mnogokrat mnenja zelo različna' je še strnil svoje misli. Čisto na koncu je sledila še podelitev spominskih priznanj vsem, ki so se na tak ali drugačen način vključili v sam proces. Priznanja so prejeli župan občine Horjul Janko Prebil, Občina Horjul, arhitekt Andrej Briški, direktor Zavoda za varstvo kulturno dediščine Slovenije Jernej Hudolin, odbor za postavitev spominske vežice in vaški odbor Vrzdencec.

Po končani slovesnosti je

sledil še ogled notranjih prostorov. Obiskovalci so ob tej priložnosti prejeli tudi posebno informativno spominsko zbiranko, kjer so zajete vse nove pridobitve na Vrzdencu.

Napis na doprsem kipu:

»V spomin **Neži Cankar**, rojeni Pivk na Vrzdencu (1843–1897). *Na materinem obrazu je odseval ta nebeški svet. Iztegnila je roko in pokazala na cerkev. »Tam je Vrzdencec!« Njen glas je bil globok, mehak in zamišljen, kakor da bi rekel otrok: »Tam so nebesa.«* Ivan Cankar, Podobe iz Sanj: Vrzdencec, 1917«

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Sestanek za ureditev poplavne varnosti

Nihče si ne želi doživeti rušilne moči narave, a žal se ljudje iz preteklih izkušenj premalokrat naučimo lekcije, da na žalost ali pa na srečo nismo vsemogočni.

Prav v izogib naravnim katastrofam je konec septembra potekala predstavitev projekta urejanja poplavne varnosti v Prosvetnem domu v Horjulu, kjer so zainteresiranim občanom podali vse aktualne informacije in razložili vpliv posegov pri urejanju vodotoka Ligojščica.

Hudourniške poplave sodijo med najbolj grozovite prizore, ko se dogajajo v naseljenem območju. Če je nekaj stran od oči nekje v pozabljeni grapi, to seveda nobenega zares ne zaboli, ko pa ne veš, ali bo tvoja hiša obstala, ko se vanjo zaleti deroča voda, je to nekaj povsem drugega. V takšnih trenutkih najhujše stiske, ko človek doume, kako majhen in nemočen je, nam je žal. A tedaj je prepozno.

Številne vremenske motnje nas opozarjajo, da moramo pričakovati tudi nepričakovano. Statistika tu ne laže. V zadnjih letih se v Sloveniji soočamo s povečanim številom poplav, ki zaradi svoje silovitosti in pogostosti povzročajo škodo na stanovanjskih, industrijskih in kmetijskih objektih in površinah. Ob pripravi ONP v letu 2016 ter pobudah občanov po širitvi pozidljivosti se je pokazalo, da se velik del v Ljubogjni in Horjulu nahaja na poplavnem območju, kar onemogoča gradnjo in to kljub temu, da je namenska raba v OPN opredeljena kot stavbno zemljišče.

Na občini Horjul so odgovorni za področje urbanizacije in gradenj zato, takoj, še leta 2016, pristopili k reševanju celovite poplavne varnosti. Prvi korak je bilo urejanje vodotokov, ki so se financirali iz občinskih sredstev. Na občini se namreč močno zavedajo, da je napredek in razvoj možen le ob gradnji ustrezne infrastrukture in pri ustvarjanju ugodnih razmer za bivanje. Tudi s tem bodo v Horjulu ostali mladi, ki se želijo osamosvojiti in graditi svoje stanovanjske objekte. Sledilo je zahtevno urejanje dokumentacije z veliko usklajevanja, nakar je v letu 2019 Direkcija Republike Slovenije za Vode potrdila projektno dokumentacijo Ureditve vodotoka Ligojščica v Horjulu. Slednjo je Vlada Republike Slovenije v letu 2020 uvrstila v izvedbo.

Pri tem ne gre spregledati pomembnega dejstva, da bo projekt v celoti financiran s strani Direkcije RS za vode. Župan Janko Prebil s sodelavci poudarja, da so za ta sredstva trdo garali in upa, da se občani zavedajo, kako težko jih je bilo pridobiti. Še več, zaradi tega bodo lahko lastna sredstva iz proračuna namenili za ostale gradbene projekte, ki jih seveda ni malo.

Da bodo aktivnosti urejanja vodotokov lahko potekale tekoče, so v sredo, 23. septembra, v veliki dvorani Prosvetnega doma že drugič predstavila projekt: **Omititveni ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti na Ligojščici v naselju Horjul in Ljubogjna**. Predstavljeni so bili poplavni ukrepi, njihov pomen ter vpliv na ožjo in širšo okolico Ljubogjne in Horjula. Projekt so občanom predstavili: župan

Občine Horjul, predstavniki Direkcije RS za vode in Hidrotehnika ter projektant poplavnih študij EHO Projekt. Za izvedbo projekta je podpisana pogodba z izvajalcem gospodarske javne službe s področja voda - koncesionar Hidroteh-

nik d.o.o.. V pomoč izvedbe projekta je Občina Horjul pristopila k pridobivanju soglasij lastnikov parcel, na katerih se bodo izvajala dela.

Zaradi upoštevanja ukrepov za zajezitev širjenja okužb s COVID-19 ter omejenosti s

prostorom so bili na omenjeno predstavitev povabljeni le lastniki zemljišč v ureditvenem območju projekta.

Na občini Horjul ocenjujejo, da je bila predstavitev zelo uspešna, saj so predstavniki uspeli odgovoriti na večino od-

prtih vprašanj, posledica česar je povečano število soglasij. V kolikor vas projekt zanima, si lahko predstavitev ogledate na občinski spletni strani.

Peter Kavčič,
foto: Občinski arhiv,
Peter Kavčič

Učna pot opremljena s tablami vas vabi na poučen sprehod

Čebelica Julka je osrednji lik horjulskega medgeneracijskega središča, ki nastaja v okolici osnovne šole.

Gradbena dela se bližajo koncu, prav tako postavitev igral, zunanje učilnice, klopi in ostale opreme. Ob lepih jesenskih popoldnevih tako krožna pot že privablja mlado in staro, saj vsak najde nekaj zase.

Starejši se lahko v miru sprehodite po urejenih poteh, na katerih je položen lepljen mar-

morni prodec, ki zaradi svoje sestave preprečuje nastanek nevarnih ledenih površin v zimskem času. Otroci in mladi pa lahko uživajo v igralih in urejenih športnih površinah. Najnovejši pridobitvi sta grad in tobogan, ki bo največ veselja nudil prav najmlajšim.

A glavna »zvezda« je mala junakinja, čebelica Julka, ki je dobila ime po Horjulu, kar izhaja še iz antičnih časov, ko se je, po eni od razlag, Horjul imenoval Forum Julii. Ta vas bo vodila po učni poti, kjer boste poleg življenja in pomena čebel za nas vse, spoznali tudi zgodovi-

no čebelarjenja v Sloveniji. V ta namen so postavili 12 velikih učnih tabel.

Poleg čebelje učne poti je izvajalec del celotnega projekta, podjetje VIP Trade d.o.o., v oktobru uredil še učilnico na prostem. Postavili so 15 klopi, zunanji vadbeni park za starejše, različna igrala, tribune na velikem zunanjem športnem igrišču in opremili igrišča s športno opremo. Za šolo pa najdete tudi tri talne igre za otroke. Najmlajši se bodo lahko sedaj tam igrali ristanc, človek ne jezi se in vadili skok v daljino. V naslednjih mesecih bo potekala še zasaditev medovitih rastlin in sadovnjaka.

Nosilec projekta: Občina Horjul

Partnerji v projektu: DEOS, d.d. PE Center starejših Horjul, OŠ Horjul, ŠRD Extrem, ČD Dolomiti Polhov-Gradec, ČZS.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Zadaj za šolo je tudi urejena pot, kjer sedaj najdete tudi tri talne igre za otroke.

Šolski čebelnjak.

Pohod občinskih delavcev v občino Log - Dragomer

Konec septembra so se sodelavci občine Horjul z županom Jankom Prebilom na čelu odpravili na rekreativni pohod v sosednjo občino.

V času, ko mnogokrat preveč hitimo in pozabljamo na lepo naravo okrog nas, je prav tak sprehod po stranskih poteh, ki so jih naši predniki pogosto uporabljali, dragocen trenutek in opomnik, da se zavemo lepote domačih krajev.

Župan Janko Prebil, sicer tudi sam ljubitelj aktivnega preživljanja časa v naravi, je pojasnil, zakaj so se odločili za

rekreativni pohod, s katerim so tudi krepili medsebojno sodelovanje z občino Log - Dragomer, ki jo vodi vsestranski športnik in nekdanji vrhunski dirkač Miran Stanovnik: 'V okviru zdravja na delovnem mestu smo se odločili, da izkoristimo prijetno s koristim in se odpravili po cesti in nato naprej skozi gozd po gozdnih poteh do nam sosednje občine. Eden od povodov, da pojdemo na pohod prav na Log, je bil tudi, da si ogledamo medobčinski projekt Barjanska kolesarska pot. Pri tem projektu namreč sodelujemo tri občine. Občina Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer. Vsi skupaj pa si prizadevamo

urediti kolesarsko povezovalno Horjul-Brezje-Log.'

Županu so se na pohodu pridružili sodelavci občinske uprave in režijskega oddelka. Vsi skupaj so v četrtek, 24. septembra, nekoliko prej zaključili delo in se peš podali iz Podolnice preko Brezij do občine Log - Dragomer, kjer so jih v novih občinskih prostorih prijazno sprejeli tamkajšnji kolegi. Miran Stanovnik je to gesto pozdravil s spodbudnimi besedami in ob sprejemu horjulskih pohodnikov dejal: 'Vesel sem, da se naše dobro sodelovanje med občinama kaže tudi s takšnim obiskom, ki ga vodi sam župan Janko Prebil. S pohodništvom lah-

ko veliko naredimo za naše zdravje, predvsem pa menim, da s svojim zgledom naredimo največ. Županu in njegovim sodelavcem smo predstavili našo novo upravno stavbo, na katero smo izredno ponosni, saj smo stari šoli na Logu dali nov pomen. Med našim neformalnim druženjem smo si izmenjali tudi nekaj izkušenj, za katere verjamem, da nam bodo prišle prav pri naših prihodnjih projektih. Vsekakor pa nameravamo ta obisk enkrat v bližnji prihodnosti vrniti s pohodom v horjulsko dolino,' še dodaja Stanovnik.

Besedilo in Foto:
Peter Kavčič

Tradicionalno srečanje čebelarjev ob koncu sezone

V drugi polovici septembra so se ob koncu čebelarje sezona zbrali čebelarji, ki delujejo pod okriljem Čebelarjskega društva Dolomiti – Polhov Gradec.

Tako kot vsako leto so tudi tokrat podarili med, ki ga bodo uporabile osnovne šole pri pravi tradicionalnega slovenskega zajtrka. Ob prijetnem druženju pa je čebelarje nagovorila tudi veterinarica in opozorila na najbolj pereče bolezni in pravilne postopke pri ravnanju s čebeljimi družinami.

Zbrane čebelarje je najprej pozdravil predsednik društva Janko Prebil, ki je v uvodnem delu povzel aktivnosti letošnje sezone, ki je bila vsekakor drugačna kot so jo načrtovali, saj so morali zaradi ukrepov povezanih s korona virusom

Veterinarica je podala koristne nasvete za ohranjanje čebeljih družin.

Vsak čebelar je ob prihodu s seboj prinesel tudi nekaj medu za tradicionalni slovenski zajtrk.

Zbrane je zabaval tudi Toni Sloviša, ljudski godec s frajtonarico.

odpovedati vsa predavanja in izobraževanja. Ocenil je, da sezona glede na pridelek ni bila slaba, predvsem v luči izredno neugodnega vremena, ki je postregel z obiljem deževnih dni ravno v času, ko bi morale čebele najbolj učinkovito pridelovati med. Poudaril je tudi kako pomembno je znanje po-

sameznega čebelarja, ki mora imeti dvakrat, morda trikrat v sezoni svoje čebele pripravljene na obdobje, ko poteka glavno medenje. S tem je povezan tudi problem rojenja, ki je posledica, če ni dovolj paše za čebelje družine. Zbrane kolege čebelarje je opozoril tudi na pravočasno zdravljenje proti varoji, najnevarnejšemu čebeljemu zajedavcu in na pomen preventivnih ukrepov proti 'hudi gnibli' ki je že prišla do meja horjulske občine. To je primerjal z aktualno temo pandemije in dejal, da je z zdravjem čebel podobno kot z zdravjem ljudi. Če so čebele v dobri kondiciji, če imajo dovolj kakovostne hrane, bodo tudi bolj odporne na raznovrstne bolezni.

Veterinarica Jerca Vreček Šuligoj je vse zbrane povabila k odgovornemu ravnanju s čebelami pri najpogostejših boleznih in pri spremljanju čebelje zalege ter ob tem poudarila, da

je nujno upoštevanje ustreznih in potrjenih metod zdravljenja ter uporabe dovoljenih sredstev. Opozorila je tudi na dejstvo, da je čebelar, ki smo si jih ljudje prikrojili in delajo za nas, nujno treba pomagati, da bodo imele v mesecih, ko ni dovolj paše, ustrezno hrano. Tudi na ta način bo manj boleznih in večji pridelek. Na koncu je Aleš Bizovičar s čebelarje zveze Slovenije podal pregled minule sezone in razvoja čebel ter podal koristne nasvete zbranim čebelarjem za prihodnjo sezono. Predstavil je tudi donose medu na lokacijah po Sloveniji kjer imajo nameščene tehtnice.

Tradicionalno srečanje so čebelarji izkoristili tudi za dobrodelnost, saj so zbrali 25 kilogramov medu za otroke, ki ga bodo v šolah in vrtcih vključili v tradicionalni slovenski zajtrk.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

MIKLAVŽEVANJE

V nedeljo, 6. DECEMBRA 2020,

ob 15. uri, nas bo

**NA OBČINSKEM TRGU V
HORIULU**

obiskal Miklavž z darili.

Starši prijavite otroke
(ime in priimek, letnica rojstva)
do petka, 13. novembra 2020,
na običajnih zbirnih mestih, in sicer:

➤ na Občini Horjul - v času uradnih ur
ali na e-naslov obcina@horjul.si,
➤ v Knjižnici Horjul - v času delovanja.

Vabljeni vsi otroci iz občine Horjul,
stari do 8 let (vključno z letnikom 2012)!

LEPO VABLJENI!

Poziv za zbiranje arhivskega gradiva o Kristini Brenk

Občina Horjul je letos odkupila propadajočo hišo, kjer se je rodila in živela naša pomembna pisateljica, urednica in prevajalka Kristina Brenk.

S svojim delom je pustila velik pečat v zgodovini slovenske kulture in književnosti, predvsem pa ni skrivala svojih lepih spominov na otroštvo in domači Horjul. Marsikatero njeno delo sporoča, kako je ljubila domači kraj in domačijo, kjer je odrasčala. Sedaj pa na občini potrebujejo vašo pomoč!

- Postopki za urejanje dokumentacije, ki je potrebna za obnovo in pripravo vsebinskega programa, so na občini Horjul že stekli. Zato naprošajo vse, ki bi imeli kakršnekoli informacije o stari hiši, da to prinesejo na občino. Koristna bo vsaka informacija oziroma vsako arhivsko gradivo, ki je lahko risano, tiskano, fotografirano, posneto, optično ali magnetno, skratka kakorkoli zapisano dokumentarno gradivo o Kristini Brenk. Za vse informacije lahko tudi pokličete na telefonsko številko 01/759 11 23 ali pošljete e-pošto na ursa.remskar@horjul.si.
- Ker hiša stoji na zelo zanimivi lokaciji v starem centru Horjula, je v razvojem načr-

tu tudi ureditev tega dela mesta, ki mu na občini želijo v prihodnje posveti več pozornosti in poskrbeti za prijeten izgled. Ena od možnosti je tudi, da hišo preuredijo v manjši etnološki muzej. Sama hiša ima poleg lokacije tudi zanimivo zgodovino. Med drugim je bila v njej celo pekarna in ob tem pomembno stičišče vaščanov.

- Župan Janko Prebil je pojasnil, da je ustvarjanje pogojev za druženje tudi želja, ko bo hiša enkrat obnovljena. 'V občini imamo kar nekaj aktivnih društev in skupin, ki se ukvarjajo s kulturo, zgodovino in kulturno dediščino v naših krajih in potrebujejo prostore za svoje dejavnosti. Prav zato je bil to eden od pomembnih vzvodov pri odločitvi za nakup stare hiše. Želimo si, da bi v tej hiši, potem ko bo obnovljena in urejena, poskrbeli, da bodo na ogled razne razstave, seveda s poudarkom na tem, kako je nekoč potekalo življenje in delo ljudi v Horjulu. Menim, da je pomembno, da te stvari ne gredo v pozabo, ampak bodo na ogled mlajšim generacijam.'
- Sedaj imate vsi, ki vam ni vseeno za zgodovino našega kraja, priložnost, da s svojim sodelovanjem prispevate k ohranjanju kulturne dediščine in zgodovine.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Obvestilo

Odvoz kosovnih odpadkov - potrebne so prijave

Sporočamo vam, da bo novembra potekalo zbiranje kosovnih odpadkov. Kosovni odvoz se ne bo izvedel na običajen način z zbiranjem na parkirišču pri Športnem parku ampak so potrebne predhodne prijave preko spletne strani Snage <http://www.mojiodpadki.si/urniki/kosovni-odpadki>. Če potrebujete dodatne informacije ali imate dodatna vprašanja, jim lahko pišete na naslov vokasnaga@vokasnaga.si ali pokličite v njihov center za podporo in pomoč uporabnikom na številko 01 477 96 00. Obrazec lahko prejmete tudi v sprejemni pisarni Občine Horjul.

Naročila bodo sprejemali do torka 10.11.2020. Odvoz pri samih uporabnikih pa bodo opravili na dan 16.11.2020.

Odvoz kosovnih odpadkov je za občane enkrat letno brezplačen. Odpadkov, ki niso kosovni odpadki, ne bodo odpeljali in bodo o njih obvestili pristojne inšpekcijske službe. Kosovne odpadke lahko pripravite za odvoz po 20.00 uri pred dnevom odvoza oziroma do 6.00 ure na dan odvoza, če ni drugače dogovorjeno s Snago.

Da ne bi prihajalo do pojava divjih odlagališč na občini še opozarjajo, da je vsakršno odlaganje kosovnih in nevarnih odpadkov v naravi strogo prepovedano. Pristojne službe vršijo nadzor, kršitelje pa čakajo visoke kazni. Opozarjajo tudi vse obrtnike in podjetnike, da so po zakonu dolžni poskrbeti za odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov, ki nastajajo z naslova njihove dejavnosti. Odpadkov ne smejo odlagati pri zabojnikih za embalažo, ki so namenjeni gospodinjstvom, ampak pristojnim odjemalcem, s katerimi imajo sklenjeno pogodbo.

Med kosovne odpadke odlagamo:

- kopalniško opremo;
- pohištvo;
- oblazinjeno pohištvo;
- športne rekvizite (smuči, jadrne deske, kolesa ipd.);
- vrtno opremo iz plastike in lesa (mize, stoli, senčniki ipd.);
- vzmetnice in preproge;
- svetila in senčila;
- velike gospodinjske aparate (gospodinjstva bela tehnika - hladilniki, pralni in pomivalni stroj, štedilniki ipd.).

Med kosovne odpadke ne smemo odlagati:

- preostanka (gospodinjstvih) odpadkov;
- stavbnega pohištva (oken, vrat itd.);
- gradbenih odpadkov;
- zemlje, listja in vej;
- nevarnih odpadkov;
- avtomobilskih gum;
- stekla.

Uspešno izpeljan hokejski turir za najmlajše

V soboto, 10. oktobra, je v dvorani športnega parka Horjul potekal turnir najmlajših igralcev, starih do 10 let.

Ker je za te mlade igranje tekem pomembno tako za razvoj kot motivacijo, so se v hokejskem klubu Dinamiti v dogovoru z občino Horjul dogovorili, da turnir izpeljejo, seveda z mislijo na zdravje vseh udeležencev.

Turnir je zato potekal pod strogimi varnostnimi ukrepi in po priporočili NIJZ. Vstop v dvorano je bil zato dovoljen samo igralcem in trenerjem, starši in ostali spremljevalci pa so žal morali ostati zunaj.

Na turnirju so sodelovale ekipe Dinamiti Horjul 1, Dinamiti Horjul 2, Prevoje 1, Prevoje 2 (ki so se jim pridružili tudi nekateri igralci Dolenjskih Toplic) in Piščanci iz Postojne. Tekme so potekale po skrajšanem programu in večjemu

premoru med tekami iz preprostega razloga, da ni prihajalo do večjih srečanj med igralci in možnosti prenosa potencialnih okužb. Turnir je potekal po preverjenem sistemu, kjer se je vsaka ekipa pomerila z vsemi ostalimi ekipami. To je pomenilo, da je vsaka ekipa odigrala 4 tekme, na koncu pa je slavila ekipa, ki je zbrala največ osvojenih točk.

Prvo mesto je dosegla ekipa Prevoj 1, drugo mesto ekipa

Dinamiti Horjul 1, tretje mesto Dinamiti Horjul 2, sledile pa so Prevoje 2 in Piščanci.

Igralci so bili zadovoljni z izkupičkom turnirja, najbolj pa jih je razveseljevalo to, da so sploh sodelovali na tekmovanju. Pavza neigranja tekem je bila namreč zelo dolga. Ker pa imajo tekme poseben čar, je bilo veselje toliko večje, ko so po dolgem času lahko ponovno prekrizali palice in se z nasprotniki pomerili v igranju hokeja,

čeprav v čudnih in težkih časih za dvoranske športe.

Trener Tim Fink je to sezono povzel s temi besedami: 'Letos vse skupaj poteka nekoliko drugače, veliko manj je tekem in tekmovanj, se pa zato toliko bolj veselimo takšnih turnirjev. Drugače pa mlajše selekcije na polno trenirajo zunaj in v dvorani ter nestrpnost čakajo nove tekme, kjer se bodo lahko dokazali. Pri starejših je situacija nekoliko drugačna. Člani se pripravljajo na začetek državnega prvenstva, čeprav še ne vedo, kdaj se bo začelo, saj datum začetka prvenstva še ni znan. Do takrat lahko le varno treniramo ob upoštevanju vseh priporočil in navodil za varovanje zdravja.'

Zelo močna ekipa do 18 let, ki se želi dokazovati tudi v mednarodnem okolju, se je od avgusta dalje pripravljala na pomembne tekme v Italijanskem prvenstvu, bi morala 19. septembra odpotovati v Italijansko Padovo in tam odigrati tekme za pokal Italije (pokal FISR). Na žalost do tekem ni prišlo, saj je Italijanska inline hokejska zveza odpovedala vse tekme za mlajše kategorije zaradi povečanja števila okužb z virusom. Hokejisti se kljub težavam, ki jih je pandemija povzročila, ne predajo in delajo naprej. Vse mlade, ki bi se jim želeli pridružiti, pa vabijo k vpisu.

Vse o njihovih uspehih si lahko preberete na spletni strani www.dinamiti.si in na njihovem facebook profilu.

Peter Kavčič, foto: Tim Fink

Teden otroka malo drugače

Letos smo dejavnosti v Tednu otroka, zaradi preventivnih ukrepov, izvajali na malo drugačen način kot ponavadi.

Prejšnja leta smo imeli skupne dejavnosti, združevanja skupin, letos pa je vsaka skupina izvajala dejavnosti v svoji igralnici. Čeprav se nismo družili, smo bili povezani v tematskem smislu.

V ponedeljek smo imeli pravljčni dan. Ta dan je bil prav poseben za otroke, ker so se prepustili domišljiji in pravljčnemu svetu. Gledali in poslušali smo različne pravljice primerne njihovi starosti: preko Kamišibaj gledališča; preko lutk; ob predvajanju posnet-

kov iz narave; izdelovali smo pravljčne brloge, reševali pravljčne uganke, dramatizirali po pravljicah.

V torek smo se prepustili likovnim dejavnostim. Na povosčen papir smo barvali z voščenkami, na to pa izdelali praskanko na temo pravljice. Oblikovali smo iz slanega testa; risali velike plakate na temo pravljice; izdelovali lutke iz kuhinjskih, lesenih palčk ter celo izdelovali pehar.

V sredo smo imeli glasbeni dan. Spoznavali smo se z različnimi instrumenti in na njih tudi zaigrali. Izdelovali smo glasbila iz odpadnih materialov, poslušali smo glasbene pravljice, plesali in igrali ob glasbi glasbeno didaktične igre ter prepevali jesenske pesmi. Najstarejši so barvali glasbene

simbole z suhimi barvicami.

V četrtek smo imeli gibalni dan. Nekatere skupine so se sprehodile do gozda, kjer so nabirali žir, želod, šipek, kostanj in gobe; se igrali z vodo v studencu. Spet drugi so iskali skriti zaklad na igrišču: kostonjeve liste in plodove. Nekateri so izvedli poligon v igralnici. Najmlajši pa v naravo niso šli, ampak so jim naravo prinesli v igralnico, kjer so se izkustveno igrali s kostonji, jesenskimi listi, storži in bučami ob jesenskih pesmicah.

Na zadnji dan smo se sprostiti in igrali preko različnih socialnih iger, preko katerih smo na otroku primeren način zaključili teden, ki je bil še posebej posvečen njihovim potrebam po igri in pogovoru.

Vrtec Horjul

Županova beseda

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Samo nekaj brezskrbnih mesecev je bilo potrebno in smo spet pred izredno resnimi izzivi kamor nas je pripeljala epidemiološka situacija v državi. Osebnostno čutim, da smo vsi sicer nekoliko bolj sproščeni kot spomladi istočasno pa upam, da nas je rdeče obarvana regija ponovno streznila in bomo zopet, kot ničkolikokrat do sedaj, spet strnili vrste in pokazali kako odgovorno zmoremo delovati, ko je to najbolj potrebno.

Sistem zaščite in reševanja na čelu z občinskim štabom civilne zaščite bo tudi v prihodnje deloval v tesno povezanih aktivnostih, ki jih bo usmerjala stroka in višje postavljeni strokovni štabi.

Spoštovani verjamem, da ste preko lastnih izkušenj prepoznali, da brez lastne udeležbe in odgovornega ravnanja ni mogoče ustvariti omembe vrednega napredka. Tudi v tem obdobju potrebujemo drug drugega, saj bomo lahko le s skupnimi močmi dosegli cilje, ki si jih vsi želimo in nas bodo rezultati skupnih prizadevanj pripeljali spet na stara pota brezskrbnega uživanja in druženja z najdražjimi.

Verjamem, da je včasih ob nezaželenih ukrepih čutiti nelagodje in imamo občutek, da nas hoče nekdo omejevati v najosnovnejših vrednotah, ki so nam bile do nedavnega samoumevne. Ob tako imenovanih »deževnih dneh« kar pogumno dvignite glavo, pokličite koga od svojih najbližjih, se odpravite v našo prelepo naravo ali pa naredite kaj dobrega nekemu, ki vas potrebuje in tega ne pove na

glas. Ob nesebični pomoči ali občudovanju narave bo v vaš vsakdanjik hitro posijalo sonce. Skoraj vsak od nas je lahko ambasador dobre volje le, če si to resnično želi.

Ob zaključku tokratnega nagovora se moram posameznikom in skupinam ponovno iskreno zahvaliti za vse kar nesebično delate na različnih področjih, da bi nam bilo vsem življenje še bolj prijetno. Vztrajajmo v dobronamernih in odgovornih dejanjih saj skupaj resnično zmoremo premostiti vse izzive.

Povsem na koncu se vsem občanem in občanom zahvaljujem za izraz resnično visoke stopnje potrpežljivosti, saj gradbeni stroji in gradbišča skoraj na vsakem koraku dnevno posegajo tudi v vašo zasebnost. Ob tem pa še vesela novica, da je prva faza ureditve pokopališča v Dragomeru končana pred praznikom spomina na mrtve in gradbeni stroji ne bodo motili obiska pokopališča.

Želim vam vse dobro.

Miran Stanovnik, vaš župan

Prva faza prenovе pokopališča skoraj končana

Dragomer, oktober 2020 – Podjetje Hidrotehnik je konec septembra na dragomerškem pokopališču začelo z gradnjo dveh opornih zidov, s katerima bodo stabilizirali brežino ter zagotovili dodaten prostor za nove žarne grobove.

Dela gredo h koncu, končana pa naj bi bila še pred 1. novembrom. Na pobočju hriba nad Dragomerjem že od konca septembra brnijo stroji Hidrotehnik. Ti bodo z načrtovanim posegom, ki vključuje gradnjo dveh opornih zidov, zavarovali brežino obstoječih zemeljskih teras ter zagotovili prostor za okoli dvajset novih žarnih grobov. Skupaj s predstavnikom

Hidrotehnik ter zaposlenimi v Občinski upravi smo si ogledali, kako napredujejo dela na gradbišču. »Tukaj, kjer stojimo, je bila nestabilna brežina, ki je polzela proti spodnji etaži grobov. Naročnik je predvidel izgradnjo dveh opornih zidov v dolžini cca 50 metrov.

Oporni zid, ki podpira teraso z obstoječimi grobovi, je višine 2,90 m od temelja navzgor, višina je 2,70 metra. Hidrotehnik d.o.o. je pred 14 dnevi začel z izkopom, izdelavo podložnih

in potem prašno barvanje, to je postopek, ki traja okvirno tri tedne. Po montaži ograje pa bodo dela v okviru prve faze v celoti zaključena,« nam je še povedal izvajalec. Končna ureditev zidu je predvidena v eni izmed naslednjih faz prenovе pokopališča, ko bodo to dopuščale občinske finance.

Možnosti so v smeri oblaganja zidu s kamnom, zasaditev vzpenjalk, ipd. V okviru prve faze sanacije pokopališča so ob zidu izvedli tudi drenažo

katerimi je bil najcenejši Hidrotehnik. Ta bo dela opravil za nekaj več kot 50 tisoč evrov.

Gradnja opornih zidov je del večjega projekta prenovе pokopališča v Dragomerju. V prihodnosti je v načrtu nadaljevanje del, s katerimi se bo nadaljevalo urejanje pokopališča ter zgradilo poslovilni objekt. »V prihodnje sta predvidena še dva zidova na spodnjih etažah, eden na zgornji etaži ter območje za raztros pepela, vključene pa bodo tudi nove stopnice,« so nam povedali na Občini, kjer so dodali, da je nadaljevanje prenovе predvideno že naslednje leto. »V tej prvi fazi prenovе smo štartali na sofinancerska sredstva države. Dodatno linijo opornih zidov s še novimi žarnimi grobovi pa naj bi gradili prihodnje leto,« so še dodali naši sogovorniki. Projekt sicer predvideva dodatnih 31 enojnih grobov, 178 grobov, 120 žarnih niš ter prostor za raztros pepela. Zavarovalo se bo brežine obstoječih zemeljskih tras, dodatno stabilizacijo terena pa se bo zagotovilo z opornimi zidovi ob vzhodni, zahodni in južni strani pokopališča. Načrtovana je tudi

betonov, faznim betoniranjem temeljev ter sten. Zdaj smo v zaključni fazi. Izvedla se bo še politlak folija ter tamponska blazina in posuje z rizlom 4–8 mm.« so nam pojasnili v Hidrotehniku. Prva faza obnove je že skoraj zaključena, do sredine oktobra naj bi bila zaključena gradbena dela, do konca meseca pa naj bi zmontirali še kovano ograjo. »Ograja je najprej šla na vroče cinkanje

za odvajanje zalednih oziroma padavinskih voda.

Obnova sofinancirana

Projekt je sofinanciran s sredstvi Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, v ta namen bodo dobili okoli 30 tisočakov. Naj spomnimo, da so izvajalca izbrali s pomočjo zbiranja ponudb. K oddaji ponudbe so pozvali šest izvajalcev, odzvali so se trije, med

gradnja poslovnega objekta. Gre za objekt pravokotne oblike z vežico, sobo za svojce, shrambo pogrebne opreme in sanitarijama. Pred vhodom v vežico pa je načrtovano pokrito preddverje. Vhod ter odprt in pokrit poslovni prostor vežice sta orientirana proti jugu v smeri pokopališča.

*V. L.
Foto: V. L.*

Zaposlujeemo

organizatorja mreže za delo s skupnostjo v občini Log Dragomer

Od oktobra 2020 teče v Občini Log Dragomer projekt PODAJ ROKO v okviru LAS Barje z zaledjem, ki ga sofinancira sklad ESRR, Ministrstvo za gospodarstvo in partnerji projekta.

Namen projekta je povezovanje lokalnega prebivalstva z ranljivimi skupinami, predvsem s starejšimi, da ostajajo čim dlje v domačem okolju. Vloga organizatorja mreže bo povezovanje organizacij in programov skupnosti, pomoč pri organizaciji in izvajanju aktivnosti za kakovostno staranje in sobivanje generacij v občini Log Dragomer. Uspesabljanje in zaposlitev bo nudil Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje v Ljubljani, ki je partner pri projektu. K prijavi vabimo kandidate, ki imate visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo, socialne, psihološke ali druge smeri po 69. členu zakona o socialnem varstvu. Upoštevali bomo reference iz področja skupinskega in skupnostnega dela ter iz področja dela s starejšimi. Zaposlitev s polnim delovnim časom bo sklenjena za nedoločen čas. Več informacij o zaposlitvi je na spletni strani Zavoda za zaposlovanje.

Na Inštitutu smo razvojna ekipa, sodelavcem omogočamo, da jih poklic osrečuje, prinaša osebne uspehe in rezultate v skupnosti.

Svoje ponudbe z življenjepisom in dokazili pošljite na e-naslo ksenija@inst-antonatrstenjaka.si do 4. 11. 2020.

Gradnja kanalizacije

Ob gradnji v Dragomerju našli granato

Log - Dragomer,
12. oktober 2020 – V Loki v Dragomerju so delavci podjetja Komunalne gradnje ob kopanju gravitacijsko tlačnega kanalizacijskega voda naleteli na neeksplozirano jugoslovansko topovsko granato kalibra 105 milimetrov.

Gre za na tem območju precej nenavadno najdbo. Dela v okviru projekta gradnje kanalizacije in čistilne naprave so se v zadnjem mesecu izvajala po načrtovanem terminskem planu, do konca novembra naj bi bili zgrajeni vsi vodi v centralnem delu Dragomerja, na Logu pa se gradbišče seli v Mole ter ob regionalno cesto.

V sredo, 7. oktobra, okoli osme ure so delavci Komunalnih gradenj v ulici V Loki ob gradnji kanalizacije na gradbišču naleteli na neeksplozirano ubojno sredstvo. »Bagerist je tako kot običajno z bagrom kopal gravitacijsko tlačni jarek. Ob tem je z žlico skupaj z zemljo zajel granato, ki je takrat, ker je bila prekrita z zemljo, ni videl. Ko je praznil žlico je opazil nekoliko drugačno nianso v barvi zemlje, postal je pozoren in nato opazil, da gre za granato,« nam je povedel delovodja gradbišča v Dragomerju. Takoj so ustavili dela ter poklicali na Občino, kjer so o najdbi obvestili center za obveščanje. »Že slabo uro po najdbi sta pripadnika državne enote

za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi odstranila in na varnem kraju uničila najdeno granato.« Izvedeli smo še, da je šlo za neeksplozirano jugoslovansko topovsko granato kalibra 105 milimetrov. Na gradbišču so nam povedali, da je bila granata dolga 45 centimetrov, vsebovala naj bi okoli 6 kilogramov TNT, težka pa naj bi bila okoli 14 kilogramov. »Ko smo našli granato, smo se pomirili in nismo povzročali panike, vedeli smo tudi, da moramo biti izjemno previdni pri širjenju informacij. Policija je potrdila, da smo dobro reagirali. Vsi smo imeli srečo, sploh se ne zavedamo kakšno. K sreči se je vse dobro končalo, raje ne pomislim, kaj bi se lahko zgodilo, če bi z žlico zadeli in poškodovali vžigalnik granate,« je še dodal delovodja. Pojasnil je, da so sicer dobili podrobna navodila, kako reagirati, če bi znova naleteli na podobno najdbo, kar pa je malo verjetno. »Nenavadno je, da je bila granata najdena na tem območju. V časih, ko je bila tu vojna, območje ni bilo gosto poseljeno. Tudi sami izvajalci, ki na tem delu Slovenije izvajajo veliko zemeljsko montažnih del, do sedaj niso naleteli na takšno najdbo,« so nam pojasnili na Občinski upravi.

Na ozemlju Republike Slovenije je sicer še veliko ostankov različnih neeksploziranih ubojnih sredstev, predvsem ostankov prve in druge svetovne vojne, pa tudi vojne za Slovenijo. Med najdbami je največ ročnih bomb, različnih vrst streliva za pehotno orožje, vžigalnikov, protipehotnih in protiolepnih men ter letalskih bomb. Največja verjetnost, da

bomo naleteli na neeksplozirano ubojno sredstvo, je na območju severnoprimorske regije, kjer je med prvo svetovno vojno potekala soška fronta. Lani so pripadniki Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi opravili več kot 400 intervencij ter odstranili 3500 kosov neeksploziranih sredstev v skupni teži 7500 kilogramov.

Gradnja v osrednjem delu Dragomerja se zaključuje

Gradnja kanalizacije se nadaljuje tudi v jesenskih mesecih. Napredovanje del je nekoliko otežilo deževno vreme, a je bilo kljub temu zgrajenih nekaj sto metrov kanalizacije. »V zadnjem mesecu je bilo veliko deževnih dni, a so delavci vseeno lepo napredovali,« so nam povedali na Občinski upravi.

Dela v Dragomerju trenutno potekajo na dveh deloviščih. Na koncu ulice Na Grivi gradijo črpališče, ki bo fekalne vode potiskalo proti vzhodu. »Za potrebe vgradnje črpališča so skopali okoli pet metrov v globino, tam naredili temelj, na katerega bodo vgradili črpališče,« so nam razložili na občini. Izvedeli smo še, da bodo na zadnjem delu ulice Na Grivi se izvaja novo meteorno kanalizacijo v dolžini 150 m. »Na drugem delovišču delavci zaključujejo ulico V Loki, konča se še Laze, potem pa je centralni del Dragomerja zaključen.«

Do konca novembra naj bi ulice, kjer je že bila zgrajena kanalizacija, če se temperature ne bodo spustile več kot pet

stopinj pod ničlo, preplastili z grobim in finim asfaltom ter projekt pripeljali do tehničnega pregleda. V Dragomerju se bo gradnja kanalizacije nadaljevala od balinišča mimo vrta proti regionalni cesti, nato pa naj bi zgradili še manjkajoče odseke ob regionalni cesti.

V Jordanovem kotu dela zaključena

Podjetje Hidrotehnik, ki gradi vakuumsko kanalizacijo v Jordanovem kotu in Kačji vasi, je zaključilo z gradnjo v tem delu občine.

Kot smo izvedeli, bodo počakali, da bo plinovodno omrežje zgradila še Energetika, nato pa naj bi ceste preplastili z grobim asfaltom. »Energetika Ljubljana je šla v razpis za gradnjo plinovoda. Po terminskem planu naj bi novembra zgradili omrežje, nato pa naj bi mi do konca leta ceste asfaltirali z grobim asfaltom,« so nam pojasnili na Občini.

Dela se bodo selila ob regionalno in v Mole

Ob regionalni cesti naj bi

ob gradnji kanalizacije ločeno vgradili še drugo infrastrukturo.

Izvedeli smo, da je bil objavljen razpis za obnovo primarnih in sekundarnih vodovodov ob regionalni cesti od križišča z osnovno šolo do konca občine v smeri proti Vrhniku. »K projektu se je priključila Energetika Ljubljana in Elektro Ljubljana, ki imata že izbranega izvajalca.

V izkopne profile kanalov se bo položila vakuumsko kanalizacija, zraven pa se naj bi priključil tudi DRSI z meteorno kanalizacijo za odvajanje vode z regionalne ceste.

Trenutno z njimi poteka usklajevanje,« so nam povedali na Občini, kjer so zelo zadovoljni, da so se gradnji pridružili tudi drugi investitorji, saj si bodo tako lahko porazdelili stroške, hkrati pa jih skrbi, da bi bilo na gradbišču zelo veliko izvajalcev.

»Več kot je izvajalcev, več je težav, zato upamo, da se bodo povezali z izvajalci, ki so trenutno na našem terenu, a na to nimamo vpliva,« so še dodali naši sogovorniki.

Pri čistilni napravi se naj bi zemeljska dela nadaljevala januarja 2021

Delavci Trgozrada so na lokaciji načrtovane čistilne naprave, kot smo že poročali, izvedli delovne platoje, gruščnate sople ter več metrov visoke nasipe.

Z vsemi naštetimi ukrepi naj bi bistveno izboljšali nosilnost sicer mehkega, barjanskega terena.

Ker so bili predvideni ukrepi zaključeni, se je že pred časom lahko začela polletna konsolidacija temeljnih tal. V tem času na nasipu ne bodo potekala zemeljska dela, bodo pa potekale meritve, s katerimi bodo preverili, ali se tla premikajo oziroma posedajo (konsolidirajo). »Trenutno izvajalec opravlja meritve monitoringa vgrajenih posadnih plošč, kar vključuje meritve višine repernih palic.

Predviden termin meritev v času izvajanja monitoring obsega izvajanja omenjenih meritev v predpisanih intervalih do končne meritve,« so nam pojasnili naši sogovorniki.

Nadaljevanje zemeljskih del na čistilni napravi je predvideno v začetku prihodnjega leta, gradbena betonska dela pa naj bi začeli izvajati februarja 2021.

Naj spomnimo, da bo v sklopu ureditve sistema za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v Občini Log - Dragomer zgrajena centralna čistilna naprava s kapaciteto 5.000 populacijskih enot. Gradili naj bi jo do konca leta 2021, ko je predviden začetek poskusnega enoletnega obratovanja.

Do takrat naj bi bilo zgrajenih že toliko kanalov, da bo na čistilno napravo speljana zadostna količina odplak za njeno delovanje, smo še izvedeli.

V. L., foto: V. L.

Pod Lovrencem sanirajo plaz

Dragomer, oktober 2020 – Plaz Pod Lovrencem, ki se je sprožil ob katastrofalnih poplavih, bodo desetletje kasneje vendarle sanirali.

Občina je letos poleti oddala vlogo za dodelitev sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč za obnovo občinske ceste in komunalne infrastrukture ter v ta namen dobila 112 tisočakov. Dela potekajo že od 18. septembra.

Septembra 2010 so dobršen del Slovenije prizadele katastrofalne poplave, pod vodo je bil Dolgi most in Vič, v hišah so ostali ujeti prebivalci Lip in Črne vasi, povodenj je pustošila po Vipavski dolini in Dolenjskem, kritično pa je bilo tudi v Posavju. Poplavam se niso izognili niti v občini Log - Dragomer, kjer sta poplavljal Malenščica in Molščica,

v Dragomerju Pod Lovrencem pa se je utrgal plaz, ki je ogrožal dve stanovanjski hiši. »14 dni skupaj je deževalo, teren je bil razmočen in rob, kjer se je kasneje sprožil plaz, je dobil vse to nase,« se tistih dni v sredini septembra 2010 spominja Danilo Čamernik, lastnik spodnjega ogroženega objekta. »Plaz je šel dol za okoli meter in pol ter zemljo potisnil čisto do hiše. Cesta, ki gre za hišo, je bila zasuta in popolnoma neprevozna.« Žarišče plazu je bilo nad hišo Pod Lovrencem 3, ki jo je ogrožal plitvi in globoki plaz, medtem ko je zgornji objekt ogrožala predvsem drsina, ki je imela odlomni rob na sredini dvorišča. »Plaz je potegnilo v smeri proti našemu dvorišču, v smeri plazenja se je škarpa posedla za 10 do 20 centimetrov in s tem se je zamaknilo tudi odvodnjavanje. K sreči je bila škarpa kvalitetno izvedena, kar je pokazalo tudi geološko poročilo, in se vse skupaj ni utrgalo,«

so nam povedali lastniki zgornjega objekta. Na dvorišču so še vedno dobro vidne razpoke ter sledi posedanja terena. »Mi, ki spremljamo teren, vidimo, da se ta še vedno spreminja, razpoke so iz leta v leto večje, razmere se ob vsakem deževju slabše,« nam je povedal Gregor Čamernik.

Na sanacijo čakali deset let

»V mesecih po sprožitvi plazu je bilo grozno. Nič več nisem vedela, ali je varno živeti v hiši ali ne. Res me je skrbelo,« nam je življenje po sprožitvi plazu opisala Anica Čamernik. Da bi zavarovali oba objekta in preprečili nadaljnjo drsenje plazu, so na občini takoj po naravni nesreči naročili polivinil, s katerim so prekrili teren. »Dolgo časa je bilo zemljišče prekrito, kmalu so izvedli še geološke raziskave ter s pomočjo vrtnja v globino izdelali poročilo,« nam je povedal Danilo Čamernik. To

je pokazalo, da zaradi znatnih premikov plazine obstaja velika verjetnost zdrsa gmote plazu in ogroženosti objekta. Lastnica zgornjega objekta nam je povedala, da je vložila veliko truda, da je prišlo do sanacije. Verjame, da do nje ne bi prišlo, če ne bi vztrajno pisala in hodila od Poncija do Pilata s prošnjo, da bi plaz vendarle sanirali. »Sedaj sem zadovoljna in vesela, da moja požrtvovalnost in trud ni bil zaman,« je še dodala. Občina je sicer v prvih letih večkrat izbrala izvajalca sanacije plazu, a ker sredstev v svojem proračunu za ta namen ni imela in, kot nam je povedala Anica Čamernik, leta 2011 zamudila rok za oddajo vloge za dodelitev sredstev za sanacijo posledic poplav iz leta 2010, se leta ni zgodilo nič.

»Situacija se je zdaj kar enkrat začela premikati. Pravzaprav sem že obupal, da bo do sanacije sploh kdaj prišlo,« nam je še povedal lastnik spodnjega objekta. Podobno zgodbo so nam povedali tudi lastniki zgornjega objekta, ki so bili prav tako presenečeni, da se je deset let po sprožitvi zgodba začela odvijati v pravo stvar. »Mi smo res nastradali. To je bilo res nujno in skrbelo me je, da bo enkrat odprlo steno in bo vse skupaj padlo dol. Zdaj bomo po desetih letih lahko končno lažje zadihali in si znova uredili dvorišče,« je pojasnila Čamernikova ter dodala, da so strokovnjaki ugotovili, da urejanje dvorišča naj ne bi bilo smiselno, dokler ne bo zgrajena kamnita zložba, ki bo ustavila drsenje terena. Oboji so bili veseli in zadovoljni z odzivom občine. »Na občini so zelo fleksibilni, dobri sodelavci, sočustvujejo z nami in najdejo kompromis, zato se jim

resnično zahvaljujem,« je dodal Danilo Čamernik. Občini se je za opravljeno delo zahvalila tudi zgornja sosedka, ki je povedala, da je vodstvo občine zaslužno, da se projekt sanacije odvija. »Zdajšnji župan in zdajšnja zasedba Občinske uprave, ki to ureja, je prisluhnila našim redkim težavam v naši občini in sanacijo tudi pripeljala do uresničitve. Vsi vidimo, da je ob sedanjem vodstvu občina z mrtve točke začela uresničevati razvoj občine, želje in potrebe občanov na več področjih. Le tako naprej,« se je vodstvu zahvalila Anica Čamernik.

Plaz bodo reševali s kamnito zložbo

Občina je pozorno spremljala razpise, s katerimi bi pridobili sofinancerska sredstva, saj je sanacija plazu velik finančni zalogaj. Spomladi se je pokazala možnost sofinanciranja s strani Sektorja za zmanjševanje posledic naravnih nesreč. Jeseni pa je temu sledil podpis pogodbe o sofinanciranju. Občina Log - Dragomer je izvajalca za sanacijo plazu Pod Lovrencem izbrala poleti po postopku oddaje naročila male vrednosti. Ponudbo so oddali štirje izvajalci, cene za sanacijo pa so se gibale od 119.004 do 169.692 evrov brez DDV. Izbran je bil najcenejši ponudnik, Komunalne gradnje, ki bo dela opravil za 119 tisočakov. V okviru izvedbe sanacijskih ukrepov bodo zgradili kamnito zložbo v dolžini okoli 100 metrov, ki bo visoka tudi 5 metrov. Da bi zadržala plazenje terena, bo zložba v teren zasidrana z 41 osem metrov dolgimi armiranobetonskimi piloti. V okviru sanacije bo urejeno še odvodnjavanje. Sanacija plazu

se je začela 18. septembra. Izvajalec je dela začel z ureditvijo popolnoma nove dostopne poti za delovne stroje. Takoj po vzpostavitvi poti so se dela nadaljevala. Trenutno izvajalec izvaja kamnito zložbo in pilote fi 40 cm. Izvedeno je okoli 15 m kamnite zložbe in okoli četrtnina pilotov. »Treba bo izevesti še cca 100 m kamnitega zidu in ca, 41 pilotov fi 40 cm ter odvodnjavanje. Zaključek del je planiran konec novembra 2020. Trenutno dela potekajo po terminskem planu,« so nam pojasnili na Občinski upravi. »Za hišo in v okolici je sedaj sicer precej razkopano, a tako pač je, ko se dela. Še v sanjah si nisem mislil, da bodo za hišo kdaj peljali deset ton peska, ko pa jaz še s samokolnico nisem mogel okrog nje,« je razložil Danilo Čamernik, ki pravi, da je glede na sedaj videno, izbran izvajalec, ki ve, kako se stvarjem streže. Podobno so opazili tudi lastniki zgornjega objekta. »Že po delovnih strojih, ki so jih pripeljali izvajalci, se vidi, da bodo dela opravljena profesionalno in da bo sanacija takšna, kot je treba,« je povedal Gregor Čamernik. Kvaliteta življenja bo, ko bo končana sanacija, po desetih letih nočnih mor, bistveno boljša. »Sanacija plazu bo zame zagotovo velik plus,« je povedal Danilo Čamernik. Z njim se strinjajo tudi njegovi zgornji sosedje, ki pa so dodali, da se s postavitvijo škarpe sanacija posledic plazu zanje ne bo končala. »Nas čaka urejanje dvorišča, urejanje odvodnjavanja ter upamo, da vsaj delno ureditev v stanje pred to naravno nesrečo.«

Vesna Lovrenčič, foto: V. L.

4. 7. je na morju odpovedalo srce nekdanjemu trenerju in članu Športnega društva Dragomer – Lukovica. Izgubili smo enega najbolj pridnih, poštenih in priljubljenih športnikov, prijatelja, ki je do konca delal v športu in za društva. Teden pred odhodom je na balkonu garderob nogometašev našo zaščito nadstreška.

Kmalu po ustanovitvi športnega društva Dragomer – Lukovica (1976) je Mitja kot mladi očka, nogometaš in smučarski skakalec pričel igrati v prvi ekipi nogometne sekcije, ki je postala prvak notranjske lige, se uvrstila v Ljubljansko B ligo, tam zmagala in se uvrstila v A ligo. Do leta 1984 je ekipa zmagovala tudi v občinski ligi in Mitja je šel med obrtnike in v šolo za trenerja. V dveh letih je ustvaril ekipo kadetov, ki je postala republiški prvak in od mladih so postali kar trije reprezentanti.

Ob izgradnji športnega parka v Dragomeru in garderob na Logu je delal in

V slovo:

**Mitja
Žniderič**

podprl vsak predlog in predlagateljem povedal, kaj morajo narediti oni, da bo on naredil še več in to zastoni. Izdelal je tudi omare za kartice in obvestila pri Ten baru, pomagal pri prireditvah in tekmovanjih in tekmoval celo v smuku.

Ko smo imeli 450 članov, 8 sekcij in brez občinskega denarja v štirih letih posadili 140 dreves, naredili balinišče, interni bife, večnamensko asfaltno ploščad, dve teniški igrišči, vadbeno steno, odbojgarsko igrišče, otroško igrišče, šahovski poligon, parkirišče, ure-

dili okolico vrtca, trgovine, doma KS, del pokopališča, avtobusno postajo, oglasne kozolce, razsvetljavo do šole in kadetsko zmagovalno ekipo, smo prejeli celo Bloudkovo priznanje kot najaktivnejše nemestno športno društvo v Sloveniji in SFRJ.

Mnogo dni, večerov, skupnih akcij, tekem, iger, potovanj in veselih ur smo doživeli skupaj. Pogrešamo prijatelja in ne bomo ga pozabili.

Ciril Krašovec

Mah teater

Premiera nove satire kljub oviram bo!

Gledališka skupina, ki je lansko leto nastopala pod okriljem KUD KOSEC, je zaradi lažjega načina delovanja letošnje poletje ustanovila samostojno Kulturno društvo MAH TEATER. Ustanovitelji so vsi člani ansambla.

Kljub negotovosti zaradi korona virusa in priporočilom, ki jih predpisuje NIJZ, pod omejenimi pogoji pripravljajo novo predstavo – tokrat predelano Cankarjevo satiro »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Skupina, ki je lansko sezono z režiserjem Jožetom Čamernikom uspešno odigrala deset ponovitev veseloigre »Trije vaški svetniki« širo po Sloveniji (nasmejite si ji lahko na YouTube pod »MAH TEATER«), se je letos pod taktirko izkušenega režiserja Matije Milčinskega lotila Cankarjeve satire. Igralci sami so jo posodobili in vanjo vključili tudi aktualne dogodke, ki so nas letos spremljali. Kakšne? To pa si boste morali ogledati sami, ko bo igra pripravljena za ogled. Nekaj pove že naslov: »Pohlep v kotlini barjanski«, kratak opis in predstavitev vlog pa si lahko preberete na njihovi spletni strani www.mah-teater.si.

Trenutno zaradi omejitev vadijo preko ZOOM-a, takoj ko bo mogoče, pa se vrnejo na oder PGD LOG, s katerim so se septembra dogovorili za termine vaj in kjer naj bi takoj, ko bo mogoče, (predvidoma januarja oz. ko bo to varno za nastopajoče in gledalce), imeli tudi premiero.

Čeprav vaje niti slučajno niso tako intenzivne, kot bi si želeli, pa ostale aktivnosti niso zastale. Njihova želja in načrt je v naslednjem poletju pripraviti gledališke večere pod odprtim nebom, povezujejo se tudi z organizatorji različnih gledaliških prireditev za nastope na prostem

širo po Sloveniji, v pripravi pa je tudi načrt za izpeljavo amaterskega gledališkega abonmaja za sezono 2021/22. Ravno tako je v pripravi tudi projekt za izpeljavo lutkovnih predstav.

Želja, načrtov in izzivov imajo veliko, zato so v društvo pristrčno vabljeni novi člani – igralci, tonski in svetlobni mojstri, scenografi, kreatorji, izdelovalci lutk ... Skratka vsi, ki imajo izkušnje ali pa bi se želeli ukvarjati z gledališko dejavnostjo, pa za to nikoli niso imeli časa, poguma ali volje. Ravno tako bodo veseli pomoči ti-

stih, ki bi lahko pomagali pri organizaciji različnih kulturnih dogodkov, ki jih bo MAH TEATER pripravljati v prihodnosti, kakor tudi tistih, ki bi lahko pomagali pri delovanju in načrtovanju novih projektov.

Če čutite z MAH TEATROM, lahko postanete tudi podporni član, donator ali sponzor.

Pišite jim na info@mah-teater.si ali na FB @mah.teater oz. pokličite na 041 221 556 (Inka) ali 041 703 327 (Miran).

Po satiri Ivana Cankarja predelal Miran Setnikar in ansambel Mah Teatra
Režiser : Matija Milčinski
Dramaturgija: Leon Magdalenc
Scenografija in kostumografija: Nevena Kralj in Damjana Rožič

DVIG v septembru: Živimo dalje, a previdno

„Saj ne moremo večno spremljati novic in zaskrbljeno čakati, da mine. Živimo dalje, a previdno!“

Naslov je sposojen od Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

In z njim sporočamo, da smo v naši univerzi za tretje življenjsko obdobje tudi v septembru in oktobru nadaljevali z učnimi aktivnostmi kljub vedno slabši zdravstveni sliki v naši občini. Zavedamo se, da so naši študentje praviloma ranljiva skupina, zato smo pri organizaciji izobraževalnih aktivnosti še posebej skrbni pri upoštevanju navodil Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Pred vsakim izobraževalnim dogodkom se na novo odločamo, ali izpeljati dogodek ali ne. In odločitev »da« je prevladala. Vsakemu našemu študentu želimo omogočiti, da sam izbere med »da« in »ne«. Ker verjamemo, da je prav možnost, da lahko sami

izbiramo, pokazatelj kvalitete življenja, in če hočete, tudi demokratičnosti družbe. Vsaka izbira v našem življenju pa hkrati pomeni, da tudi sami prevzamemo odgovornost za posledice.

V mesecu septembru in oktobru smo izpeljali dve delavnici za predšolske otroke Od pravlјice do lutke. Otroci so spoznali in izdelali lutke iz pravlјic Repa velikanka in Pod medvedovim dežnikom. Ponovno smo začeli tudi z bralnim krožkom in s tečajem angleščine. Že na prvem srečanju so se študentje angleščine z mentorico prof. Babškovo dogovorili, da bodo nadaljevali z učenjem preko Zoom-a. Uspešno, čeprav z nekaj težavami, so opravili prvo testno uro učenja. Člani bralnega krožka pa so se odločili za kombinacijo srečanj v živo in preko spleta. Več o prvem srečanju bralnega krožka si lahko preberete v posebnem članku.

Tudi letos smo obogatili Nacionalni mesec skupnega bra-

nja. V sodelovanju s knjižnico Ivana Cankarja Vrhnika smo izpeljali literarni večer Beremo poezijo. V dvorani Cankarjeva knjižnice so se predstavili trije avtorji pesniške zbirke Šepet barja: Dragica Krašovec, Jože Jesenovec in Jože Zver. Srečanje so popestrili trio Lilijana Stepic, Milka Erbežnik in Jože Jesenovec ter tamburaši iz Borovnice pod vodstvom Jožeta Zvera (več v članku direktorice Sonje Žakelj Nacionalni mesec skupnega branja 2020 Beremo poezijo). Začeli smo tudi učenje uporabe pametnega telefona pod mentorstvom Primoža Noeta. Prve tri četrtke v mesecu poteka v Dragomerju, naslednja dva četrtka pa na Logu. Zadnji podatki o porastu okužb napovedujejo ponovno zaprtje javnega življenja in posledično omejevanja socialne vključenosti. Socialna vključenost ne pomeni zgolj, da smo ekonomsko varni in stabilni. Pomeni tudi, da so naši socialni in fizični odnosi stabilni, da smo

vključeni v družbo, kjer vlada prepletenost, povezanost. V času Covida 19 so bili, in kot kaže, bodo naši socialni in fizični odnosi omejeni, zato so v tem prehodnem času digitalni odnosi vitalnega pomena za vse in še posebej za starejše. In tudi za digitalne odnose velja, da morajo biti stabilni, vsakodnevn. In tudi na to se v DVIG-u pripravljamo. Kot ste lahko prebrali, se mentorji in študentje že učimo uporabe Zoom- a in del naših programov že poteka digitalno. Poseben izziv ostaja, kako naše študente in mentorje nagovoriti na digitalno druženje in učenje. Prepričani pa smo, da digitalno druženje in učenje ne more nadomestiti druženja in učenja v živo, za kratko obdobje je lahko prevladujoče - a ne edino, na dolgi rok pa lahko le dopolnjuje stike v živo.

Nika Gams in Olga Drofenik

Lekarna Ljubljana kmalu na novi lokaciji

Log - Dragomer,
12. oktober 2020 –
Potem, ko se je konec septembra v novo občinsko stavbo na Loški cesti 12 preselila ambulanta splošne medicine, dr. med. spec. Igorja Tasića, se bo tja kmalu preselila tudi Lekarna Ljubljana.

Izvedeli smo, da so prejšnji teden dobili soglasje Ministrstva za zdravje za selitev na novo lokacijo.

Od 28. septembra dalje ambulanta splošne medicine Log - Dragomer deluje v popolnoma novih, sodobno opremljenih prostorih v pritličju prenovljene stavbe novega Občinskega upravnega centra. Telefonska številka in ordinacijski čas ambulate ostajata nespremenjena. Ambulanta je odprta v ponedeljek, četrtek in petek dopoldan, v torek in sredo pa popoldan. Na pregled se lahko naročite na telefonsko številko 08 20 58 800.

Igor TASIĆ, dr.med., spec. druž.med.
Mojca Žohar, dipl.ms.

PONEDELJEK
7:00–14:30

TOREK
13:00–20:00

SREDA
13:00–20:00

ČETRTEK *Hišni obiski*
7:00–14:30 13:30–14:30

PETEK
7:00–13:00

Odmor za malico
10:30–11:00
16:30–17:00

Naročanje:
08 20 58 800

Dopoldan: od 07:15 do 10:00 ter od 11:00 do 12:15

Popoldan: od 13:15 do 16:00 ter od 17:00 do 18:15

PREJELI SMO

Zobozdravstvo

Do prvega obiska urgence nisem imel svojega zdravnika, prav tako nisem imel časa za čakanje na zobozdravnika. Stvari sem urejal samoplačniško – in kot tak sem tudi izvedel, da se je »moj« zobozdravnik upokojil. Konec maja sem se odločil, da si v naši občini izberem zobozdravnika, našel telefonsko številko in večkrat poslušal zvonjenje telefona. 7. junija sem preko strani ZD Vrhnika izpolnil podatke za zobozdravnika v občini Log - Dragomer in prejel odgovor, da je zaradi novih virusnih predpisov dostop nenaročenim prepovedan, na moje elektronsko sporočilo pa mi bodo odgovorili v najkrajšem možnem času. Konec meseca sem v Našem časopisu prebral, da ima Zdravstveni dom na Vrhniki težave s kapaciteto zobozdravstva, le v občini Log Dragomer še prejemajo nove. Zato sem julija vse ponovili, a

neuspešno. Prvega oktobra sem pisal zdravstvenemu domu, da se bom o tem in o nekdanjem Likovem direktorju razpisal v Našem časopisu. 7. oktobra sem dobil elektronsko sporočilo, da naj naredim vlogo na strani drugega portala – na strani zdravnice ZD Logatec, ki pa ni delovala. Potem mi je uspelo po prebiranju in poslušanju urnika na telefon dobiti asistentko, ki mi je povedala, da letos novih ne sprejemajo, ker imajo 150 čakajočih in svetovala, da grem drugam.

Lotil sem se hitrosti in stroškov in ugotovil, da bom šel v Trebnje, kjer je REM Trebnje, ki ni sodelovalo pri gradbenih delih na ZD Vrhnika in adaptaciji stare šole na Logu, ampak je v Frankfurtu v pol leta postavilo novo solo z 2000 m2 za 2,5 mio €...

Ciril Krašovec, Lukovica pri Brezovici

Dnevniški zapis bralnega krožka DVIG

Dnevniški zapis bralnega krožka DVIG, marec 2020: Igor Karlovšek: Gimnazijec

Po osmih mesecih odsotnosti zaradi Covida smo se ponovno srečali v živo člani bralnega krožka, resda v okrnjeni zasedbi. A tako kot pravi naša urednica Dnevniških zapiskov Dvig-ovega bralnega krožka Dragica Krašovec, to ne pomeni, da v tem času nismo brali. Morda smo brali celo več. Nismo pa imeli možnosti, da bi o prebranem izmenjali vtise in občutja.

In z branjem bomo tudi nadaljevali. Mentorica bralnega krožka Alenka Logar Pleško nam bo, tako kot doslej, pošiljala gradiva o avtorjih in njihovih delih, ki jih bomo prebirali. Z njo bomo ohranjali stike v digitalnem okolju, dokler se okuženost s korono v naši občini ne

bo zmanjšala.

Na prvem oktobrskem srečanju v živo smo nadaljevali tam, kjer smo konec februarja obstali: pri romanu Gimnazijec avtorja Igorja Karlovška.

Mentorica Alenka Logar Pleško nam je poslala osnovne informacije o pisatelju in romanu: Igor Karlovšek je bil rojen v Celju 1958. Diplomiral in magistriral je na Pravni fakulteti v Ljubljani. Zdaj je zaposlen v odvetniški pisarni v Celju. Je pripovednik, dramatik in avtor vrste strokovnih člankov s področja prava.

Napisal je 23 romanov, 6 radijskih iger in nekaj scenarijev. Leta 2005 je prejel nagrado večernica za roman Gimnazijec.

Glavna oseba romana je 17-letni gimnazijec Peter Janežič, ki ga na sodišču spoznajo za krivega smrti najboljšega prijatelja Tadeja Rozmana in ga pošljejo v prevzgojni dom v Ra-

deče. Medtem Tadejevi starši zasežejo stanovanje, v katerem je nekoč živel obsojeni Peter s svojo materjo, potem ko ju je oče zapustil. Po odhodu matere v tujino Peter tako ostane sam, brez pomoči. Iz prevzgojnega doma se vozi na šolanje v gimnazijo v Celje, popoldne pa se vrača nazaj in skuša preživeti v nasilni okolici. Zaljubi se v sošolko Polono, ko pa za njuno zvezo zvedo njeni starši, jo prešolajo v Velenje. Edino oporo najde pri zdravnici Metki Novak, ki je tudi sama nekoč živela v prevzgojnem domu in ki jo spozna, ko ga po pretepu s starejšimi gojenci prepeljejo v bolnišnico. Z njeno pomočjo mu končno uspe dokazati svojo nedolžnost; izpusti jo in zanj se začne novo življenje. Zgodba se dogaja v času od smrti prijatelja Tadeja od 28. marca 2000 do obnove postopka, ko je oproščen in spuščen na prostost 3.7.2002.

O romanu gimnazijec je Dragica Krašovec napisala: »Peter Janežič, glavni junak, preživlja leto dni kot gojenec prevzgojnega doma. Tja je zšel, ker v postopkih obravnave na sodišču ni imel prave možnosti za dobro obrambo. Zaradi upornosti, notranje stiske, neurejenih družinskih razmer, pomanjkanja razumevanja in pomoči se znajde v okolju, ki ga postavlja pred vedno nove preizkušnje in mu nastavlja nove pasti.

Zaradi izjemne volje do življenja, izjemnih intelektualnih sposobnosti na področju matematike, fizike in kemije, vztrajnosti in trdoživosti in ob pomoči nekaterih ljudi, ki so ga vendarle zmogli podpreti in bolje razumeti, postaja prihodnost zanj morda svetlejša.«

Povedala je še, da jo je pripoved močno pritegnila in ji dala misliti tudi o tem, kako površno včasih opazujemo vedenje

mladih v svoji okolici. Ne vzamemo si časa, da nam povedo, česa si želijo, kaj jih omejuje, ovira ali celo ogroža v njihovem življenju. Kajti le če jih bomo slišali, se lahko aktivno vključimo v reševanje situacij, v katerih se znajdejo. Predvsem pa si moramo zanje vzeti čas in jih poskušati razumeti, ne le obsojati, grajati, in kar je najhujše, po krivem kaznovati. In še na nekaj je opozorila: »Ker se zgodba odvija in razpleta v Radečah, tako rekoč pred našim pragom, se človek še bolj zamisli, kako blizu dogajanja smo in kako malo pravzaprav vemo, koliko nasilja, travm, nemoči in klicev na pomoč ne prepoznamo in ne vidimo. Zato je nerazumljivo tudi posledično ravnanje mladih. Pri kaznovanju pa znamo biti površni, neizprosnosti in nepopustljivi, še zlasti to velja za povratnike.«

Na srečanju bralnega krožka smo se osredotočili na tisti del

romana, v katerem avtor opisuje odnos matere in odrasčajočega sina. Mati v svoji nemoči, razpeta med razmišljanjem, ali je sin kriv ali ne, ostaja razdvojena, prizadeta, izgubljena, zlasti še, ker ju je zapustil mož in oče njunega sina. Ta del romana je morda najbolj psihološko poglobljen in prizadene emotivnega bralca.

Zgodba mladega fanta, ki skrene s poti in v iskanju rešitev praktično ostane sam, je velik opomin vsem, staršem, pedagoškemu kadru in strokovnjakom, da je mlade potrebno ne le razumeti, temveč jim je potrebno tudi prisluhniti in jih slišati, kadar spregovorijo.

Dela Igorja Karlovška vam toplo priporočamo v branje in razmislek.

Danica Jazbinšek in Olga Drogenik, članici bralnega krožka

Ustvarjalen in zabaven teden brez igrač

Mesec september je že mimo in prav tako tudi uvajalno obdobje. Strokovni delavci smo se trudili, da bi otrokom in staršem čim bolj olajšali prve dneve v vrtcu, skrbimo, da se otroci čutijo sprejete, varne in da z veseljem prihajajo k nam.

Otroci so se zelo lepo prilagodili novemu okolju, se spoprijateljili s sovrstniki in osvojili dnevno rutino. V vrtcu življenje poteka normalno, ob

spoštovanju ukrepov in priporočil. Prvi teden v oktobru smo obeležili s Tednom otroka, v ospredju so bili prijateljski odnosi, čustva in medsebojna po-

moč. Teden za tem pa je minil v znamenju tedna brez igrač, a seveda ne brez igre.

Otroke smo želeli vzpodbuditi k razmišljanju o tem s čim in na kakšen način se lahko igramo ter kaj vse nam za igro ponuja narava oziroma okolje. Igrače in didaktična sredstva smo nadomestili z naravnimi materiali. Otroci in starši so v vrtec prinesli različne gozdne

plodove, poljske pridelke, lubje, storže, vejice, deščice ter ostale naravne materialne, ki so jih pridno zbirali tudi v vrtcu ob sprehodih po gozdu. Otroci so uživali, se igrali, se zabavali in bili izjemno ustvarjalni.

Mojca Erjavec, Vrtec Log – Dragomer, foto: Vrtec Log - Dragomer

11. seja občinskega sveta

Župan Franc Setnikar je v sredo, 23. 9. 2020, v avli OŠ Dobrova pozdravil 16 predstavnikov občinskega sveta Občine Dobrova - Polhov Gradec na 11. redni seji občinskega sveta.

Dnevni red je sestavljalo kar deset točk. Najprej so svetniki potrdili tri zapisnike, in sicer zapisnike 10. redne seje, 1. slavnostne in 2. dopisne seje občinskega sveta. Na slednji je bil sprejet Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi Javnega zavoda Polhograjska graščina. Namen sklepa je prenos posameznih promocijskih in trženjskih nalog z Občine na Polhograjsko graščino, skladno s Strategijo trajnostnega razvoja destinacije Blagajeva dežela 2020–2028 oz. povedano drugače: spremembe, ki jih prinaša ta

sklep, Javnemu zavodu Polhograjska graščina omogočajo izvajanje t. i. dejavnosti potovalnih agencij. To pa je predpogoj, da javni zavod lahko prodaja nove turistične pakete, ki jih je pripravil v sodelovanju z Občino.

Druga točka je bila namenjena potrditvi ključnega računa proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za leto 2019, tretja pa seznanitvi s poročilom o izvrševanju proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za obdobje od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2020. Na obsežno gradivo, ki so ga prejeli vnaprej, svetniki niso imeli pripomb. Sledila je obravnava predloga rebalansa proračuna občine za leto 2020, do katerega je pripeljal predvsem nov izračun Ministrstva za finance glede dohodnine, na podlagi katerega naši občini pripada kar 317.582 € več, kot je bilo načrtovano v začetku leta. V razpravi so svetniki izpostavili, da gre za visok znesek ter povprašali, kje

se bodo ta sredstva porabila. Župan je odgovoril, da bodo namenjena izvedbi projektov, ki so načrtovani, predvsem na področju asfaltiranja javnih poti. Ker pa je nekaj sprememb nastalo tudi pri predvidenih odhodkih za letošnje leto, bo del denarja namenjen za povišane stroške na nekaterih proračunskih postavkah, kot so na primer sredstva za asfaltiranje javnih poti, investicijsko vzdrževanje javnih šol in ureditev vodovodnega omrežja.

Martina Rotar, predstavnica podjetja RRD Regijska razvojna družba d.o.o., je v peti točki seje predstavila obvezno razlago določb Občinskega prostorskega načrta oz. natančneje določb v »Tabeli 1: Usmeritve za OPPN ter posebni prostorski izvedbeni pogoji za posamezne enote urejanja«, »Priloge 2« v povezavi s četrtnim odstavkom 48. člena Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Dobrova - Polhov Gradec. S sprejetjem obvezne razlage se odpravljajo nejasnosti glede določil za maksimalno dovoljeno višino objektov na območjih, ki se jih obravnava s posebnimi prostorskimi izvedbenimi pogoji. Pozitivno mnenje k pobudi je podala tudi Statutarno pravna komisija, kot je povedala njena predsednica Ana Oblak. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja VS 8/4-1 T1 Šujica (OPPN) je bil glavna tema naslednje točke, ki je prav tako minila brez razprave. Ines Rot iz podjetja LUZ, d.d., je predstavila predlog odloka, ki na pobudo podjetja Vomi inženjering, d.o.o. spreminja občinski prostorski načrt na območju Gabrja. Kaj točno ta sprememba pomeni? Načrtuje se predvsem sprememba meril in pogojev predvidenih pozidav v delu območja OPPN, in sicer v morfološki enoti M1. Načrtovane ureditve zmanjšujejo število stanovanjskih objektov v območju za štiri do šest enot in s tem tudi število prebivalcev.

Sedma točka dnevnega reda je svetnikom predložila predloge sklepov o imenovanju predstavnikov občine v Svet OŠ Dobrova in Svet OŠ Polhov Gradec, kamor so bili nato imenovani Nataša Peljhan, Marija Šenk in Urška Andrašič za OŠ Dobrova ter Dušan Mes, Matej Matija Kavčič in Jurij Trontelj za OŠ Polhov Gradec. Gašper Tominc, glavni urednik Našega časopisa, je v osmi točki seje občinskega sveta predstavil letno poročilo omenjenega glasila za leto 2019, s katerim se je predhodno seznanil že Odbor za družbene dejavnosti na svoji 6. redni seji. Vsebinsko in finančno poročilo je predstavilo preteklo leto Našega časopisa v številkah – 11 izdaj, skupno 844 strani in 0,98 € na izvod časopisa. Lansko leto priloga Konec ni izšla zaradi zapletov pri pridobivanju soglasij za obdelavo osebnih podatkov, ki so bili letos že rešeni, saj je bil Konec priložen prejšnji številki Našega časopisa. V razpravi so svetniki pohvalili delo vseh vpletenih v

ustvarjanje mesečnega časopisa. Predzadnja točka seje pa je bila namenjena poročilu o uspešnem izvrševanju sklepov občinskega sveta, ki so bili sprejeti na prejšnji seji.

Vprašanja in pobude svetnikov so tokrat predstavljali glavni del seje. Svetniki so se pozanimali, kako potekajo trenutni projekti na področju cest in pločnika na Dobrovi, in kako daleč je projektna dokumentacija za Center Emila Adamiča. Župan je povedal, da so vsa soglasja zanj že pridobljena, Direkcija RS za infrastrukturo pa bo do konca leta izdelala idejni projekt prestavitve ceste in investicijo umestila v državni proračun za naslednje leto. Župan je še posebej podaril, da noben projekt ne miruje. Povedal je tudi, da je v kratkem predvidena sanacija krožišča na Dobrovi. Beseda je ponovno tekla o Barjanski kolesarski povezavi, kjer je župan izpostavil težave, ki so se pojavile pri podpisu služnostnih pogodb z lastniki zemljišč – trenutno je tako podpisana le četrtnina vseh pogodb. Kljub nepričakovanim zapletom in verjetnim zamudam, se občina trudi, da bo projekt čim prej uvrščen v državni proračun in nadaljuje z ostalimi postopki za izgradnjo kolesarske poti. Svetnike je zanimalo še, kakšna je možnost, da bi avtobus Potujoče knjižnice obiskal tudi Črni Vrh, razprava pa je razkrila, da Mestna knjižnica Ljubljana že razmišlja v to smer. Župan je bil prav tako opozorjen na težave v POŠ Šentjošt, kjer so stranišča že dotrajana. Pa avtobusna postaja v Kurji vasi? Po županovih besedah ta ne bo obnovljena, temveč bo postavljena nova, ki se bo skladala z ostalo občinsko urbano opremo.

Svetniki so povedali, da so se pojavile težave pri izgradnji optičnega omrežja na Dobrovi in okolici, saj je prihajalo do šuma v komunikaciji med izvajalcem del in prebivalci, na kar je župan odgovoril, da se je za vse pripombe in vprašanja najbolje obrniti na investitorja del Telekom Slovenije, d.d., saj so oni vodili izgradnjo optike in razpolagajo z vsemi informacijami. Kar se tiče urejanja porečja Gradašnice na Šujici, v Dolenji vasi in v Polhovem Gradcu pa je župan zagotovil, da bodo z rešitvami zadovoljni vsi krajanje, predvsem lastniki zemljišč ob reki na omenjenih območjih.

Župan je ob zaključku seje nagovoril vse svetnike, naj se spomnijo, zakaj so bili izvoljeni na svoja mesta ter kakšna je njihova vloga. Vsi morajo pomagati pri izvedbi investicij, bodisi pri pridobivanju soglasij bodisi pri seznanjanju krajanov s tekočimi projekti. Pot do urejene občine je mogoča samo ob sodelovanju vseh: župana, svetnikov, predstavnikov krajevnih skupnosti in drugih organov občine. S to mislijo pa je župan sejo zaključil.

Lucija Rus

Javna razgrnitev

dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje enote urejanja prostora GA-11

Občina Dobrova - Polhov Gradec obvešča javnost o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje enote urejanja prostora GA-11 (v nadaljevanju OPPN GA-11) in njegovi javni obravnavi. Dopolnjeni osnutek, ki ureja prostorsko načrtovanje v naselju Šujica, je izdelalo podjetje RRD, REGIJSKA RAZVOJNA DRUŽBA d.o.o., družba za sonaravno urejanje prostora, Domžale. OPPN GA-11 se nanaša na izgradnjo kompleksa prostostojećih (enodružinskih) stanovanjskih stavb na parcelah ali delu parcel 735/5, 739/2, 740, 741/1, 741/5, 765/5, 2123/3 in 2123/6, vse k.o. Šujica.

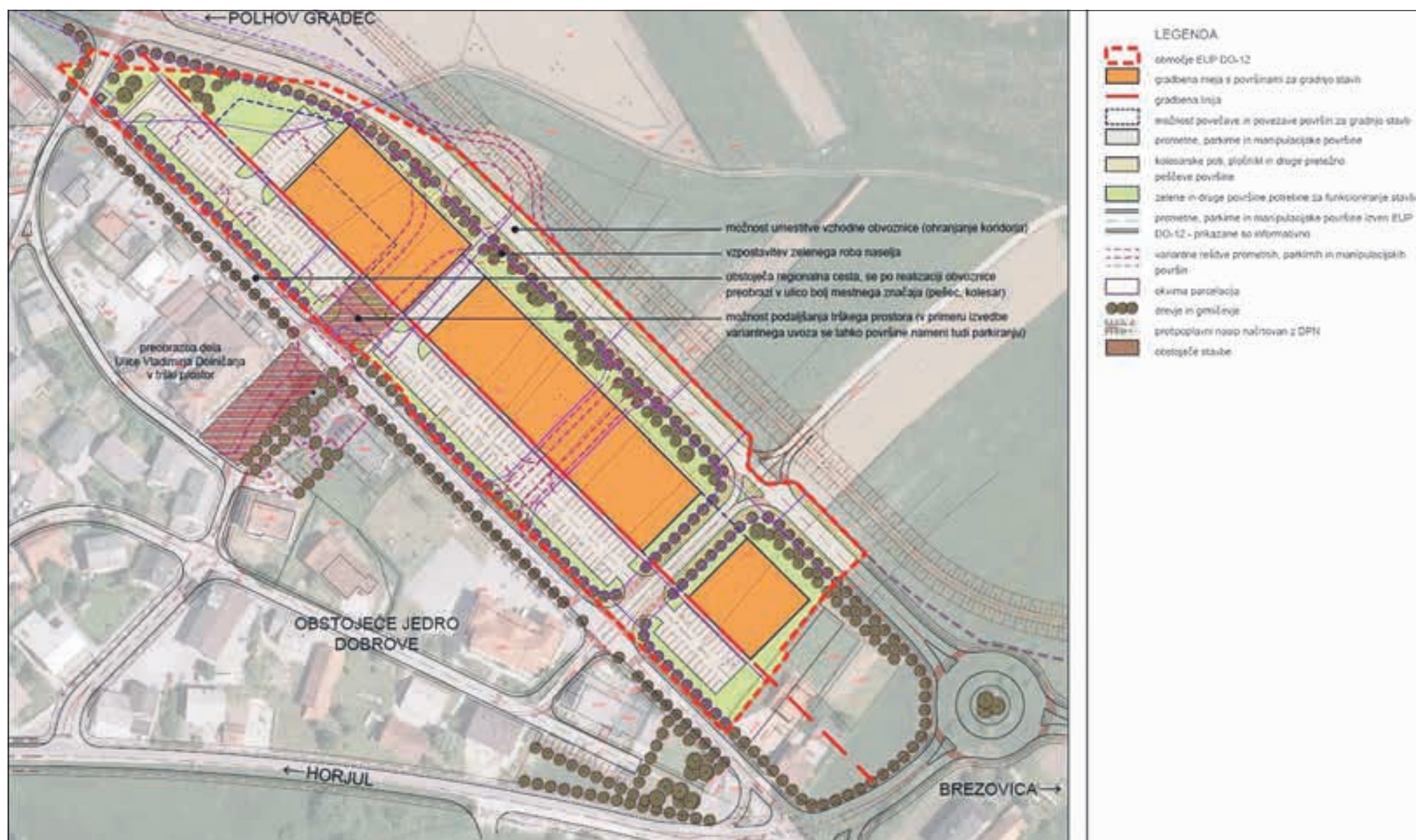
Dopolnjeni osnutek OPPN GA-11 bo vsem občanom na voljo na vpogled **od 5. oktobra 2020 do 5. novembra 2020** v prostorih Občine Dobrova - Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova. Vpogled v dopolnjeni osnutek bo možen v času uradnih ur, ki potekajo ob ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure ter ob sredah od 8. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Dopolnjeni osnutek pa bo objavljen tudi na spletni strani Občine Dobrova - Polhov Gradec (http://www.dobrova-polhovgradec.si/vsebina.asp?id=72&razpis_id=490).

Javna obravnava dopolnjenega osnutka pa bo organizirana v sredo, 21. oktobra 2020, ob 17. uri v Osnovni šoli Dobrova, Cesta 7. maja 20, 1356 Dobrova.

Pripombe in predlogi v zvezi z omenjenim dokumentom se lahko do vključno 5. novembra 2020 podajo pisno na mestu javne razgrnitve, lahko pa se pošljejo na naslov Občine Dobrova - Polhov Gradec, Stara cesta 13, 1356 Dobrova, s pripisom: »Pripombe na javno razgrnitev OPPN GA-11« oz. na elektronski naslov: info@dobrova-polhovgradec.si. Pripombe in predloge se lahko poda tudi pisno ali ustno na javni obravnavi.

Na javni razgrnitvi in javni obravnavi bo potrebno upoštevati varnostne ukrepe in priporočila Nacionalnega inštituta za zdravje za preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2. Vljudno vabljeni!

Si čimprej želite trgovski center na Dobrovi?

Če ste odgovorili pritrdilno, potem vas verjetno zanima o čem je tekla beseda na sestanku, ki je potekal v četrtek, 15. oktobra 2020.

Na sestanek so bili ponovno vabljeni vsi lastniki zemljišč, na katerih bo zgrajen nov trgovski objekt, predstavniki Krajevne skupnosti Dobrova in podjetje Promit Benz, d.o.o., ki je zastopalo trgovca zainteresiranega za gradnjo trgovskega centra na Dobrovi.

Lastnikom zemljišč je bil ponovno predstavljen načrtovani projekt, ki ga predvideva že Občinski prostorski načrt sprejet novembra

2018. Hkrati pa so bili pozvani, da vendarle Premislijo, kakšen dogovor z investitorjem bi bil za njih sprejemljiv – bodisi odkup zemljišča bodisi lastništvo poslovnega prostora v objektu ali menjava oz. nadomestilo z ustreznim zemljiščem.

Poslovno-trgovski objekt bi se nahajal poleg Centra Emila Adamiča, za katerega je občina že pridobila zemljišča, a si v želji po enotni občinski podobi in lažji gradnji prizadeva za sočasno izgradnjo s trgovskim centrom. Tako bo urejeno celotno območje od transformatorske postaje do rondoja na Dobrovi.

Skladno z načrti se bo postavila nova transformatorska postaja in nova pokablitev električnega voda, uredili pa se bosta tudi obvozna regionalna cesta in kolesarska povezava. Sočasno pa bo

potekala ureditev varnih občestnih površin, prehodov za pešce in avtobusnih postajališč na tem območju.

Župan Franc Setnikar je prisotnim na sestanku povedal, da je občina le vezni člen med potrebami krajanov in rešitvami za te potrebe, zato želi pomagati pri doseganju dogovorov.

Območje je za trgovce finančno manj privlačno, saj se raje nagibajo k gradnji v večjih krajih, pa vendar; če bodo lastniki zemljišč prisluhnili, jim je investitor trenutno pripravljen ponuditi dobro nadomestilo. Hkrati pa je župan pozval tudi člane Krajevne skupnosti Dobrova, da podprejo tovrstno namero in se aktivno vključijo v zagotavljanje pogojev za gradnjo. Izgradnja trgovskega centra, v sklopu katerega bi bili zgrajeni

tudi poslovni prostori in stanovanja, bi bil namreč velik in zaslužen korak naprej za naselje Dobrova in okoliške kraje.

Gre za enega pomembnejših projektov za našo občino, ki bi marsikateremu krajanu olajšal vsakodnevno življenje. Dogovarjanja med lastniki zemljišč in podjetjem Promit Benz, d.o.o. potekajo naprej.

S ciljem, da bodo uspešna in da ujamemo zadnji vlak za pridobitev trgovskega centra v naši bližini.

Po besedah investitorjev bi tako že leta 2022 lahko nakupe opravljali v domači občini. V trgovini vredni svojega imena.

Lucija Rus

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

#OstaniZdrav

Aplikacija za varovanje zdravja in življenja ljudi

www.gov.si/ostanizdrav

Vlada RS - info o COVID-19

@vladaRS

@gov.si

Pogovor z županom Francem Setnikarjem o pomembnejših dogodkih letošnjega leta

Na začetku leta si nismo mogli predstavljati, kaj vse nas čaka. Leto 2020 je resnično pravi test vzdržljivosti in prilagodljivosti. Pogovarjala sem se z županom Francem Setnikarjem o tem, kako so pretekli meseci vplivali na življenje v občini ter tudi na delo občinske uprave. Tako kot vse občane je tudi mene zanimalo predvsem to, kako potekajo projekti na področju cest in urejanja prostora.

Letošnje leto je potekalo in še vedno poteka nekoliko drugače, kot smo vajeni. Zaradi nepričakovane izredne situacije je življenje tako po svetu kot tudi v občini pred nekaj meseci obstalo, sedaj pa kaže, da bo tudi jesenski čas prežet s podobnimi omejitvami. Kako vi vidite to leto, je bilo v celoti potisnjeno na stranski tir?

Spomladanske razmere so terjale takojšnjo reorganizacijo in prilagoditve. To obdobje je pokazalo kako organizirana, močna in povezana je lahko lokalna skupnost. Ponosen sem, da v naši občini znamo stopiti skupaj, biti solidarni, strpni in sočutni, predvsem pa spoštovati dostojanstvo vsakega posameznika. Lahko bi rekli, da je bilo to obdobje kot opomin, kako prijetno je življenje, kako nepotrebne so zamere, ob zavesti, da je vsak izmed nas kot kamenček, ki pomembno prispeva k soustvarjanju mozaika javnega življenja. Temelj dobre družbe je v posamičnem vzajemnem odnosu posameznika do okolja in družbe, v kateri živi.

Kot rečeno, letošnje leto na občini je zaznamovano predvsem s koronavirusom, pa tudi z dokončanjem projektnega dela, pripravo dokumentacije in soglasij za izvedbo investicij za novo obdobje, ki dajejo okvir za višjo kakovost življenja v naši občini. Desetletni razvojni program se čez dve leti bliža svojemu zaključku in občini predstavlja zavezo za izpolnitev zastavljenih ciljev. Poudarek je na izpolnitvi zaveze o pričetku gradnje centra Emila Adamiča na Dobrovi, izboljšavi dotrajane cestne infrastrukture in izgradnji hodnikov za pešce in izboljšavah na vodovodnem omrežju. Občina je pred meseci pridobila gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo čistilne naprave na Dobrovi, odkupila je tudi vsa potrebna zemljišča v ta namen. Gradnja je sedaj odvisna od razpoložljivih investicijskih sredstev Javnega Holdinga Ljubljana v letu 2021, z njo pa se pogojuje nadaljnja gradnja kanalizacije v Stranski vasi. Pričet je bil postopek legalizacije objektov v ŠRC Gabrje, s katerim občina pričena prvi korak obnove in nadgradnje območja ŠRC, namenjenega za oddih, rekreacijo in šport. Izveden je bil razpis za nabavo tehnične opreme za odpravo napak na vodovodnih sistemih Dobrova in Brezje, v okviru katerega so se dela že pričela izvajati, po predhodnih seznanitvah vseh udeležениh, ki so in še sodelujejo pri oskrbi s pitno vodo. Izvajajo se ureditve javnih poti Hoja–Ravnek, Črni Vrh–

Gugelj–Reka, Nartnik–Kucelj. Na območju vsake krajevne skupnosti se bo po predlogu le-teh vsako leto pospešeno izvedla ureditev najmanj ene javne poti. Za ureditev ceste Šujica–Podutik so še v tem letu predvideni odkupi zemljišč, v naslednjem letu pa je načrtovana izvedba projekta. Izvajajo se tudi postopki pridobivanja zemljišč za kolesarsko povezavo od Gabrja do Ljubljane, v okviru katere bodo urejene tudi varne poti s prostorom za pešce in kolesarnica pri dostopu do Osnovne šole Dobrova. Izdelan je projekt rekonstrukcije LC Žerovnik–Osredek–Topol I. faza, v istem terminskem planu, kot velja za cesto Šujica–Podutik, ter novelacija projekta izgradnje pločnika na Dobrovi ob Horjulski cesti do križišča s Pot čez Horjulko, z vsebovano zasnovo poteka pasu za kolesarje in dodatnimi avtobusnimi postajami, v kolikor bo umestitev v prostor na tem območju mogoča. Strategija mobilnosti in varnosti, ki je v zaključni fazi izdelave, z načrtovanjem in projektiranjem na področju prometa, z upoštevanimi rešitvami, ki jih prinašajo projekti v teku, predstavlja nov pristop k trajnostnem in celostnem načrtovanju prometa v občini in upošteva predvsem potrebe pešcev, kolesarjev in uporabnikov javnega potniškega prometa. Sicer menim, da bo potrebnega še nekaj časa ter veliko sredstev, da bo postala občinska infrastruktura popolnoma usklajena s pričakovanji in željami občanov. Prav zato pa bo Strategija mobilnosti in varnosti igrala tudi v prihodnosti pomembno vlogo, saj bo vzpostavila ter ohranjala jasno pot razvoja. Torej lahko rečem, da se je kljub vsemu letos naredilo že veliko, čeprav je šlo bolj za tisto delo, ki ga na terenu še ni mogoče videti.

Obstoječe državne ali pa lokalne ceste po Sloveniji niso v preveč zavidljivem stanju. Tako je tudi na območju Občine Dobrova - Polhov Gradec. Kakšen je vaš pogled na stanje cest v domačem okolju?

Zgodovinsko je naša občina naslednica Občine Ljubljana - Vič - Rudnik, v letu 1994 pa so iz nje nastale nove primestne občine. Razdelitev občine Dobrova - Horjul - Polhov Gradec na dve novi občini se je zgodila v letu 1998. Nastali sta samostojni občini: Dobrova - Polhov Gradec in Horjul. To je pomembno, ker je prva slika v ogleдалu po razdelitvi pokazala iztrošenost javnih objektov v naših krajih ter odsotnost konkretnih

vlaganj v komunalno infrastrukturo v prejšnjem obdobju, ki pa jo je na 120 kilometrov velikem območju občine zahtevno zgraditi v kratkem obdobju. To so dejstva, ki jih ni mogoče prezreti.

Po statističnih podatkih se je število registriranih vozil v občini v zadnjih desetih letih povečalo vsako leto za skoraj 100 vozil, kar pomeni višjo stopnjo obremenjenosti cestne infrastrukture v občini, kamor se ne vštevajo vozila iz drugih občin, ki dnevno prečkajo območje občine pretežno do glavnega mesta, Ljubljane. To verjetno tudi vpliva na stanje cest?

Ja, tudi to dejstvo vpliva na poslabšanje stanja cest, saj pred leti niso bile zgrajene za takšne obremenitve. Ravno zaradi tega smo z izvedenim snemanjem cest v lanskem letu vzpostavili digitalne osi cest, da imamo evidenco dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture oziroma da izboljšamo evidenco podatkov o parcelah pod cestami. S snemanjem je občina pridobila tudi zadnje podatke o stanju 249 kilometrov cestne infrastrukture v upravljanju občine in osvežila podatkovno bazo cest in prometne signalizacije. Sočasno ob izvajanju digitalizacije občina tako preverja ustreznost kategorizacije občinskih javnih cest in usklajuje mejne odseke, ki potekajo skozi dve občini ali več. Z oceno o poškodovanosti cest pa letno izdeluje in novelira prioritetni vrstni red izgradnje in vzdrževanja cestnega omrežja.

Po dolgih letih dogovarjanj med Občino Dobrova - Polhov Gradec in Direkcijo RS za infrastrukturo se že uspešno prenavlja glavna prometnica v občini, regionalna cesta do Polhovega Gradca. Gradnja se izvaja po normativih, ki se morajo uporabljati pri rekonstrukciji regionalnih cest. Poleg del, ki se izvajajo, je načrtovano nadaljevanje obnov v 3. fazi, ki zavzema območje od makadamskega parkirišča pri Andrejc do mosta na Belici, ter 4. faza, s potekom obnove od kamnoloma Hrastenice do odcepa za Katarino. Obnova se bo nadaljevala do Gabrja, kjer bosta v Žirovnikovem grabnu urejeni obe avtobusni postaji in bo zgrajen pločnik z javno razsvetljavo, da bo v

območju križišča zagotovljen varen dostop do avtobusne postaje. Skupna vrednost navedenih del je ocenjena na približno 5 milijonov evrov. V teku so tudi aktivnosti glede razpisa za izbiro izvajalca del za cesto v Mali vodi. Izvajalec gradbenih del bo predvidoma izbran do konca leta, dela pa se naj bi pričela takoj spomladi 2021. Tako bo tudi ta manjkajoči del ceste, ki je še v makadamu, dobil urejeno asfaltirano površino. Predvidena je tudi rušitev stare transformatorske postaje pri križišču na Dobrovi, ki bo izvedena v spomladanskih mesecih 2021. Direkcija RS za infrastrukturo namreč na podlagi projektne naloge z obvozno cesto zaokrožuje občinska zemljišča, kjer bo zgrajen Center Emila Adamiča, ter zemljišča s prostorskim aktom namenjena za gradnjo trgovine in spremljajoče dejavnosti. Ureditev pločnikov, avtobusnih postaj in kolesarskih poti pa se ureja s projektom kolesarske povezave, ki ga pelje občina v sodelovanju z Direkcijo. Kar se tiče avtobusnih postaj – letos bo urejena prva, naslednje leto pa se bo njihova prenova nadaljevala.

Vaše prvo obdobje županovanja je bilo usmerjeno predvsem v zagotovitev pogojev za predšolsko vzgojo in dobre pogoje za osnovnošolsko izobraževanje, kajne?

Prvo desetletno obdobje je Občina Dobrova - Polhov Gradec v pretežni meri posvetila našim otrokom, prihodnosti naše družbe. Poskrbela je za izgradnjo potrebnih prizidkov in rekonstrukcij ter obnovo vseh šol, podružnic in vrtcev, odprla nove jaslične oddelke ter zgradila športni dvorani v dveh največjih občinskih naseljih. Tudi v naslednjem desetletnem obdobju mojega županovanja, od 2010 do 2019, so se iz proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za področje varstva, vzgoje in izobraževanja namenila proračunska sredstva v znesku 24.602.270 eurov. V Razvojnem programu občine smo si kot eno izmed treh prioritete zastavili Razvoj človeških virov. Ta razvojna prioriteta vsebuje ukrepe za izboljšanje kvalitete življenja na območju občine.

Interventna oskrba občanov v času razglašene epidemije

Občina Dobrova - Polhov Gradec znova vzpostavlja interventno oskrbo starejših in rizičnih skupin prebivalcev. Na telefonski številki 051/340-146 ali 01/3601-800 lahko naročite dostavo nujnih življenjskih potrebščin. Telefonska številka bo odprta od ponedeljka do petka, med 8. in 14. uro.

Interventna pomoč je namenjena IZKLJUČNO starejšim (nad 65 let), gibalno oviranim in tistim, ki zaradi ukrepov zajezitve širjenja koronavirusa oz. okužbe, ne morejo ali ne smejo zapustiti stanovanja in se sami ali s pomočjo sorodnikov, sosedov ali prijateljev ne morejo oskrbovati z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, kot so živila, zdravila in higienski pripomočki.

S pomočjo prostovoljcev bomo poskrbeli za najnujnejšo oskrbo iz trgovine ali lekarne. Dostava bo zagotovljena na način, da bo čim manj stika med izvajalcem in prosilcem za pomoč pri oskrbi. Paket se plača po položnici, ki jo izda Občina Dobrova - Polhov Gradec. Zaradi preveritve identifikacije bodo sodelujoči opremljeni z rumenimi odsevnimi jopiči Občina Dobrova - Polhov Gradec, pri sebi pa bodo imeli priponko z označbo Civilne zaščite občine.

Ob tem pozivamo, da telefonske številke in storitve ne izkoriščate po nepotrebnem, in s tem ne obremenjujete prostovoljcev, ki so tu za tiste, ki resnično potrebujejo pomoč. Klicni center je vzpostavljen izključno za osebe z nujnimi potrebami, ki jim bližnji ne morejo pomagati ali se ne morejo drugače organizirati (npr. naročilo iz spletne trgovine, dostava tople hrane na dom). Zato pozivamo vse občane in občanke, da v tem času po svojih najboljših močeh tudi sami pomagajo svojim bližnjim, sosedom in prijateljem. Hvala.

Občina Dobrova - Polhov Gradec ima na razpolago še nekaj pralnih zaščitnih mask. V kolikor jo potrebujete, nam to sporočite in vam jo bomo poslali.

Ker mnogi starejši ne dostopajo do spleta, prosimo, da informacijo o telefonski številki posredujete tudi njim.

NA SPLETNI STRANI OBČINE DOBROVA - POLHOV GRADEC LAHKO SPREMLJATE DODATNE INFORMACIJE IN OBVESTILA POVEZANA Z EPIDEMIJO KORONAVIRUSA SPREJETA ZA OBMOČJE OBČINE.

Prijavite se na e-novice in bodite obveščeni o aktualnem dogajanju www.dobrova-polhovgradec.si/prijava.asp

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Nanaša se na izgradnjo manjkajočih oddelkov vrtcev in šol, na izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalcev ter krepitev in varovanje zdravja, razvoj in spodbujanje kulturnih in športnih programov in izgradnjo zunanje športne infrastrukture.

Da je občina sledila pravilnim prioritetam, priča podatek, da je letos 96 prvošolčkov prestopilo šolski prag; na Dobrovi 49 prvošolčkov, v Polhovem Gradcu 37, v podružničnih šolah Črni Vrh in Šentjošt pa se je učencem pridružilo po 5 prvošolcev. Na območju občine Dobrova - Polhov Gradec bo v šolskem letu 2020/21 skupaj obiskovalo šolo kar 836 učencev, 432 na OŠ Dobrova in 404 na OŠ Polhov Gradec s pripadajočimi podružnicami za primerjavo; lani je bilo skoraj 50 učencev manj. V programe predšolske vzgoje pa bo skupaj vključenih 375 otrok.

Verjetno pa v tem času niste pozabili tudi na druga področja?

V teh in nadaljnjih letih je občina zgradila in obnovila poleg obstoječega v Dvoru tudi poslovilne objekte v Polhovem Gradcu, Šentjoštu in Črnem Vrhu, v preteklem letu pa temeljito obnovila tudi mrliško vežico na Dobrovi; tako imajo sedaj vse štiri krajevne skupnosti v občini prostor, v katerih se dostojno in mirno poslavljamo od svojih najbližjih.

Kljub navedenim izboljšavam, katerim je bil namenjen večji del proračunskega denarja, je občina vsako leto izvajala obnove in ureditve pločnikov in cestišč. Rekonstruirala je 26 kilometrov

cest in zgradila dobrih 15 kilometrov pločnikov po naseljih. Uredila je dva mostova na sotočju Božne in uredila nov dostop do osnovne šole Dobrova. Povečala je obseg vzdrževanja lokalnih cest in javnih poti iz prvotnih 94 kilometrov iz leta 2002 na 249 kilometrov, kot jih glede na veljavno kategorizacijo vzdržuje sedaj. Občina je zgradila tudi 12 kilometrov javnega kanalizacijskega omrežja v vrednosti dobrih 8 milijonov eurov in 22 kilometrov plinovodnega omrežja. Občina zajema 33 naselij. Vem, da je potrebno poskrbeti za prebivalce čisto vseh in za to si prizadevam.

Kaj pa področje prostora?

Razvojno je občina kot prvo prioriteto izpostavila Infrastrukturo in prostor. Kot osrednji cilj si je zastavila izdelavo prostorske dokumentacije, ki bo omogočala racionalno rabo prostora in zadovoljevala potrebe razvoja občine. Prostorski načrt je občina uspela sprejeti dobro leto nazaj. Sprejem le-tega ter pozitivno rešene pobude, ki prispevajo k razvojnim širitvam stavbnih zemljišč, predstavljajo zaokrožitev obstoječih poselitvenih območij skladno s cilji prostorskega razvoja Občine in uskladitev z dejanskim stanjem v prostoru.

Z novim aktom je nekaterim podjetnikom, ki že več let čakajo, da svojo dejavnost razširijo, bila dana možnost širitve in razvoja podjetništva v domači občini, prav tako je več kot 250 lastnikom stavb bilo omogočeno, da bodo lahko pridobili gradbeno dovoljenje, bodisi za legali-

zacijo ali adaptacijo stavb. Nov akt na Dobrovi je ustrezno uredil namembnost za parkirišče ob Horjulski cesti in tako zagotavlja zaokrožitev jedra naselja in s tem možnost dopolnjevanja funkcij občinskega središča vzhodno od obstoječega jedra. Urbanistična zasnova Dobrove, ki postaja vse bolj pomembno središče občine, je kot prioriteta postavljena v sam vrh investicij v naslednjem letu.

Poleg tega pa dopolnjen prostorski načrt predvideva za razvoj trgovsko-storitvenih in obstoječih uspešnih poslovno-proizvodnih dejavnosti še manjše površine v naseljih Gabrje, Podsmreka, Šentjošt nad Horjulom, Šujica (dolgoročno) in drugod. Akt je uredil tudi prometno ureditev Polhovega Gradca, in to z obvozno cesto mimo Polhograjske graščine. V hribovitih predelih nad Osredkom pri Dobrovi proti Katarini in pri Butajnovi se v sklopu razvoja turizma in rekreacije v odprtem prostoru kvalitetne krajine Polhograjskega hribovja v OPN načrtuje ureditev adrenalinskih parkov in spremljajočih dejavnosti. Na območju »Zdešarjeve« grape na pol poti med Dobrovo in Brezjem pri Dobrovi pa se načrtuje ureditev športno-rekreacijskega in turističnega centra. Seveda pa se načrtuje tudi okoli 20 posegov za razvoj kmetijske dejavnosti, pa naj si bo za posodobitev oziroma gradnjo hleva, selitev kmetije, gradnjo stanovanjske hiše za naslednika oziroma naslednico, uvedbo dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali zgolj za prerazporeditev stavbnih zemljišč.

Za mnogo obstoječih stavb in skupin stavb – poseljenih površin, ki nimajo določenega stavbne-

ga zemljišča in se nahajajo zunaj poselitvenih območij, ter druge poseljene površine zunaj naselij, ki nimajo določenih stavbnih zemljišč, je občina uspela z nosilci urejanja prostora doseči uskladitev. Seveda ob upoštevanju, da je za območje občine značilen in avtohton razpršen vzorec razporeditve poseljenih površin zunaj poselitvenih območij. Občina si prizadeva za ohranjanje poselitve v odročnejših predelih, za razvoj novih delovnih mest v turizmu in dopolnilnih dejavnosti kmetij ter za ohranjanje kvalitetne krajinske podobe občine.

Ostale načrtovane ureditve obravnavajo predvsem manjše zaokrožitve bodisi za stanovanjsko rabo za lokalno prebivalstvo, bodisi druge poslovne, storitvene in turistične dejavnosti majhnega obsega ter evidentiranje obstoječih stavb.

Kakšen je strošek komunalnega prispevka v občini?

Vsak, ki gradi ali legalizira objekt, je zavezanec za plačilo komunalnega prispevka. Višina odmere komunalnega prispevka je odvisna od graditeljeve gradbene parcele, bruto etažne površine objekta in opremljenosti stavbnega zemljišča s posameznimi vrstami komunalne opreme. Na občini opazamo, da se lastniki objektov dostikrat ne odločajo za legalizacijo objekta zaradi plačila komunalnega prispevka. V preteklosti so krajanji sami vlagali v komunalno infrastrukturo, zato je občina pri sestavi Odloka bila pozorna tudi na to soudeležbo krajanov in jim je legalno omogočila uveljavljati ta vlaganja. Občani tako lahko, če so vlagali svoja sredstva v cesto, kanalizacijo in vodovod, to tudi uveljavljajo. Na ta način lahko znižajo komunalni prispevek za več kot 90 %. V tem obdobju imajo lastniki nelegalno zgrajenih objektov idealno možnost, da status svojih nepremičnin uredijo, saj so jim zadnje spremembe občinskega prostorskega načrta ter tudi gradbene zakonodaje le-to tudi omogočile. Nenazadnje, vsa ta zbrana sredstva bodo namenjena izključno za urejanje komunalne infrastrukture v občini.

Glede na velikost občine in ocenjeno število prebivalcev, kazalniki kažejo, da na kvadratnem kilometru površine v občini živi povprečno 65 prebivalcev, iz česar sledi, da je gostota naseljenosti manjša kot v povprečju v Republiki Sloveniji, kjer gostota naseljenosti znaša 102 prebivalca na km².

Res je, območje občine je še redko naseljeno, razlog pa se skriva v razgibanem reliefu, ki razen v naseljih Polhov Gradec in Dobrova z okolico, ne dopušča večje strjene poselitve. Na ostalih območjih prevladujejo samotne kmetije in manjši zaselki oziroma podeželske vasi.

Posledično pa območje občine izkazuje relativno visoko stopnjo naravne ohranjenosti, zaradi česar je naše okolje privlačno za izletnike in pohodnike. Takoj je jasno, da nam lega in naravne danosti občine narekujejo eno izmed glavnih razvojnih usmeritev občine, in sicer usmeritev v Razvoj podeželja.

Ta prioriteta temelji na programih, ki bodo zagotovili boljše življenjske pogoje za prebivalce občine, postavljeni pa so že kvalitetni temelji za razvoj turizma kot pomembne gospodarske panoge.

Občina opravi veliko dela, ki je »skrito očem«.

Delo, katerega rezultat občanom ni viden s črtno položenega asfalta ali belino fasade. Kakšen ustroj občinskih služb se skriva za vsemi ostalimi storitvami?

Dela na komunalnem področju, o katerih sva govorila, dopolnjuje izjemno delo izvajalcev na področju zdravstvene, zobozdravstvene in patronažne službe, fizioterapevtske in lekarniške dejavnosti, društev in zavodov na področju kulture, športa, turizma, sociale in mladih ter našega izjemnega gasilstva, Osnovne šole Dobrova ter Osnovne šole Polhov Gradec s svojimi podružnicami v Šentjoštu, Brezju in Črnem Vrhu. Vse to pomembno prispeva k dodani vrednosti bivanja v naši občini.

Hvala za vaš čas.

Lucija Rus

Javna predstavitev kolesarske povezave

Predstavitev
Barjanskega
kolesarskega omrežja
na območju naše
občine je potekala v
torek, 6. oktobra 2020, v
prostorih Osnovne šole
Dobrova.

Načrtovani sta bili dve javni predstavitvi projekta, a je bila zaradi nizkega števila prijavljenih izvedena le torkova. Dogodek, ki bi kolesarsko povezavo približal občanom, je bil sicer načrtovan že spomladi, a je bil prestavljen na kasnejši datum zaradi takratnih razmer ob razglasitvi epidemije koronavirusa.

Na predstavitvi so sodelovali župan Franc Setnikar in predstavnik občinske uprave Helena Čuk in Samo Zupančič. Za strokovno predstavitev kolesarske povezave in tehničnih rešitev je poskrbel Katja Bebar, univ. dipl. inž. grad., predstavnica podjetja Boson, d.o.o., za primerno komunikacijo pa je skrbela direktorica družbe Mediade, mag. Edita Krajnovič, ki je usmerjala pogovor. "Nihče od nas si ne želi, da bi poznal koga, ki bi na cesti izgubil – bodisi zdravje bodisi življenje," so bile besede, s katerimi je nagovorila prisotne in tako izpostavila, da je varnost občanov osnovno vodilo izgradnje kolesarske povezave.

Župan je nadaljeval, da kolesarska povezava hkrati igra tudi ključno vlogo pri občinski poti k trajnostni mobilnosti, ki bo poskrbel za najvarnejše udeležence v prometu, torej

kolesarje in pešce. Poudaril je tudi, da je strah občanov, ki imajo v lasti kmetijska zemljišča ob trasi, kjer bo zgrajena kolesarska povezava, odveč – projekt bo namreč poskrbel za ohranitev obstoječih dostopov do kmetijskih zemljišč. Ponovno pa je poudaril, da je potrebno sodelovanje, če želimo, da bo naša občina bogatejša za kolesarsko povezavo.

Predstavnica podjetja Boson, d.o.o., je na začetku predstavila izbrano projektno rešitev za kolesarsko povezavo od naselja Gabrje do Tržaške ceste. Obrazložila je, da je bila izbira narejena ob upoštevanju petih ključnih kriterijev, in sicer gradbeno-tehničnega, prometno-ekonomskega, prostorskega, okoljskega in prometno-varnostnega kriterija.

Natančneje je bila predstavljena tudi sama kolesarska steza, ki bo na nekaterih območjih združena s površino za pešce in bo tako kot pločnik višja od cestišča, drugje pa bo namenjena samo kolesarjem. Sočasno z urejanjem kolesarske povezave pa projekt načrtuje tudi ureditev pripadajočih avtobusnih postajališč, pločnikov, javne razsvetljave v naseljih, premostitvene objekte in rekonstrukcijo ceste in kanalizacije, kjer bo to potrebno. Po predstavitvi pa so bili vsi prisotni povabljeni k razpravi.

Postavljena vprašanja so pokazala zanimanje predvsem za trenutno stanje projekta, potek trase in pa rešitev posameznih težav v sodelovanju z lastniki zemljišč. Razprava pa je potekala tudi o tem, ali otroci smejo

Predvidena ureditev na Dobrovi

Predstavitev projekta, ki jo je vodila Katja Bebar, univ. dipl. inž. grad., predstavnica podjetja Boson, d.o.o.

priiti v Osnovno šolo Dobrova s kolesom. A to problematiko bo treba reševati v sodelovanju s šolo. V nadaljevanju predstavljam najpogostejše zastavljena vprašanja na javni predstavitvi v povezavi z Barjansko kolesar-

ske povezavo pri nas.

Kako se lahko občani seznanijo s potekom izgradnje kolesarske povezave? Kam lahko naslovijo svoja vprašanja in pomisleke?

Občina poskuša občane

čimbolj seznaniti s potekom projekta, zato skrbi za redno objavljanje novic na občinski spletni strani in v Našem časopisu. Ponovno pa obvešča lastnike zemljišč in vse ostale, ki jih zanima izgradnja kolesarske poti, da so vsi načrti za projekt Barjanska kolesarska povezava, na odseku od Tržaške ceste v Ljubljani do naselja Gabrje, dostopni na občinski spletni strani, pod zavahkom "Barjansko kolesarsko omrežje".

V primeru vprašanj ali kakršnihkoli nejasnosti v zvezi s projektom, velja, da se lahko obrnejo na Občino Dobrovo - Polhov Gradec, na odgovorni osebi za izvedbo projekta: Helena Čuk, telefon 01/3601-810, e-mail helena.cuk@dobrova-polhovgradec.si, in Samo Zupančič, telefon 01/3601-820, e-mail samo.zupancic@dobrova-polhovgradec.si.

Pogodbni partner **GOB, d.o.o., je lastnikom zemljišč v podpis predložil pogodbo za sklenitev brezplačne služnosti za poseg na njihovem zemljišču. Kaj to pomeni in kdaj bo izplačana odškodnina?**

Podpis brezplačne služnosti pomeni, da se lastnik zemljišča strinja s tem, da se za potrebe izgradnje kolesarske povezave posega na njegovo zemljišče. Projektno dokumentacijo v imenu Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI) res pripravlja Občina, a DRSI je še vedno pristojna za izpeljavo vseh ostalih postopkov ter tudi izplačilo sa-

mih odškodnin. Ustrezna odškodnina bo izplačana s strani DRSI do zaključka projekta na podlagi prehodne izmere, parcelacije in cenitve zemljišč.

Kako bo izgradnja kolesarske povezave vplivala na lokacijo avtobusne postaje Razori?

Za umestitev avtobusnih postaj se pripravlja samostojna dokumentacija, ki bo vključena v dokumentacijo kolesarske povezave. Avtobusna postaja Razori v smeri proti Dobrovi ostaja na istem mestu kot sedaj, v smeri Ljubljane pa bo zamaknjena, saj je razdalja med avtobusnimi postajami predpisana z določili, ki skrbijo za preglednost na cestišču.

Ali bo izgradnja kolesarske povezave vplivala na omejitve hitrosti na odseku od Tržaške ceste do Gabrja?

Omejitve hitrosti se ne bodo spreminjale, predvideni pa so ukrepi za umirjanje prometa na kritičnih točkah.

Ali je kolesarnica pri OŠ Dobrova vključena v projekt?

Lokacija kolesarnice je v projektu označena. Vzoredno z izdelavo dokumentacije za kolesarsko povezavo bo Občina naročila tudi dokumentacijo za kolesarnico, tako da načrtuje sočasno gradnjo. Postavitve kolesarnice mora preveriti tudi presojevalec varnosti cest, končni dogovor pa mora biti dosežen še z OŠ Dobrova.

Kakšen je rok za prijavo projekta na razpis za sofinanciranje iz evropskih sredstev?

Prvotni rok je bil konec septembra. Ministrstvo za infrastrukturo pa je na podlagi pobud občin podaljšalo rok za oddajo dokumentacije za prijavo na razpis za sofinanciranje iz evropskih sredstev. Nov rok je 31. 1. 2021.

Kakšen je rok za izgradnjo odseka kolesarske povezave od Gabrja do Tržaške ceste?

Če bo do 31. 1. 2021 prijavljena oz. oddana vsa zgoraj omenjena dokumentacija, je skrajni rok za izgradnjo kolesarske povezave na tem odseku 30. 6. 2023.

Lucija Rus

Izgradnja kanalizacije v delu Podrebra in Pristave pri Polhovem Gradcu

Obveščamo vas, da se bodo v kratkem pričela dela za izgradnjo kanalizacije v naseljih Podreber in Pristava pri Polhovem Gradcu.

V Podrebru je predvidena izgradnja kanalizacijskega kraka v dolžini 171 m, od hišne številke Podreber 14 do Podreber 14d. Krak na Pristavi pa je predviden v dolžini 324 m, od hišne številke Pristava pri Polhovem Gradcu 20 do Pristava pri Polhovem Gradcu 24a. Izvajalec bo pričel z deli 19. 10. 2020, in sicer na kraku Podreber. Dela pa bodo zaključena v pričetku leta 2021.

Izvajalec za kanalizacijsko omrežje, ki je bil izbran na javnem razpisu, je podjetje Prenova - Gradbenik d.o.o., izvedba kanalizacije pa bo financirana s strani Javnega holdinga Ljubljana. Sočasno z gradnjo kanalizacije se bo na Pristavi gradila tudi instalacija

za javno razsvetljavo in telekomunikacijsko omrežje. Občina bo pokrila stroške izvedbe javne razsvetljave, medtem

ko bo v telekomunikacijsko omrežje vložil izvajalec Telekom Slovenije d.d.

Kanalizacija bo izvedena s

cevmi iz poliestra ojačenega s steklenimi vlakni oziroma iz armiranega poliestra (GRP) premera 250 mm. Revizijski jaški s premerom 1000 mm in jaški za hišne priključke s premerom 800 mm, bodo prav tako izvedeni iz armiranega poliestra. Po izgradnji kanalizacije bodo odpadne vode speljane preko javnega kanala na čistilno napravo Polhov Gradec.

Gradnja v naselju Podreber bo potekala po plazovitem, geološko zahtevnem terenu, zato bo mestoma potrebno izvajati podporne zidove. Gradnja pa bo zaradi skalnatega terena zahtevna tudi na območju Pristave. Zaradi ozke ceste, po kateri bo potekalo novo infrastrukturno omrežje, bo potrebna občasna popolna zapora, o čemer bodo prebivalci in uporabniki ceste pravočasno obveščeni.

Samo Zupančič, Občina Dobrova - Polhov Gradec

Drsališča v Gabrju letos ne bo

Namesto napovedi nove drsalne sezone vse ljubitelje drsanja obveščamo, da bo letošnja zimo drsališče v Gabrju ostalo zaprto.

Gre za odgovorno dejanje, ki ga je zahtevala trenutna epidemiološka

slika, saj je varnost občanov vedno na prvem mestu. Le previdnost in premišljenost bosta pomagali zajezi naraščajoče število okužb s koronavirusom.

Kljub temu naj bodo letošnji hladni meseci namenjeni športu. Izkoristite jih za aktivno preživljanje prostega časa. Izkoristite jih za spoznavanje

domačega okolja, za sprehode v naravo in za iskanje bližnjih koticov za rekreacijo. Izkoristite jih za gibanje.

Drugo leto pa se bomo s še večjim veseljem odpravili na ledeno ploskev v Gabrju in si nadeli drsalke. Se vidimo!

Lucija Rus

Veste, kako hitro vozite?

V občini Dobrova - Polhov Gradec je postavljenih pet prikazovalnikov hitrosti MHP50, ki so namenjeni umirjanju motornega prometa – dva se nahajata v Polhovem Gradcu, po eden v Gabrju, na Dobrovi in v Šentjoštu.

V Brezju pa se nahajata še dva prikazovalnika hitrosti drugega tipa. Namestitev skupno sedmih prika-

zovalnikov hitrosti je le eden izmed ukrepov, ki bodo pripomogli k večji prometni varnosti v naši občini. Občina v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu namreč načrtuje umirjanje prometa na območju celotne občine ter tako želi poskrbeti za izboljšanje prometne varnosti in kakovosti življenja v naših krajih. To bo dosegala postopoma z različnimi ukrepi: nižala bo omejitev hitrosti, kjer je to potrebno, preurejala bo elemente na cestah in v križiščih, v načrtu pa je tudi rekonstrukcija cest in izgradnja pločnikov v prometno obremenjenih predelih.

Prikaz podatkov iz omenjenih prikazovalnikov hitrosti MHP50 iz Polhovega Gradca, Dobrove in Šentjošta lahko spremljate na spletni strani občine, in sicer na povezavi: <http://www.dobrova-polhovgradec.si/vsebina.asp?id=769>, oziroma pod zavihkom Občina/Občinski svet/Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Podatki se na tem spletnem mestu osvežijo kar vsakih 15 sekund, grafični prikazi pa ponazarjajo obdobje

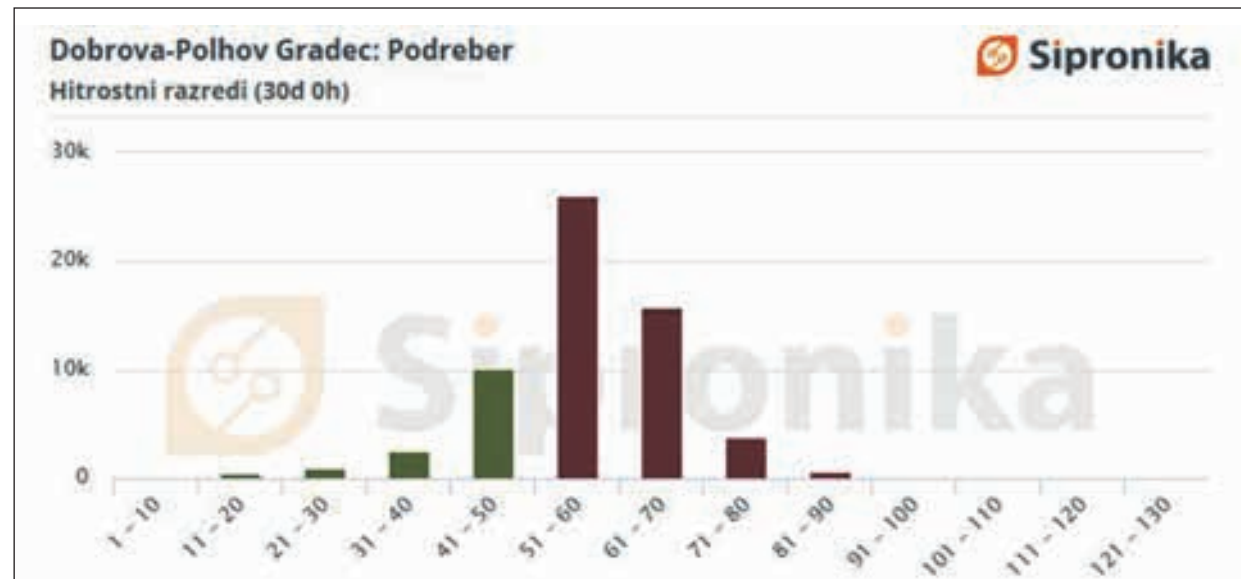
zadnjih 30 dni. Statistiko prikazovalnikov hitrosti pa vam bo približal še ta članek. Ta mesec se bo osredotočil na hitrost vožnje na območju Polhovega Gradca, naslednji na območju Dobrove in Brezja nato pa še Šentjošta.

Kakšni vozniki smo glede na statistične podatke, ki so jih zbrali prikazovalniki hitrosti v Polhovem Gradcu? Tam se nahajata dva. Prikazovalnik hitrosti v Podrebru je postavljen ob začetku naselja iz smeri Srednja vas. Tam je omejitev hitrosti 50 km/h.

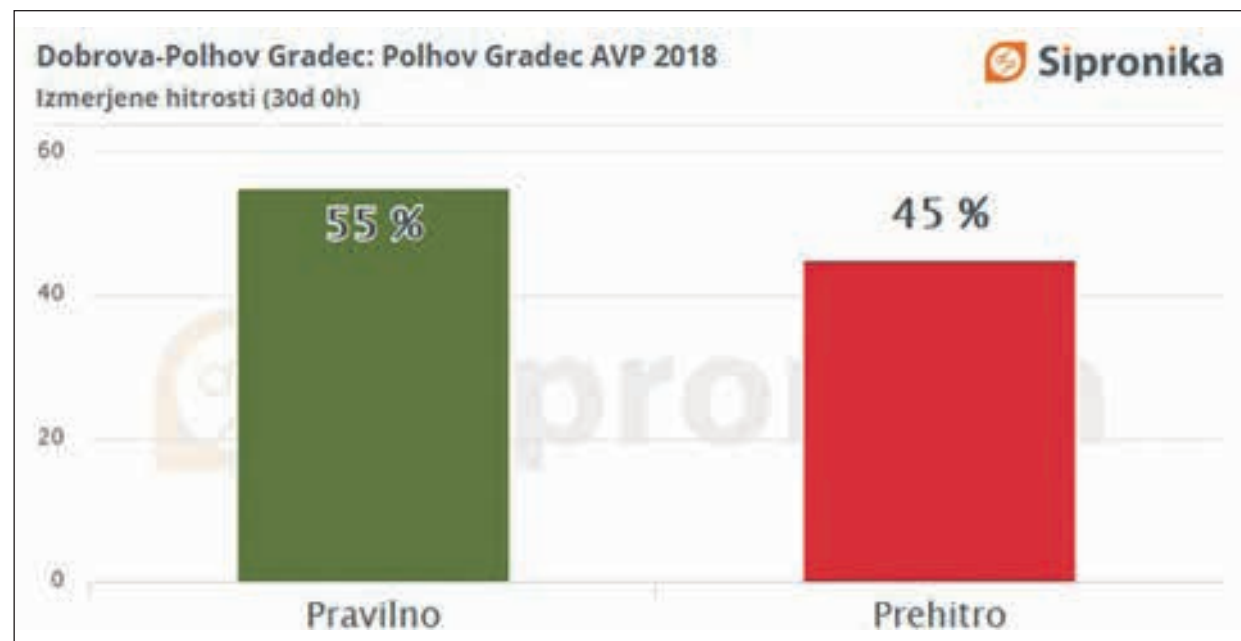
Pogled v preteklost razkrije, da je bila povprečna izmerjena hitrost v preteklem šolskem letu (torej v obdobju od 2. 9. 2019 do 24. 6. 2020) kar 56,2 km/h, najvišja izmerjena pa celo 135 km/h. Dejstvo, ki ga potrjuje tudi spodnji graf, pa je, da premalo ljudi upošteva omejitev hitrosti.

Grafični prikaz spodaj, na katerem je vidno, koliko voznikov spada v posamezni hitrostni razred, prikazuje stanje na dan 9. 10. 2020 za preteklih 30 dni.

Lucija Rus

Pa prikazovalnik pri gasilnem domu v Polhovem Gradcu iz smeri Briš, kjer je omejitev hitrosti prav tako 50 km/h? Grafični izpis na dan 9. 10. 2020 kaže, da 55 % voznikov upošteva omejitev hitrosti, 45 % voznikov pa ima pretežno nogo. Za primerjavo s stanjem v Podrebru; v preteklem šolskem letu je bila tu povprečna izmerjena hitrost 49,75 km/h.

Kako pa na voznika vpliva izpisana hitrost na prikazovalniku? Kot ste lahko opazili, prikazovalniki te dni niso prikazovali hitrosti vožnje ali drugega grafičnega znaka, kljub temu pa so vašo hitrost merili. Lani je analiza podatkov pokazala, da se je povprečna hitrost vozil ob izklopu prikazovalnikov povišala. Letos pa so podatki zaenkrat bolj obetajoči. Smo vendarle ponotranjili dejstvo, da vozniki sami soustvarjamo prometno varnost v svojem domačem okolju?

Dogodki in novosti v novembru

Mesec november je tu. Naj nas morda vremensko pusti dnevi in novembrska megla ne prevzamejo preveč, saj je tudi to je del narave. Da bomo prepodili meglo in sivino, vas tokrat vabimo v knjižnico in muzej v graščini. Dobra knjiga, lepa beseda, pravljica za lahko noč, vse to je na voljo na dosegu roke. Bliža pa se tudi že čarobni december, z njim pa tradicionalni prižig prazničnih luči. Še vedno se moramo držati ukrepov in priporočil, zato določene dogodke izvajamo v prilagojeni varianti.

Vsi ste vljudno vabljeni, da nas spremljate tudi preko naših družbenih omrežij, zato da boste vedeli, kdaj bo kakšen dogodek. Obiščite turistično spletno stran www.visitpolhovgradec.si, FB stran Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane, FB stran Polhov doživljajski park, FB stran Grajske poroke ali Instagram profil Polhograjska graščina.

Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park je zasnovan tako, da skozi preplet pravljničnega in resničnega sveta ustvarja doživetja, ki otroke spodbujajo h gibanju v naravi in jih na nevsihljiv način učijo o naravi in kulturi Polhovega Gradca. Spodbujajo jih k lastnemu razmišljanju in razvijanju odnosa do narave ter budijo njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Vrhunsko doživetje za družine z otroki! **Polhov doživljajski park je odprt vse dni v tednu, 10:00-16:00, vstopnice lahko kupite v graščini. V primeru slabega vremena imamo zaprto (preverite na Facebook strani Polhov doživljajski park). Obiskovalce prosimo, da upoštevajo navodila in ukrepe.**

Ogled Polhovega doživljajškega parka z vodenjem

V **nedeljo, 15. novembra, ob 10. uri** vljudno vabljeni v Polhov doživljajski park z interpretativnim vodnikom, s katerim boste polhu Rogoviležu poiskali dom. Programu se pridružite z nakupom vstopnice za Polhov doživljajski park.

Nočna dogodivščina z interpretativnim vodnikom

V **soboto, 21. novembra, ob 17. uri** vljudno vabljeni v Polhov doživljajski park z interpretativnim vodnikom, s katerim boste polhu Rogoviležu poiskali dom, ko se že stemni. S seboj morate obvezno imeti lučko za na glavo. Programu se pridružite z nakupom vstopnice za Polhov doživljajski park.

Dvorska cerkev

Pridružite se nam na **ogledu najlepšega primera pozne gotike pri nas – dvorske cerkve sv. Petra v Dvoru pri Polhovem Gradcu**. V **nedeljo, 7. novembra, od 14. do 16. ure**. Vodenje je brezplačno. Vljudno vabljeni! Z vami bo Marjan Malovrh.

Poroka v romantični Polhograjski graščini, le korak iz Ljubljane

V romantični Polhograjski graščini lahko sklenete poročno zaobljubo v poročni dvorani ali v paviljonu v grajskem parku, poročno slavje pa nadaljujete v parku, največkrat kar pod stoletno grajsko lipo. **Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. In 18. uro, vendar le ob predhodni najavi in upoštevanju ukrepov.**

Čaj z grofom Blagajem

Kako lepo se je vrniti v preteklost, kadar to upodabljata tako uglajen in imeniten mož, kot je grof Rihard Ursini Blagaj, in njegova soproga, elegantna Antonija! Res sta minili dve stoletji, odkar sta živela v graščini v osrčju Polhograjskega hribovja, a odtlej se nista postarala niti za leto. 19. stoletje – čas, ko je tu vrvelo od vznemirjenja zaradi odmevnega botaničnega odkritja, ki je v te kraje pripeljalo celo saškega kralja, in čas, ko je bila graščina središče naprednih razsvetljenskih idej. Zato se to območje tudi imenuje »Blagajeva dežela«.

GRAJSKA knjižnica Polhov Gradec

Knjižnica je odprta po ustaljenem delovnem času, ob **četrtkih 17:00–19:00** in ob **sobotah 10:00–12:00**. Ob začetku šole vabljeni po knjige za domača branja, bralne značke, Cankarjevo tekmovanje in po maturitetno branje: FIGA Gorana Vojnoviča in KONJE KRAST norveškega pisatelja Pera Pettersona.

Pišite, pokličite, spremljajte, za vas smo na voljo:
T: 031 776 259 E: info@grad-polhovgradec.si www.grad-polhovgradec.si www.visitpolhovgradec.si Spremljajte nas tudi na FB strani Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane in na Instagram profilu Polhograjska graščina

Pripravili: Julija Buh in Nina Slana

V Šentjoštu obnovili del župnišča

V Šentjoštu je že pred leti potekala živahna debata o tem, ali se lotiti obnove župnišča ali ga podreti in zgraditi novega.

Na koncu je prevladalo mnenje, da se gre v obnovo samo dela župnišča, tistega, ki je včasih služil kot hlev. Na tak način je bil obnovitveni zalogaj manjši, še vedno pa bi se lahko izdelali prijetni prostori za bivanje župnika, ki ga je Šentjošt po smrti Andreja Severja izgubil. Spomlad, 13. aprila 2018, so se tako pri župnišču v Šentjoštu prvič zbrali fantje in moške, pljunili v roke in se lotili podiranja dela župnišča. Pogovarjali smo z Vidom Klančarjem, ki je bil v času obnove koordinator del.

Vse skupaj se je začelo pred dvema letoma in pol, 2018?

Tako je, 13. aprila 2018. Pred farovžem so se zbrali možakarji in fantje. Da ne gre za naključno druženje se je videlo že na daleč, saj so jim iz rok bingljali krampi, pajsarji, težke

macole, štemarce, fleksarce ipd. Čez kakšno uro so že padla garažna vrata, odvažati se je začelo šaro in luščiti pločevinasto streho prizidka. Ko je naslednji dan prizidek padel pod roko bagra nam je bilo jasno: »Začeli smo prenavljati farovž«. Podrti prizidek nam je odprl pogled na atrij med štalami in župnijsko stavbo in čeprav je bilo vse še zanemarjeno, nam je dalo slutiti, da gre za lep prostor. Konec julija istega leta je bila na novo prekrita streha, do zime pa so bila montirana okna. V letu 2019 so bila izvedena groba inštalaterska in zidarska dela v notranjosti, ter narejen ojačitveni venec okoli temelja.

Bivanjske razmere v župnišču so bile slabe. Govorilo se je, da bo škofija poslala novega župnika šele tedaj, ko bo obnovljeno župnišče.

Po zimskem počitku je marca letos dokaj miren tok obnovitvenih del 'zmotil' klic iz Ljubljane. Ključarja Petra Kavčiča je poklical g. Franci Petrič iz škofije in rekel: »Letos dobite župnika«. Seveda je bila to zelo vesela novica, sledilo pa

je še vprašanje: »Kako gre kaj z župniščem?«. V parih dneh je sledil sestanek gradbenega odbora, na katerem smo se zavedli, da bo treba zavihati rokave. Pripravljen je bil terminski plan in od takrat skoraj ni minil dan, ko se v farovžu ne bi delalo. Ž

Na kratko bi lahko povzeli - bolj ko se je bližal 1. avgust, bolj smo delali. Enkrat v začetku julija je prišel situacijo na teren preveriti takrat še naš bodoči župnik Franci Kadunc.

Ob videnem je bilo opaziti skrb na njegovem obrazu in verjetno je pomislil, da bo ob prihodu v Šentjošt še nekaj časa povedril v starem župnišču.

Napeli smo vse sile in do prvega avgusta je bila, razen nekaj malenkosti, zagotovljena (mislim sem zgotovljena - zaključena) mansarda, kjer se je uredilo stanovanje za župnika.

Blagoslov obnovljenega dela župnišča je potekal 26. septembra po rokah pomožnega škofa msgr. dr. Franca Šuštarja.

Po obnovi

Pred obnovo

Nastal je lep prizidek, pravzaprav dokaz, kako lahko iz odsluženega dela objekta, ki je bil za povrh še hlev in njegovo podstrešje, nastane lepo stanovanje.

»Štala bo zmerom štala« je na vasi že legendarna izjava tistih, ki niso bili prepričani o smiselnosti obnove župnišča. Ljudje pogosto ne znamo ceniti stvari, ki jih imamo ves čas okoli sebe, kar je na nek način razumljivo, saj nekaj gledaš celo življenje in s tem izgubi pomen, vrednost. Podobno kot doma:) V šali, v kateri je veliko resnice, pogosto rečemo: »Ta domač je ta najmanj vreden«. Na področju obnove lokalne dediščine veliko škode naredijo predsodki, zaradi katerih ljudje mislijo da je obnova predraga, da obnovljeni objekti niso primerni za bivanje, da so nefunkcionalni... kar vedno ne drži. Farovž smo po zaključku obnove večkrat odprli za ogled domačinov. S številnimi sem govoril in veliki večini so jim obnovljeni prostori všeč. Največ štejejo pohvale tistih, ki prvotno niso bili naklonjeni prenovi.

Zanimivo bo, kakšno ime se bo prijelo obnovljenega dela župnišča. Pod farovž oz. župnišče namreč vsi pojmujejo še neobnovljeni del, kjer je bil

včasih nastanjen župnik, obnovili pa smo gospodarska poslopja - hlev in svinjake.

Projekt obnove župnišča ni bil samo gradbeni projekt. Gre za velik udarniški projekt na vasi, ki je zahteval prizadevnost mnogih faranov.

V današnjih časih, ko individualizem bije boj z delom za skupno dobro, smo na to lahko ponosni. Gre za enega večjih udarniških projektov na vasi v zadnjih desetletjih. Delo na župnišču je bilo pestro. Mislim predvsem na socialni vidik. Ni šlo samo za fizično in strojno delo. Veliko stvari se je bilo potrebno dogovoriti, uskladiti različne poglede, navaditi na različne karakterje udeležencev, kdaj popustiti, kdaj vztrajati. Med pavzami so tekale močne debate: politika, šport, vaške zadeve, ženske... nič nismo izpustili. Na isto klop so sedli farani, ki se sicer ne srečujejo. V šali, ki pa ni daleč od resnice, smo večkrat rekli, da je delo pri župnišču kot duhovne vaje za moške. Usklajevanje argumentov je bilo pogosto glasno, včasih že na meji spodobnega. A na koncu dneva, ali pa ko so se stvari umirile, smo vsi ve-

deli, da delamo za isto stvar - vzpostavitev bivalnih pogojev za našega župnika, in ureditev prostorov za župnijske potrebe. Zaradi tega smo bili veseli vsakega, ki je prišel mimo in pohvalil naše delo ali povedal, da se mu zdi kaj od narejenega lepo.

Kolikor mi je znano, se na objektu niso mudili samo tisti, ki zahajajo vsako nedeljo v cerkev, ampak tudi ostali?

Obnovljenega župnišča ne bi bilo brez faranov. Na župnišču je tekom prenove delalo okoli 50 prostovoljcev, ki so bili na listi vabljenih. Preko SMS-ov so prejeli povabila na delovne akcije. Nikoli nismo nikogar silili. Kdor je prišel, je prišel. In samo nekajkrat se je zgodilo, da je bilo delavcev premalo. Nekateri so bili pri župnišču skoraj dnevno in žrtvovali ogromno svojega časa. Drugi so prišli nekajkrat.

Vsak po svojih zmognostih in vseh smo bili veseli. Sam sem bil posebej vesel tistih, ki sicer niso prisotni pri mašah in v župnijskem življenju, pa so se vseeno priključili. Posebej vesel sem bil tudi tistih, ki prvotno niso bili naklonjeni ideji za obnovo župnišča, pa so vseeno pomagali - z delom, orodji, materialom ali finančno.

Ne smemo se slepiti, da začetki razmišljanj o urejanju bivanjskih razmer za župnika niso bili zaznamovani s spori glede izbire med novogradnjo ali obnovo župnišča. Vsi smo imeli skupen cilj, da se zagotovi primerne prostore za bivanje župnika, različni pa so bili pogledi, kako do tega priti. Upamo, da je naš skupen cilj dosežen in da je župnik zadovoljen s svojim stanovanjem

Le kdo bi si mislil, da je tu nekoč bilo podstrešje hleva?

Lahko poveste kaj o statistiki opravljenih del?

Od začetka obnovitvenih del do 1. avgusta, ko je prišel naš novi župnik, je bilo na župnišču opravljenih skoraj 6.000 delovnih ur. V to ni všteto delo obrtnikov, ki so ga brezplačno opravili doma in čas, porabljen za organizacijo dela, prehrano, sestankovanja, pripravo projektov itn. Vseh prostovoljcev smo našli malo manj kot 100,

tistih, ki so proti koncu del večkrat generalno počistili celotno župnišče pa še 30. Za prehrano na večjih delovnih akcijah je skrbelo 23 gospodinj, ki so nas pogostile doma ali v župnišču. Kosila in malice so bili vedno prijetno doživetje, zaznamovano z dobro hrano in prijetno družbo gospodinj in ostalih domačih.

Bogu smo lahko hvaležni, da se v vsem času obnove ni

zgodila niti ena večja delovna nesreča. Nekajkrat je bilo zelo blizu. Tadej pa je preizkusil, kakšen je občutek, ko ti čez stopalo zapelje gosonica bagra. A se je to k sreči končalo brez hujših posledic.

Verjetno je težko oceniti, koliko sredstev je bilo prihranjenih s takim načinom dela?

Ko smo ob zaključku del potegnili črto, smo bili tudi sami presenečeni, kako nam je to uspelo. Do prvega avgusta je bilo porabljenih približno 70 tisoč €. Delno so bili stroški kriti iz župniške blagajne, slabo polovico pa so zbrali farani s svojimi prispevki. Trudili smo se, da smo z zbranimi sredstvi ravnali odgovorno.

Dobrih 5 tisoč € smo uspeli na dveh razpisih pridobiti tudi od občine, ki se ji za to zahvaljujemo.

Obnova dela župnišča je končana, zunanja ureditev pa še ne?

Res je. Zunanja ureditev trenutno ni prioriteta. Lotili smo se samo stvari v okolici, ki jih je bilo zaradi same obnove župnišča nujno potrebno storiti. Predvsem gre za niveliranje terena okoli župnišča, s katerim smo rešili problem odvajanja meteornih vod, na severni in vzhodni strani pa z nekoliko večjim posegom pridobili parkirna mesta. Na jugovzhodni strani smo naredili tudi manjšo zatravitev, saj imamo okoli župnišča in tudi nasploh v Šentjoštu že preveč zabetoniranih in asfaltiranih površin. Na mestu zatratitve bo verjetno zasajeno še kakšno drevo. Za ostalo okolico, predvsem zelo velik farovski vrt, smo si pustili še nekaj časa za premislek, saj bo treba na stvari gledati celovito, predvsem v navezavi na reševanje dokaj neurejenega vaškega jedra. Kratkoročno zaenkrat načrtujemo urediti del južne

strani, kjer se bo prostor atrija s tlakovanjem podaljšal proti cesti. Tako bo na travniku med spodnjo in gornjo cesto kot podaljšek atrija nastal pomol, na njem pa se bo verjetno zasadilo lipo. Vse skupaj bo delovalo kot manjši trg.

Z urejanjem okolice župnišča moramo biti previdni, saj bomo s tem posegli v urbanizem vaškega jedra, ki ga je treba reševati celovito. Župnišče namreč ni običajna hiša na gradbeni parceli, okoli katere postaviš ograjo. Postavljen je na zelo izpostavljeno lego v vasi.

Pod črto: opravljeno je bilo veliko delo, fara je za nagrado dobila novega župnika. Marljivost faranov je pokazala, da so si ga zaslužili.

Na tem mestu bi morala slediti zelo obsežna rubrika pomenkih zahval, ki jo zaradi dolžine in strahu pred nepopolnim seznamom raje izpuštim. Izrekamo samo res velik

Bog lonaj vsem, ki so se trudili s pripravo projektov, organizacijo dela, delom na župnišču, delom doma in delavnicah, kuhanju kosil, pospravljanju starega župnišča in na koncu tudi obnovljenega župnišča. Bog lonaj tistim domačinom, ki so samoiniciativno prevzeli celotne sklope del, jih sami organizirali in za to porabili ogromno časa. Bog lonaj tudi obrtnikom. Domači obrtniki so v veliki večini vsa dela opravili brezplačno, obrtniki od drugod, pa so se v večini odpovedali delu plačila, ko so videli prizadevnost domačinov pri obnovi. Bog povrni tudi vsem, ki so po svojih močeh finančno podprli projekt obnove, ali pa so nas podpirali samo moralno ali s skritimi molitvami. Hvala za potrpežljivost pa je treba reči tudi vsem ženam, katerih možje bi imeli tudi doma dosti dela oz. bi čas porabljen pri župnišču lahko namenili domačim.

Gasper Tominc, foto GT in arhiv organizatorja

Odlično, hodi 5 - dogodivščina se začne na Vrhniku!

Zavod Škrateljč ustvarja res nepričakovano izvirne doživljajske namenjene interaktivnemu družinskemu turizmu.

In verjemite, da, ko vidiš otroka, ki navdušeno teče do naslednje interaktivne točke na poti, ko ga raziskovanje zgodovine in narave potegne v igrivo ustvarjanje, takrat rečeš, to je to! Odlično, hodi 5-ic! Smaragdna dogodivščina ob Ajdovskem zidu je najnovejša, že peta družinska dogodivščina zavoda Škrateljč; po gorsko-pastirskih prigradah na Poti pastirskih škrtatov na Krvavcu, najbolj zamočvirjeni družinski dogodivščini na Pot močvirskih škrtatov na Mali plac Bevkah, popotovanju s polhom rogoviležem v Polhovem doživljajskem parku v Polhovem Gradcu in pravljicni Šumberk v Domžalskem gozdu je peta avantura, aktivna v Vrhniški občini in najbolj promovirana,

saj lahko knjižico za zbiranje žigov in risanje za simbolnih 5 EUR kupimo na kar štirih mestih, in sicer na Vrhniku v TIC Vrhniku in v Razstavišču Moja Ljubljana, v Logatcu v kavarni in slaščičarni Kljukec, na Zaplani pa v gostišču Mesec.

Ajdovski zid je najdaljši odsek rimskega zapornega sistema »claustra Alpium Iuliarum«. Ob 7 km dolgem kamnitem zidu je nekoč stalo kar 35 obrambnih stolpov – dva so v sklopu projekta Claustra+ tudi delno rekonstruirali.

Po doživljajski poti za vso družino »Smaragdna dogodivščina« te bosta vodila mali Rimljan Julijan in pa zelo zanimiv prebivalec teh gozdov, smaragdni deževnik. Seveda te čaka pomembna naloga: poiskati moraš latinske pregovore in zbrati žige za nagrado, ki jo po zapisanem geslu prejmeš v eni od štirih postojank s knjižicami!

Prične se ob stari cesti med Vrhniko in Logatcem pri odcepu za Zaplano, kjer je parkiri-

šče in informativna tabla. Pot meri 4 km, saj se dogodivščina nadaljuje po isti poti nazaj, skupaj pa boš premagal 266 višinskih metrov.

Utrinki s poti v Bevkah, ki se začne v športnem parku v lokalni ob igriščih Doživljajska Pot močvirskih škrtatov na Mali plac poteka po gozdu brez pretiranih vzponov v dolžini 3,2 km. Čas hoje je nekje 2 uri, vendar nam se je zgodilo, da smo premalo podrobno sledili navodilom v knjižici in preveč le navdušenemu otroku, tako da smo si pot podaljšali za dva kilometra, a koga briga, uživali smo, sam sem se zavzeto pasel s fotoaparatom po neokrnjeni naravi, mahovih, lesnih gobah, otrok še bolj, da o obeh psih ne govorim!

Začetek poti v vaškem lokalni je morda malo od rok, saj je treba potem nekaj pozornosti nad živalmi in otroci – pešačenje ob lokalni asfaltni cesti brez pločnika, dokler nad nami ne zaniha velik lesen parton, slavlolik z oznako močvirske poti.

Bevke, močvirski škrtat

Od tu dalje pa je res lepo in zanimivo raziskovati čudesa narave, otrok se odlično znajde v vlogi raziskovalca, iskalca v les vklesanih oznak, run, s katerimi si potem na koncu ustvari geslo in prisluži nagrado.

Rast obiskov v številkah Direktorica javnega zavoda Polhograjska graščina Nina Slana mi prijazno pojasni, da se vse-

je močno zmanjšalo ali kar prekinilo skupinsko obiskovanje parka (tudi obeh muzejev, krajevnega in muzeja pošte in telekomunikacij) s strani šol in zavodov, ki so bili prej tu večkrat tedensko, zdaj morda enkrat mesečno. Število prodanih individualnih vstopnic za ceno 5 EUR pa se je po epidemiji močno povečalo in v avgustu so prodali kar 641 kosov, v prvih dvajsetih dneh septembra

pa 419, torej trend obiskovanja ne pojenja kljub koncu šolskih počitnic!

Pot močvirskih škrtatov na Mali plac je konec poletja preselila številko 4000 škrtatolovcev v prej kot treh letih od otvoritve, Smaragdna dogodivščina, izvedena v projektu Claustra+, pa je obiskovalcem ponujala ravno po zaslugi evropskega financiranja brezplačne beležke, teh je bilo 3000, in te dni bodo pošle.

Seveda pa bo dogodivščina živela naprej, do konca leta prihaja nova slikanica, ki bo zgodbo rimskega zidu še dodatno začinila. Pot pastirskih škrtatov na Krvavcu vsako leto preseže 3000 prodanih beležk, pa čeprav obratuje le v brezsnježnem delu sezone. Polhov doživljajski park je tako najbolj obiskana dogodivščina!

Tudi zato, ker je namenjena tudi najmanjšim otrokom, pa tudi poteza s kombinirano vstopnico z Muzejem pošte in telekomunikacij in krajevnim muzejem za le euro dodatka se je izkazala za odlično potezo.

Še ena posebnost te pravljicno doživljajske transverzale: enkrat mesečno se lahko odpravite na voden pohod, na vsako od teh poti, to so čisto posebna doživetja, kjer interpretativni vodnik z zgodbo odkrije marsikaj, kar bi obiskovalcu sicer ostalo skrito. V Pravljicnem Šumberku se tako z jamarji spustiš v temaćno brezno, kjer domuje škrtat Domžalc ...

Za obisk poti z vodičem in za organizirane skupine se obrnite na Zavod Škrateljč, tel. 051 398 843 in e-mail: info@skrateljc.org ali spremljajte program na <https://www.facebook.com/skrateljč>.

Sebastjan Vehar

Polhov Gradec, išče se polhi!

Podali smo se na Lomek nad Topolščico

V lepem sončnem jutru 15. septembra se nas je 39 pohodnikov DU Dobrova odpeljalo na naš 262. pohod.

Pot nas je vodila preko Trojan, Letuša in Šoštanja, do Topolšice. Kljub obveznemu nošenju mask v avtobusu je vožnja minila v prijetnem vzdušju. Po dobri uri vožnje smo prispeli v Topolščico. Topolščica je znana po termah že iz 16. stoletja. Nad temi termami se je že navduševal ljubljanski škof Tomaž Hren. Prve kopalniške zgradbe teh naravnih term s termalno vodo 32 °C so bile postavljene že leta 1839. Topolščica je znana še po dogodku iz druge svetovne vojne, tu je namreč 9. maja 1945 nemški general Löhr podpisal delno kapitu-

lacijo Nemcev. Na parkirnem prostoru pred bolnišnico v Topolšici se je pričel naš pohod. Sprva je bila pot kar strma, a že po pol ure hoje smo prišli na lepo gozdno cesto, ki nas je vodila počasi navzgor proti našemu cilju. Pot nas je peljala mimo opuščene Draževnikove kmetije. Ostanke kmetije kažejo, da je v preteklosti bila to močna gorska kmetija, ki pa je žal propadla. Po nekaj minutah počitka smo pot nadaljevali rahlo navkreber do prvih vikendov, mimo kapelice, do kmetije Ravnikar. Že od daleč se vidi, da je to močna uspešna kmetija. Travniki so lepo pokošeni, kmetija ima veliko živine, pod nadstreškom pa je vsa sodobna mehanizacija, ki je potrebna za kmetovanje na nadmorski višini 800 m. Od Draževnikove

kmetije naprej nas je pot vodila zopet malo bolj navkreber, do naslednje kmetije Ravš. Od tu je bil lep razgled na Šaleško dolino, Velenjsko jezero, Velenje in Šoštanj z medijsko odmevno termoelektrarno T-6. V ozadju na vzhodu sta bila vidna Paški Kozjak in Pohorje, na severu pa Uršlja gora. Še nekaj korakov je bilo potrebnih in prišli smo na najvišji vrh Topolšice – Lomek, 884 m. V kar pretoplem vremenu za ta letni čas smo si na cilju našega pohoda privoščili počitek za malico iz nahrbtnika. Po uri počitka smo se vrnili do kmetije Ravš, potem pa levo po bregu navzdol zavili v grapo proti Žlebnikovi domačiji, kjer nas je že čakal avtobus. Na Žlebnikovi domačiji smo si ogledali spominsko obeležje Karla Destovnika Kajuha. Na

vratih Žlebnikove domačije je namreč pod streli orožnika Černeta 22. februarja 1944 padel 21-letni Karl Destovnik Kajuha, slovenski pesnik in narodni heroj.

Po kratkem počitku smo pot nadaljevali z avtobusom do gostišča »Pri Vidi« v Zavodnju. Tu so nas postregli s kosilom z upoštevanjem vseh navodil NIJZ. Zaključek pohoda je

tako minil v prijetnem vzdušju. Med drugim smo tudi nazdravili eni od pohodnic za njenih okrogli 70 let. Pohodnico Marjano Mlakar pa smo presenetili s podelitvijo priznanja za njen stoti pohod.

Na poti domov smo razmišljali, kam bi šli na naslednji pohod. Žal, nismo mogli doreči ničesar zaradi še vedno nevarnosti okužbe s COVID-19.

Dogovorili smo se, da se bomo pravočasno obvestili preko spletne strani »dobrovčan« društva upokojencev Dobrova. V kolikor ne bo drugih možnosti in ne bo nevarnosti okužbe s COVID, pa bomo izvedli pohod v okolici Dobrove, tako kot smo ga izvedli 16. junija, ko smo šli na Gradišče in Žabo.

Vodje pohodov

Naše lipe

V junijski številki Našega časopisa sem pozvala občane, da mi posredujejo fotografije lip, ki si po njihovem mnenju zaslužijo posebno pozornost.

Spomnimo, takrat smo si že ogledali fotografije treh lip; lipo v Stranski vasi, grajsko lipo v Polhovem Gradcu ter lipo v Srednjem Vrh. Bralci so nato posredovali kar nekaj slik naj-

lepših občinskih lip oziroma so me opozorili na to, kje se nahajajo. V nadaljevanju predstavljamo njihov izbor. Ena izmed mogočnih lip se nahaja pri Smuk v Stranski vasi na Utik. Ob-

seg te cvetoče lipe, katere starost je že presegla 200 let, naj bi po besedah bralke na višini 1 m znašal kar 360 cm. Mimogrede, najstarejša lipa v Sloveniji, ki se po domačiji, kjer je bila zasajena, imenuje Najevska lipa, naj bi štela več kot 700 let, nahaja pa se v bližini Črne na Koroškem.

Nedaleč stran v Stranski vasi, natančneje pri Jurjevc, se nahaja še ena lipa. Lastnik zanjo pravi, da šteje že 100 let.

Ko zapustimo Stransko vas ter se odpravimo proti Polhograjskim dolomitom, lahko obiščemo lipi, ki sta le redko osamljeni. Dve lipi se namreč nahajata pod vrhom Polhograjske gore, pri domačiji Logar. Kdaj ste ju nazadnje videli v živo?

Če pot nadaljujemo še naprej proti Črnemu Vrh, nas pelje do vasi Rovt. Na naslovu Rovt 11 je zrastle naslednja lipa. Zasajena je bila leta 1991 ob razglasitvi neodvisnosti Republike Slovenije. Poglejte si, kako po 29 letih izgleda na dvorišču družine Buh.

Lipa je v preteklosti označevala prostor, kjer so se vaščani srečali in družili, zato jih še danes najpogosteje najdemo ob cerkvah, gradovih in vaških središčih. Nič drugače ni v občini Dobrova - Polhov Gradec; lipa raste pri črnovrškem pokopališču in pa tudi pri cerkvi Sv. Andreja na Planini nad Horjulom. Lipa na Planini jih šteje slabih 210 let, kot je zapisano v delu *Zgodovina Planine do leta 1967*.

To nikakor ni izčrpen seznam, pa vendar služi svojemu namenu – opozarja na naravne danosti našega okolja in spodbuja, da se večkrat ozremo okoli sebe. Lipa očitno ni le simbol slovenstva, temveč tudi pomemben simbol naše občine, ki je hkrati tudi dragocena vez s preteklostjo.

Lucija Rus

Lipa ob cerkvi Sv. Andreja na Planini nad Horjulom

Lipa pri Smuk v Stranski vasi

Lipi na Lovrencu

Lipa pri družini Buh v Rovtu

Lipa pri Jurjevc v Stranski vasi

Lipi ob pokopališču Črni Vrh

Možinetova hiša simbol vztrajnosti, odnosa do kulturne dediščine in domačega znanja

Kjer se čas ustavi

Možinetova hiša leta 2003

Šentjošt, 25. september – V drugi polovici septembra je širom Slovenije potekal Festival odprtih hiš, kjer so si lahko posamezniki ob predhodni najavi ogledali zasebne hiše ali javne objekte, ki so simbol dobre arhitekture.

Svoja vrata je obiskovalcem odprla tudi Možinetova hiša sredi Šentjošta, katere lastnika Peter in Marta Keršič sta poskrbela, da se je ohranila v svoji nekdanji lepoti in jo s turističnimi apartmaji, ki se nahajajo v njej, postavila na slovenski turistični zemljevid. Možinetova hiša je lahko zgled obnove starega objekta, pri kateri so večinoma sodelovali le lokalni mojstri, kar kaže kakšno znanje premorejo ti konci.

Leta 2003 je razpadajoča Možinetova hiša iskala kupca. Gre za dobrih 18 m dolg in 10 m širok objekt, zgrajen v slogu večjih kmečkih hiš 19. stoletja, čeprav gotško okno na vzhodni fasadi in prva pisna omemba (1625) pričajo o še mnogo starejšem izvoru. Najbogatejša

kmetija na šentjoškem koncu je konec 19. stoletja ostala brez prvotnih lastnikov, nakar so si njeno kljuko začeli podajati različni lastniki, posest pa se je drobila na vedno manjše enote. V kmečki hiši je bila gostilna, šola, del njenega spremljajočega objekta je služil celo za občinsko pisarno. Med vojno je bil v njej znameniti miting, kjer je partizansko vodstvo zažugalo domačinom, naj se uklonijo revoluciji. Ko so kasneje partizani zažgali Šentjošt, so ogenj podtaknili tudi v Možinetovo hišo, a na srečo se ogenj ni prijel, še danes pa se vidijo sajaste sledi na stropu. Po vojni so se lastniki umaknili v Argentino, hiša je bila zaplenjena, kasneje pa vrnjena tašči lastnika, ki je imela pravico do preužitka. Lastnica je z oporoko hišo

prepisala na sestrično (znana kot Možinetova Mici), ki je ostala samska, hiša pa je temu primerno začela propadati. Ob prelomu tisočletja se je hiša, ki ji je grozilo podrtje, znašla na prodaj. Kupil jo je domačin Peter Keršič.

Šlo je za nostalgijo»Ne vem na kaj sem takrat mislil, ko sem kupil hišo. Imel sem nostalgijo po stari kmečki hiši, v kateri sem kot otrok prebil veliko časa na Gorenjskem. Razmeroma hipno, brez jasne vizije sem se odločil, kaj bom z njo,«pravi sedanji lastnik Peter. Objekt je bil v tako razpadajočem stanju, da je grozilo, da se bo podrl. Kako resno je stanje, se je pokazalo že takoj ob nakupu, ko se je na strehi zrušil dimnik in naredil luknjo v ostrešje. »Deležen sem bil tudi posmehov, češ kaj sem kupil to podrtijo, ampak nekako sem trmasto vztrajal, da jo obnovim. Saj mogoče so bili otroci zaradi tega prikrajšani za kakšen tečaj doma in v tujini, za kar se jim opravičujem, a mislim, da danes to razumejo.«

Celovita obnova z domačimi mojstri

Keršičevi so se morali lotiti celovite obnove: okrepiti so morali temelje, stene, prenoviti vse inštalacije in v celoti obnoviti ostrešje. »Hišo smo obnovili od tal do slemena, pri čemer

Možinetova hiša danes

smo upoštevali konservatorski načrt. S konservatorko Andrejo Bahar Muršič iz ZVKD Ljubljana smo ves čas zgledno sodelovali. Želeli smo ohraniti

čim več starih stavbnih elementov, kar daje današnji hiši poseben pečat,«pojasnjuje Peter. Pritličje hiše je ohranilo osrednji prostor, »hišo«, kuhinjo

ter spremljevalne prostore, zgornji nadstropji pa sta namenjeni štirim apartmajem s površino od 52 do 95 m². Za turiste sta verjetno najbolj zanimivi podstrešni stanovanji, ki z vidnimi strešnimi tramovi in strešnimi okni, ustvarjajta poseben občutek. Notranjost so opremili s stilnim pohištvom, deloma z novim, deloma s starim. »Ko sem prevzel objekt, v njem skoraj ni bilo ničesar več. Bil je popolnoma izropan, tako da smo morali poiskati novo pohištvo. Del so ga izdelali oziroma restavrirali domači mojstri, nekaj pa sem ga nakupil preko znancev.«Tudi sicer so za obnovo izkoristili znanje lokalnih mojstrov in strokovnjakov: arhitekti, restavradorji, zidarji-gradbeniki, mizarji, električarji, vodoinštalaterji, tesarji... »Nekaterim so naše zahteve delale nekaj

sivih las, a na koncu smo imeli vsi nekaj od tega. Skupaj smo se naučili novih veščin, ki jih lahko uporabljamo tudi drugje,

in pridobili ličen objekt s pridihom zgodovine. Opravljeno delo predstavlja dobro referenco za nadaljnje projekte, kar danes potrjujejo tudi strokovnjaki, ki prihajajo od vsepovsod. Z zadovoljstvom ugotavljam, da v Šentjoštu negujemo nekatere stare obrti ali bolje rečeno postopke, ki sicer izginjajo in na kar smo lahko upravičeno ponosni,« pravi Peter, ki ocenjuje, da ga je obnova objekta stala med 700 do 1500 evri na kvadratni meter. **Po odlični lanski sezoni letos zatišje** Letošnje leto je tretja sezona,

ko so hišo postavili na turistični trg. »Začeli smo na Bookingu in kmalu postali kar zanimivi za goste. Lanska sezona je bila že zelo dobra in bi si letos samo želeli takšno, a nato je prišel covid, ki je vse obrnil na glavo. Odsotnost tujih gostov so reševali domači slovenski gostje, ki so v večini koristili turistične bone in se zadržali po več dni, tudi teden ali več, pojasnjuje Peter. »Do sedaj smo bili zanimivi predvsem za Italijane, Nemce, Avstrijce, Madžare, gostje pa so prihajali praktično iz vsega sveta. Nastanitev v Možinetovi hiši jim v večini služi kot izhodišče za

obisk slovenskih znamenitosti. Ko jih sprašujem zakaj so se odločili za obisk naše hiše, pravijo, da zato ker je v naravi in ponuja pristen podeželski ambient. Betonskega mesta imajo dovolj že doma – od koder prihajajo.« Šentjošt jim lahko ponudi neokrnjeno naravo, možnost sprehodov, kolesarjenje, smučanje v zimskem času, ogled restavratskih delavnic, obisk kmetij z ekološko pridelavo in domačimi pridelovalci hrane, npr. sirarstvo Orešnik, mesarstvo Noj Tomi. Lahko pa jim ponudi tudi vrhunsko kulinariko v Gostišču Grič. Peter hišo prav tako z veseljem odpre na-

ključnim obiskovalcem in jim rad spregovori o zgodovini in obnovi hiše.

Peter upa, da se bodo razmere zaradi koronavirusa kmalu umirile in da bomo lahko na sprehodu po vasi zopet srečali tujca, kar bi si pred leti težko predstavljali. Možinetova hiša je dokaz, da lahko tudi manjši kraji, kot je Šentjošt, ki se zdi jo na prvi pogled odročni, postanejo zanimivi za turiste. S prvim pristopom si ohranitev kulturne dediščine in poslovna priložnost podata roke!

Gašper Tominc, foto: GT

Intervju: Lucija Trobec

“Slediti moraš temu, kar čutiš.”

Oči vseh, ki spremljajo kulturno dogajanje v naši občini, so uprte v Šentjošt, kjer se te dni pripravljajo že na četrto izvedbo predstave *Koža*, ki je svet ugledala pod vodstvom režiserke Lucije Trobec iz Šentjošta. Tudi ta je razprodana.

Predstava *Koža* je nastala po motivih teksta igre Drage Potočnjak, naslovljene Za naše mlade dame. V fiktivno zgodbo, ki raziskuje travmatične posledice spolnega nasilja, pa so vpletene resnične izpovedi žrtev, ki jih je kampanja #Jaz-Tudi spodbudila, da spregovorijo. Ob podpori statističnih podatkov o spolnem nasilju, časopisnih člankov in citiranja slovenske zakonodaje, pa prikažejo sliko zaničevanja vredne družbe. Ki je tu. Zdaj. Lucija Trobec se na gledaliških odrih kali že nekaj časa. Kaj jo pri tem vodi, spodbuja in navdihuje? Zaupala se mi je v sledečem intervjuju.

Gledališka skupina Teatro Šentjošt deluje že od leta 2011, ustanovili pa ste jo prav vi – takrat ste imeli le 16 let. Kdo je v vas zbudil zanimanje za gledališče in kako ste se odločili za ustanovitev gledališke skupine?

V osnovni šoli in tudi kasneje sem zelo rada sodelovala s knjižničarko na OŠ Polhov Gradec, Darinko Orel. Mislim, da so me zaradi nje otroci na šoli bolj poznali kot Piko Nogavičko kot pa Lucijo. Poleg obiskovanja dramskega krožka, ki smo ga imeli na šoli, pa sem redno nastopala tudi v gledališki skupini Šentjošt, ki jo je vodila Ivanka Kavčič. Takrat kot otrok se tega verjetno nisem zavedala, ampak mislim, da sta bili prav oni dve tisti, ki sta mi vsaka na svoj način približali oder in ustvarjanje na njem. Skoraj prepričana pa sem, da odra ne bi raziskovala tako strastno, če ne bi imela tolikšne podpore družine. Gledališče je na trenutke precej kruto in mnogi odnehajo ravno zato, ker v kriznih obdobjih nimajo dovolj podpore najbližjih. Ta je ključna. Po končani osnovni šoli sem ugotovila, da zelo pogrešam čas, ki sem ga posvetila gledališki-ma skupinami, zato sva se s prijateljico Metko Oblak odločili, da bi z otroki v Šentjoštu pripravili predstavo *Peter Pan*. Po tej predstavi sem potem resneje začela razmišljati, da bi vodila gledališko skupino. Začela sem obiskovati dramsko šolo Satirikon v Ljubljani in istočasno pripravljati novo predstavo z otroki v Šentjoštu. Takrat se mi je zdelo nekako samoumevno, da je vloga režiserja tudi vloga mentorja, organizatorja, kostumografa ... Danes ugotavljam, da to ni čisto tako.

Kakšna pa je vaša vloga v Teatro Šentjošt? Med drugim ste režiserka, igralka, performerka in vodja, kajne?

Tako je. Najraje pa sem v vlogi režiserke, ki v di-

alogu z igralcem išče nove prostore in odkriva globino zgodb. Uživam, kadar uspem soustvarjalcem ponuditi orodja, da se popolnoma oddalijo od likov, ki jih raziskujejo, in se jim potem spet približajo. Ko jih na vajah odprem, da določeno temo vidijo iz različnih perspektiv, da jo imajo možnost predrugačiti. Predvsem pa mi je v interesu podpirati njihov potencial. Vedno sem nekako v strahu, da bi se ljudje, ki sodelujejo z mano, nehali umetniško razvijati, da ne bi imeli priložnosti stopiti ven iz njim poznane in udobnega.

Seveda pa poleg tega ostajajo mnoge druge, predvsem organizacijske naloge, za katere sem odgovorna, da skupina deluje.

Kaj vas navdihuje?

Na splošno v življenju me navdihujejo ljudje z vizijo, ki ji drzno sledijo ne glede na vse. Kadar ustvarjam, skušam biti odprta na vse strani. Navdih ne iščem zgolj v klasičnem teatru. Veliko črпам iz plesa in performativne umetnosti in seveda življenja samega. Pri svojem delu največ izhajam iz sebe, iz problematik in občutij, ki jih v določenem obdobju doživljam v svojem okolju, te pa se ves čas spreminjajo. Velik del ustvarjanja je pravzaprav raziskovanje sebe. Vedno pa iščem tudi nove sogovornike, nove ustvarjalce, ki mi odpirajo obzorja odra. Vsaka nova izkušnja mi pokaže, da je polje gledališča neomejeno, da govori skozi toliko različnih medijev. Večplastnost izraza me pri odru najbolj vznemirja. Pri vsem tem raziskovanju pa se seveda trudim iskati svojo govorico. S svojim delom moraš preprosto dihati, slediti moraš temu, kar čutiš, da bi rad izrazil in to na način, ki je tebi lasten.

Spremljali smo lahko razvoj gledališke skupine Teatro Šentjošt, ki je na začetku uprizarjala otroške predstave (Peter Pan, Snežna kraljica, Ciper coper medenjaki), zdaj pa gledalcem približuje teme, ki ozaveščajo in hkrati pogosto veljajo med mladimi za tabu, kot smo videli že v vaših prejšnjih predstavah, npr. v Iluziji in Momentu, sedaj pa še v Koži. Kako je prišlo do tega prehoda?

Prehod se je zgodil zelo organsko. Člani ekipe, ki smo bili do nedavnega stalni, smo odrasčali in s tem se je spreminjalo tudi naše zanimanje. Soočati smo se začeli z drugačnimi vprašanji, v ospredje so prihajali drugi problemi, ki so se nam zdeli ključni. Večkrat sem že izpostavila, da je oder zame prostor, kjer telesu mora biti dano,

da se izrazi. Izrazi sebe, zgodbo, ki jo nosi, odnos do sveta, ki ga vzpostavlja, odnos do drugih. Hecno mi je, ker se še vedno najdejo ljudje, ki me želijo prepričati, naj na oder postavim kakšno lahkotnejšo predstavo z ne tako »težko« temo. Verjamem, da je gledališče še vedno ključna točka družbe in kot tako bi se moralo zavedati svoje moči. Gledališke predstave bi po mojem mnenju morale sprožati diskusije. Kadar me kdo ustavi po ogledu predstave in vzpostavi pogovor o igrani tematiki, dobim občutek, da smo delali dobro in je predstava dosegla svoj namen. Dogajanje na odru prodre do človeka na različnih nivojih, ga drezne v osrčje njegove biti, zato je v času predstave človek toliko bolj ranljiv, dovzetnejši za srečanje s samim sabo in bolj pozoren na dogajanjem okoli njega. Če je gledalca nekaj vzdramilo, ga premaknilo, pa četudi samo za delček sekunde, zame pomeni, da gledališče živi. Če pa se gledalec še dneve po ogledu sprašuje o videnem, pa gledališče dosega svoj namen še toliko bolj.

Diplomirali ste na ljubljanski Filozofski fakulteti iz Primerjalne književnosti in literarne teorije, z diplomskim delom Mladi in gledališče – Vloga gledališča v obdobju odrasčanja in pomen aktivnega vključevanja mladih v profesionalne produkcije na primeru predstav Vihar v glavi in Pravica biti človek. Kako

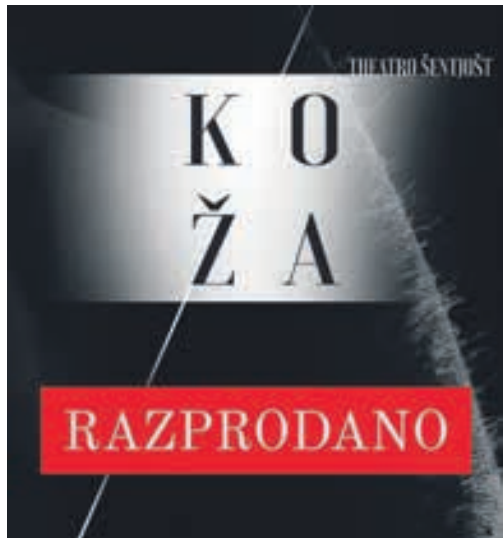
vam pridobljena izobrazba pomaga pri umetniškem ustvarjanju?

Zagotovo je že samo krog ljudi, s katerimi sem prišla v stik preko študija, podprl moje zamisli in ideje ter jih tako pomagal uresničiti. S sošolci, ki so se tako kot jaz zanimali za različne veje umetnosti, smo veliko diskutirali o umetnosti, to pa je zagotovo vplivalo na razpiranje misli o gledališču. Tudi profesorji so vedeli, da se zanimam za gledališče, in veseli me, da so mi dovolili, da v svojih seminarskih nalogah in nenazadnje tudi v diplomski nalogi obravnavam gledališče – kljub temu, da primerjala književnost v svojem bistvu ne raziskuje gledališča. S študijem sem zagotovo pridobila še večji občutek za estetiko in izražanje misli. Je pa res, da se še vedno lažje izražam preko odra, besedno mi je še vedno tuje.

Predstavo Koža ste za gledalce uprizorili že trikrat. Kako je nastajala? Vam je bilo težko? Predstava je namreč zelo čustvena in za gledalce ob določenih trenutkih tudi psihično naporna.

Teme sem se lotila zaradi negativne izkušnje posilstva, ki ga je doživela moja dobra prijateljica. Seveda mi je bilo med raziskovanjem velikokrat zelo težko. Ogromno je bilo prisotne tudi jeze, zakaj se take stvari dogajajo in zakaj se ljudje tako radi izogibamo pogovorom in občutkom, ki

so nam neprijetni, zakaj ignoriramo take stvari, si lažemo ... V takih trenutkih me je zagotovo dvignila izredna predanost ekipe, ki je ves čas ustvarjalnega procesa zavzeto delala in raziskovala. Pri kreiranju *Kože* je bil velikokrat prisoten tudi strah. Strah, ali smo sploh dovolj dobri, ali delujemo dovolj premišljeno, ali smo se dovolj poglobili, bomo znali spregovoriti tako, da se bodo začele premikati meje, ali bomo še naprej širili tabuje.

Ko smo začeli s prvimi vajami je bila še karantena, nekateri člani pravzaprav sploh niso smeli priti na vaje, saj so bili iz drugih občin. Zato smo prve vaje imeli kar preko spleta in jih izkoristili

za strokovno poglobljanje v temo. V tem času smo veliko brali in gledali filme na temo spolnih zlorab. Nastopajoči so morali tudi veliko pisati o svojih občutjih. Ko se je karantena sprostil, smo začeli z vajami na odru. Te so zajemale tako gibalno-plesne vaje in meditacijo, kot tudi improvizacijo in nenazadnje pogovore o vzpostavljanju odnosa do karakterja in prostora. Kot sem pogosto poudarila igralcem, tekst je najlažja stvar, ki jo moraš osvojiti na vajah, pomembnejši je odnos, ki ga vzpostaviš do teme, lika, prostora in katerem nastopaš, in na predstavi do publike, ki te gleda. Imeti moraš neke vrste vizijo, kaj bi s svojim nastopom sploh rad sporočil, kaj je namen akcije, ki jo izvajaš.

Predstave Koža niste ustvarili sami. S kom ste sodelovali?

Najprej bi rada poudarila, da je to prva predstava, ki je nisem ustvarjala samo z mladimi iz Šentjošta, pač pa so pri projektu sodelovali tudi Polhograjčani in Ljubljancani, dve nastopajoči pa sta se vozili celo iz Slovenskih Konjic in Krškega. Želim si, da se bo Teatro Šentjošt razvijal v to smer, da ne ostajamo zaprti, pač pa v skupino prihajajo novi člani iz vsepovsod, z drugačnimi izkušnjami, s svežimi idejami in z novo energijo. Na končno podobo predstave *Koža* je zagotovo vplivalo mnogo pogovorov, vprašanj in nasvetov, ki so jih z mano delili kostumografinja Klavdija Jeršinovec, študentka dramaturgije Ana Lorger

in igralec Blaž Šef. Ana, kot bodoča dramaturginja, mi je svetovala, ko sem spreminjala originalen tekst Drage Potočnjak in vanj vstavljala resnične izpovedi žrtev spolnega nasilja. S Klavdijo sva se veliko pogovarjali o pomenu kostuma, kaj vse lahko preko njega sporočáš, kdaj podpre in kdaj lahko uniči sporočilnost. Z Blažem pa sva predvsem v zadnji fazi procesa razvila nek splošen dialog o ustvarjanju in odkrivanju gledališkega jezika. V začetku procesa nam je s svojim strokovnim znanjem pomagala zagristi v temo spolnih zlorab tudi študentka družinske terapije Hana Gorše, ki je za nas pripravila celo vrsto predavanj.

Kakšni so vaši načrti za gledališče, imate že idejo za naslednjo predstavo?

Takoj po premieri vedno rečem, da bom končala z »delom« v gledališču. Ampak če tega ne počnem, imam občutek, da nekaj manjka, da nisem dovolj. Teme, ki bi se jih v prihodnosti rada dotaknila v svojih predstavah, so zagotovo ženska intima, homoseksualnost in medvrstniško nasilje. *Koža* se mi zdi izrazito pripovedna predstava, medtem ko je bil *Moment* nekoliko bolj plesno-gibalno podprt projekt. Iščem, v katero smer se še da iti. V kolikor bodo razmere dopuščale, bom v decembru za čarodeja Joleta Coleta režirala otroško božično predstavo po motivih pravljic o Gustiju in Bibiju pravljicarke Ide Mlakar.

Kar lep čas pa tudi Luka Koširja iz Gostišča Griču hecam, da bi poskušala izvesti kulturno-kulinarične večere. Kultura in kulinarika sta

bili že od nekdaj močno povezani. Poiskati morava samo način, kako v današnjem času spet to združiti.

V novembru si v Šentjoštu želim začeti tudi z gledališko-plesnimi delavnicami za osnovnošolce. Na delavnicah bi preko različnih tehnik fizičnega gledališča otroke rada seznanila z ustvarjanjem na odru. Skozi različne gibalno-plesne vaje pa bi raziskovali telo in njegovo govorico. Seveda za ustvarjanje kateregakoli projekta potrebujem čas in ekipo, ki je predana odru. Najprej moramo zagotovo še malo nastopati z aktualno predstavo *Koža*. Potem pa počasi naprej, v neznano.

Ni vam dolgas. Poučujete ritmično gimnastiko, ste hostesa v Lutkovnem gledališču Ljubljana, pomagate v Gostišču Grič, sodelujete pri številnih drugih gledaliških projektih ... Kako pa najraje preživite svoj prosti čas?

Poleg obiskov predstav in »slow food« večerij s prijatelji, še na sprehodih z mojo »kužiko«, kot rada rečem našemu psu.

Kje se vidite čez 10 let?

Najbolj naivne sanje, ki so z mano že od otroških let, so še vedno, da bi imela svoje gledališče, svojo gledališko družino. Trenutno pa sem se malo prepustila toku, nimam zares načrta za prihodnost. Bom videla, kaj bo. Zagotovo nekaj lepega. Zagotovo. Lucija, hvala za vaš čas.

Besedilo: Lucija Rus
Fotografije: Facebook stran Teatro Šentjoš

Izumitelju **Lojzetu Plestenjaku** v slovo

Natanko pred dvema letoma sem objavil v Našem Časopisu članek o posebnosti, ki je videti kot klošar, a razmišlja kot izumitelj! In največji slovenski časopis je sedaj ob tragični smrti spomnil nanj s sliko in citati takratnega članka.

Pa je kdo poznal tega kontroverznega človeka, to razmršeno in raztrgano podobo, ki se je kljub dobremu finančnemu stanju in družbenim normam v posmeh znašel na cesti s kužkom ali brez, a vedno s kolesom?

Žal mi je, da ga nisem jemal resno, ko me je v lanskem letu dvakrat klical in spraševal za pomoč pri iskanju parcele v slovenskem primorju. Nakup? Nisem ga vzel resno, pa bi ga moral. A po požaru zvoniti je prepozno, dobesedno. Lojze Plestenjak je za vedno zapustil zemeljski svet sredi noči dne 29. 9., ko je izgubil bitko s požarom, ki se je razplamtel v stari počitniški prikolici, kjer je bival brez elektrike in vode. Lojze je bil samotar, a ne klošar, saj ni beračil. Njegov znanec mu je odstopil del dvorišča in staro počitniško prikolico, eno od mnogih starin, ki trohnijo na dvorišču. In šok zame, ko izvem, da je na tem istem dvorišču stal in še vedno stoji Lojzetov avtodom znamke Mercedes, s katerim se je pred desetletjem tudi vozil naokrog in v njem spal! Sprašujem se, zakaj ni v tej usodni noči spal v boljših pogojih večjega avtodoma, a ko si ga ogledam pobliže, me spomni na prepolno omaro, ne domovanje. Še ena od čudaških potez "vapota", vaškega posebnega Lojza! Brez elektrike in tekoče vode v prikolici,

Z Lojzetom sva opravila intervju pred dvema letoma v bližnji gostilni, ni želel da mu plačam kosilo, bil je skromen in poln idej.

Mesto pogorišča

sam in tudi bolan – Janez mi pokaže vrečke in kateter, ki je Lojzetu pomagal odvajati vodo.

Je skušal prepričati Lojza k obisku urgence: »Lojze je bil zelo bolan, nič več ni kolesaril, noge

je imel zelo otečene in modre, komaj se je premikal, a k zdravniku ni maral. Spraševal sem

Slovenske NOVICE

Gorele smeti, naši še truplo

Na 60-letnjem **LOJZETA PLESTENJANU** so našli ob preklopavanju požarišča

IZREDNA PRILOGA

Slovenskim orehom so šteti dnevi

Avto

Slovenske novice so povzele sliko in del članka Našega časopisa

se, če bo brez pomoči preživel zimo.« Janez Trobec za dolgi-mi razmršenimi lasmi in vitko postavo skriva iskrivega in ra-dovednega duha in ni videti, da je 13 let starejši od pokojnega kolega Lojzeta.

Pravi naslov je imel Lojze v Stranski vasi, to je stara cesta pod gozdom, ki povezuje gostilno Pečarič z Gabrjem po drugi strani Gradašnice kot glavna cesta. Hiše se spominjam, saj je pred dobrim desetletjem imela na strmem pobočju nad asfaltom polno starega železa in zapuščenih vozil. Tak prizor, ki spominja na zadnje domovanje Lojza v Gabrjah pri Janezu, je očitno njemu pisan na kožo. Ampak glede tega uradnega naslova je Lojze dejal, da gre tja samo z brzostrelko v rokah!

Polurni pogovor z Lojzom – pred dvema letoma – bi najraje opravil v temi – tako bi lažje pozabil na sliko umazanije in neurejenosti, jermal bi resno njegove besede, ki so mi še dolgo odzvanjale. Večina nam skrbi za ugled, čist avtomobil, družina

no, no, posebež Lojze pa se je raje ukvarjal s perečimi problemi skupnosti, tu imam v mislih poplavljanje Gradaščice. Ob njej je živel celo življenje, tako v Srednji vasi, kakor kasneje v avtodomu na Viču, za črpalko na Cesti dveh cesarjev, pa kasneje brez avtodoma v kamnolomu Hrastenice ... Električna voda, mu nista bili pomembni. Svoboda, svež zrak, le Bog ve in pozna njegove ideale. Še vedno hranim njegove skice reševanja pred poplavami, ki vsebujejo črpalko, nekakšno veliko vodno kolo položeno vodoravno, ki ga poganja Gradaščica, na drugi strani iste osi pa voda poganja črpalko in tako sila vode črpa vodo v zgornji kanal, stran od poplav. Lojze je videl rešitev v vzporednem vodnem kanalu, v katerega bi se preusmerila previsoka voda ali celo črpala preko velikih vodnih koles. Inovativno razmišljanje, ni kaj! Lojze Plestenjak, naj ti bo življenje lažje na drugi strani, naj ti kolesa vrtijo kolesa naprej, saj vem, da imaš še sto idej.

Amen.

Teden otroka na OŠ Polhov Gradec

Odgovor je pogovor

A: Oh, ja ... Danes se počuti tako črno.

B: Kaj pa je narobe? Si mogoče žalostna?

A: Pravzaprav sem res. Včeraj smo morali dati uspravati našega Pikija. Bil je bolan in ni se mu dalo več pomagati. Pa tako prijazen kuža je bil.

B: Žal mi je. Vem, kako se počutiš, tudi sama sem to že doživela. Veš, čez čas bo bolje, boš videla.

A: Hvala, ker si me poslušala. Mi je že malo lažje. Zdi se, da moja črna postaja svetlejša. Kaj pa ti? Kakšna pa je tvoja današnja barva?

B: Hmm ... danes rumena, včeraj pa sem vse videla vijolično, pa še malo zeleno zraven.

A: Kaj pa je bilo? Si bila zaskrbljena?

B: Ja, res sem bila. Strah me je bilo, ker nisem vedela, kako naj se lotim referata. Maji je to tako dobro uspelo, da priznam, da sem bila kar malo zelena od zavisti.

A: Kaj pa si storila?

B: Opgumila sem se in šla k učitelju ter mu povedala, kaj me teži. Veš, kako prijetno je bilo poklepetati z njim. Učite-

lji v resnici sploh niso tak bavljav. Pa še z Majo sem govorila in mi bo pomagala. Res se bolje počutim sedaj.

A: Ja, pogovor vedno pomaga. Ali pa že samo to, da te nekdo posluša.

B: Ja, res je.

A in B: Če pri srcu je tesno, po pogovoru bolje bo.

Prebrali ste del kratke radijske oddaje, ki smo jo na Osnovni šoli Polhov Gradec pripravili kot uvod v Teden otroka. Ta je potekal od 5. do 11. oktobra. Slogan letošnjega tedna otroka je Odgovor je pogovor. V timu za organizacijo aktivnosti smo v skladu z omenjenim sloganom želeli v tem tednu še dodatno spodbuditi komunikacijo, tako med učenci kot med učenci in učitelji. Izvedli smo več dejavnosti.

Na ravni cele šole so učenci vsak dan izražali svoje počutje v barvah. V vsakem matičnem razredu smo izobesili tabelo z legendo in vsak učenec je kvadrateg pod določenim dnevom pobarval z barvo, ki se sklada la z njegovim počutjem tisto jutro oz. dan. Učenci so lahko

izbirali med šestimi barvami, torej šestimi čustvi. Namen te dejavnosti je bil, kot že rečeno, spodbuditi učence k medsebojni komunikaciji, jih krepiti v večini sočutnega pogovora in ne nazadnje omogočiti izkušnjo, da je šola prostor, kjer je varno izraziti svoja čustva oziroma morebitno stisko. Učitelji smo učence spodbujali k temu, da drug drugemu pomagajo »zasijati rumeno« (postati veseli) ali se »obarvati modro« (postati umirjeni).

Učenci na predmetni stopnji so v tednu otroka imeli tudi možnost, da se prijavijo na pogovorne minutke k kateremu koli učitelju, in sicer v terminu njegove dopoldanske govorilne ure ali ure, ki jo je učitelj ponudil. Povpraševanje je bilo veliko, saj so bili skoraj vsi termini zasedeni. Pogovorne minutke pa so čisto prehitro minile.

Skratka, v tednu otroka je bilo na naši šoli, kot se za tak teden tudi spodobi, še posebej pestro, živahno in klepetavo.

V imenu tima za organizacijo tedna otroka zapisala Mateja Zgonc

OŠ Polhov Gradec

Zgodovinski krožek na kolesu

Zgodovinski krožek na OŠ Polhov Gradec deluje že vrsto let.

Med učenci so v okviru krožka zelo priljubljeni izleti in ekskurzije, prav tako pa se vsako leto vsaj dvakrat odpravimo s kolesom na izlet v bližnjo okolico in tako spoznavamo naše kraje.

V ponedeljek, 21. 9. 2020, se je skupina 14 učencev popol-

dne odpravila po Mali vodi proti Šentjoštu. Kaplje dežja nas v začetku niso zmotile, z vztrajnim tempom smo dosigli prvo postajo, podružnično cerkev sv. Mihaela v Samotorici, ki smo si jo tudi ogledali. Sledila je slikovita pot proti Koreni, kjer smo poleg razgleda občudovali cerkvico sv. Mohorja in Fortunata ter spoznavali različne umetnostne sloge in zanimivo zgo-

dovino oglejskega krščanstva. Sledila je še pot navzdol proti Mali vodi in naprej proti domačemu Polhovemu Gradcu. Učenci so bili veseli, da so odkrili še kakšen kulturni biser v naši bližnji okolici in da so se z gibanjem na svežem zraku nekoliko spočili od šolskih prostorov in zaščitnih mask. Spomladi pa zopet veselo na kolo!

Simon Purger,

PREJELI SMO

Javno pismo Civilne iniciative županu Občine Dobrova-Polhov Gradec

Spoštovani gospod Franc Setnikar, župan Občine Dobrova-Polhov Gradec, pred letom dni, v septembru 2019, je bila ustanovljena Civilna iniciativa za trajnostno mobilnost na Dobrovi. Civilna iniciativa je nastala spontano, ker je več sto občanom, izmed katerih je večina staršev soloobveznih otrok, bilo dovolj, da se je naša občina v primerjavi z drugimi v zadnjih desetletjih spremenila v periferijo periferije. To nazadovanje se najbolj očitno, nikakor pa ne izključno, kaže v prometni infrastrukturi. Velika večina naših otrok še vedno ne more varno in samostojno prihajati v šolo. Na razdaljah, ki so v povprečju krajše od 2km, pa se denar zapravlja za avtobusne prevoze, namesto da bi zgradili poti za pešce, uredili prehode in drugo potrebno infrastrukturo.

V enem letu je Civilna iniciativa občinski oblasti pod vašim vodstvom podala pobude za številne sestanke, kjer bi s skupnimi moči izboljšali začetene razmere. Ponujena je bila tudi strokovna pomoč pri pripravi projektov. Sestanki, tudi kadar so bili izpeljani v konstruktivnem duhu, so rezultirali samo v načelnih zavezah in obljubah o realizaciji v najboljšem primeru srednjeročnih projektov. Eden izmed njih je tudi Barjanska kolesarska povezava, kjer ste tudi zaradi pritiska Civilne iniciative naredili nekaj pomembnih premikov, ki jih cenimo in pozdravljamo (kot na primer umestitev šolske kolesarnice v projekt barjanske kolesarske povezave, po predlogu Civilne iniciative), a hkrati ugotavljamo, da je bilo zaradi neučinkovito vodenega projekta doslej zbranih manj kot tretjina soglasij za pridobitev zemljišč, potrebnih za gradnjo predvidene kolesarske poti s pripadajočo infrastrukturo. Čeprav je rok za pripravo projekta podaljšan do januarja 2021, obstaja velika ver-

jetnost, tako kot za številne druge projekte v občini, da do njegove uresničitve slednjič ne bo prišlo. Odgovornost za to bo, gospod župan, izključno vaša, a to za Civilno iniciativo ne bo nikakršna tolažba.

Za nas ostaja nespremenjeno dejstvo, da so naselja Gabrje, Šujica in Stranska vas, prav tako pa Spodnji Razori, ki so v neposredni bližini Osnovne šole Dobrova, še naprej za pešce infrastrukturno povsem odrezana. Na poti do njih ni niti pločnika, čeprav so velike možnosti za prijaznejše in varnejše oblike povezave. Ob manjkajočih povezavah so še bolj problematični neurejeni prehodi preko ceste. Avtobusna postajališča so na regionalni cesti, brez urejenih poti do njih. Posebno območje, do katerega bo nujno pripeljati pot za pešce in kolesarje, pa je nogometno igrišče ter zimsko drsališče.

Spoštovani gospod župan. Na zadnji seji občinskega sveta, z dne 23.9. 2020, ste javnost seznanili, da bo Občina po rebalansu proračuna pridobila dodatnih 317.582€ sredstev. Javno vas pozivamo, da vsaj del tega denarja porabite za takojšnjo izgradnjo pločnika in varnih prehodov za pešce na relaciji Šujica – športni center Gabrje. S tem bi več deset otrokom s tega območja končno zagotovili možnost samostojnega in varnega prihajanja v šolo ter vsem občanom Dobrove varen dostop do športno rekreacijskega centra.

Pričujoči poziv naslavljamo tudi na Osnovno šolo Dobrova, ki je v skladu z državno zavezo trajnostne mobilnosti z Občino dolžna sodelovati pri izgradnji varnih šolskih poti in ki mora represivni pristop v obliki prepovedi prihajanja otrok v šolo s kolesi in drugimi prevoznimi sredstvi končno zamenjati s pristopom, ki bo spodbujal gibanje, zdravje in varnost otrok na poti v šolo.

Napočil je skrajni čas, da se na Dobrovi nekaj premakne. Danes, in ne čez

pet ali deset let. In skrajni čas je, da se javni denar porabi za tiste, ki jim najbolj pripada. Za naše otroke, kot vir bodoče ustvarjalnosti in zagotovila za uspešen razvoj občine Dobrova, ki ga pogrešamo že vsaj zadnjih trideset let.

Civilna iniciativa za trajnostno mobilnost na Dobrovi

Odgovor občine

Občina Dobrova - Polhov Gradec je 16. oktobra prejela Javno pismo Civilne iniciative za trajnostno mobilnost na Dobrovi. Veseli smo pobud aktivnih občanov, ki jim je mar za razvoj naših krajev. Iz vsebine pisma je razvidno, da je cilj civilne iniciative enak občinskim ciljem, ki jih občina že uresničuje preko projektov, ki so v teku, zainteresirano javnost pa sprotno seznanja o napredku.

Pred nekaj dnevi je namreč potekala Javna predstavitev Barjanskega kolesarskega omrežja na območju občine Dobrova - Polhov Gradec, <http://www.dobrova-polhovgradec.si/novice.asp?id=2105>, ki vključuje večino predlaganih izboljšav cestne infrastrukture in s tem varnejšo šolsko pot. Dogodek je bil sicer načrtovan že spomladi, a je bil prestavljen na kasnejši datum zaradi takratnih razmer ob razglasitvi epidemije koronavirusa.

Občina Dobrova - Polhov Gradec, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo in Mestna občina Ljubljana pripravljamo evropski projekt Barjanske kolesarske povezave, ki bo potekal ob regionalni cesti R3 Ljubljana (Lj. Dolgi most) na območju Mestne občine Ljubljana in Občine Dobrova - Polhov Gradec, na trasi od Tržaške ceste v Ljubljani do naselja Gabrje v Občini Dobrova - Polhov Gradec. Kolesarska povezava ob sočasni ureditvi varnih obcestnih površin, prehodov za pešce

in ureditvi avtobusnih postajališč skozi naselja Gabrje, Šujica, Dobrova in Razori do Ljubljane hkrati igra tudi ključno vlogo pri občinski poti k trajnostni mobilnosti, ki bo poskrbela za najranjlivejše udeležence v prometu, torej kolesarje in pešce, pri tem pa ne bo poslabšala dostopnosti do kmetijskih

zemljišč, saj bo poskrbela za ustrezne prilagoditve obstoječih dostopov.

Projekt je v teku, Občina Dobrova - Polhov Gradec skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo pridobiva zemljišča. V prvi fazi pridobiva le brezplačno služnost, izplačilo pa se bo vršilo naknadno. Ta projekt ne bo le izboljšal varnostnih pogojev za dolgoletne prebivalce občine, ki so večinoma tudi lastniki obcestnih zemljišč, temveč prav tako za novo priseljene iz mestnih okolij, ki pričakujejo sodobno cestno ureditev tudi v naših vaških okoljih. Civilna iniciativa se je tekom leta preko svojih članov med drugim aktivno vključevala v delo na okroglih mizah v okviru izdelave Strategije mobilnosti in varnosti. Strategija je v zaključni fazi sprejema. Z načrtovanjem in projektiranjem na področju prometa in z upoštevanimi rešitvami, ki jih prinašajo projekti v teku, Strategija predstavlja nov pristop k trajnostnemu in celostnemu načrtovanju prometa v občini in upošteva predvsem potrebe pešcev, kolesarjev in uporabnikov javnega potniškega prometa.

Člane civilne iniciative pa Občina Dobrova - Polhov Gradec z veseljem vabi v projektno skupino Evropskega projekta Barjanske kolesarske povezave, saj nam bo njihova strokovna pomoč nedvomno pomagala pri pridobivanju služnosti oziroma odkupu zemljišč na relaciji Gabrje-Razori-Ljubljana, ki se izkazuje za ključno točko pri projektu, saj večina lastnikov zemljišč ureditvam ob cesti nasprotuje,

čeprav bodo prejeli ustrezna finančna nadomestila.

Občina Dobrova - Polhov Gradec je do sedaj posebno pozornost namenila mladim. Poskrbela je za izgradnjo potrebnih prizidkov in rekonstrukcij ter obnovo vseh šol, podružnic in vrtcev, odprla nove jaslične oddelke ter zgradila športni dvorani v dveh največjih občinskih naseljih. Samo v obdobju 2010–2019 so se iz proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za področje varstva, vzgoje in izobraževanja namenila proračunska sredstva v znesku 24.602.270 evrov.

Kljub navedenim izboljšavam, katerim je bil namenjen večji del proračunskega denarja, je občina vsako leto izvajala obnove in ureditve pločnikov in cestišč. Rekonstruirala je 26 kilometrov cest in zgradila dobrih 15 kilometrov pločnikov po naseljih. Povečala je obseg vzdrževanja lokalnih cest in javnih poti iz prvotnih 94 kilometrov iz leta 2002 na 249 kilometrov, kot jih glede na veljavno kategorizacijo vzdržuje sedaj. Zgradila je tudi 12 kilometrov javnega kanalizacijskega omrežja v vrednosti dobrih 8.000.000 evrov in 22 kilometrov plinovodnega omrežja.

Občinski svet občine Dobrova - Polhov Gradec je na svoji 11. redni seji, 23. septembra 2020, sprejel zadnje spremembe proračuna občine za leto 2020, vsebina katerega je dostopna na spletni strani občine. Finančno ovrednoteni projekti v teku so razvidni iz Načrta razvojnih programov, kar nekaj jih vsebinsko zajema prav korenito izboljšanje prometne varnosti na območju Dobrove in bližnjih naselij. Moja dolžnost pa je, da poskrbim za vseh 33 naselij v občini Dobrova - Polhov Gradec.

Franc Setnikar, župan Občine Dobrova - Polhov Gradec

.....

MOJA LJUBLJANICA

NOVICE

KULTURNI CENTER VRHNIKA

Tržaška cesta 32

ODPRTO: TO. - NED.: 10.00 - 18.00 / PON. ZAPRTO

št. **47**

Nesnovna kulturna dediščina so nesnovne dobrine, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine in z njimi povezane premičnine in kulturni prostori (kjer se ta dediščina predstavlja ali izraža), ki jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino. Čebelarstvo je v Sloveniji zelo razširjena gospodarska dejavnost z dolgo tradicijo in bogato dediščino. V register nesnovne kulturne dediščine je vpisanih kar 8 od skupno 84 enot in sicer: Čebelarstvo, Vzreja čebeljih matic kranjske čebele, Izdelovanje panjev in čebelnjakov, Poslikavanje panjskih končnic, Prevozno čebelarstvo, Apiterapija, Lectarstvo ter Izdelovanje malih kruhkov in lesenih modelov. Čebelnjaki z AŽ-panji so posebnost slovenskega čebelarjenja, in podobno kot kozolci, edinstven element kulturne krajine. V nasprotju s svetovnim čebelarstvom, ki uporablja na prostem postavljene nakladne panje, več kot 90 % slovenskih čebelarjev uporablja skladovnični AŽ-panj, ki ga zlagajo v čebelnjake in ima za naš način čebelarjenja številne prednosti. Konec leta 2019 je bila v register nesnovne dediščine vpisana enota: Izdelovanje panjev in čebelnjakov.

TRADICIJA IZDELOVANJA AŽ-PANJA NA VRHNIKI

Anton Žnideršič je leta 1910 v glasilu Slovenski čebelar javnosti predstavil svoj tip panja, ki »ni nikak nov izum, ampak je le nekaka kombinacija raznih panjev in metod.« Po zgledu Adolfa Albertija ga je zasnoval leta 1903 in vpeljal funkcionalni sistem položnih satnikov velikih mer z listovnatim načinom dela s sati v panju. Uveljavljena so bila temeljna načela ameriškega načina čebelarstva, in sicer: »... velik panj, velika mera in podolžna lega satnikov. Ker pa čebelarimo v čebelnjakih in moramo čebele prevažati, sem zunanjo obliko panja uravnal po naših posebnih razmerah.« AŽ-panj je tako dokončna pravokotna struktura, ki ima, z matično rešetko ločeno, enako veliko medišče in plodišče ter ga upravljamo od zadaj. Zato so pročelja panjev, s panjskimi končnicami oziroma barvitimi sprednjimi poslikavami, vidna v celoti in omogočajo skladno zlaganje v čebelnjake, ki so slovenski kulturni fenomen in posebnost kulturne krajine. Razen nekaterih tehničnih izboljšav, kot so na primer vpeljava širšega žrela z verando, izboljšave s pitalnikom in matično rešetko ter drugih posebnosti, ostaja osnovna konstrukcija AŽ-panja več kot sto let nespremenjena. Največja pomanjkljivost AŽ-panja je omejena prostornina panja, ki pa jo je mogoče odpraviti z različnimi elementi, kot je na primer AŽ-zaklada izumitelj Igorja Frančiča in Marjana Debelaka. Slednji ima pomembne zasluge pri raziskovanju, razvoju in popularizaciji konstrukcijskih značilnosti »Našega panja«.

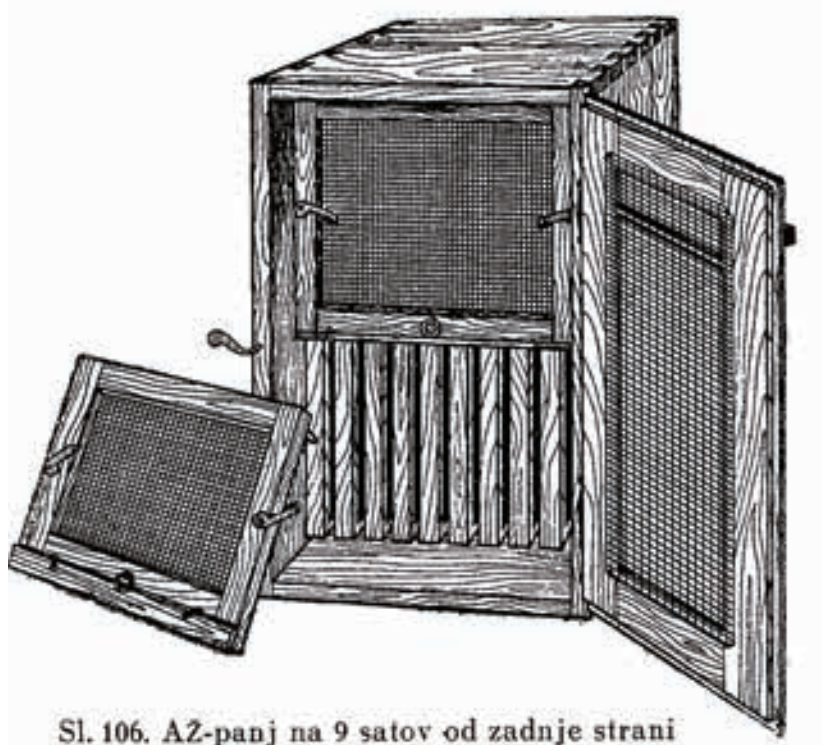
Vrhnika je v čebelarskih krogih znana po specializiranih mizarskih delavnicah za izdelavo AŽ-panjev. V preteklosti so bile najbolj poznane delavnice rodbine Grom in Japelj. Danes pa čebelarji hodijo po kvalitetne lesene AŽ-panje v specializirano delavnico Mizarstva Krže, kjer se tradicija izdelave prenaša iz roda v rod. Njihova proizvodnja panjev še vedno zajema vse faze postopka od izbire surovine do končnega izdelka. Posodobila se je zgolj tehnologija proizvodnje. Izdelava je zasnovana v principu tekočega traku, z več zaporednimi fazami, pri čemer se izdeluje posamične elemente serijsko, vsak zaporedni postopek pa pridoda element h končnemu proizvodu. Za razrez hlodovine, namesto nekdanje žage na vodni pogon, uporabljajo električno tračno žago, namesto

ročnega orodja pa uporabljajo ročne stroje in strojno obdelavo. Sušenje lesa še vedno poteka na prostem. Iz razrezanih desk sami izdelajo vse lesene elemente panja. Glede na konstrukcijske značilnosti posameznega elementa AŽ-panja uporabijo bodisi peresno vez oziroma vstavljeno peresno vez za notranjo sprednjo oziroma zunanjo sprednjo stranico ter zakrito rogljičevo vez (cinkanje) za spoj zunanjih stranic stranskih okvirov panja. Tovrstna izdelava zagotavlja izjemno močno konstrukcijo zunanjega okvira panja, v katerega so vpeti notranji elementi: medišče in plodišče z distančnim vložkom in matično rešetko, satnice s sistemom zagostitve ter okvirja z mrežico oziroma pitalnikom in letvicama za zapah. Najbolj razčlenjen element panja so vrata na zadnji strani, od koder čebelar upravlja s panjem. Zaradi kakovostne izdelave, dolge življenjske dobe in univerzalne uporabe v našem prostoru, je tradicija izdelave AŽ-panjev primer trajnostnega

razvoja in porok prenosa znanja in tradicije iz roda v rod.

Izjemno kvalitetna izdelava lesenih panjev je zagotovilo, da se bo AŽ-panj ohranil. Tradicionalno ga uporablja več kot devetdeset odstotkov slovenskih čebelarjev, saj omogoča sedeče opravljanje dela (v čebelnjaku) in je tako primeren tudi za starejšo generacijo čebelarjev. Skupaj s kranjsko čebelo in slovenskim čebelnjakom so simbol tega prostora, so temelj ohranjanja naravne in kulturne dediščine in eden najprepoznavnejših elementov Slovenije. Ob obisku Slovenije leta 1998 so britanskemu prestolonasledniku Princu Charlesu podarili tradicionalni slovenski čebelnjak, s panjskimi končnicami in s šestimi AŽ-panji mizarske delavnice Krže. Čebelnjak danes stoji, poleg slovenskega kozolca, na posestvu Highgrove v Angliji. Leta 2019 je čebelnjak s panji delavnice Krže dobil tudi papež Frančišek, panj pa danes stoji na posestvu Castel Gandolfo.

Avtor: Žiga Gruden

Sl. 106. AŽ-panj na 9 satov od zadnje strani

Žnideršič, Anton, Naš panj: opis in praktičen navod, kako naj čebelarimo v njem: pojasnjeno s 107 podobami, 1925

PROGRAM

27. 9. 2019 - 31. 12. 2020
TOR.-NED. 10.00-18.00

OBČASNA RAZSTAVA

Podvodna kulturna dediščina slovenskega morja

Na območju notranjih morskih voda in teritorialnega morja Republike Slovenije se nahaja devetindeset registriranih arheoloških najdišč. Dosedanje raziskave so opozorile na velik potencial potopljenih arheoloških najdišč za poznavanje sprememb okolja in klime v holocenu, plovni sredstev, pristanišč in drugih pomorskih objektov ter medkulturnih povezav in stikov v prazgodovini, antiki in mlajših obdobjih.

14. 11. 2020 ob 11. uri

SPLOŠNO JAVNO VODENJE PO RAZSTAVI MOJA LJUBLJANICA

Spoznajte reko Ljubljanico, njeno skrivnostno kraško zaledje, številne arheološke najdbe iz njene struge ter zgodovino razvoja Vrhnike, na katero je imela reka velik vpliv. Obiskovalci se lahko javnemu vodenju brezplačno pridružite z nakupom vstopnice. Prijave sprejemamo do petka, dan pred vodenjem: info@mojaljubljana.si ali 041 354 203

MIZARSTVO KRŽE

Izdelovanje čebeljih panjev

Idrijska 10, 1360 Vrhnika
Kontakt: 01/755-13-17; 041 420 200;
mizarstvo.krze@gmail.com

20. MAJA 1734 SE JE NA BREZNICI PRI ŽIROVNICI RODIL SLIKAR IN ZAČETNIK MODERNEGA ČEBELARSTVA ANTON JANŠA.

ZDRUŽENI NARODI SO NA SLOVENSKO POBUDO 20. MAJ RAZGLASILI ZA SVETOVNI DAN ČEBEL.

Upravna enota Vrhnika vas obvešča

Informacija o poteku časnega naslova v tujini

Vse posameznike, ki so se v tujino začasno odselili pred 13. 8. 2017 in so pred tem datumom tudi prijavili začasen odhod z območja Republike Slovenije oziroma prijavili začasen naslov v tujino, ki ga pozneje niso spreminjali, obveščamo, da je začasna prijava na tem naslovu po uradni dolžnosti prenehala z dnem 13. 8. 2020.

Po spremembi Zakona o prijavi prebivališča v letu 2016 namreč velja, da začasen naslov v tujini velja največ štiri leta. Če posameznik na tem naslovu še vedno začasno prebiva, mora prijavo podaljšati, če narava njegovega prebivanja v tujini preide iz začasne v stalno, pa mora prijaviti stalni naslov.

Hkrati velja, da mora posameznik, ki v tujini prebiva stalno ali začasno, sporočiti tudi vsako spremembo naslova.

Prijavna obveznost se lahko opravi na katerikoli upravni enoti v Republiki Sloveniji ali na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini. Posameznik lahko ureja prijavo osebno ali poda za to pisno pooblastilo drugi osebi (npr. sorodniku, ki prebiva v Sloveniji).

Posamezniki, ki imajo veljavno digitalno kvalificirano potrdilo, lahko prijavo urejajo tudi elektronsko preko portala e-uprava na povezavi: <https://e-uprava.gov.si/po>

Cena osebne izkaznice

OSEBA	VELJAVNOST	CENA
Po dopolnjenem 70. letu starosti	trajna	18,86 evra
Polnoletna oseba	10 let	18,86 evra
Otrok, star od 3 do 18 let	5 let	14,26 evra
Otrok, ki še ni dopolnil starosti treh let	3 leta	12,46 evra

drocja/osebni-dokumenti-potrdira-selitev/selitev-prijava-odjava-prebivalisca.html

Na navedeni spletni strani so dosegljive tudi podrobnejše informacije v povezavi s prijavo prebivališča.

Veljavnost osebne izkaznice

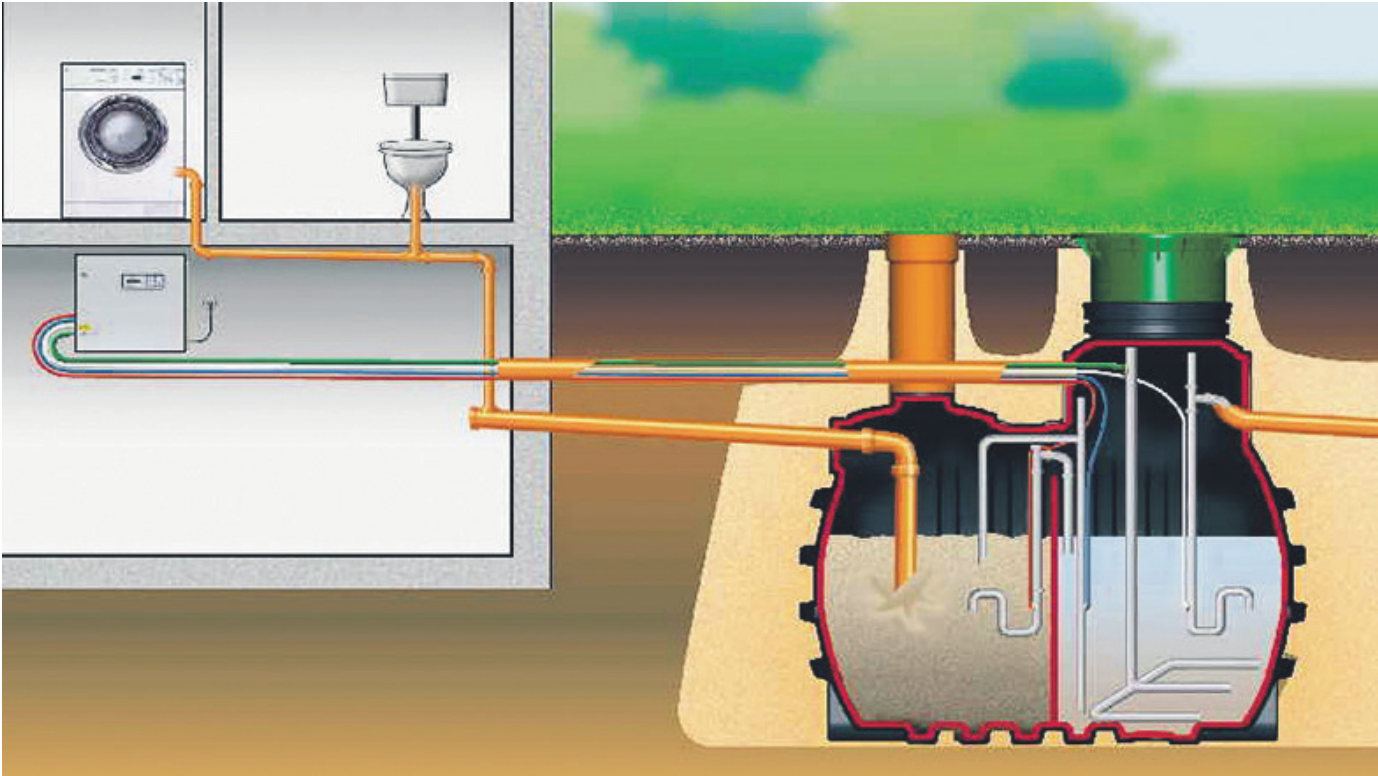
V prihodnjih mesecih bo potekla veljavnost večjemu številu osebnih izkaznic, zato vas prosimo, da preverite veljavnost svojega osebne dokumenta. Vlogo za zamenjavo osebne izkaznice lahko vložite kadarkoli pred potekom na katerikoli upravni enoti v Republiki Sloveniji.

Vlogo lahko vložite zgolj osebno, za mladoletnega otroka pa vlogo vložiti zakoniti zastopnik. Če je otrok starejši od osem let, mora biti navzoč, da se podpiše. Vlogi morata biti priloženi stara osebna izkaznica in primerna fotografija ali potrdilo z referenčno številko iz sistema E-fotograf (slika v digitalni obliki). Ob vložitvi vloge se lahko odločite za vročitev izdelanega dokumenta na upravni enoti ali na domu s priporočeno pošto.

V postopku izdaje osebne izkaznice mladoletnemu otroku lahko pristojna uradna oseba zahteva soglasje drugega od staršev, če dvomi, da starša izvršujeta roditeljsko pravico sporazumno.

Predvidevamo, da bo osebna izkaznica izdelana v roku sedmih delovnih dni od prejema vloge.

Odvajanje in čiščenje odpadne komunalne vode prek male komunalne čistilne naprave

Primer delovanja male komunalne čistilne naprave (vir: www.adut.si)

Povprečen Slovenec porabi na dan v povprečju okoli 150 litrov vode.

Do nedavnega so bili ljudje navajeni, da so na območjih, kjer ni bilo zgrajenega kanalizacijskega omrežja, zgradili greznice ali pa odplake spustili v bližnji jarek, potok ali gozd. Zaradi čedalje večje skrbi za okolje in čedalje strožjih zahtev in direktiv EU so taka dejanja prepovedana in v nasprotju z zakoni in predpisi. Kljub pospešeni gradnji kanalizacijskega omrežja in spodbujanju občin, da občani gradijo male komunalne čistilne naprave (v nadaljevanju MKČN), še vedno skoraj polovica Slovencev uporablja obstoječe pretočne greznice. Gradnja greznice ni več dovoljena, izjemoma je dovoljena gradnja nepretočne neprepustne greznice skladno s 4. odstavkom 21. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, UL RS, št. 98/15, 81/19 (v nadaljevanju Uredba).

Izpusti iz greznice v naravno okolje namreč niso več dovoljeni, razen pri greznicah obstoječih objektov, za katere je bilo gradbeno dovoljenje izdano pred 14. 12. 2002 ali pa so bili objekti v uporabi pred tem dnem oziroma je obstoječa ureditev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode skladna s predpisi, ki so veljali v času gradnje objekta. Vsebinska greznice je treba v skladu z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo odvažati in čistiti na ustrezni čistilni napravi. Za odvoz vsebine greznice in ustrezno obdelavo je na območjih občin Borovnica, Log - Dragomer

in Vrhnika pristojno Javno podjetje Komunalno podjetje Vrhnika, d. o. o. (v nadaljevanju JP KPV, d. o. o.), ki delo izvaja s pogodbenim izvajalcem EKO PRETOK, d. o. o., ki zagotavlja storitev prevzema blata iz greznice pri uporabniku in prevoz na centralno čistilno napravo Vrhnika, kjer prevzeto blato očistijo.

Zakonodaja med drugimi obveznostmi nalaga, da se morajo vsa gospodinjstva, kjer je to mogoče, obvezno priključiti na javno kanalizacijsko omrežje.

Kjer pa priključitev na javno kanalizacijsko omrežje ni mogoča – objekti, ki so na območjih, kjer opremljenost z javno kanalizacijo ni predpisana –, morajo lastniki objektov, ki odvajajo komunalno odpadno vodo neposredno ali posredno v vode brez predhodnega čiščenja oziroma obstoječa ureditev odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode ni skladna s predpisi, ki so veljali v času gradnje njihovega objekta, zagotoviti odvajanje in čiščenje od-

padne vode skladno z Uredbo **najpozneje do 31. decembra 2021.**

Objekti, pri katerih je obstoječa ureditev odvajanja in čiščenja skladna s predpisi, ki so veljali v času gradnje, morajo za odpadno vodo, ki nastaja v objektu, zagotoviti odvajanje in čiščenje v skladu z Uredbo najpozneje ob prvi rekonstrukciji, medtem ko velja, da morajo vsi lastniki novogradenj na teh območjih vgraditi MKČN.

Ne gre zanemariti tudi dejstva, da so vse greznice, ki so bile zgrajene pred več leti, tudi če so bile zgrajene skladno s takrat veljavnimi predpisi, morebiti že dotrajane ali poškodovane, zato jih je smiselno čim prej nadomestiti z MKČN.

Pri odvajanju in čiščenju odpadne komunalne vode za občine Borovnica, Log - Dragomer in Vrhnika si v JP KPV, d. o. o., prizadevamo čim prej ustrezno urediti območja vseh treh občin in tako zadostiti zahtevam zakonodaje. Občina Borovnica je svojim občanom letos že ponudila možnost so-

financiranja nakupa in gradnje MKČN, več informacij najdete na <https://www.borovnica.si/uradne-objave/razpisi/>.

Če imate pri vašem objektu že vgrajeno MKČN, vas pozivamo, da nam skladno z 28. in 29. členom Uredbe predložite vso potrebno dokumentacijo za to. **Če so rezultati analize iztoka ustrezni, vam bomo z naslednjim mesecem od prejetja prvih meritev zmanjšali plačilo okoljske dajatve za 90 %.** Strošek analize vzorca iztoka in izdelava poročila znaša od 70 do 100 evrov, izvajajo pa jo za to pooblaščen izvajalci (seznam pooblaščenih izvajalcev na) http://okolje.arso.gov.si/onesnazevanje_voda/preglednica /5). **Glede na vse navedeno vas vabimo, da nam posredujete dokumentacijo o MKČN ali svoje sporočilo – vprašanje na informacijska@kp.si.** Z veseljem vam bomo pomagali zmanjšati strošek okoljske dajatve in pripomoči k čistejšemu okolju.

Obvestilo

Pomembno obvestilo – Zbirni center Vrhnika

V času zelo povečanega pojavljanja akutnih okužb dihal zaradi koronavirusa in drugih podobnih obolenj je pomembno, da smo strni in da upoštevamo priporočila pristojnih ustanov. Komunalno podjetje Vrhnika vas zato vljudno prosi, da pri obisku Zbirnega centra Vrhnika upoštevate vsa navodila (razdaljo do drugih ljudi, nošenje mask, uporabo rokavic ...) in sami ločeno odložite posamezne odpadke v zanje namenjene zabojnike ali na platoje. Prosimo tudi, da Zbirni center zapustite čim prej in se v njem ne zadržujete. Hvala za razumevanje.

Javno podjetje Komunalno podjetje Vrhnika, d. o. o.

Jesenske aktivnosti DRD Notranjske

Letošnja pomlad je za rejce drobnice minila brez dogodkov in srečanj zaradi vsem znanih razlogov.

Poleti smo kmetje, čeprav majhni, vedno zaposleni vsak s svojim delom. Ko pa se dnevi začnejo krajšati, začnemo razmišljati, kaj bi lahko še naredili do konca leta.

Upravni odbor je pripravil načrt, vreme nam je bilo naklonjeno, da bi ostali zdravi, pa smo tudi poskrbeli, saj smo vse dogodke izpeljali na prostem in se nismo tiščali skupaj tako kot čreda ovc, če jo ima pod nad-

zorom Border Colli. V nedeljo, 13. septembra, smo pri Marku Končanu v Horjulu poslušali predavanje dr. Jožeta Verbiča s kmetijskega inštituta na temo pridelave kakovostnega sena in silaže. Menim, da se večini kmetov dozdeva, da pač ne bi slišali nič novega. A tisti, ki smo bili prisotni, smo po zaključku ugotavljali, da vedno izvemmo kaj takega, kar nas spodbudi k razmišljanju in iskanju novih zaključkov. Na primer pojasnilo, da seno dosega manjšo kakovost kot otava samo zato, ker je prepozno košeno, dobrodošla je bila razlaga, kako temperatura ob sušenju (pregrevanju) vpliva na količino beljakovin in

OH v krmi, na kakšni višini mora biti pokošena trava ...

Dišeče bale sena, ki so nas obdajale, so terjale Markovo pojasnilo, kako deluje sušilnica za bale, ki jo je postavil v pokritem prostoru za delavnico. Lepo sončno vreme nas je zvalo tudi na pašnik, kjer se pasejo ovce, ki jim družbo dela zaščitniška oslica.

V nedeljo, 27. 9., so nas sprejeli v Ovčarska Sheepdog Centru na Igu. Predstavili so nam ovčarske in pastirske pse ter pokazali njihovo delo. Daljša predstavitev bo objavljena v strokovni reviji Drobniča.

V soboto, 3. 10., je na treh kmetijah naših članov Pr' Popr, Zgornji Smolnikar in na kmetiji Fortuna potekal tretji dan odprtih vrat. Poleg tega, da smo pokazali svoje živali, so obiskovalci lahko kupili različne pridelke in izdelke. Postregli smo jim z nasveti glede reje drobnice. Lahko so tudi sedli za kolovrat ali pa naredili polsten izdelek. Nekateri otroci so ušli na senik, tako da so tudi moje misli pobegnile v otroštvo.

Udeležba na vseh dogodkih je bila velika in marsikdo je izrekel pohvalo, zato se bomo z veseljem tudi v prihodnje lotevali organizacije različnih dogodkov.

Simona Košir, DRD Notranjske

Ste pomislili na počitnice v Ljubljani in Osrednjeslovenski regiji?

Foto: Dunja Wedam

Terme Snovik

Letošnja negotova situacija je obenem priložnost, da Slovenci pobliže spoznamo svojo državo in uvidimo, kakšno prednost imamo, da lahko za popoldne ali vikend skočimo v kraj, ki v svetu velja za enega izmed najbolj vrednih obiska!

Ljubljana se je namreč tudi letos uvrstila med najbolj priporočene dopustniške destinacije po mnenju prestižnih svetovnih medijev.

Ker Slovenci prestolnico najpogostejše obiščejo le, ko imajo določene opravke, svetujemo, naj le podaljšajo postanek za kak dan ali dva. Jeseni in v prazničnem decembru je še posebno privlačna, ponudba pa je raznovrstna in primerna za obiskovalce vseh starosti in okusov. V Ljubljani, eni najbolj zelenih prestolnic na svetu, se odpravite na sprehod ob Ljubljani ali tek čez park Tivoli, kjer si boste misli spočili ob pogledu na barve jesenskega listja.

Tistim, ki dajete prednost udobju, pa svetujemo vožnjo z ladjico, ki odstira pogled na mesto z druge perspektive.

Ko je mesto praznično okrašeno, je pogled z ladjice še posebno romantičen.

Za ljubitelje kulture je

najbolj priporočljiv nakup **Ljubljanske turistične kartice**, ki omogoča, da doživite mesto in še del regije praktično vseprek: od vodnega ogleda, vstopa v več kot 20 muzejev in galerij, vožnje s turistično ladjico, električnim vlakcem Urbanom in mestnim prometom LPP do obiska živalskega vrta, term Snovik, Arboretuma v Volčjem Potoku in še bi lahko naštevali. Ljubljana bo presenetila tudi ljubitelje gastronomije – ste vedeli, da lahko tu poskusite **eksotično hrano z vseh koncev sveta** ali pa **degustirate slovenska vina v Grajski vinoteki z najlepšim razgledom?**

Prestolnico tudi težko zapustite brez obiska **BTC City**, kar bo še posebno aktualno v prihajajočem prazničnem obdobju.

Morda mesto ni prva misel, ko načrtujete oddih z otrokom, a **Ljubljana je za družine idealna**: toliko ra-

znolike ponudbe, kot je ponuja, boste le stežka našli drugje v Sloveniji. Poleg poučnih iger v Minicityju in kopanja v Atlantisu lahko družine obiščejo še številna igrišča, kopališča, koloparke, steze bmx in pumptracke, pa Hišo iluzij, Hišo eksperimentov, Woop trampolin park, živalski vrt in druge ponudnike. In kako motivirati otroke?

Svetujemo obisk **mamljive slaščičarne** ali pa **šetnje zmajev ob poti** – v Ljubljani jih je precej. Če težje hodite ali ste z majhnimi otroki, ustavite **električno vozilo Kavalir** za brezplačen prevoz znotraj za motorni promet zaprtega mestnega jedra.

Najlepša doživetja nas praviloma ne čakajo na načrtovanih poteh, zato je letos priložnost, da si namesto mestnega oddiha čez mejo raje privoščite katerega v naši lepi Sloveniji. Turizem Ljubljana ponuja **več paketov z nočitvijo** in različnimi aktivnostmi v Ljubljani in Osrednjeslovenski regiji ter **enodnevna doživetja**, da bo vsakdo nekaj našel zase in svoje najbližje ter zaključil letošnje leto karseda prijetno. Več na

www.visitljubljana.com.

Krepitev imunskega sistema

Vsak dan smo izpostavljeni napadom virusov, bakterij in zajedavcev.

Naše telo je tako rekoč v vojnem stanju z njimi in samo imunskemu sistemu se lahko zahvalimo, da jim kljubujemo. Bojevniki prve vrste so levkociti, ki jih imamo v mikrolitru od 4000 do 10000; nastajajo v mozgu, nekaterih žlezah in največ v črevesju. Zato ni čudno, da jih je premalo, če prebavila ne delujejo dobro. K sreči ima imunski sistem »dober spomin« in ko protitelesa nastanejo, se ob ponovnem napadu tvorijo pospešeno.

Z zdravilnimi zelišči se lahko utrdim. **Ameriški slanik** je dokazano najboljši utrjevalec imunskega sistema. Po štirih tednih jemanja ekstrakta se znatno poveča število limfocitov.

Lišaji s kar 200 učinkovinami zmanjšujejo razmnoževanje povzročiteljev bolezni v dihalih in prebavilih, s svojim antibiotičnim delovanjem jih celo uničijo, nimajo pa stranskih učinkov kot sintetična zdravila. **Bezgovo in lipovo cvetje** je že dolga leta znano kot čaj za potenje, kar je najhitrejši način izločanja strupov iz telesa. V milejši pripravi pa oba blažita prehladne težave.

Kar nekako pozabljeno pa je **zažiganje in dimljenje zelišč**. V davnini so ljudje z daritvami pošiljali bogovom sporočila v zahvalo ali kot klic na pomoč. Zdaj pa tako pričramo prijetno vzdušje, otroke pospremimo v blag spanec ali po pisarnah prečistimo delovno klimo. Tudi zdravilni učinki nam pridejo prav. Pri iskanju rastlinskih sporočil, ki nastajajo ob sežiganju, lahko odkrijemo prav poseben svet.

Pot vonjav iz nosa do zaznave v možganih je res kompleksna. Dišave so z zrakom spojene molekule, ki jih zaznamo samo, če imamo na voljo primerne receptorje. Ločimo kar nekaj tisoč vonjav, in sicer, ali so prijetne ali ne je v glavnem odvisno od okolja in doživetja prve zaznave. Lahko pa z dišavami vplivamo na počutje. Kadilo je sestavni del mnogih verskih obredov in namesto eksotičnih smol lahko doma uporabimo smolo brina, smreke ali bora. **Pelin** odpravlja napetosti, uporabljajo ga tudi za čiščenje prostorov. **Brin** ubija glivice, zato služi za razkuževanje bolnikov sobe. Mešanica **kolofonije in borove smole** čisti pljuča, **smrekova smola** pomaga pri revmi in kožnih boleznih.

V mešanicah se posamezne učinkovine dopolnjujejo in povečujejo učinke. Če želimo

pomiritev, **miri** dodamo sandalovino, mastiks, cimet in kardamom. Pred okužbami ščitijo **brin, cedrovina, jelkine iglice** in **smola**. Lažje zadihamo ob iglicah duglazije, mentola, kamilic in ob hrastovi skorji. Za zmanjševanje želje po hrani so primerne kiselkaste vonjave pa tudi vanilije in semen tonka. Evkalipt in pomarančna lupina vzpodbujata imunost.

Ko se nas lotijo težave, si pomagamo s Hildegardino mešanico:

20 g roženkravta

10 g piretrovca

10 g muškarnega prahu

Pri nahodu jo njuhamo, pri glavobolu jo posolimo in potresemo po kruhu, zoper prehlad žličko prekuhamo v vinu in pri gripi polizemo z dlani.

Pogrejem pa se lahko ne samo s toplimi oblačili, ampak od znotraj z ingverjem, cimetom in hrano, ki je topla (proso). Meso začnimo z mešanico popra, pimenta, brinovih jagod, kumine in koriandra. Punč si pripravimo iz ananasovega, pomarančnega in limoninega soka, klinčkov, cimeta in sadnega čaja.

Po Kneippovih novicah pripravila Francka Čuk.

Spoštovani obiskovalci Zdravstvenega doma Vrhnika!

Zaradi poslabšanja situacije, povezane s koronavirusom covid-19, veljajo v Zdravstvenem domu Vrhnika nekateri ukrepi, s katerimi želimo poskrbeti za čim večjo varnost obiskovalcev in zaposlenih. Žal imamo v ZD že prvi primer okužbe med zaposlenimi, zato je spoštovanje ukrepov resnično nujno.

V ZD lahko vstopajo pacienti, ki so naročeni, imajo nujna stanja, in uporabniki laboratorija. Naročite se lahko po e-pošti ali telefonu. Vstopate lahko največ 15 minut pred naročenim terminom, da ne bo preveč oseb v prostorih ZD. Če zbolite z nahodom, prehladnimi znaki, vročino, kašljem, drisko, izgubite vonj ali okus, se pred prihodom v zdravstveni dom posvetujte z ambulantno izbranega zdravnika po telefonu. Izjema so edine nujna stanja, ko je ogroženo življenje. Tudi v takem primeru je najbolje, če nas lahko o težavi najprej obvestite po telefonu, da lahko uredimo primeren prostor in opremo za pregled.

Vstop v zdravstveni dom poteka preko triažne točke na enem mestu (vhod pri urgentni ambulanti). Prosimo vas, da ob vstopu izpolnite vprašalnik o zdravstvenem stanju (o simptomih, povezanih z boleznijo covid-19). Dobrodošlo je, da si vprašalnik doma natisnete z naše internetne strani in ga izpolnite pred prihodom v zdravstveni dom (isti dan).

Če boste na katero od vprašanih odgovorili z »da«, se bo receptorka posvetovala z zdravnikom glede tega, kje in kako vas bomo pregledali.

Če prihajate v laboratorij, se predvsem jutraj ob odprtju zdravstvenega doma lahko pojavi večja gneča. Po možnosti pridite v laboratorij po osmi uri in se boste izognili največji gneči.

Pred vstopom in izpolnjevanjem vprašalnika je obvezno razkuževanje rok. Prav tako je v prostorih Zdravstvenega doma obvezno nositi masko, ki pokriva usta IN NOS. Obvezno je tudi vzdrževanje varne razdalje vsaj 1,5 m. Prosimo, da sledite navodilom, ki so na kratko predstavljena spodaj.

NAVODILA ZA RAVNANJE V ZDRAVSTVENEM DOMU

Zaradi povečevanja nevarnosti okužb moramo vsi prilagoditi naše obnašanje.

Prosimo, da ob vstopu upoštevate naslednje korake:

- pravilno si namestite zaščitno masko – čez nos in usta
- razkužite si roke
- izpolnite vprašalnik in ga izročite receptorju (tudi spremljevalci)
- razkužite si roke
- izmerite vašo telesno temperaturo
- ves čas zadrževanja v ZD vzdržujte medosebno razdaljo vsaj 1,5 m

UPORABNIKI LABORATORIJA pa še:

- do 9. ure vzemite zaporedno številko iz vrstomata pri recepciji
- vaša sedišča in stojšča smo označili z zelenimi pikami
- prosimo, da sedite ali stojite samo na prostorih, označenih z zeleno piko
- ko se sprostite pika pred vami, stopite naprej, vse do laboratorija

Tako ne bo daljših vrst pred ZD. Ob skupnem spoštovanju pravil in medosebnem spoštovanju bo boljša dostopnost zdravstvenih storitev in zmanjšano tveganje okužb.

Upamo, da bomo s skupnimi močmi uspešno in brez škode za zdravje prebrodili trenutne razmere tudi ob slabšanju epidemiološke situacije.

Želimo vam veliko zdravja.

Zdravstveni dom Vrhnika

PROSIMO, DARUJTE KRI!

Rdeči križ Slovenije vas vljudno vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala:

V CANKARJEVEM DOMU NA VRHNIKI

V ponedeljek, 23.11.2020 od 7. - 13. ure in

Torek, 24.11.2020 od 7. - 13. ure

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII!

051/ 389 270, ali 051/ 671 147, ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov

www.daruj-kri.si

PODARITE odsluženi računalnik osnovnošolcem za učenje na daljavo

V Rdečem križu Vrhnika prosimo, če ima kdo doma računalnik, ki še vedno deluje, a ga ne potrebuje več, da nam ga podari.

Namenili ga bomo osnovnošolcem za učenje na daljavo.

Že v naprej se vam zahvaljujemo.

Rdeči križ Vrhnika, telefon: 01 7502 447 ali rk.vrhnika@siol.net

Ana svetuje

Mi bo spet zmanjkalo časa zase?

Ste opazili, kako hitro lahko mine dan? Pogosto hitite, da bi opravili vse, kar je potrebno? Vam gašenje požarov, opravljanje nujnih zadev v zadnjem trenutku in skrb za neskončne podrobnosti nenehno kradejo čas?

Ana Podlipnik (mag. psihosocialne pomoči, učiteljica pilatesa, joge in skupinskih vadb)

Lahko prištejemo še pestro službo, družino in druge obveznosti. In tako ostane vse manj časa za reči, v katerih resnično uživate in vam prinašajo zadovoljstvo.

Temelj učinkovitega upravljanja časa je pravzaprav ure-

janje prioritet. Rešitev je v tem, da ugotovite, katere so vaše prioritete in si vzamete čas za njihovo uresničevanje. Poznate besede Bertranda Russla: »Čas, ki ga zapravimo z užitkom, v resnici ni zapravljen.«

Ali veste kam gre vaš čas?

Pomemben korak k boljšemu obvladovanju časa je zavedanje, kako svoj čas porablja. Morda lahko poskusite z zapisovanjem dnevnika. Čez dan si ob primernem času zabeležite, kaj ste počeli ob določenih urah. Ni potrebno, da ste do minute natančni. Upoštevajte tudi »elektronski« čas, ki ste ga preživeli za računalnikom ob preverjanju e-pošte, pogovor po telefonu, pisanje sms sporočil, brskanje po spletu ali čas na družabnih omrežjih.

Čemu bi radi namenili svoj čas?

Vedeti, čemu bi radi namenili več časa, je le polovica slike. Enako pomembno je vedeti, čemu ne želite nameniti svoje-

ga časa. Vaš cilj mora torej biti, da svoje življenje napolnite z več rečmi, ki vam prinašajo pomen, smisel in radost.

Razmislek o odločitvah in spremembah vedenja

O lastnem času lahko razmislite in si morda pomagajte z naslednjimi vprašanji:

- Ali sedaj resnično najbolj izkoriščam svoj čas?
- Ali odlašam in se izogibam opravljanju pomembnejših reči?
- Bi lahko to nalogo dodelil komu drugemu?
- Ali je zdaj pravi čas za gledanje televizije/brskanja po spletu?
- Ali je res zdaj treba preveriti e-pošto?

Seznam opravil

Seznam opravil je še vedno eno najboljših orodij za učinkovito upravljanje časa. Lahko si naredite seznam, npr:

- seznam nujnih opravil (seznam, ki vsebuje naloge in opravila, ki jih želite dokončati),
 - seznam današnjih opravil (podrobnosti, čemu bi radi danes namenili svoj čas),
 - seznam prihodnjih opravil (seznam nalog, ki jih želite uresničiti v prihodnjih dneh).
- Če opazite, da se nečesa ne lotite zaradi nelagodja ali odpora, skušajte izzvati svoje postavke. Vprašajte se: »Zakaj bi moral vedno početi le tisto, kar mi je všeč in kar si želim početi?« Odgovor je, seveda, da se vam ni treba izogibati na-

poru ali nelagodju. Le opravite delo! Nato se vprašajte: »Ali ne bi bilo bolje malce potrpeti in se tega rešiti?« Odgovor: ABSOLUTNO!

Če potrebujete osebo, ki vam bo pomagala poiskati in zgraditi nove možnosti v medsebojnih odnosih, potrebujete spodbudno besedo, nasvet ali imate vprašanje, lahko stopite v stik z mano. Pristrčno vabljeni, da skupaj vnesemo več sproščenosti v naša življenja!

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja, mag. socialnega dela.
ana@motivacijainsvetovanje.si, www.motivacijainsvetovanje.si
Tel: 040 126 826.

Zbornico zdravstvene in babiške nege bo še naprej vodila Monika Ažman

Zagovorniki pacientovih pravic

»Medicinske sestre, babice in tehniki zdravstvene nege smo zagovorniki pacientov in njihovih pravic. In to bomo tudi v prihodnje.

Še naprej si bom prizadevala za razvoj avtonomne stroke zdravstvene in babiške nege v skrbi za dobrobit pacientov – za njihovo varno in kakovostno zdravstveno nego – ter ščitila in zastopala poklicne in strokovne interese članov Zbornice – Zveze,« je povedala Monika Ažman. »Prednostna naloga na ravni države je zadržati obstoječ kader, obenem pa pritegniti mlade, da se bodo tudi v prihodnje odločali za ta poklic in da ga bodo opravljali doma, ne pa odhajali na delo v tujino.«

Nujna vzpostavitev kadrovskih standardov in normativov

Pomembna naloga, ki čaka področje zdravstvene in babiške nege, je vzpostavitev kadrovskih standardov in normativov. Z njihovim sprejetjem in zaposlitvijo dodatnega kadra tako v zdravstvu kot na področju socialnega varstva se bodo delovne razmere pomembno izboljšale. Pomemben korak k izboljšanju stanja je tudi sprejem zakona o zdravstveni negi in babištvu, za katerega si v Zbornici – Zvezi intenzivno prizadevajo.

Le-ta bo sistemsko in na zakonski ravni uredil področje ter dal reguliranemu poklicu medicinske sestre in babice enakopraven položaj z drugimi reguliranimi poklici, kot so zdravnik, zobozdravnik in farmacevt, ki svoj zakon že imajo.

NČ

Področje zdravstvene in babiške nege čaka pomembna naloga – vzpostavitev kadrovskih standardov in normativov

Funkcijo predsednice Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije bo tudi v mandatnem

obdobju 2020–2024 opravljala dosedanja predsednica Monika Ažman, so potrdili poslanci na 33. redni volilni skupščini Zbornice – Zveze. Ažmanova, ki je Zbornico – Zvezo vodila že v letih 2016–2020, pred tem pa je bila osem let njena izvršna direktorica, ima na področju zdravstvene nege več kot 30-letne izkušnje, od tega je več kot 20 let delala kot medicinska sestra v različnih kliničnih okolišjih, poučevala je tudi na srednji zdravstveni šoli.

Kneippova zdravilišča po Sloveniji

V preteklih 150 let

V obdobju 150 let od 19. stoletja do konca II. svetovne vojne je rast skrbi za zdravje skokovito rasla in pripeljala do jemanja kakovosti življenja do visoke ravni, ki močno vpliva na način življenja kot je danes.

V 19. stoletju je bilo veliko zdravilcev in finančnih mogotcev, ki so želeli nekaj novega prinesiti med ljudi. Duhovna rast je bila v tem času velika in je barvitost idej prinesla na svetlo.

Ljudje so spoznali širše možnosti za ohranjanje zdravja in lagodno življenje. Bogati so začeli podpirati ideje in nastajati so začela zdravilišča po Evropi. Lagodje je privlačilo ljudi.

V Sloveniji je v tem obdobju nastalo kar nekaj zdravilišč, ki so dobila visok ugled in postala priznana zunaj naših meja. Kopališča in ob njih zdravilišča so nastala na naših tleh na Kranjskem, Štajerskem, Dolenjskem v Prekmurju, Prlekiji in drugod v bližini meja.

Tako so nastale Kamniške toplice, Bled, Dolenjske toplice, Čateške toplice in druge na teritoriju Slovenije. Vzglede so jemale iz toplic po Nemčiji, kjer je po ideji uporabe vode prednjačil vizionar in duhovnik Sebastian Kneipp. Nastajala so društva, kjer so poučevali prebivalce in uporabnike, kako naj uporabljajo danosti vode. Ideologija je prišla iz Woerishofna današnjega Bad Woerishofna, kjer je kot duhovnik služboval Sebastian Kneipp.

Spoznal je danosti v Kamniku in ozavestil mogotce kot je bil Alojzij Prašnikar v Kamniku. Odlična ideja in možnosti so dale kakovostne vode, ki jih je po knajpovi ideji uporabil Prašnikar 1876 v Kamniku. Zgrajene so bile hotelske zgradbe s kopališči, prisotni so bili vsaj štirje zdravniki in več terapevtov, ki so vodili terapevtski svet teh kopališč. Gostje, mogoče, so bivali v toplicah tudi do 2 meseca.

Ideja je bila všeč zdravniku in bogatašu z Bleda, ki je tam zgradil manjše zdravilišče z vodo in gibanjem v naravi, vsekakor pa z aroma terapijo. Zdravilišče je prav kmalu nehalo delovati, ostala je le sposojena ideja, ki je zapustila do današnjih dni le še vidno razvalino hotela. Namenjeno je bilo le bogatim, ki so v tem času prihajali na oddih in zabavo v mondeno letovišče Bled.

Za zdravilišče v Kamniku in nekatera v okolici je vedel in jih poznal tudi Kneipp. Kadar je v Woerishofnu zmanjkalo prostora za bolnike in goste, jih je napotil v Kamnik. Zadovoljni uporabniki so zaradi nastalih razmer v času I. svetovne vojne počasi zmanjševali obisk in zdravilišče je propadalo. V tem času pa se pojavil hotel za vsakogar v Bistrici ob Dravi, ki ga

danes najdemo le v kronikah kot zapis. Kmalu po I. vojni so ga zaprli zaradi slabih higienskih pogojev. V kopališčih, ki so jih imenovali zdravilišča, so izvajali različne terapije za intenzivno zdravljenje z mrzlo vodo.

Izvajali so:

- Medicinske kopeli /blatne, smrečne, solne in ogljikove kopeli
- Elektroterapija
- Masaže, telovadba, inhalacije, sončna kopel, zdravljenje s suhim zrakom
- Kneippova dieta/ pitje vode – kura, hoja in gibanje na zraku

Vse te terapije je bilo mogoče izvajati prav v Kamniku, kjer je narava omogočala njihovo izvajanje. Prihajali so z vlakom, saj je takrat bil Kamnik že povezan z Ljubljano po železnici.

Imenovali so ga klimatsko zdravilišče. Gostje so prihajali od blizu in daleč. Prihajal je srednji sloj, ki je ostal 7 dni in bogataši, ki so ostajali do dva meseca. Prihajali so iz Avstro-ogrske dežele, Nemci pa tudi Američani. Kranjci ni bilo veliko. Zato je v 90 letih kamniško zdravilišče veljalo za visoko urejeno. Prav taki obiskovalci so bili tisti, ki so dober glas o toplicah ponesli v svet. Opevali so pokrajino, gore in doline in s tem lepoto kraja.

V Kamniku so rekli, da je to Prašnikarjevo zdravilišče, ki je imelo zdravnike in ustrezno osebje. Zavzeto je podpiral zdraviliški turizem. S tem, da je bilo kar troje zdravnikov, so bili zelo imenitni. Zdravnik je poznal vsakega gosta in mu je svetoval katera terapija je zanj primerna. Prašnikar pa je bil tudi lastnik in ustanovitelj Medijskih toplic, ki so s tem bile priključene h Kamniškimi.

Z upadom števila gostov je ostalo le še kopališče, ki so ga uporabljali krajanje in prebivalci bližnjih mest in krajev. V Kamniku so mnogi kupili stanovanja in prosti čas preživljali tam. V času med I. in II. vojno so prihajali sem znani Slovenci kot so Juš Kozak, Fran Milčinski, Bartol in drugi znani Slovenci. Ob prihajajoči vojni, duh kopališkega turizma upada. V tem obdobju je oblast vzel v svoje roke v teh krajih sin prvega lastnika Prašnikarja in med 1930 in 1931 letom, poskrbel le za prometne povezave, dnevni turizem in zaposlitve. Kamnik z okolico v tem času obišče veliko dnevnih turistov do časa, ko se začne še II. vojna. Dnevni turizem se vrne po vojni in predstavlja najmočnejši pomnik do današnjih dni.

Vir: Zbornik razprav ob 750 letnici občine Kamnik od 1229 do 1979 leta

Povzela M. Artenjak

O oživljanju

Človek, ki se ne odziva in ne diha normalno, zelo verjetno doživlja srčni zastoj.

Če ne bomo ukrepali, bo tak tudi ostal! Ko opazimo nena- dno obolelega, je pomembno, da takoj začnemo pomagati po svojih najboljših močeh.

Pravilna in **hitra** prepoznav- a srčnega zastoja bistveno vpliva na preživetje, saj že v 3 do 5 minutah po srčnem zastoj- u začnejo odmirati možganske celice, čas do prihoda reševal- cev na kraj dogodka pa je po navadi mnogo daljši. Takojšen začetek izvajanja temeljnih postopkov oživljanja (TPO) poveča možnosti preživetja za dva- do štirikrat. Večina srčnih zastojev se zgodi v domačem okolju ali med znanci, ki lah- ko s hitrim in pravilnim ukre- panjem drastično izboljšajo končni izid obolenja in rešijo življenje.

Kako prepoznamo človeka v srčnem zastoj?

Najprej preverimo, če je mesto, kjer se prizadeti nahaja, varno. Zavarovati mora- mo sebe, poškodovanca in opa- zovalce. Obolelega načeloma ne premikamo, razen če mu grozi neposredna nevarnost, ki je ne moremo odpraviti.

Če s pristopom ogrožamo lastno varnost, pokličemo 112

in počakamo na nadaljnja na- vodila oziroma na prihod re- ševalcev.

Če je kraj dogodka varen, pristopimo in nadaljujemo s preverjanjem odzivnosti. Odzivnost preverimo tako, da svoji roki položimo na na- dlahti poškodovanca, ga **rahlo stresemo** ter **glasno** in jasno vprašamo: **“Gospod/gospa, ali ste v redu?”**

Če je oboleli neodziven, pridobimo pozornost okoli- lice s klicem na pomoč, pri- zadetega pa čim hitreje sami ali s pomočjo druge osebe obrne- mo na hrbet in razpremo zgornji del oblačil. V naslednjem koraku **sprostimo dihalno pot z nagibom glave vznak** in **preverimo, ali prizadeti diha oziroma ali diha nor- malno.**

To naredimo tako, da zvrne- mo glavo nazaj in dvignemo brado, nato pa opazujemo, ali se prsni koš dviga, ali slišimo oziroma čutimo sapo na licu – za preverjanje si vzamemo deset sekund.

Če oboleli diha, potrebuje strokovno pomoč, vendar ne potrebuje oživljanja. **Kadar smo v dvomih, ravnamo, kot da oseba ne diha.**

Če ne diha oziroma ne diha normalno, je oboleli najverjetneje v srčnem zastoj- u. V takem primeru to takoj **spo- ročimo na 112** in takoj nato začnemo z oživljanjem. **Dispe-**

čer nam lahko tudi pomaga pri prepoznavi ter nas vodi v izvedbi temeljnih postop- kov oživljanja!

Izjema so otroci in uto- pljenci, pri katerih **najprej eno minuto izvajamo TPO in šele nato kličemo 112.** Če nismo sami, drugi osebi takoj naročimo, naj kliče 112. Če je mogoče, pošljemo po AED (avtomatski eksterni defibri- lator) lokacijo, katerega nam lahko sporoči dispečer. Po defibrilatorju vedno pošljemo drugo osebo, če je le-ta na vo- ljo, **sami pa prizadetega ne zapuščamo.**

Kako oživljamo?

Takoj, ko je mogoče, zač- nemo z izvajanjem **hitrih močnih pritiskov na prsni koš,** saj tako vsaj delno ob- novimo tok krvi po telesu **in v možgane, ki so najbolj občutljivi.** Prizadeti naj leži na trdi podlagi.

- **Prste rok prepletemo, pritiske izvajamo s peto dominantne dlani.**
- Pomembno je, da je **mesto pritiska na sredini prsne- ga koša, pritiskamo na spodnjo polovico kosti prsnice** (pri večini ljudi je primerno mesto v višini pr- snih bradavic).
- **Pritiski morajo biti tako močni, da se prsni koš ugrezne za tretjino ali 5 do 6 cm,** pritiskamo s fre-

kenco od 100 do 120 **pritiskov na minuto** (po ritmu pesmi Stayin' Alive - Bee Gees), pazimo, da nismo prepočasni ali prehitri in da **se ne ustavljamo po nepo- trebnem.**

Umetni vpihi so pripo- ročljivi, niso pa nujni – iz- vajamo jih le, če smo za to usposobljeni in nimamo drugih zadržkov. Le-te izve- demo tako, da zopet sprostimo dihalno pot, stisnemo mehki del nosu, s svojimi usti zaobja- memo usta poškodovanca ter začnemo z izvajanjem vpihov. Vsak vpih naj traja **eno sekun- do, do opaznega dviga pr- snega koša.** Odmaknemo se, da se prsni koš spusti v izdihu, nato pa izvedemo še drugi vpih. **Prekinitev pritiskov za iz- vedbo vpihov naj nikoli ne bo daljša od deset sekund.**

Če oživljamo tako, da izva- jamo pritiske na prsni koš in umetne vpihe, je pri odraslih pravilno zaporedje **30 : 2** (po 30 pritiskih sledita dva vpiha, nato ponovno 30 pritiskov ...).

Če vpihov ne izvajamo, nadaljujemo le s pritiski na prsni koš, popolnoma brez prekinitev. Pritiske izvajamo neprekinjeno, dokler ne pri- de služba nujne medicinske pomoči oziroma prizadeti ne začne kazati jasnih znakov ži- vljenja. **Pomembno je, da se z morebitnimi drugimi prisotnimi pri izvajanju pritiskov pravočasno zame- njamo, saj nismo učinkoviti, ko se utrudimo.** Pazimo, da **menjava ne povzroči nepo- trebne prekinitev!**

Za **oživljanje otrok** je al- goritem malce drugačen, saj je pred začetkom izvajanja pritiskov treba dati pet vpihov. Nato laiki sledimo algoritmu oživljanja za odrasle (torej 30 pritiskov in dva vpiha).

V primeru, da pridobimo AED:

- **napravo vključimo,**

- elektrode defibrilatorja nato namestimo na suh, gol prsni koš obolelega, med namešča- njem pritiskov **ne prekinja- mo,**
- pozorno sledimo navodilom naprave in poskrbimo, da jih natančno upoštevajo vsi pri- sotni.

AED je zelo varna in enostav- na naprava, ki je namenjena temu, da jo še pred priho- dom reševalne ekipe upo- rabijo očividci, četudi za to niso posebej usposobljeni.

Kako oživljamo med epi- demijo covid-19?

Priporočila Slovenskega rea- nimacijskega sveta za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja za laike in prve posredovalce v primeru, ko obstaja sum na okužbo s COVID-19, narekuje- jo, da se za pristop k oživljanju vsak posameznik odloči glede na lastno presojo.

Če obstaja tveganje oziroma sum, da je bolnik okužen, mora posameznik sam oceniti tvega- nje okužbe in se prostovoljno odločiti za pristop.

Med oživljanjem naj si **nade- ne obrazno masko,** prav tako naj tudi **pokrije usta in nos obolelega s kirurško masko ali katero drugo tkanino.** Pri oceni dihanja naj se posa- meznik **ne sklanja nad usta in nos, temveč le opazuje,** če se osebi dviga prsni koš ozi- roma če kašlja. **Umetni vpihi se pri odraslih s sumom na okužbo s covid-19 ne izva- jajo.** Pri otrocih pa je izvajanje vpihov še vedno priporočljivo, vendar je priporočeno pred- vsem za osebe, ki imajo tesne stike. Po končanem oživljanju si je treba umiti roke s tekočo vodo in milom ter uporabiti razkužilo.

Vsak laik lahko s hitrim začetkom temeljnih po- stopkov oživljanja in upo- rabo AED za bolnika na-

redi skoraj toliko kot ekipa nujne medicinske pomoči z vso opremo. Zato je bistve- no, da v začetnih minutah, ko ekipe NMP še ni, začne- jo z oživljanjem očividci!

POVZETEK

Najprej preverimo, če je me- sto, kjer se prizadeti nahaja, **varno.**

Če je, pristopimo in nadalju- jemo s preverjanjem **odzivno- sti.**

Če je oboleli neodziven, pri- dobimo pozornost okolice s klicem **na pomoč!**

Nato z nagibom glave nazaj sprostimo **dihalno pot** in pre- verimo, ali prizadeti diha ozi- roma **ali diha normalno.** Če diha, ne potrebuje oživljanja.

Če ne diha, je najverje- tneje v srčnem zastoj. V takem primeru **takoj pokličemo 112** in šele nato začnemo z oživljanjem.

Pošljemo tudi po **AED** (avto- matski eksterni defibrilator) in ga namestimo na suh, gol prsni koš obolelega in sledimo navo- dilom naprave.

Čim hitreje začnemo z oži- vljanjem:

Z neprekinjenim izvajanjem **hitrih močnih pritiskov na prsni koš** na trdi podlagi **del- no obnovimo tok krvi po telesu in v možgane.** S peto dlani pritiskamo na sredino prsnega koša, da se ugrezne za tretjino (5 do 6 cm) s frekven- co od 100 do 120/min. Če smo usposobljeni za izvajanje vpi- hov, sledimo zaporedju 30 pri- tiskov, dva vpiha, sicer **izvaja- mo pritiske brez prekinitev do prihoda reševalne ekipe ali očitne povrnitve znakov življenja.**

Pravočasnain pravilna prva pomoč rešuje življenja.

Dotik

POVE

NAJVEČ.

Z ljubeznijo do sebe nameni čas samopregledovanju dojk.

ROŽNATI OKTOBER
MEDNARODNI MESEČ
OSVEŠČANJA O RAKU DOJK

EUROPA
DONNA
SLOVENIJA

WWW.EUROPADONNA.SI

f t i y

Ali res znamo učinkovito dihati?

Dihanje štejemo za samoumevno. Prepričani smo, da naše telo ve, koliko kisika potrebuje, a temu ni tako.

Za naše prednike je morda veljalo tako, za današnjega, na zelo sodoben način živečega človeka žal ni več tako.

Način življenja in okolje sta se zelo spremenila. Okolje je vedno bolj urejeno, tako omogoča življenje z manj pozornosti, hitrost preživljanja časa pa poteka na zelo stresen, hiter način ter s številnimi dogodki, odločitvami ter aktivnostmi v vsakodnevnem življenju. Slednje zelo poveča pritisk na membrano posameznika.

Vse to zelo vpliva na način dihanja in posledično njegovo učinkovitost. Prevelik pritisk pomanjkanja časa ob zelo neučinkoviti porabi energije dvigne tonus v prsni in trebušni votlini. Prenapete mišice onemogočajo ekspanzijo prsnih in trebušnih mišic, kar omejuje globino vdih. Način dihanja se spremeni iz učinkovitega diafragmalnega v manj učinkovit prsno-klavikularni način dihanja.

Kako ju prepoznamo? Prevladujeta dve vrsti dihanja: navpično ali prsno dihanje in horizontalno ali diafragmalno dihanje. Pri prvem velja, da se pri vdihu ramena pomaknejo navzgor, pri izdihu navzdol. Med dihanjem se premika samo prsni koš, trebuh med tem miruje. Za drugi način dihanja velja, da ob vdihu ramena in vrat mirujejo, zgornji del trupa se le neopazno premika. Središče telesa se pri vdihu razteza v vse smeri od pazduhe do medenice, pri izdihu se oži navznoter.

Neučinkovito dihanje poruši učinkovitost izmenjave plinov; kisika in ogljikovega dioksida. To povzroči potrebo po večji količini kisika, ki ga posledično v tkivih in celicah primanjkuje. Hitrost in količina vdihanega zraka se povečujeta, s čimer se poveča tudi hitrost srčnega utripa. Telesni sistem dihanja se ob vse manjši dihalni učinkovitosti prilagaja na manj učinkovito prsno dihanje. Kljub manj učinkovitemu prsnemu dihanju oskrbuje telo z dovolj kisika, vendar na račun prevelike porabe energije. Takšen stresen način dihanja negativno vpliva na fiziološke procese telesa, ki prav tako postanejo neučinkoviti in vodijo v vedno večjo utrujenost in izčrpanost ter negativno vplivajo na telesno in psihično počutje.

Dihanje s prsnim košem je energijsko potrošno; vključuje

se več mišic, kot je potrebno v naravnem, fiziološkem načinu dihanja. Aktivirajo se vratne in notranje medrebrne mišice, ki pomagajo pri vdihovanju. Tak način dihanja sporoča živčno-mišičnemu sistemu, da smo v nevarnosti, da je treba zbežati ali se boriti, kar sproži simpatični način delovanja. V resnici le sedimo in opravljamo vsakodnevne aktivnosti, se vozimo v avtu, nakupujemo ali se pogovarjamo, naše telo pa dojema, da zaradi hitrosti in neučinkovitosti dihanja tečemo za življenje. Tako počasi drsimo v kronično utrujenost in slabšo kakovost življenja.

Zakaj? Prsno dihanje privede zrak le v zgornji in srednji del pljuč ter ne učinkuje na predihanost spodnjega predele pljuč. Zgornji del pljuč zaradi stoje in vpliva gravitacije ni dovolj oskrbljen s kisikom, ker je večina krvi, bogate s kisikom, v spodnji tretjini pljuč. Učinkovitost izmenjave plinov se tako zmanjša, kar še dodatno poveča pretok zraka zaradi pomanjkanja kisika v tkivih in tako še dodatno zmanjša učinkovitost dihanja. Ob tem se povečata hitrost dihanja in srčni utrip zato, da zmore dihalni sistem skozi manj učinkovito prsno dihanje oskrbeti telo z dovolj kisika.

Tako kot je dihanje življenjsko pomembno za ves organizem, je bilo v preprostejših ljudstvih zaznavanje približno joče se nevarnosti prek voha življenjsko pomembno. Nos je naš dihalni in čutilni organ. Nosna votlina ima osrednjo vlogo pri dihanju ter zaznavanju vonjav. Sodobni način ter posledično večja hitrost življenja sta prinesla izgubo pozornosti, usmerjene na voh kot kazalnik prihajajočih dogodkov. Hitrost življenja je spremenila tudi način dihanja iz učinkovitega dihanja skozi nos v stresni način dihanja, vse pogostejše skozi usta. Kakšna je razlika, boste rekli, saj je cilj vendar isti: dostava zraka do pljuč.

Dostava vdihanega zraka je že na pravem mestu, koncentracija plinov pa je popolnoma porušena. Za učinkovito dostavo kisika, ki ga z zrakom vdihnemo v pljuča, do tkiv je potrebna prava koncentracija z ogljikovim dioksidom. Zrak v pljučih in v krvi še ne pomeni, da smo dobili potrebni kisik tudi v celice, tkiva, mišice in organe, kjer ga resnično potrebujemo. Iz krvi se kisik sprostí šele s pomočjo hemoglobina, ki zrahlja vez s kisikom samo takrat, ko je v krvi tudi dovolj visoka koncentracija ogljikovega dioksida.

Nos je pomemben vstopni organ za učinkovito dihanje. Otroci na začetku svojega življenja, prvih nekaj mesecev, dihajo samo skozi nos. Anatomsko je zanje nemogoče dihati drugače. Šele pričakovanja okolice ter pomankanje časa jih prisilijo občasno dihati skozi usta. Pri tem ne pomagajo niti zamašeni noski in povečane žrelnice, ki nare-

dijo fizično zaporo za zrak, ki prihaja skozi nos do pljuč.

Dihanje skozi nos prinese številne koristi za zdravje ter učinkovitost pri aktivnostih. Zrak se ob prehodu skozi nosno votlino očisti, segreje ter navlaži pred vstopom v pljuča, znižuje srčni utrip med intenzivno vadbo. Dihanje skozi nos vnaša dušikov dioksid v pljuča, le-ta širi dihalne poti in žile, izboljšuje prenos kisika po telesu, zmanjšuje nastajanje mlečne kisline, kajti mišice tako dobijo več kisika. V nasprotju z dihanjem skozi nos prinese dihanje skozi usta številne neprijetnosti in težave. Pri dihanju skozi usta se glava nagne naprej, čeljust se pomakne nazaj, usta so izsušena, kar spremeni kislost ust in povzroča hitrejšo nastajanje kariesa, povzroča slab zadah ter povečuje možnost smrčanja ter spalne apneje.

Dihanje je edina osnovna življenjska funkcija, ki jo lahko zavestno uravnavamo. To posledično povzroča več težav, kot bi lahko mislili. Dihanje skozi usta med tem ko jeste ali govorite, je običajno, vendar dandanes dihamo skozi nos tudi mnogo pogostejše in nepotrebno zaradi podzvestne navade hiperventilacije, pretirane izpostavljenosti dražljajem iz okolja, pogosto aktiviranega simpatičnega odziva plazilskega dela možganov za boj/beg ali zamrznitev ali de-reguliranega delovanja imunskega sistema.

Dihanje skozi nos aktivira trebušno prepono, dihanje skozi usta pa zgornji del pljuč. Dihanje v zgornji del pljuč je povezano s stresnim odzivom, medtem pa dihanje s trebušno prepono omogoča počasno, umirjeno, enakomerno dihanje skozi nos. Zato ni pretirana trditev, da dihanje skozi nos umirja telo in um.

Kako izboljšati razmerje med kisikom in ogljikovim dioksidom? Ob upočasnevanju dihanja, dihanju skozi nos in uvajanju dihalnih protokolov spremenimo občutljivost nadzornega centra za dihanje v malih možganih. Dihalni protokoli počasi zvišujejo nivo ogljikovega dioksida, kajti nenadno zvišanje tega plina v celicah in tkivih lahko povzroči občutek dušenja. Ob učenju podaljševanja izdiha in zadrževanju ponovnega vdih se postopoma navadimo na višanje ogljikovega dioksida. Aktivne terapije so način, da se tega naučimo, uporabljamo ter živimo v vsakdanu.

Petra Šmid Seljak,
učiteljica metode AEQ
3. stopnje 4/5, terapevtka
razvojno-nevrološke
obravnav, Bownova
terapevtka.
info@terapevtskidotik.si,
si, naročanje@
terapevtskidotik.si, www.terapevtskidotik.si

Urška svetuje

Motnje hranjenja so resne duševne motnje, ki se kažejo v spremenjenem odnosu do hrane in do telesa ter v resnih motnjah prehranjevalnih navad.

Obsedenost s hrano, telesno težo in obliko telesa so pomembni znaki takih motenj, ki vplivajo na telesno in duševno ter socialno zdravje osebe. V nekaterih primerih se lahko omenjene motnje končajo tudi s smrtjo.

Misli oseb z motnjami hranjenja se skoraj ves čas vrtijo le okoli hrane, porabe kalorij in telesne teže. Prizadeti izgubijo občutek lakote in sitosti, ob uživanju hrane pa občutijo strah in krivdo. Strah jih je situacij, ko jih drugi vidijo jesti, zato se takim priložnostim izogibajo. Tudi telesna teža, ukvarjanje s kilogrami oziroma številke na tehtnici pomembno vplivajo na njihovo počutje in razpoloženje. Hrana je pri takih osebah le sredstvo za lajšanje stisk in duševnih bolečin, hranjenje in odklanjanje hrane pa način osvoboditve bolečin in neprepznanosti čustev. V ozadju se skrivajo težke duševne stiske, nesprijemanje samega sebe in slaba samopodoba.

Kdo najpogostejše oboleva?

Med obolelimi prevladujejo ženske, od 10 do 15 % je moških. Za dekleta in ženske so motnje hranjenja družbeno bolj sprejemljiva motnja, zato tudi lažje iščejo pomoč.

Stigma

Oboleli namerno zmanjšujejo/zanikajo težave povezane z motnjami hranjenja. Vzrokov za to je več, med njimi pa je pomembna tudi stigma. Preprosto ne želijo dobiti diagnoze motnje hranjenja, ker so prepričani, da jim bi to v nadaljnjem življenju lahko škodovalo. So pa sicer take osebe pogosti obiskovalci zdravstvenega sistema, celo pogostejše prihajajo v stik z njim, a ne zaradi težav, povezanih z motnjami hranjenja.

Katere vrste poznamo?

Anoreksija, bulimija in prisilno prenačanje so najbolj znane in najpogostejše oblike motenj hranjenja. V zadnjem času se pojavljajo še novejš: bigoreksija in ortoreksija. Posamezne oblike motenj hranjenja pogosto prehajajo iz ene oblike v drugo.

Anoreksija

Je duševna motnja, za katero je značilna pretirana skrb za izgubo telesne teže in strah pred pridobivanjem telesne teže. Najpogostejša je pri mladostnicah in mlajših ženskah, pa tudi pri mladostnikih in otrocih pred vstopom v mladostništvo ter starejših ženskah. Oseba, ki trpi za to motnjo, ima neprestano misli glede zmanjšanja telesne teže, ki pa ni nikoli dovolj nizka, in velik občutek krivde

Motnje hranjenja – Kaj lahko naredim?

ob zaužitju hrane. Simptomi, značilni za anoreksijo, so: izbirna vedno strožjih diet, pretirana telesna vadba, provocirano bruhanje, uporaba diuretikov in sredstev za zmanjšanje teka. Oseba, ki trpi za anoreksijo, ima tudi motnjo zaznavanja svojega telesa; sebe vidi debelo, čeprav je že pretirano suha.

Bulimija

Je duševna motnja, za katero je značilno pretirano prenačanje in zaradi skrbi za uravnavanje telesne teže epizodi prenačanja sledi bruhanje ali uporaba odvajal. Ponavljajoča bruhanja in zloraba odvajal lahko izzovejo motnje v elektrolitskem ravnovesju in druge telesne zaplete (erozija zob, motnje odvajanja). Ker posamezniki po navadi izzovejo bruhanje s prsti, imajo odrgnjene členke na rokah in velikokrat po obroku hitijo na stranišče.

Kompulzivno prenačanje

Je motnja hranjenja, za katero je značilno pretirano hranjenje zaradi čustvenega neravnovesja, kateremu pa ne sledi zmanjševanje telesne teže. Osebe, ki trpijo zaradi te motnje, imajo zelo nizko samozavest in samospoštovanje in ob nastanku neke čustvene stiske le-to skušajo potešiti s pretiranim vnosom hrane v telo (tudi do več tisoč kalorij v enem obroku). Po zaužitju prevelikem obroku imajo velik občutek krivde, ki pa ga rešujejo ponovno z naslednjim vnosom hrane. Velikokrat se prezrte.

Ortoreksija

Je novejša oblika motenj hranjenja in se pojavlja pri osebah, ki želijo jesti »čisto ekološko« hrano. Taka izbira čiste hrane se vse bolj oži, dokler na jedilniku ne ostane samo še nekaj živil. Gre za strah pred nečisto hrano in ne za strah pred debelostjo. Klinična slika osebe, ki trpi za ortoreksijo, je podobna klinični sliki osebe, ki trpi za motnjo hranjenja, vendar se oseba z ortoreksijo vidi realno in nima motnje zaznavanja svojega telesa. Tudi osebe z ortoreksijo imajo velik občutek krivde, ko zaznajo potrebo po prepovedani hrani, kar jih vodi v še večje samokaznovanje in ožanje jedilnika.

Bigoreksija

Je novejša oblika motenj hranjenja, ki večinoma prizadene mladostnike in mlajše moške. Gre za obrnjeno sliko anoreksije; oseba se vidi premalo definirano, s premajhno mi-

šično maso, čeprav je že zelo »nabildana«. V ozadju se skriva tako kot pri drugih motnjah hranjenja nizka samopodoba in pretirana skrb za telesni videz. Da bi dosegli čim večjo mišično definiranoost, uporabljajo pretirano telesno vadbo, steroide in posebne diete. Taka oseba je za doseganje mišične mase pripravljena narediti vse. Tudi pri tej motnji so posledice v elektrolitskem neravnovesju, erektilnih disfunkcijah, metabolizmu.

Pet korakov samopomoči

- Če imate občutek, da imate katero izmed oblik motenj hranjenja, je priporočljivo, da si čim prej poiščete strokovno pomoč, saj je v zgodnejših fazah večja verjetnost za ozdravitev. Poiščite si dobrega strokovnjaka (psihoterapevta), ki mu boste lahko zaupali in si boste skupaj lahko prizadevali za spremembe v vašem življenju. Motnje hranjenja so duševna motnja, ki imajo veliko značilnosti odvisnosti, zato je težko ozdraveti sam; potrebujete nekoga, ki vam bo ves čas stal ob strani in vas vzpodbujal.
- Velik pomen imajo pri pomoči tudi skupine za samopomoč, v katerih si osebe z motnjami hranjenja delijo podobne izkušnje, s katerimi se lahko pogovarjate o stvareh, o katerih se z drugimi vrstniki in bližnjimi ne morete, ker vas težko razumejo. Človeku, ki nima motnje hranjenja, je težko razumeti, npr., zakaj lahko en piškotek ali kosilo v gostilni povzroči tako ogromno stisko.
- Na voljo je tudi kar nekaj knjig, strokovnih in izpovedi prebolelih oseb, ki lahko razložijo vaše dogajanje.
- Družba je zelo pomembna, saj smo ljudje socialna bitja. Poskusite se čim več družiti z ljudmi, ki jim zaupate, saj osamitev doma povečuje notranjo stisko.
- Pomaga tudi, če lahko svojo stisko napišete na papir. Zato si, ko vam je težko in ne najdete nikogar, s komer bi se lahko pogovorili, svoje misli zapišite na papir, dnevnik ... Morda vam že takrat vsaj malo odleže in ko boste pozneje, ko ne boste v tako veliki stiski, prebirali svoje misli, jih boste lahko videli in razumeli na drug način.

Urška Jesenovec, mag.
zakonskih in družinskih
študijev, zakonska in
družinska terapija
jesenovecurska@gmail.com
031544095

**OKUSNA, ZDRAVA IN
ENOSTAVNA KUHINJA PRIHODNOSTI
S TEMELJI TRADICIJE**

VABILO NA PREDAVANJE

NATUROPATSKA KUHINJA

KOTIZACIJA: 8 EUR

OBVEZNA PRIJAVA!

PRIJAVE NA:

- 041 833 238 (MAJA A.)
- 040 857 223 (SIMONA D.)

**Dne 27.11.2022 ob 17 uri v Cankarjevi
knjižnici v Vrhniki**

*Društvo Kneipp Vrhnika v sodelovanju s Naturopatskim centrom
SantéVital Radenci*

Lesene skulpture na ogled

V galeriji Cankarjevega doma je bila na ogled razstava lesenih skulptur Domžalčana Marijana Vodnika.

Vsestranski umetnik, arhitekt, rezbar, pisec in globok mislec je razstavo poimenoval Energija in sporočilnost dreves. Uradno odprtje je bilo po vseh pravilih ukrepov pandemije v veliki dvorani Cankarjevega doma. Za kratek in zanimiv program sta poskrbeli mladi učenki violinistki GŠ Vrhnika Lena Pupis in Kristina Nahtigal. Zbrane pa je nagovorila in predstavila razstavo Tatjana Oblak Milčinski. Med drugim je poudarila: »Drevesa in ljudje smo sopotniki od pamtiveka dalje. Človek je postal kulturno bitje tudi z lesom; z obdelavo lesa je ustvarjal temelje civilizacije. Prav na Ljubljanskem barju, na

je koristilo pri kasnejši izdelavi daril za svojo ženo. Po poroki sem postal Domžalčan. V Domžalah so začele nastajati moje večje skulpture za domačo Formo vivo na vrtu, ki pa sem jih zaradi onesnaženja ozračja moral umakniti pod streho.

Ob odhodu v pokoj leta 2000 pa se je začela moja lesena javna pot. Želel sem s svojo ljubeznijo do lesa seznaniti tudi druge. Tako se je odvila 19-letna trzinska pot, iz katere je izšlo preko sto udeležencev. Preživeli časi ob klesanju v Sutriju v Italiji so bili že preteklost, vrstile so se učne delavnice po vsej Sloveniji, pa v Narodni galeriji za odrasle

Čar rojstva (les – bezeg)

Umetnik Marijan Vodnik ob razstavljenih skulpturah v galeriji Cankarjevega doma

Upoštevanje pravil pandemije

Starih gmajnah v Verdu so arheologi odkrili najstarejše kolo na svetu, izdelano iz jesenovega in kostanjevega lesa, staro vsaj 5100 let. V strugi Ljubljanice so nedaleč stran našli tudi ost sulice iz lesa tise, ki je sejala pogubo pred približno več kot 40 000 leti.«

Spregovoril je tudi vsestranski umetnik Marijan Vodnik, ki je predstavil svoje življenje iz danih dreves: »Otroštvo sem preživel v Kamniku. Moje prvo orodje je bil nožič, narejen iz stare kose, ki me spremlja vse življenje. Rezljati les sem začel kot otrok in to mi

in otroke. Veliko je bilo razstav in predstavitev, do sedaj že 655. V Sloveniji mi je uspelo vzpostaviti uradni poklic – rezbar z znanji nekdanih podobarjev.

S svojim klesanjem v les skušam ohraniti življenje lesa, dreves, saj imam izklesanih preko 70 vrst lesov. Večkrat so me klicali neznani ljudje in prosili, če vzamem njihov les samo zato, da bi vedeli, da njihova drevesa še živijo. Vesel sem oživilnega odnosa naših prednikov do dreves.

Zame je klesanje v les počitek in dopolnjevanje energije dreves z dletom in

batom z mojo energijo. Nikoli nisem posekal drevesa za klesanje, želim pa ohraniti spomine na drevesa.

Drevesa so vir energije in sporočilnosti in so živa bitja, ki edina za lastno preživetje ne ubijajo in rastejo iz zemlje v nebo.«

Razstavljene skulpture so bile na ogled od 22. septembra do 18. oktobra in so bile res vredne ogleda. Vemo, da je Vrhnika obdana s številnimi gozdovi, les pa je bil tudi za marsikoga njegova življenjska pot.

Simon Seljak

November v TMS

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE v Bistri pri Vrhniku
Bistra 6, 1353 Borovnica, 01/750 66 70, www.tms.si, info@tms.si

**Odprto: torek–petek: 8.00–17.00;
sobote, nedelje in prazniki 9.00–19.00.**

Zadnji vstop v muzej eno uro pred zaprtjem muzeja. 1. novembra zaprto.

Občasne razstave:

ROBOT.SI: Začetki slovenske industrijske robotike

S predstavitvijo edinstvene zbirke v Sloveniji izdelanih industrijskih robotov obeležujemo 40 let začetka delovanja prvega industrijskega robota v Sloveniji in 100 let prve uporabe besede robot. Na občasni razstavi Robot.si iščemo odgovore, kaj robot je in pojasnujemo izvor besede z legendarnim Čapkovi dramskim besedilom ter zlasti predstavljamo začetke slovenske industrijske robotike. Na ogled je edinstvena zbirka s področja industrijske robotike, ki jo hranimo v Tehniškem muzeju Slovenije. Poseben del razstave je z namenjen najmlajšim obiskovalcem. Na ogled do 30. 5. 2021.

Človek na Luni

V letu 2019 je minilo 50 let od pomembnega mejnika v zgodovini človeštva, ko je prvi človek pristal in stopil na Luno. Na občasni razstavi, ki smo jo pripravili v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije in drugimi strokovnjaki, izpostavljamo, kako so dogodek spremljali v našem prostoru, kakšen odmev je imel v takratnih medijih in kako je vplival na razvoj znanosti in tehnike. Spoznamo tudi prispevek slovenskih strokovnjakov k raziskovanju vesolja. Na ogled do 31. 12. 2020.

Zakladi iz depojev Tehniškega muzeja Slovenije: zbirka predmetov pisarniške tehnike: pisalni stroji

Na ogled je izbor pisalnih strojev, ki jih hranimo v muzejskem depoju. Med razstavljenimi predmeti je tudi pisalni stroji znamke TOPS, slovenske izdelave. Na ogled do 31. 12. 2020.

Spored prireditev:

Nedelja, 8. 11., ob 15.00: voden ogled občasne razstave Človek na Luni za družine

Nedelja, 15. 11., ob 16.00: voden ogled občasne razstave Robot.si, Začetki slovenske industrijske robotike

Nedelja, 22. 11., ob 11.00: Ukročena elektrika, prikaz poskusov Nikole Tesle

Petek, 27. 11., od 9.00 do 19.00: NOČ RAZISKOVALCEV

Od 9.00 do 13.00: Urad RS za meroslovje se predstavi

Ob 10.00, 12.00 in 12.00: delavnica KUBO robotika za osnovnošolce (Podjetniški inkubator Kočevje)

Od 15.00 do 19.00: Podjetniški inkubator Kočevje se predstavi

Ob 17.00: voden ogled razstave Robot.si, Začetki slovenske industrijske robotike

Prost vstop od 15.00 naprej.

Pester program pa bo tudi drugod v Sloveniji. Več na: www.nocmoc.eu

Nedelja, 29. 11., ob 10.00: voden ogled muzejski zbirki

Za vse prireditve so obvezne predhodne prijave do zapolnitve mest na št. 01 750 66 72 ali programi@tms.si. Prireditve si lahko ogledate z nakupom muzejske vstopnice.

Prosimo, da glede morebitnih sprememb programa zaradi ukrepov preprečevanja širjenja okužb s koronavirusom, sledite organizatorjevim objavam.

MUZEJ POŠTE IN TELEKOMUNIKACIJ

Polhov Gradec 61, telefon: 01/364 00 83, www.tms.si, muzejpt@tms.si

Odprto: od torka do petka, nedelje in prazniki od 10.00 do 17.00. Zadnji vstop v muzej je eno uro pred zaprtjem muzeja. 1. novembra zaprto.

Občasne razstave

Odgovor je pogovor

Z razstavo ob 30-letnici delovanja TOM telefona predstavljamo mladostniško problematiko in posebej opozarjamo nanjo, s čimer želimo nagovoriti tako široko javnost kot tudi šolske skupine, ki omenjeno temo obravnavajo v okviru učnega načrta. Otrokom in mladostnikom je predstavljena možnost zaupnega pogovora o težavah, stiskah in vprašanjih, povezanih z uporabo spleta in mobilnih naprav. Posvečamo se tudi razvoju telekomunikacijske in informacijske tehnologije od leta 1990 in vse do danes. Razstava je predvsem zahvala in poklon vsem prostovoljcem. Na ogled do 4. 7. 2021.

Nedelja, 8. 11., ob 15.00: Trara, trara, pošto peljal, voden ogled za družine

Nedelja, 15. 11., ob 15.00: voden ogled za seniorje

Petek, 27. 11., od 18.00 do 21.00: NOČ RAZISKOVALCEV:

Ob 18.00: voden ogled Polhovega doživljajskega parka z lučkami

Ob 19.00: izdelovanje herbarija in figuric iz divjega kostanja

Ob 20.00: voden ogled muzejski zbirki

Vstop prost in brezplačne prireditve od 18.00 do 21.00.

Za vse prireditve so obvezne predhodne prijave do zapolnitve mest na št. 01 364 00 83 ali muzejpt@tms.si.

Prosimo, da glede morebitnih sprememb programa zaradi ukrepov preprečevanja širjenja okužb s koronavirusom sledite organizatorjevim objavam.

Iz preteklosti v večnost

Avtorica razstave Simona Kermavner

Ob dnevih evropske kulturne dediščine je bilo konec septembra odprtje dokumentarne razstave Simone Kermavner Iz preteklosti v večnost.

Avtorico razstave smo spoznali že v nekaj številkah Našega časopisa, kjer je v besedi in sliki opisovala grobove nekaterih znanih družin iz vrhniškega okoliša. Sedaj pa smo avtorico spoznali še v živo, ko je v avli Cankarjevega doma razstavila panoje z nagrobnimi spomeniki in pokopališkimi križi z vrhniškega konca kot del evropskega prostora.

Odprtje je potekalo pod nadzorom ukrepov pred pandemijo v veliki dvorani Cankarjevega doma. Za lepo plesno predstavo sta poskrbeli obetavni baletki Tijana in Tarisa Debevec, obe učenki 5. razreda baleta v GŠ

Vrhnika. Zbrane je z nagovorom pozdravila v. d. direktorja Zavoda Ivana Cankarja Marija Zakrajšek Martinjak. Kot že omenjeno, je bilo odprtje razstave prav v času dnevov evropske kulturne dediščine. O tem dogodku pa je spregovorila Nataša Oblak Japelj iz Cankarjeve knjižnice Vrhnika in med drugim poudarila:

»Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) so skupna, že skoraj 30-letna akcija številnih evropskih držav pod okriljem Sveta Evrope in Evropske komisije. Leta 1991 je bila Slovenija, skupaj še z nekaterimi drugimi evropskimi državami, med ustanoviteljicami – pobudnicami prireditve. Nosilec in glavni koordinator projekta pri nas je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Letošnja tema, ki nosi naslov Spoznaj? Varuj! Ohrani. želi vzpostaviti vseživljenjsko izobraževanje o dediščini; od najmlajših vrtčevskih otrok do radovednejšev v tretjem življenjskem obdobju. Vrhnika se letos že peto leto aktivno udeležuje projekta. Leta 2016 smo tako v Cankarjevi knjižnici Vrhnika (CKV) skupaj z Muzejskim društvom Vrhnika (MDV) praznovali 70. obletnico ustanovitve Industrije usnja Vrhnika. Leta 2017 je knjižnica v sodelovanju z Zavodom Ivana Cankarja v Razstavišču Moja Ljubljana organizirala predvajanje filma režiserja in scenarista Jadrana Sterleta Najstarejši voz na svetu, katerega glavna tema je seveda najstarejše leseno kolo, najdeno na Starih gmajnah v Verdu.

Leta 2018 so v Razstavišču Moja Ljubljana pripravili ogled razstave Zakladi Ljubljane skozi otroške oči in tako otrokom iz vrta na zabaven in igriv način odkrili številne zaklade, najdene v reki Ljubljanici.

Leto 2019 je bilo za Vrhniko posebno slovesno, saj je 27. septembra v prostorih razstavišča Moja Ljubljana potekalo slavnostno odprtje Teden evropske kulturne dediščine. Ta dan so po vsej Vrhniki in okolici v organizaciji vrhniških zavodov, organizacij, društev in posameznikov potekale številne

aktivnosti, ki so zainteresirano javnost vabile k odkrivanju naravne in kulturne dediščine kraja.

Nato je bilo odprtje razstave v avli doma, kjer je avtorica Iz preteklosti v večnost, Simona Kermavner, predstavila razstavljene panoje in ob tem povedala: »Razstava predstavlja bogastvo nagrobnih spomenikov s pokopališč na Vrhniki in v Verdu; vsi so posvečeni pomembnim in širše vplivnim posameznikom in družinam. Na pokopališču v Verdu je spomenik industrialca Frana Kotnika, ki ga je naredil hrvaški umetnik Ivan Rendić. Pod njim sta bila včasih reliefa Ane in Josipa Lenarčiča kiparja Vladimirja Štovička, čigar relief še krasi spomenik rodbine Czižek poleg Lenarčičevega spomenika na vrhniškem pokopališču. Grobnico Galletovih krasi rob-biana z upodobitvijo Marije z Detetom, natančna kopija in hkrati redukcija reliefa Andrea della Robbia v cerkvi Santa Croce v Firencah iz 15. stoletja. Nagrobni družine Žitko-Petrič-Marolt posnema neogotske forme, poslikava je delo Simona Ogrina. Nagrobni spomenik Kunstljevih na vrhniškem pokopališču sta izdelala kipar Boris Kalin in kamnosek Franjo Kunovar ml. in sodi zagotovo med lepše izdelke njunega sodelovanja. Obok Jelovšek-Pollakovega mavzoleja je prav tako poslikal domačin Ogrin. Na razstavo je vključen tudi nagrobni spomenik družine de Gleria v Logatcu, za katerega je kip Device Marije izdelal Vrhničan Stane Dremelj. Vpetost v evropski prostor pa izkazuje tudi litoželezna pokopališka križa s pokopališč na Vrhniki in v Blatni Brezovici, ki oba prihajata iz moravsko-šlezjske livarne Ferrum.«

Celotno prireditev je povezovala Tatjana Oblak Milčinski, podprli pa so jo: Muzejsko društvo Vrhnika, CK Vrhnika in ZIC Vrhnika. Na ogled bo do 15. novembra (pon. – pet. 10.00 – 13.00; nedelja 10.00 – 12.00). Vredno si je ogledati ene najlepših evropskih nagrobnih spomenikov, ki so na Vrhniki in v Verdu.

Simon Seljak

Grobnica Galletovih v Verdu

Izdelki kiparja Borisa Kalina

Kolesarstvo

Spet misli v glavi si vrtim, kot da nekaj enkratnega zapisati želim, da bilo bi unikatno in kolesarstvu v spomin.

Kolikor kolesar z nogami, pedale vrti, toliko bolj se mu kolesa vrtijo in kolesar pridobiva na hitrosti.

Hitrost je bila taka, da prvič v zgodovini Slovenstva, je bila vredna mesta, svetovnega prvaka.

Še preje pobrali so vse lovoričke, od pikčaste, bele do rumene majice..

Torej ni važna veličina države ali človeka, ampak le veličina in moč njegovega srca, srca do kolesarstva.

Ljubica Dolničar

Pet let Festivala Vrhnika

Od 25. do 27. septembra je potekal peti Festival Vrhnika.

Cerkev svete Trojice se je za tri večere spremenila v koncertni podij in gostila vrhniške glasbenike pa tudi glasbenike iz ožje in širše okolice. Kljub negotovim časom so bili koncerti dobro obiskani; v cerkvi je bilo dovoljeno do petdeset obiskovalcev, preostali pa so koncert lahko uživali prek ozvočenja na prostem, obdani s prelepo okolico Svete Trojice.

Vokalno obarvan otvoritveni koncert Festivala Vrhnika so zaznamovale predvsem arije in samospevi. Prvi del so pripravili učenci Glasbene šole Vrhnika. Solo pevci iz višjih razredov **Žana Erznožnik**, **Nino Koritnik** in **Petra Nagode** ter komorna zasedba **Trio Grazioso** (flavtistki **Elena Zakrajšek Janevski** in **Ema Mrzelj**, pianistka **Zoja Trajkovski**) so upravičili dober glas vrhniške glasbene šole.

Sledil je občuten nastop baritonista **Petra Grdadolnika**, ki je presenetil tudi z igranjem trobente ob spremljavi harmonikarja in pianista **Jakoba Kobala**.

Drugi večer se je z marimbo, melodičnim tolkalom, najprej samostojno predstavil **Inti Pucihar**, nato pa še na vibrafonu z jazz programom ob klavirski spremljavi očeta **Jake Puciharja**. V drugem delu je zazvenel navdušujoč nastop klarinetistke **Milene Keser** s pianistko **Nadjo Rus**, s katero sta zai-

Nastopajoči v petek: Jakob Kobal, Peter Grdadolnik, Trio Grazioso (Elena Zakrajšek Janevski, Ema Mrzelj in Zoja Trajkovski), Petra Nagode, Nino Koritnik, Žana Erznožnik

grali dve deli iz repertoarja za klarinet in klavir 19. in 20. stoletja. Nedeljski koncert pa je pripravil vedno izjemen družinski **Klavirski Trio Rupnik**, ki ga sestavljajo **Manca**, **Anže** in **Nejc Rupnik**.

Ob spremljavi pianista **Anžeta Rupnika** je s peštrim naborom del prepričljivo nastopila tudi sopranistka **Urša Lojen**. Koncert so zaključili s skupnim dodatkom.

Vse tri večere so obogatile recitacije odlomkov **Cankarjevih** del v interpretaciji radijskega novinarja **Petra**

Franka. »Nad Vrhniko, na holmu onkraj Svete Trojice, je majhen smrekov gozdič, Tičnica.« se je glasil začetek odlomka črtice **Tičnica** na petkovem večeru.

V soboto je bil predstavljen odlomek črtice **Veselejša pesem**, v kateri Cankar opiše tudi svoj odnos do glasbe: »Med vsemi oblikami umetnosti mi je glasba najbolj tuja in obenem najbolj ljuba.« Zadnji večer pa je popestrila recitacija odlomka iz **Bele krizanteme**, ki govori o recenzentih in njihovi kritiki umetnikov.

Ves konec tedna je minil hitro – prehitro. Na treh koncertnih večerih smo slišali odlične glasbenike, kakovosten program in večne Cankarjeve besede. Vse našeto Festival Vrhnika odlikuje že pet let in je hkrati tudi popotnica za prihodnja leta. Največja zahvala za

lep vikend velja nastopajočim, ki so pričarali prečudovite koncerte. Prav lepo se zahvaljujemo tudi obiskovalcem in hkrati vabimo vse, da se nam pridružite tudi naslednje leto na Festivalu Vrhnika 2021!

Ida Treven, foto: GT

Mineva 140 let od rojstva skladatelja Stanka Premrla

Avtor uglasbitve državne himne je kaplanoval na Vrhniki

28. septembra je minilo 140 let od rojstva skladatelja in glasbenika Stanka Premrla.

Bil je eden najbolj plodnih slovenskih skladateljev, saj je objavil več kot 2000 skladb. Odločilno je vplival na razvoj slovenske cerkvene glasbe. Na besedilo Prešernove Zdravljice je leta 1905 napisal zborovsko skladbo, zdaj slovensko državno himno.

Kdo bi vedel, ali si lahko del te »zasluge« za melodijo Zdravljice pripisuje tudi Vrhnika, kjer je leto po posvetitvi v duhovnika kaplanoval Stanko Premrl? Verjetno na to ne bomo nikoli poznali odgovora, lahko pa si šteje mo v čast, da je med nami deloval avtor uglasbitve slovenske himne. Rodil se je v Šentvidu nad Vipavo (leta 1880). Po maturi je stopil v bogoslovje in bil leta 1903 posvečen v duhovnika. Kot gimnazijec se je v Glasbeni matriki štiri leta učil klavir, je v zapisu na spletni strani revije Ognjišče zapisal Silvester Čuk.

Prvo duhovniško službo je nastopil kot kaplan na Vrhniki, kjer pa je bil le eno leto, nato je šel študirat glasbo na dunajski konservatorij; študiral je kontrapunkt in kompozicijo, kot stranske predmete pa še solo petje, zborovsko šolo, glasbeno zgodovino in branje partitur. V tistem času je kot študent

napisal tudi melodijo na besedilo Prešernove Zdravljice.

Ločimo tri dobe Premrlovega ustvarjanja: od leta 1900 do 1916, ko je bil vodilna osebnost ne le cerkvene, temveč slovenske glasbe sploh; od leta 1916 do 1930, ko je komponiral svoje najboljše skladbe, tretja doba pa je trajala od leta 1930 do smrti.

Čeprav je bil vedno bolj krhkega zdravja, je dočakal skoraj 85 let. Umrli je leta 1965 v Ljubljani.

Gasper Tominc

KINO VRHNIKA PRIPOROČA

FATIMA
Drama / Fatima / režija: Marco Pontecorvo / scenarij: Valerio D'Annunzio, Barbara Nicolosi, Marco Pontecorvo / ZDA, Portugalska / 113'

Fatima je zgodba o desetletni pastirci in njenih dveh mlajših bratrancih iz Fatime na Portugalskem, ki poročajo o vizijah Device Marije. Njihove prerokbe navdihujejo vernike, vendar jezijo vlado in Cerkev, ki jih skušajo prisiliti, da umaknejo svojo zgodbo. Ko se širijo novice o njihovi prerokbi, na kraj pride več tisoč verskih romarjev v upanju, da bodo pričali čudežu. Kar bodo tam doživeli, jim bo za vedno spremenilo življenje.

PADATI
Drama / Falling / Režija in scenarij: Viggo Mortensen / Kanada, velika Britanija / 112'

John živi s partnerjem in hčerko v Kaliforniji, daleč od tradicionalnega podeželskega življenja, ki ga je pred leti pustil za sabo. Njegov oče Willis, trmast in nestrpen možakar iz nekega drugega časa, živi na odmaknjeni kmetiji, kjer je John odrasčal. Ko sin ostarelega očeta pripelje na zahod, da bi mu poiskal nov dom v svoji bližini, drug ob drugega silovito trčita dva povsem različna svetova. Režijski prvenec igralca Vigg Mortensena je intimna drama o zapletenem razmerju med sinom in starajočim se očetom; zgodba o izgubi, spominih in odpustanju.

SIN
Drama / Sin / režija in scenarij: Ines Tanović / Bosna in Hercegovina, Hrvaška Romunija, Slovenija, Črna gora / 106'

Arman je posvojen v družino Jasne in Senada, ki pozneje dobita še biološkega sina. Arman se na pragu odraslosti, pri sedemnajstih, poda v iskanje lastne identitete in biološke mame, na poti pa se nenehno bori z demoni svoje preteklosti. Hkrati se trudi zaščititi mlajšega brata pred izживi življenja v sodobnem Sarajevu – pred drogo, orožjem in potencialnim odhodom na bojišča Bližnjega vzhoda. Zgodba spremlja družino, ki se lomi pod notranjimi napetostmi, medtem ko se bori, da bi preživela v današnji bosanski družbi.

SALON PRI ROMY
Mladinski film / Kapsalon Romy / režija: Mischa Kamp / scenarij: Tamara Bos / Nizozemska, Nemčija / 92' / 9+

Romy živi sama z mamo, ki po novem dela vse do večera. Deklica tako popoldneve preživlja pri babici Stine, ki še vedno sama vodi svoj frizerski salon. Z njim je polno zaposlena in za Romy nima ne časa ne potrpljenja. Nekega dne babica kupi novo blagajno, saj se zadnje čase kar naprej moti pri seštevajanju. A uporaba nove blagajne ji ne gre najbolje od rok, zato ji na pomoč priskoči Romy. Kmalu ji pomaga tudi pri pospravljanju, kuhanju kave in drugih manjših frizerskih opravkih. Njuno druženje zdaj postane nadvse zabavno in obema v veliko veselje. Skupno delo babico in vnukinjo zbliža. A babica postaja čedalje bolj zmedena, izgublja in pozablja stvari. Po več drobnih nezgodah jo končno odpeljejo k zdravniku, kjer ji diagnosticirajo Alzheimerjevo bolezen. Babičino življenje se čez noč obrne na glavo, Romy pa se odloči, da ji bo pomagala, ne glede na vse. Topel film, posnet po istoimenski literarni predlogi Tamare Bos (scenaristka filmov Navihani Bram, Učitelj Žaba in Mali volkodlak Dolfi) se starosti loteva na nežen, a hkrati realističen način skozi pogled desetletne deklice.

SREČA NA VRVICI
Družinski film / Sreča na vrvici / režija in scenarij: Jane Kavčič / Jugoslavija (Slovenija) / 83 min / 7+

Glavni junak filma je deček Matic, ki ga ima mama sicer rada, a kaj, ko ima preveč opravkov sama s seboj in s svojim delom v službi. Maticev oče pa je službeno v Libiji. Razumljivo je, da njegov najboljši prijatelj postane Rok, fant njegovih let. Nenadoma pa se Maticovo življenje spremeni. Filmari ga povabijo k sodelovanju, postane glavni junak filma. Ob njem je pes, velik in črn – novofundlandec, pa še Milena, deklica njegovih let. Matic se med snemanjem filma močno naveže na psa in filmariji mu ga ob koncu podarijo. Kam s psom v betonskem naselju?

Aktualne informacije o dogajanju v kinu najdete na spletni strani kino-vrhnika.si in facebook.com/kinovrhnika. Na spletni strani se lahko prijavite tudi na e-novice. Zaradi dinamičnosti ponudbe filmskih naslovov so mogoče spremembe v programu, zato spremljajte naše objave v prej omenjenih glasilih.

Kino Vrhnika

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Napovednik za
november 2020Splošno obvestilo
za udeležence
dogodkov

Na dogodkih v knjižnici bomo upoštevali aktualna navodila NIJZ.

Za udeležbo na dogodkih so zato zaželeni prijave na št. 01/7553-114 ali osebno v knjižnici.

Izvedba napovedanih dogodkov je odvisna od ukrepov vlade/NIJZ in epidemiološkega stanja.

Aktualne novice bodo objavljene na družbenih omrežjih in spletni strani knjižnice www.ckv.si.

Pravljичne urice v Občini
Log - Dragomer

Ponovno so z vami Pravljичne urice! Začnemo v **četrtak, 5. 11. 2020, ob 17.00** v učilnici št. 10 v OŠ Log - Dragomer. Vsak drugi teden bo ob isti uri in na istem mestu za vas pravljice prebira g. Matjaž Prelogar. Glede na trenutne razmere obdobja s koronavirusom bomo prilagajali aktivnosti pravljичnih uric in vas o tem sproti obveščali. Lepo vabljeni. V sodelovanju s *KUD Kosec*.

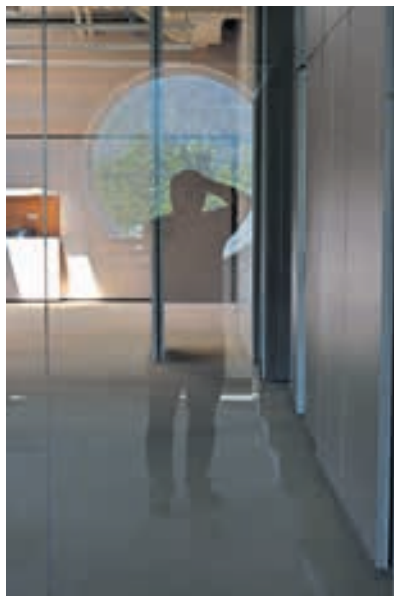
sar je nekdanja televizijska voditeljica in žena Kamenka Kesarja. Njena knjiga *Druga žena* je iskrena in ganljiva izpoved o ločitvi in novi ljubezni, spisana brez filtra in brez olepševanja, ki vrača vero v ljubezen in pokaže, da lahko tudi za dežjem ločitve posije najlepše sonce. Knjigo je zaradi določenih zelo iskrenih odlomkov kot prva prebrala odvetnica. Vabljeni na predstavitev v **četrtak, 12. 11. 2020, ob 17.00**. Grabeljskova dvorana Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Niko Nikolčič: REZIME

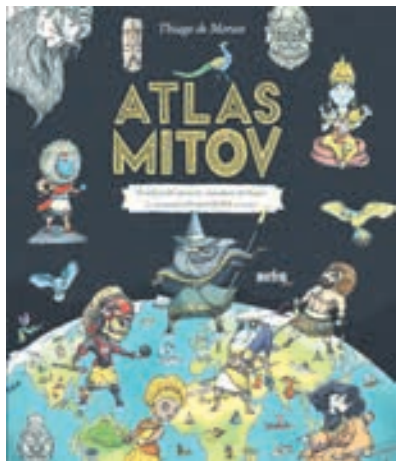
predstavitev pesniške zbirke **Pisma za Nemojo**

in odprtje razstave fotografij **Tretji pogled – brez zamudnine**

V **torek, 17. 11. 2020, ob 19.00** bom v prostorih Cankarjevega doma na Vrhniki opravil rezime neke dobe, nekega pogleda. Moral bi biti žametni izplen vsega mojega »delovanja in nehanja«. Pa je korona vse spremenila. V bistvu me je korona osvobodila uteži minljivosti. Dovolila mi je reči: ljubil sem, a ne dovolj. Z metaforami sem skrival adrenalin. Z njeno pomočjo. Dovolila mi je priznati, da bežim pred odsotnostjo. Dovolila mi je reči: strah me je smrti svoje lastne in mojih bližnjih. S predstavitvijo svoje pesniške zbirke *Pisma za Nemojo* in odprtjem razstave fotografij *Tretji pogled – brez zamudnine* si dovolim priznati svojo majhnost. Zdaj si upam reči: konec je velikih epskih zgodb. Še drevo posadim. In ta večer upam, da tisti, ki jih imam, rad pridejo z mano deliti ljubezen do »nadbese« in malo drugačnega foto pogleda na Cankarjevo knjižnico Vrhnika. Če bo korona dovolila, bomo v organizaciji Zavoda Ivana Cankarja, Muzejskega društva Vrhnika in Cankarjeve knjižnice Vrhnika prisluhnili saksofonom Saxladies in verzom, ki jih bosta interpretirali Ana Špik in Nataša Keser. Razstava v Avli in Galeriji bo na ogled do 13. decembra 2020. Vabljeni! **Niko Nikolčič**

Razprimo krila
ustvarjalnosti – likovne
delavnice za najstnike in
starše

Ustvarjalno druženje najstnikov in staršev v Cankarjevi knjižnici Vrhnika bo v **petek, 6. 11. 2020, od 16.30**

do **18.30** v Malavašičevem kotičku Cankarjeve knjižnice Vrhnika. V sodelovanju z likovno pedagoginjo in oblikovalko vidnih sporočil *Mileno Oblak Erznovnik* vas vabimo, da se nam pridružite pri ustvarjanju z različnimi tehnikami, knjižničarka *Barbara Kuzmič* pa bo predstavila knjigo *Atlas mitov*. Dogodek je brezplačen. Zaželeno so predhodne prijave (likovne.ustvarjalnice@gmail.com).

PREDSTAVITEV: Alenka
Kesar (Druga žena) in
Kamenko Kesar (Mene
ne bo noben jebo, Žena
ima vedno prav in Če bi
moški vedeli)

Kamenko Kesar je marketinški strokovnjak, organizator dogodkov in avtor dveh prodajnih knjižnih uspešnic: *Mene ne bo noben jebo* in *Žena ima vedno prav*. Letos je izdal tretjo knjigo *Če bi moški vedeli*. Za november je znano, da naj bi bil vremensko najbolj »naporen« mesec za naše dobro počutje in dobro voljo. Zato vabljeni na predstavitev knjig, polnih humorja. **Alenka Ke-**

še marsikaj iz življenja človeka, ki je v določeni meri zaznamoval čas, v katerem je odkrival zanimivosti iz skoraj vsega sveta, kamor ga je vodila poročevalska žilica.«

Predavanje

Naturopatska kuhinja

Okusna, zdrava in enostavna kuhinja prihodnosti s temelji tradicije - NATUROPATSKA KUHINJA! Društvo Kneipp Vrhnika vas v sodelovanju z naturopatskim centrom SantéVital Radenci vabi na predavanje o naturopatski kuhinji. Predavala bo naturopatinja Simona Domjan. Obvezna prijava na št.: 041/833 238 ali 040/857 223. Kotizacija je 8 evrov. Petek, 27. 11.

2020, ob 17. uri v Grabeljskovi dvorani Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

RAZSTAVE V CANKARJEVI
KNJIŽNICI VRHNIKA

Dežela pravljic v čipkah

KD Borovnica, Klekljarska sekcija Punkelj vabi na ogled razstave Dežela pravljic v čipkah. Predstavljenih bo 12 pravljic: Snežna kraljica (Jelka Jesenšek), Mala morska deklica (Andreja

Mohorič), Sneguljica (Marjeta Grom), Zvezdica zaspanka (Tilka Belovič in Anka Zakrajšek), Čarovnica in dobre vile (Barba Pelko), Rdeča kapica (Marija Virant in Fani Bregar), Trnuljica (Marija Dobrovoljc), Labodje jezero (Ivanka Vodeb), Pika Nogavička (Tilka Belovič), Pepelka (Olga Debevc), Janko in Metka

(Majda Vrlec), Zlatolaska in trije medvedki (Meri Janež). Idejna vodja projekta je Slavica Marta Ošaben. Razstava bo v prostorih knjižnice na ogled **od 4. 11. 2020 do konca januarja 2021**.

Stalne razstave v
prostorih Cankarjeve
knjižnice Vrhnika

Ivanova skodelica

Vabljeni na ogled Ivanove skodelice, ki je nastala v sodelovanju z akad. kiparjem **mag. Bojanom Mavsarjem** in neformalne **rokodelske skupine Kvakvačkaš**.

Lesene zverinice Igorja Pavlovčiča na
obisku pri vas doma

Igor Pavlovčič že od oktobra 2017 razstavlja svoje lesene zverinice v naši knjižnici. Njegove stvaritve razveseljujejo zaposlene, uporabnike in obiskovalce. Marsikdo nas je že povprašal o njih in si jih občudujoče ogledoval. Letos pa sva se dogovorila, da bo našim uporabnikom omogočil enomesečno brezplačno izposojlo umetnin na dom. Za več informacij/izposojlo njegovih umetnin pokličite 041 363 755. Z željo, da je/bo umetnost dostopna vsem in vsakomur, vas lepo pozdravljam, Sonja Žakelj, direktorica Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

Mobili

Vabljeni na ogled simpatičnih in unikatnih mobilov, ki krasijo mladinski oddelek. Izdelali so jih otroci naslednjih šol: OŠ Ivana Cankarja

(Podružnična šola Drenov Grič), OŠ Antona Martina Slomška, OŠ Polhov Gradec (Podružnična šola Šentjošt) in OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče (Vrtec Sončni žarek). V sodelovanju z JSKD IO Vrhnika in ZIC Naš Časopis.

V naši knjižnici si lahko na daljavo brezplačno izposodite e-knjige prek portala Biblos in zvočne knjige prek aplikacije Audibook. Več informacij na spletni strani www.ckv.si, družbenih omrežjih ter v knjižnici.

Dopoldanske pravljичne
urice

Dopoldanske pravljичne urice v Cankarjevi knjižnici Vrhnika so namenjene otrokom, ki ne hodijo v vrtec. Lepo vabljeni vsi otroci, stari 4 do -6 let, da se nam pridružite na popotovanjih v svet pravljичnih junakov in ustvarjanja. Pravljicam lahko prisluhnete vsak četrtek ob 10.00. Mladinski oddelek CKV.

Branje Cankarjevih
besedil

V sodelovanju s Turističnim društvom Blagajana vas vsako sredo ob 17.00 vabimo v Močilnik k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Morebitne spremembe ure ali lokacije preverite na mirjam.suhadolnik@gmail.com.

Svetovalno središče na
Vrhniki

Enkrat na mesec brezplačno in zaupno informiranje ter svetovanje odraslim pri odločitvah za izobraževanje in učenje v Malavašičevem kotičku ali v računalniški učilnici Kemis. 8.00–9.00 skupinsko: pisanje prijave dokumentacije, priprava na zaposlitveni razgovor in 9.00–11.00: individualno informiranje in svetovanje.

Dodatne informacije in prijava: 01 510 22 70. Prva sredo v novembru (4. 11. 2020, 8.00–11.00). V sodelovanju s CDI Univerzum.

Nacionalni mesec skupnega branja v Cankarjevi knjižnici Vrhnika

Beremo poezijo

Brati pomeni početi podvige.
Brati je možno marsikaj.
Recimo: grozdje in fige in knjige
in med brati še kaj.

Brati je na sploh enostavno.
Črke hrustaš kot zalogaj.
Teže pa je, a tudi bolj slavno,
brati pravilno in hitro nazaj.

A nazaj se daleč ne pride.
Pravo branje le dalje in dalje gre
čez črke in pike, čez vrte in hribe
v Koromandijo ali še dlje.«
Je o branju zapisal Tone Pavček.

Ob mednarodnem dnevu pismenosti 8.9. se je uradno začel 3. nacionalni mesec skupnega branja (v nadaljevanju NMSB), ki je trajal do 11.10.2020. Ministrstvo za kulturo, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Javna agencija za knjigo RS vabijo k sodelovanju vse, ki skrbimo za bralno kulturo. V Cankarjevi knjižnici Vrhnika smo prvi NMSB, Cankarjevemu letu primerno, obeležili z branjem Cankarjeve Erotike. V letu 2019 smo v sodelovanju z Občino Vrhnika in TD Blagajana pripravili branje z vrhniškim županom Danielom Cukjatičem. Skupaj z Društvom DVIK pa smo 7. 10. 2019 odprli razstavo s predstavitvijo dejavnosti društva, na kateri smo prisluhnili literarnim delom odraslih članov bralnega krožka in predšolskih otrok.

V letu 2020 smo povabili k poslušanju kratkih posnetkov branja poezije, Cankarjevih črtic in kratkih zgodb v izvedbi Nike Škvarč. Posnetki so bili objavljeni na Facebook-u, v skupini Skodelica literature za lepši dan.

Beremo poezijo pa je bil literarni večer, posvečen pesniški zbirki Šepet Barja, ki jo je v letošnjem letu izdalo Društvo DVIK. Danica Jazbinšek je povezovala večer, na katerem so nam pesmi brali/predstavili Dragica Krašovec, Jože Zver in Mateja Kocijan. Dogodek so popestrili Tamburaši iz Borovnice pod vodstvom Jožeta Zvera

in trio Lilijana Stepic, Emilija (Milka) Erbežnik in Jože Jesenovec. Knjižnica je zažarela v zvokih tamburic, petja in poezije. Hvala vsem nastopajočim! Zahvaljujem se tudi predsednici društva Niki Gams in »motorju« Olgi Drofenik, s katero snujemo, načrtujemo in krepi-mo sodelovanje v zadnjih letih.

Branje knjig je kot potovanje, kjer spoznavamo druge kulture in življenje, ki ga ne bomo nikoli živeli. To je tako, kot če bi živeli več življenj. Saj poznate pregovor: »Kdor ne bere, živi eno življenje, kdor bere živi tisoč življenj.« Ko beremo, se učimo novih besed, knjižnega jezika, bogatimo besedni zaklad in pridobivamo znanje o okolju, ki nas obkroža, o ljudeh in njihovi kulturi, naravi, zgodovini ... Ta znanja potrebujemo zato, da bolje razumemo svet okoli sebe. Knjiga nam poleg tega daje širino, nam nudi vpogled v drugačno

življenje in okolje, hkrati pa nas lahko tudi pomirja, sprošča ali navdihuje. V sakomur se včasih življenje, ki ga živimo, zazdi pusto in dolgočasno. In prav zato so na voljo knjige – da se potopimo v nek nov svet in odkrivamo nove stvari.

Pesmi imajo tu prav posebno mesto. Včasih se mi zdi, da s pesmijo povemo še več in da vsaka pesem govori svojo zgodbo.

Zato vabljeni k branju: sami ali v skupini, glasno ali tiho, za izobraževanje ali za razvedrilo ... Zakaj še brati v »digitalnih« časih, pa nam odgovarja tudi Miha Kovač s svojo novo knjigo: Berem, da se poberem (izdala jo je Mladinska knjiga, 2020).

Priporočam.

*Sonja Žakelj, direktorica
Cankarjeve knjižnice Vrhnika*

Zavod Ivana Cankarja Vrhnika

11. šola v Cankarjevem domu na Vrhniki

Predstave za otroke v sezoni 2020/21
SOBOTA, 7. november 2020, ob 11. uri

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Pavel Polák po motivih bratov Grimm

PEPELKA

Lutkovna predstava

Režija: Pavel Polák
Lutke in scena: Ivan Antoš
Igra: Metka Jurc

Ovdoveli drvar Jure v svoj samotni dom pripelje novo ženo s hčerjo Agato. Njegova hči Lenka ju lepo sprejme, onidve pa jo zvito in pretkano izkoriščata, ob tem pa še zasramujeta in zmerjata. Nadeneta ji žaljivo ime Pepelka. Nadaljevanje zgodbe je znano: Lenka, ki ima na svoji strani iskreno prijateljstvo živali, je za svojo dobroto in potrpežljivost nagrajena. Zgodijo se čarovnije, izgubi se en čevlček, iskanje lastnice je uspešno. Lenka se poroči s princem in srečno živita do konca svojih dni. Tako v pravljicah mora biti in je tudi v tej. Predstava traja 35 minut, (4+). Vljudno vabljeni!

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja

Večgeneracijski center

Ljubljana - »N'S PLAC« • • • CKV • • •

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnika.

Beremo s tačkami – program R.E.A.D.

Reading Education Assistance Dogs. Osnovni namen programa je pomagati otrokom pri izboljšanju govornih in komunikacijskih spretnosti ter pri osvajanju in utrjevanju bralnih veščin s pomočjo neobičajnega poslušalca – terapevtskega psa. V sodelovanju z društvom Tačke pomagačke. Prijave: ckv.vgc@gmail.com ali 051 620 066.

Druženje s psom in knjigo

V družbi prijazne jazbecarke bodo osnovnošolci izvedeli marsikaj o kužkih, njihovih navadah, negi, lahko se bodo z njo poigrali in ji celo kaj prebrali. V sodelovanju z društvom Tačke pomagačke. Prijave: ckv.vgc@gmail.com. ali 051 620 066.

Plesi v krogu

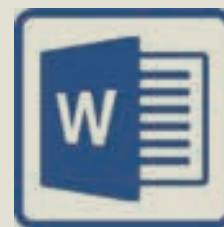
Lahkotni, igrivi in radostni plesi, za katere ne potrebujemo partnerja. Primerni so za vse generacije, tudi za starejše. Enostavni koraki ob čudoviti glasbi v nas spodbujajo veselje do življenja. Ples vodi Darja Bažec. Vabljeni vsak četrtek ob 9.15 v Grabeljskovo dvorano. Informacije na tel.: 01 750 9441, GSM: 031 682 230 (Darja Bažec).

Tečaj računalništva – elektronska pošta

Vabljeni na brezplačen tečaj računalništva, kjer se boste seznanili z načini uporabe elektronske pošte. Tečaj bo potekal ob četrtek od 9.30 do 11.45. Prvo srečanje bo v **četrtek, 5. novembra 2020, ob 9.30** v računalniški učilnici Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Obvezne prijave: ckv.vgc@gmail.com ali 051 620 066.

Tečaj računalništva – WORD (nadaljevalni)

Vabljeni na brezplačen tečaj računalništva, kjer bomo nadaljevali s spoznavanjem uporabe programa WORD (urejevalnik besedil). Tečaj bo potekal ob petkih od 11.00 do 14.00. Prvo srečanje bo v **petek, 6. novembra 2020, ob 11.00** v računalniški učilnici Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Obvezne prijave: ckv.vgc@gmail.com ali 051 620 066.

Delavnica – Brez blokad na zaposlitveni razgovor

Razgovor za zaposlitev je za kandidate stresno početje, zato se pogosto zgodi, da se ne pokažejo v pravi luči. Na predavanju bomo spoznali, kako lahko odblokiramo svoje zavore in posledično žanje-mo sadove tudi na daljši rok. Predaval bo Bogdan Rahten, glasnik zavedanja.

Vabljeni v **četrtek, 12. novembra 2020, ob 10.00** v računalniško učilnico CKV.

Obvezne prijave: ckv.vgc@gmail.com ali 051 620 066.

CANKARJEV DOM VRHNIKA

Program prireditev
konec oktobra in
november 2020

Spoštovane obiskovalke in obiskovalci,
zaradi trenutnih razmer obstaja mo-
žnost spremembe ali odpovedi progra-
ma, zato prosimo, da spremljate naše
spletne strani.

Hvala za razumevanje!

Do 15. novembra 2020.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA,
MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA
DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE
**Simona Kermavnar: IZ
PRETEKLOSTI V VEČNOST**
Nagrobni spomeniki in pokopališki križi z Vrhniskega kot del evropskega
prostora.
Dokumentarna razstava
Avla Cankarjevega doma na Vrhniki

Do 15. novembra 2020
FOTO KLUB OKULAR, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
**RETROSPEKTIVA - razstava ob 10.
obletnici delovanja**
Galerija Cankarjevega doma na Vrhniki

TOREK, 27. 10. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
PADATI
Drama, 112 min, Kanada, Velika Britanija

ČETRTEK, 29. 10. 2020, ob 10. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
**FILMSKO DOPOLDNE -
FOTOGRAF**
Liffe 2019, romantična drama, 110 min, Nemčija, Indija, ZDA

PETEK, 30. 10. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
KAKO POSTATI DOBRA ŽENA
Komična drama, 109 min, Francija

SOBOTA, 31. 10. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
TROLI NA SVETOVNI TURNEJI
Animirana glasbena pustolovščina, SINHRO, 90 min, ZDA, 6+

SOBOTA, 31. 10. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
RADIOAKTIVNA
Biografska romantična drama, 103 min., Velika Britanija, Madžarska

NEDELJA, 1. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €, očala za večkratno uporabo: **2 €.**
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
TROLI NA SVETOVNI TURNEJI 3D
Animirana glasbena pustolovščina, SINHRO, 90 min, ZDA, 6+

NEDELJA, 1. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
PADATI
Drama, 112 min, Kanada, Velika Britanija

TOREK, 3. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
KONJE KRAST
Drama, 122 min, Norveška, Švedska, Danska

PETEK, 6. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
MIKAVNE IGRE
Komična drama, 101 min, ZDA

SOBOTA, 7. 11. 2020, ob 11. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
OTROŠKI ABONMA 11. ŠOLA in IZVEN
LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
PEPELKA, lutkovna predstava
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhnika

SOBOTA, 7. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SALON PRI ROMY
Mladinski film, 90 min, Nizozemska, Nemčija, 9+

SOBOTA, 7. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 7 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
IDIOT PRAYER
Nick Cave sam v Alexandra Palaceu
Koncertni film, 119 min.

NEDELJA, 8. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
**SLOVENSKI TEDEN FILMA: SREČA
NA VRVICI**
Družinski film, 94 min, Jugoslavija (Slovenija), 7+

NEDELJA, 8. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SIN
Drama, 106 min,
Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Romunija, Slovenija, Črna gora

TOREK, 17. 11. 2020, ob 19. uri
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA,
CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA
Niko Nikolčič: REZIME
Literarni večer ob predstavitvi knjige in odprtje fotografske razstave
Razstava v Avli in Galeriji bo na ogled do 13. decembra 2020
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

TOREK, 10. 11. 2020, ob 10. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
FILMSKO DOPOLDNE: FATIMA
Drama, 113 min, ZDA, Portugalska

ČETRTEK, 12. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
FILMSKO DOPOLDNE: FOTOGRAF
Liffe 2019, romantična drama, 110 min, Nemčija, Indija, ZDA

PETEK, 13. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
**GRENLANDIJA; POSLEDNJE
ZATOČIŠČE**
Akcijski triler, 119 min., ZDA

SOBOTA, 14. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SREČA NA VRVICI
Družinski film, 94 min, Jugoslavija (Slovenija), 7+

SOBOTA, 14. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 7 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
IDIOT PRAYER
Nick Cave sam v Alexandra Palaceu
Koncertni film, 119 min.

NEDELJA, 15. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SALON PRI ROMY
Mladinski film, 90 min, Nizozemska, Nemčija, 9+

NEDELJA, 15. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
FATIMA
Drama, 113 min, ZDA, Portugalska

ČETRTEK, 19. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
MEDENA DEŽELA
Dokumentarni film, 86 min, Severna Makedonija

PETEK, 20. 11. 2020, ob 19. uri.
Vstopnina: 7 €.
HUMANISTIČNO IN UMETNIŠKO DRUŠTVO »O«
FESTIVAL ROJIŠČE 4. del
Trije samostojni koncerti: Tomaž Grom/kontrabas; Bratko Bibič/harmonika;
Zlatko Kaučič/bobni, tolkala, električne citre
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 21. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
COME AWAY
Pustolovska drama, 94 min, ZDA, Velika Britanija

SOBOTA, 21. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
I AM A WOMAN
Biografska drama, 116 min, Avstralija

NEDELJA, 22. 11. 2020, ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
TROLI NA SVETOVNI TURNEJI
Animirana glasbena pustolovščina, SINHRO, 90 min, ZDA, 6+

NEDELJA, 22. 11. 2020, ob 20. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SIN
Drama, 106 min,
Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Romunija, Slovenija, Črna gora

Predprodaja vstopnic za prireditve Turistični informacijski center (TIC) Vrhnika, Tržaška cesta 9. Tel.: 01 755 10 54, 051 661 063, e-pošta: tic@zavod-cankar.si Ponedeljek – petek: od 8. do 18. ure, sobota: od 8. do 14. ure in pol ure pred predstavo na blagajni Cankarjevega doma Vrhnika.	Nakup vstopnic preko spleta: www.mojekarte.si. Dodatne informacije o prireditvah in morebitne spremembe: www.zavod-cankar.si, www.vrhnika.si, kino-vrhnika.si. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.
--	---

R A Z S T A V E

v Cankarjevem domu

Dokumentarna razstava

Simone Kermavnar: IZ PRETEKLOSTI V VEČNOST:

Nagrobni spomeniki in pokopališki križi z Vrhniskega kot del evropskega prostora, ki smo jo ob Dnevih evropske kulturne dediščine pripravili skupaj z Muzejskim društvom Vrhnika in Cankarjevo knjižnico Vrhnika bo v Avli **na ogled do 15. novembra 2020.**

Do 15. novembra 2020

bo v Galeriji odprta tudi pregledna razstava ob 10. obletnici delovanja društva

Fotoklub

Okular: RETROSPEKTIVA.

V torek, 17. novembra 2020, ob 19. uri

Vas skupaj s Cankarjevo knjižnico Vrhnika in Muzejskim društvom Vrhnika vljudno vabimo na odprtje fotografske razstave

Niko Nikolčič: REZIME.

Razstava v Avli in Galeriji bo na ogled do 13. decembra 2020.

Razstave v Cankarjevem domu Vrhnika si je mogoče ogledati od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure (ob delovnih dneh), ob nedeljah od 10. do 12. ure ter ob drugih prireditvah. Stalno razstavo akad. slikarja **Florisa Oblaka** v prostorih Rokodelskega doma, Tržaška cesta 23, lahko obiščete ob predhodni najavi (TIC Vrhnika).

Vljudno vabljeni!

Športni praznik na Vrhniki

Športniki pod šotorom

Razglasitev športnika Vrhnike za leto 2019 bi morala biti v marcu, kot je bilo že več let nazaj.

Vendar pa je koronavirus marčevsko prireditev popolnoma prekinil in Športno zvezo Vrhnika prisilil, da je prireditev izpeljala konec septembra – 23. septembra, na dan slovenskega športa.

Prireditev je potekala v športnem parku na Vrhniki pod šotorom. Navzoči so morali upoštevati vse preventivne pogoje za preprečitev pandemije. Pod šotorom se je zbralo 50 športnikov, trenerjev, športnih delavcev in drugih povabljenih gostov. Nekaj prisotnih se je zbralo tudi na asfaltni ploščadi športnega parka. Prvi je zbrane nagovoril predsednik Športne zveze Guido Mravljak, ki je izrekel pohvale vsem dobitnikom priznanj in njihovim trenerjem, staršem in športnim delavcem, ki skrbijo za res velike uspehe vrhniških športnikov po svetu, v Evropi in Sloveniji.

Župan Daniel Cukjati je poudaril, da je ponosen na vse uspehe vrhniških športnikov, ki promovirajo Vrhniko širom sveta. Po uradnih besedah je sledilo podeljevanje bronastih, srebrnih in zlatih plaket, posebnih priznanj in razglasitev

Športnik leta 2019 je postal Štefan Hadalin (foto: arhiv Našega časopisa).

športnika za leto 2019.

Bronaste plakete je prejelo sedem športnikov, podeljeval pa jih je podpredsednik Športne zveze Aljoša Seljak. Prejeli so jih:

- **Ožbe Kuhar**, deskanje na snegu – prosti slog (državni prvak, dečki do 15 let),
- **Miha Podobnik**, namizni tenis – mlajši kadeti (državni prvak posamezno in dvojice),

- **Rok Šraj Miklič**, atletika – pionirji 2007 (državni prvak, 50 metrov ovire),
- **Jernej Kramarič**, atletika – pionirji 2009 (državni prvak na 200 metrov),
- **Martin Bolta**, lokostrelstvo (državni prvak v disciplini

- 3D),
- **Natalija Oberč Grmek**, strelstvo (državna prvakinja zračna puška – veteranke),
- **Bojan Lampreht**, strelstvo (državni prvak zračna puška – veterani);

srebrne plakete je podelje-

Franjo Slaviček

Alojz Prek

Primož Jurca

Futsal klub Siliko-člani

Ajda Opeka

Žabice cheereading-člani

Denis Vatovec

Posebne pohvale za športne uspehe v letu 2019 je prejelo še 18 športnikov in športnikov ter tri športne ekipe. Vsem dobitnikom jih bodo podelili naknadno v njihovih klubih. Več o vseh prejemnikih priznanj si lahko preberete na spletni strani Športne zveze Vrhnika - www.sportnazveza-vrhnika.si

vala v. d. direktorica ZIC Vrhnika Marija Zakrajšek Martinjak, prejelo pa jih je 14 športnikov:

- **Tjaša Železnik**, atletika, tek na 400 m in 400 m ovire (državna prvakinja na 400 m – mlajše članice),
- **Iza Obal**, atletika, tek na 60 m, 100 m in 200 m (državna prvakinja 60 m – starejše mladinke),
- **Eva Božič**, atletika, tek na 60 m in 100 m (državna prvakinja 60 m – mlajše mladinke),
- **Jan Trček**, atletika, tek na 3000 m, 5000 m, 5 in 10 km (državni prvak 5000 m – mlajši člani),
- **Renata Nolimal**, lokostrelstvo (državna prvakinja arrowhead – članice),
- **Roman Pleško**, lokostrelstvo (državni prvak 3D – člani),
- **ekipa 3D lokostrelstvo, člani**: Klemen Kelvišar, Jure Bolta in Roman Pleško,
- **ekipa arrowhead lokostrelstvo, člani**: Klemen Kisel, Klemen Kelvišar in Roman Kostonjevec,
- **Žabice, cheerleading, člani**: Ela Mikulan in Jan Zadravec,
- **Žabice, cheerleading, mladinci**: Hana Gabrovšek, Julija Kacjan, Jurij Kacjan, Vita Kuret, Luc Erik Mikulan in Zoja Vučko,
- **mladinska ekipa Futsal klub Siliko**, prvo mesto na državnem prvenstvu U-19,
- **Ana Baretič**, ritmična gimnastika, mladinke (državna prvakinja, rekvizit kiji),
- **Klemen Grmek**, strelstvo, zračna pištola (državni prvak – starejši dečki),
- **ekipa mladinke, letnika 2002 in 2003, rokomet na mivki**: Eva Guštin, Mirjam Kodba, Eva Baltič, Živa Kovačič, Kaja Zimšek, Rebeka Gombač, Agata Rožmanec in Manja Perbil.

Zlate plakete je prejelo pet športnikov in dve športni ekipi, ki jih je podeljeval župan Vrhnike Daniel Cukjati:

- **članska ekipa Futsal klub Siliko** (prvo mesto Superpokala Slovenije), Maks Rotar, Admir Čosić, Rok Železnik, Aljaž Končan, Stefan Popović, Dragan Petrovič, Maks Vidmar, Benjamin Tušar, Alan Muratagić, Nejc Berzelak, Jernej Kunc, Blaž Končan, Max Vesel, Tod Ciuha, Luka Đorđević in Matic Marinč,
- **Žabice, cheerleading, člani** (tretje mesto na svetovnem prvenstvu Orlando ZDA) Alma Gril, Anja Turk, Ela Grom, Ida Grom in Ingrid Sever,
- **Štefan Hadalin**, alpsko smučanje – slalom, veleslalom, kombinacija, kategorija člani (državni prvak:

veleslalom in slalom),

- **Ajda Opeka**, amatersko cestno kolesarstvo (drugo mesto na amaterskem svetovnem prvenstvu na Poljskem, drugo mesto na cestni dirki za državno prvenstvo),
- **Denis Vatovec**, strelstvo – trap kategorija, člani (deveto mesto na Evropskem prvenstvu v Italiji),
- **Boštjan Avbelj**, avtomobilizem, krožno hitrostne dirke in reli (drugo mesto na državnem prvenstvu, reli),
- **Jakob Medved**, triatlon in atletika (državni prvak v triatlonu in duatlonu v kategoriji mlajši mladinci).

Trije dolgoletni športni delavci, nekoč tudi aktivni športniki in športni trenerji, pa so iz rok predsednika športne zveze Gvida Mravljaka prejeli posebna priznanja:

- **Franjo Slaviček**, trener nogometa in aktiven športni delavec v Športnem društvu Zaplana,
- **Alojz Prek**, smučar in smučarski trener v Smučarskem društvu Vrhnika, kot voznik kartinga postal večkratni jugoslovanski prvak, trener obeh sinov v smučanju in kartingu, vloga trenerja smučanja opravlja tudi pri svojih vnukih,
- **Primož Jurca**, košarkarski trener, kot pomočnik trenerja mladinske reprezentance, ki je na Evropskem prvenstvu v Grčiji osvojila bronasto medaljo.

Po podelitvi je sledilo imenovanje športnika Vrhnike za leto 2019. Športnik Vrhnike je postal alpski smučar **Štefan Hadalin**, sicer član Športnega kluba Dol Ajdovščina. Ker se Štefan ni mogel udeležiti podelitve, je zlato značko iz županovih rok sprejel njegov brat. Vsi prisotni so razglasitev pozdravili z velikim aplavzom in pokazali, da si je Štefan Hadalin res zaslužil naziv športnik Vrhnike za leto 2019.

Čeprav je bil letošnji praznik vrhniškega športa nekoliko okrnjen, so si vsi športniki priznanja zaslužili z neutrudnim in aktivnim delovanjem v minulem letu. Seveda pa se že bližajo aktivnosti za športnika Vrhnike za leto 2020, ki bo, vsaj upamo, obeleženo z zanimivim programom in pred večjim številom vrhniških športnih delavcev, športnikov, trenerjev, staršev in povabljenih gostov.

Vrhnika je postala znan športni kraj, razpoznavna tudi širom sveta.

Ob tem pa iskrene čestitke vsem vrhniškim športnikom.

Simon Seljak

Ravnotežje in spretnost imata prednost pred hitrostjo

V začetku oktobra so se na trial poligonu na lokaciji Stara žaga na Verdu, prek različnih ovir vozili trialisti. Toda kaj sploh je to trial?

Kot pravi Vrhnčan in nekdanji uspešni dirkač v kartingu Aleš Gorenc, je to moto šport kjer sta potrebna natančnost in koncentracija. Ko vse to osvojiš, lahko na motorju premagaš tudi več metrov visoke ovire. In s tem je najlepše zajel pomen tega športa, ki pravzaprav velja za najstarejšo obliko dirkanja na svetu, v osnovi pa prihaja s Škotske, oziroma iz Anglije.

Za take podvige je seveda potrebno veliko vaje. Prav trening in zabava pa je tisto kar združuje ljubitelje trial vožnje, ki se srečujejo na Verdu.

Za vse, ki imajo resne športne ambicije je sicer priporočljivo, da ta šport trenirajo že od malih nog, medtem ko vsi, ki v tem iščejo hobi pravijo, da je to eden najboljših načinov za sprostitev stresa. Pa še cenovno je to najbolj dostopna oblika motociklizma. Za začetek je dovolj že rabljen trial motor, ki nima visokih stroškov vzdrževanja, poleg odprte jet čelade pa voznik potrebuje le še primerno obutev in ščitnike za kolena ter rokavice. Prve metre in osnove vožnje pa lahko vsak začetnik naredi na domačem dvorišču. Ste kdaj poskusili z motorjem stati na miru več kot 10 sekund? No to je že prva vaja, ki krepi ravnotežje in koncentracijo! A največji izziv za trialiste je premagovanje visokih zidov.

Da se z motorjem zapelješ prek 30 centimetrov visoke skale ali zida še nekako gre, da pa skočiš na več kot 2 metra visok zid z mesta, pa so potrebna leta in leta trdega treninga.

Tomaž Gorenc, večkratni slovenski, jugoslovanski in avstrijski prvak je še danes močno povezan s kartingom kot trener in mehanik na svetovnem prvenstvu. Če je v športni karieri lovil stotinke in do milimetra natančne idealne linije pri visokih hitrostih, pa je trial popolno nasprotje. Tu namreč hitrost ni pomembna. V trial se je zaljubil še kot mladenič, pred nekaj leti pa si je končno tudi nabavil motor in opremo. Trial je najprej videl v tujini kjer je občudoval mojstre ravnotežja na raznih spremljevalnih programih na sejmi ali dirkah. Perfekcionizem v ravnotežju, koncentraciji in natančnosti ga je tako navdušil, da je moral poizkusiti tudi sam.

Ko je pridobil nekaj osnovnega znanja je spoznal družbo slovenskih trialistov in se tudi udeležil nekaj dirk za državno prvenstvo. Obenem je tudi ugotovil, da v naši bližini manjka kak primeren poligon kjer se

lahko začetniki varno učijo in napredujejo, tisti pravi mojstri pa tudi najdejo dovolj zahtevnih ovir, da je izziv dovolj velik za vse. Tako je z vaško skupnostjo Verd in predsednikom krajevne skupnosti Tomažem Goriskom hitro prišel do soglasja, da na neizkoriščenem prostoru, ki je bil povsem zaraščen in zapuščen, uredi poligon, ki ne bo motil nikogar. Sovaščani so tudi spoznali, da trial dejansko ni moteč šport ker ni hrupa, vedno bolj pa so priljubljeni tudi električni trial motorji. Na lokaciji kjer je pred 30. leti stala

žaga nekdanjega vrhniškega podjetja Liko je s pomočjo prijateljev najprej počistil vse trnje in uredil različno zahtevne ovire. Hkrati pa je ta prostor sedaj tudi namenjen krajanom za piknike, kresovanje in podobne aktivnosti. Pri postavljanju so mu z materialom pomagala tudi lokalna podjetja.

Krajevna skupnost je sfinancirala delavne ure stroja, Kamnolom Verd je prispeval skale za pripravo ovir na poligonu, trgovina Štirn pa je projekt podprla z gradbenim materialom. Vsem podpornikom

in Krajevni skupnosti Verd, se Aleš zahvaljuje za podporo, z dobrim delom pa je na Vrhniki v lanske sezoni pripeljal celotekmo v trialu za državno prvenstvo. Aleš se je na vprašanje, če je kdaj izračunal koliko ur je porabil za pripravo poligona le zasmejal in priznal, da tega sploh ne šteje in niti ni pomembno. Na koncu pa vseeno hudomušno dodal:

»Če ima Valentino Rossi svoj ranč, zakaj ga ne bi imeli tudi mi?«

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Letos mineva 30 let, odkar je odprt Fitnes center Vrhnika, ki deluje v prostorih objekta Partizan na Vrhniki.

V tem obdobju je center obiskalo veliko uporabnikov, in sicer rekreativnih ljubiteljev fitnesa, pa tudi športnikov in športnih ekip. Fitnes center Vrhnika so odprli 15. novembra 1990 pod okriljem Športne zveze Vrhnika. Takrat se je vseh 28 športnih klubov in športnih društev z Vrhnike odločilo, da celoletnim sredstvom za dejavnost zato, da so izvedli predelavo in uredili prostore za fitnes in nabavili fitnes opremo. Primarno je bilo odprtje fitnesa namenjeno za vadbo športnikov in športnih ekip, po simbolični ceni ter sekundarno vadbi rekreativnim uporabnikom.

V vsem tem obdobju je bil fitnes center večkrat posodobljen, kljub temu pa je vseeno ohranil nekaj starih elementov. Dandanes fitnes uporabljajo športniki oz. športne ekipe, rekreativci, posebne skupine in v dopoldanskem času šolarji Osnovne šole Ivana Cankarja.

Le nekaj razlogov, zakaj obiskati fitnes vadbo

Daljša življenja in počasnejše staranje: Vadba je naložba ne le v vaš trenutni videz, temveč tudi v preostanek vašega življenja. Aktivni ljudje živijo dlje in ostanejo bolj zdravi tudi v starosti.

Krepitev imunskega sistema: Zmerna vadba kratkotrajno pospeši nastanek makrofagov, belih krvničk, ki napadajo bakterije. Vadba tudi spodbuja kroženje imunskih celic po telesu. Čiščenje telesa: redno potenje med vadbo izloča strupe in pomaga k boljšemu počutju.

Strupe iz telesa izločamo tudi z urinom, zato čez dan popijte veliko vode. Boljša vzdržljivost in zmoglost neprekinjenega dela: fizična aktivnost izboljšuje zmoglost prepoznavanja in obdelave informacij. Ljudje, ki ostanejo aktivni tudi v starosti, imajo manjšo možnost razvoja demence in upada drugih kognitivnih funkcij, npr. govora, orientacije, načrtovanja idr.

Spodbujanje nastanka novih možganskih celic: Fizična aktivnost terja precejšnje sodelovanje vaših možganov; sprejemati morate hitre odločitve in iskati najboljše strategije. Pri tem se razvijajo nove

možganske celice in povezave med njimi. Vadba spodbuja možganska predela za spomin in učenje.

Povečanje mišične moči in vzdržljivosti: Kombinirajte anaerobno in aerobno vadbo za kar najboljše rezultate.

Boljše ravnotežje in koordinacija: Ravnotežje je posebno pomembno v poznejši starosti, saj preprečuje padce in zlome kosti.

Večja gostota mineralov v kosteh in manj osteoporoze: Vaše kosti potrebujejo spodbudo, da ostanejo močne. Vadba z obremenitvijo pomaga povečati njihovo gostoto in moč – v vadbo vključite tudi hojo ali tek.

Nižja raven slabega holesterola v krvi (LDL) in nižji krvni tlak: Redna vadba

pomaga pri nastanku in delovanju encimov, ki razkrajajo trigliceride in zvišujejo raven dobrega holesterola v krvi (HDL). Raziskave so pokazale, da zadostuje že 20–40 minut vadbe od tri- do štirikrat na teden.

Nižji srčni utrip v mirovanju ter manjša nevarnost bolezni srca in kapi: Redna vadba pomaga okrepiti vaše src, kot vsako drugo mišico. Močnejše srce lahko z manj napora poganja več krvi. Tveganje bolezni srca se zmanjša za kar 40 odstotkov.

Manjša razvoj nekaterih oblik raka: Čedalje več raziskav podpira koristi vadbe v boju proti raku, predvsem raku na debelem črevesu in dojki.

Boljša odzivnost na inzulin in manj diabetesa tipa 2:

Ob praznovanju 30. obletnice delovanja Fitnes centra Vrhnika bo od 16. do 20. novembra 2020 organiziran teden odprtih vrat. Omogočena bo sta brezplačna vadba in individualno svetovanje, zato vljudno vabimo vse zainteresirane k spoznavanju zdrave fitnes vadbe.

V primeru zaprtja fitnesov zaradi vladnih ukrepov zaradi koronavirusa covid 19, bomo teden odprtih vrat prestavili na čas, ko bodo zdravstvene razmere to dopuščale.

O tem vas bomo obvestili preko lokalnih socialnih medijev in oglasne deske pred Fitnes centrom v Partizanu.

Obstajajo trdni dokazi, da vadba skupaj s hujšanjem in uravnoteženo prehrano pomaga za 50 do 60 odstotkov zmanjšati nevarnost razvoja diabetesa pri posameznikih rizičnih skupin. Redna vadba lahko pomaga tudi izboljšati odpornost proti inzulinu in toleranci na glukozo.

Spodbuda za pospešen

nastanek testosterona: Ko trenirate z utežmi in povečujete obremenitve, vaše mišice spodbudijo izločanje tega hormona, ki vam daje energijo in zagon.

Boljši spanec: Če vas muči slab spanec, vam lahko pomaga redna vadba. Naravni padec telesne temperature 5 do 6 ur po vadbi vam pomaga lažje zaspati oz. izboljšati kakovost spanca, dolžino spanja in občutek spočitosti, ko se zbudite.

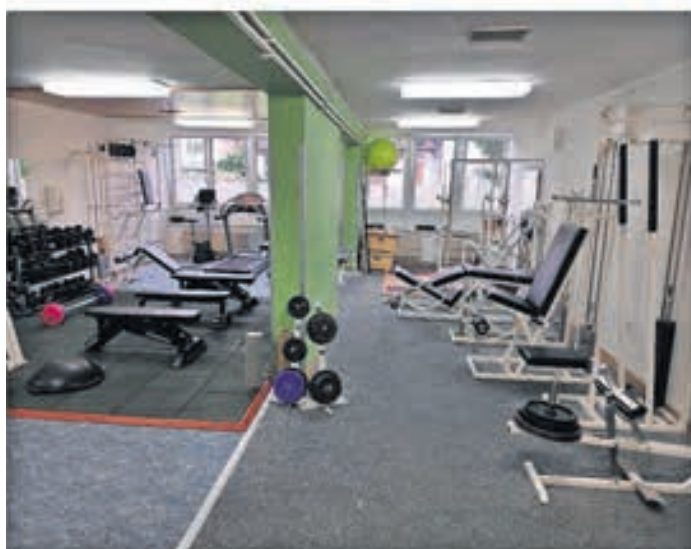
Splošno dobro počutje: Med vadbo se v vašem telesu sproščajo endorfini, snovi, ki vplivajo na dobro počutje. Vadba pomaga izboljšati vaše razpoloženje in lahko celo pomaga odpraviti znake blage do zmerne depresije.

Boljša koncentracija: Aktivno telo je povezano z aktivnim umom. Doslednejši boste pri vadbi, redkeje boste občutili omotičnost in pomanjkanje koncentracije.

Manj tesnobe in stresa: Vadba je priložnost, da umirite svoje misli in pustite telesu, da opravlja svoje delo. Kadar se trudite rešiti kakšen umski izziv, se med vadbo pogosto rešitev pojavi sama.

Boljša samopodoba in samozavest: Skupek vseh naštetih koristi je večja samozavest. K temu bo prispeval tudi boljši videz. Večja samozavest pelje do uspeha, zato izkoristite vadbo in dosežite svoj potencial.

Fitnes center Vrhnika

FITNES CENTER VRHNIKA

Vas tudi v sezoni 2020/2021 vabi k vadbi.

Fitnes je odprt od ponedeljka do petka od 17. do 22. ure.

Cena mesečne vadbe: 25 evrov.
Enkratni obisk fitnesa: 4 evre.

Vljudno vabljeni!

Zaradi morebitnih sprememb terminov odprtja fitnesa v luči epidemije koronavirusa, vas prosimo, da spremljate spletno stran visitvrhnika.si.

NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Z vadbo začeli tudi najmlajši

Najstarejši in tudi najmlajši člani Gimnastičnega društva Vrhnika pridno trenirajo in se pripravljajo na izzive v prihajajoči sezoni.

Kljub zdravstvenim omejitvam, ki jih moramo upoštevati, so se v minulih tednih nekateri akrobati in ritmičarke že udeležili prvih tekmovanj.

V sredo, 23. septembra 2020, je v večernih urah potekala prireditev Športnik Vrhnike za leto 2019, kjer si je dolgoletna članica društva Ana Baretič za svoje izjemne uspehe v ritmični karieri prislužila srebrno plaketo. Na podelitvi so pohvale prejele tudi Ana Treven, Klara Martinčič in Živa Mezeg. Po koncu prireditve smo se za nagrado posladkali s sladoledom. Čestitke!

V soboto, 26. 9. 2020, je bila v mariborski športni dvorani Lukna druga prvenstvena tekma za posameznice. Prvo »koronsko« tekmovalje je bilo izvedeno v skladu s smernicami NIJZ, naša dekleta pa so se na njem izvrstno izkazala: Ana je zasedla skupno 13. mesto

(15. rezultat s kolebnico in 15. rezultat z žogo), Kajta je bila 11. (10. rezultat z žogo in 11. s trakom), Živa je zasedla odlično 8. mesto (z žogo je bila 6., s trakom je dosegla 9. rezultat), Anuša je zasedla skupno 7. mesto (z obročem je bila 6.).

Sočasno je potekalo tudi Odprto prvenstvo Bežigrada v skokih na mali prožni ponjavi, kjer so se uspešno izkazali naši akrobati. Trenerka Iza Šraj Miklič je po tekmovanju strnila vtise:

»Akrobati GD Vrhnika že dober mesec in pol pridno vadimo skoke na mali prožni ponjavi in napihljivi akrobatski stezi. Veseli nas, da se nam je v tem času pridružilo veliko novih članov in da se je zanimanje za to športno panogo zopet povečalo.

Tekmovalno obdobje v akrobatiki se je pričelo 26. septembra 2020, s 45. Odprtim prvenstvom Bežigrada v skokih na mali prožni ponjavi. V močni konkurenci so Vrhniki uspešno tekmovali. Najbolj smo se razveselili rezultata Katje Fortuna, ki se je v kategoriji mladink predstavila s prvo izvedbo stegnjenega salta z obratom za 540 stopinj in dosegla 18. me-

Ana s trenerko Uršo na prireditvi Športnik Vrhnike (levo) ter Keja, Alina in Neja na 45. Odprtem prvenstvu Bežigrada (desno)

sto. S svojim prvim nastopom na gimnastičnem tekmovanju nas je navdušil tudi Bor Škof Jelovšek, ki je v kategoriji starejših dečkov dosegel 28. mesto. V isti starostni kategoriji se je Taja Grušovnik med deklkami predstavila z izvedbo dveh novo naučenih skokov. Najštevilnejše zastopana kategorija vrhniških akrobatov je bila trojica mlajših deklic, ki so jo sestavljale Keja Vraber, Alina Blažič in Neja Glavina Klampfer.

Kljub majhnemu številu treningov smo dosegli solidne rezultate, kar pa nas je še dodatno spodbudilo za izpopolnitev izvedbe skokov v nadaljevanju sezone. V naše vrste pa ste še

vedno lepo vabljeni vsi, ki si želite z izvajanjem akrobatskih elementov in prvin 'premagati gravitacijo.'

Vsem tekmovalkam in tekmovalcem, trenerjem Barbari, Izi in Janu ter sodnicam Urši, Špeli in Nini čestitamo!

Že drugo leto zapored nadaljujemo z organizirano vadbo tudi v Občini Idrija, kjer se nam nove interesentke še vedno lahko pridružijo. Letos smo dobili odlične vadbene možnosti v telovadnici Gimnazije Idrija in veseli nas, da je z nami ostala velika večina deklet, ki so bile z nami že lani. Pridružilo se nam je tudi nekaj novih nadarjenih deklet, s katerimi si lahko čez nekaj let obe-

tamo uspehe. Naučili se bomo marsikaj novega in morda celo oblikovali tekmovalno skupinsko sestavo. Čeprav so dekleta različnih starosti, med sabo odlično sodelujejo in trenerka Barbara je več kot zadovoljna. Pri uresničevanju ciljev nam je v veliko pomoč Andrejka L. Kofol.

V oktobru smo začeli z vadbo najmlajših kategorij, in sicer začetniških programov akrobatike in ritmike. Mlade ritmičarke, med katerimi najmlajša članica šteje le dve leti, vodita trenerki Meta in Ajda. Najmlajši akrobati pa trenirajo pod okriljem trenerja Nejca, ki se je društvu pridružil letos.

Konec meseca se bo semi-

nar za nadgraditev trenerske licence v organizaciji Gimnastične zveze Slovenija, kamor bomo napotili tudi dve naši trenerki, ki se že veselita usposabljanja in novega znanja. Izpopolnjevanje in nadgrajevanje obstoječega znanja je ključ do napredka.

Uspehe in utrinke s treningov in tekem lahko spremljate na naši spletni strani <http://5k.amadeus.si/gd/index.php/sl/ali> na našem Facebook in Instagram profilu. Za več informacij nam pišite na društveni e-naslov gd.vrhnika@gmail.com.

Meta Mramor, Gimnastično društvo Vrhnika

Pilates na Vrhniki – skupine do deset oseb

Redno spremljamo priporočila Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS v povezavi s sprejetimi odloki.

Skrbno upoštevamo vsa navodila NIJZ za preprečevanje širjenja virusov. Imamo primerno razdaljo med vadečimi, skupine so sestavljene do deset vadečih, imamo poseben vhod in izhod iz vadbene prostora. Uporabljamo svoje vadbene pripomočke.

Zavedamo se, da je pilates več kot zgolj fizična aktivnost. Ima veliko vlogo za naše mentalno zdravje in tudi za naše socialno življenje. Verjetno veste, koliko bolje se počutite po prijetni uri vadbe – jaz sem kot prerojena. Sami lahko izbirate, ali boste aktivni ali depresivni. Pilates zelo vpliva na naše razpoloženje

in samozavest. Redna vadba pilatesa izboljša naš imunski sistem.

Ena prvih stvari, ki jo opazite ob redni vadbi, je povečanje energije. Še preden se pojavijo fizične spremembe na telesu, opazite, koliko bolj se počutite. Telo postane bolj gibčno, lažje opravljamo domača opravila, imamo več moči in kdo se ob tem ne bi bolje počutil?

Vadeče smo tudi testirale telesno pripravljenost. Bilo je naporno in zabavno, predvsem pa družabno in veselo. Športni vaditelj je zelo pohvalil naše rezultate.

Vadimo vsak torek in četrtek od 19. do 20. ure in od 20. do 21. ure v mali telovadnici OŠ IC na Vrhniki.

Bodimo zdravi.

Društvo Motivakcija,
tel. št.: 040 559 991

PLANINSKI KOTIČEK

Veseli Triglavci na 2244 m visokem Krnu

V soboto, 26. 9. 2020, se nas je devetindvajset Veselih triglavcev odpeljalo v smeri Tolmina prek Vrsnega do parkirišča nad vasjo Krn. Po označeni poti smo nato odšli mimo koč na planini Kuhinja čez pašnike do planine Slapnik. Po krajšem oddihu smo po

prisojni, vseskozi vzpenjajoči se poti nadaljevali mimo Gomiškovega zavetišča na vrh. Zaradi nepozabnih razgledov smo se na vrhu Krna zadržali dlje časa. Krn je točka slovenske planinske poti in je med planinci zelo priljubljen cilj. Med prvo svetovno vojno so na tamkajšnjem območju potekali siloviti boji. Veliko poti, kavern in drugih ostankov je še iz tistega časa. Vrnili smo se po poti vzpona, se še malo zadržali v koči na planini Kuhinja in se nato odpeljali proti Vrhniki.

Besedilo in fotografiji: Jože Školc

MALI OGLASI

Storitve

Računovodske storitve in davčno svetovanje že od leta 1999, Andreja Piskac s. p., Horjulska cesta 116, 1356 Dobrova. 041 581 584 ali 040 904 859, andreja.piskac@telemach.net.

Poučujem klavir in električne klaviature. Sem pedagoginja s petnajstletnimi izkušnjami. Zagotavljam uspeh in zadovoljstvo udeležencev. Poučujem na Vrhniki. Eugenij, Sabina Mivšek s.p. Tičnica 24, Vrhnika. GSM: 041 878 661. Mail: sabina.mivsek@siol.net Lepo povabljeni.

Sem družinska mediatorka. Nudim pomoč pri reševanju sporov. Mediacija je oblika alternativnega reševanja sporov v zadovoljstvo vseh vpletenih, brez posredovanja sodišča. Povabljeni. Kontakt: 041 878 661

Popravljam električno ročno orodje: vrtalne stroje, brusilke, žage ... Previjam rotorje, statorje. Elektromehnika Andrej Mesec, s. p., Ob progi 8, Vrhnika, GMS 051 220 192, elektromehnika. mesec@gmail.com

Psihosocialno svetovanje – Nudim strokovno pomoč pri reševanju vsakdanjih težav ali življenjskih dilem. Učinkovito vam lahko pomagam pri sprejemanju zavestnih odločitev za spremembo in osebnostno rast, kadar iščete odgovore na konkretna in aktualna življenjska vprašanja. Ana Podlipnik, 040 126 826. www.motivacija-insvetovanje.si

Nudim lektorske storitve. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 030 343 000.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih, na primer pomivanja oken, sesanje ... 040 784 718.

Trajno vam odpravim depresijo, razne strahove, tesnobo, izgorelost, ljubosumje, anksioznost, nespečnost, stres, panične napade ... s terapijo EFT. Mojca Nendl, 051-780-724, www.eft.si, mojca@eft.si.

Nudim storitve in svetovanja s področij **delovne terapije in rehabilitacije.** Sem delovni terapevt in Bownov terapevt z izkušnjami na področju rehabilitacije. Alen Bučar Baras, tel. 041 811 732.

Nudim pomoč starejšim osebam na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoči v gospodinjstvu, pri prevozu in spremstvu, komunikaciji ipd. Telefon: 051 234 311.

Nepremičnine, gradnja

Prodamo zazidljivo parcelo na Drenovem Griču, 1200 m², mirna lokacija, z vsemi priključki. Vpisano v ZK. Vabljeni na ogled. 041 404 329.

Kupim manjšo samostojno hišo, Vrhnika z okolico, do 90 tisoč evrov. Telefon: 070 83 73 54.

Ugodno prodam tri zazidljive parcele na Pakem pri Borovnici. Vsi priključki so na parceli (kanalizacija, voda, elektrika). Vabljeni na ogled: 041 631 556.

Kupimo zazidljivo parcelo ali hišo na območju Polhovega Gradca ali Horjula. Prosim pokličite na 051201056.

Prodam zazidljivo parcelo, 1400 m², v okolici Horjula. Telefon: 041 264 702.

Prodam novo kaminsko peč Haas + Sohn, kupljeno leta 2018. Zmogljivost segrevanja do 120 m3 , cena po dogovoru. Telefon: 031 643 212.

Prodam gozd, k.o. VRHNIKA, parcelna številka 402/297, površina 8827m2. Cena 3.000€. Telefon 031 378 804

Prodamo gozdno zemljišče, KO 1983 Babna Gora, parcele št. 2381, 2382, 2383 in 2384. Kontaktni podatki: naprodaj2020@gmail.com

Kupim njivo, sadovnjak ali travnik na Vrhniki ali Stari Vrhniki. Do 5000 m², za samooskrbo. Tel. 051/363-359.

Na Vrzdencu prodamo zazidljivo ravno parcelo v velikosti 800 m². Parcela je na mirni in sončni lokaciji, kjer je odprt pogled v naravo. Voda, elektrika sta na parceli. Telefon: 041 632 370 (Boštjan Škof).

Na Vrzdencu prodamo zazidljivo parcelo v velikosti 3600 m², na kateri že stoji objekt v velikosti 120 m². Voda in elektrika sta na parceli, dostop z javne ceste. Telefon: 041 632 370 (Boštjan Škof).

Najamem z možnostjo odkupa (mogoč tudi nakup) vikend ali manjšo hišo 50 km od Ljubljane. Vse drugo po dogovoru. Tel. 040-485-000.

Na Breznici pri Žireh oddam (pozneje mogoč odkup) v idiličnem okolju vikend – brunarico. Je delno opremljen, ima WC, tekočo vodo, elektrika je na agregat, možnost priklopa na omrežje. Pozimi je cesta spluzena do vikenda. Inf. na telefon 040 565 548.

Ugodno prodam talne in stenske keramične ploščice. Informacije: 041 631 556.

Starejšim osebam nudim pomoč na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoč v gospodinjstvu, prevoz in spremstvo, komunikacija ipd. Telefon: 051 234 311.

V središču Vrhnike prodam garažo, 16 m². 041 312 407

Kmetijstvo

Sadike aronije, črnega ribeza ..., veliki grmi, ki že rodijo. Po dogovoru mogoč prevzem na relaciji Borovnica–Ljubljana. 041 499 424.

Prodam kvalitetna suha drva (okolica Horjula). Telefon: 031 740 792.

Prodam kmetijsko zemljišče, k.o. Blatna Brezovica, več parcel: travniki – njive, barjanska zemlja. Tel. 031 200 375.

Rastlinjak Termoflor, dolžine 3 m, s polico in z dvema oknoma za zračenje,

rabljen le eno sezono, prodam. Cena 700 evrov. Info: 041 784 600 Vrhnika.

Prodam tri velikolistne lipe in dve navadni brezi, višina 2 m, posajeno v loncih, prevzem Borovnica. Telefon: 041 499-424.

Prodam 3 zimzelene rastline, višine več kot 2 m: drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Prodam kocke suhega sena. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Prodam 1000-litrske PVC-cisterne. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Oddam 785 m² veliko zemljišče, primerno za enega ali več vrtov. Lokacija: ob AP Lesno Brdo (pri Drevesnici Kržič). Tel: 031 285 622.

Traktor, mulčar, prikolico, koso, trosilnik, motokultivator, priključke, druge stroje, tudi v okvari, kupim (041 407 130).

Prodam kvalitetna suha bukova drva razrezana na 33 cm. Telefon: 041 777 043.

Prodamo suha bukova drva. Tel. (040) 815-393.

Ameriške borovnice – V juliju in avgustu ponujamo možnost nabiranja borovnic v nasadu za lastno uporabo. Vabljeni! 041 943 586.

Ugodno prodam nerjavno kletko za ptiče. Informacije: 041 631 556.

Ugodno prodam 2,5 m³ **suih smrekovih plohov.** 041 878 921 ali 01 75440 25.

Prodam suha drva (bukova ali mešana). Mogoča razrez in dostava. Telefon 031 584 801.

Prodam suha bukova drva, rezana po želji, lahko tudi dostavljena. 041 388 442.

Prodam suha bukova drva, cena 55 evrov za kubični meter, po dogovoru mogoča razrez in dostava. Telefon: 068 165 373.

Ostalo

Prodam 40 kom stolov. Železno ogrodje, sedalo leseno. Cena: 5,5 €. Miza: 12 €. 041 670 726, Borovnica

Prodam rolerje Bladerunner, št. 36/37, ali zamenjam za drva. Tel. 041 87 87 39.

Prodam 300-litrski samostoječ boiler, rostfrei, z vsemi priključki, malo rabljen. Cena 200 evrov. 040 250 473.

Vabimo vas na proučevanje Svetega pisma v majhni skupini na Vrhniki. Dobivamo se mladi in stari, družimo se, delimo izkušnje in proučujemo. Prijave na 040 475 703.

Zelo ugodno prodam tridelno garnituro za izvajanje magnetne terapije (velika in mala blazina ter obroč). Zelo malo rabljeno. Zraven je tudi priročnik za uporabo. Tel. št. 051 353 057.

Prodam eliptični trener, orbitrek ter navadno sobno kolo. Tel. št. 051 353 057.

Ugodno prodamo kuhinjo, sedežno garnituro, jedilno mizo s stoli – lepo ohranjeno. Cena po dogovoru. Info, Uroš: 031 766-509.

Zaradi bolezni ugodno **prodam stroj za izdelavo novoletnih okraskov.** Stroj prodam z vsemi pripomočki. Informacije: 041 631 556.

Prodam tri zimzelene rastline, višine več kot 2 m:

ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

KVALITETA PO UGODNI CENI

DOSEGLJIVI 24/7

LESNAMONT

KROVSTVO, KLEPARSTVO, ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

Vse delo na projektih opravimo sami, ne najemamo podizvajalcev. Imamo svoje stroje in orodje, s katerimi zagotavljamo visoko kvaliteto in zaključek projekta v dogovorjenem roku.

LESNA MONT D.O.O.

VERD 136B

1630 VRHNIKA

M 041 792 742

M 041 928 975

ZORAN.BULAJIC@GMAIL.COM

WWW.LESNAMONT.SI

LESNAMONT

Zaposlimo nove sodelavce za delo na strehi.

MM GOZDARSTVO, d.o.o.

► **SEČNJA IN SPRAVILO LESA**

► **PREVOZI Z GOZDARSKO PRIKOLICO**

► **ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ**

► **PRIPRAVA DRV**

041/706-359

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.matic.malovrh@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Kupim mizarski ponk, starejše izvedbe. Tel.: 041 631 556.

Prodajam prikolico za osební avto, domače izdelave, z dokumenti. Tel.: 031 841 510.

Prodajam aluplatisča, skoraj nova, od ford fieste, 14 col. Telefon: 051 307 208 ali 01 3641 288.

Prodajam novo belo motoristično čelado Lazer helmets, LZR, model e9yh-of 865, velikost M57/58. 1050g. Inf. na tel. št. 041 828455.

Prodajam dnevno sveža in vložena **prepeličja jajčka.** Naročilo: 041 645 558.

Prodajam električni invallidski voziček – juvo b4, širši model, letnik marec 2019, zelo malo rabljen. Cena 2500 evrov oz. po dogovoru. Tel. 01 7565286, 041 661 512.

Ugodno prodajam mlin za sadje in stiskalnico. Tel. 041 446 028.

Prodajam starejši fotoaparát, znamke Pentax. Telefon 051 307 208 ali 01 364 12 88.

Prodajam šahovske knjige: Šah za najmlajše (za začetnike, 4–6 let); Šah za osnovne šole 1 (nadalje-

valna); Šah za osnovne šole 2 (nadaljevalna). Knjige so nove. Nova metoda z malimi šahovnicami, novost v Sloveniji! Tel.: (041) 257-176.

Prodajam sinonimni slovar. Slovar je nov, še nerabljen. Obsega 1292 strani. Cena ugodna. Tel.: (041) 257-176.

Ugodno prodajam nove »pante« za vrata, okna, omare itn. Cena samo en evro. Informacije na 041 631 556.

Izposoja električnih, cestnih in gorskih koles. Info: www.polkadot.si, 031 544 959.

Prodajam razne stole, mize. Telefon: 041 583 629.

Prodajam nov vzdán štedilnik na drva. Tel.: 041 670 726 (Borovnica).

Prodajam šivalni stroj Singer, star že 90 let. Dela brezhibno. Tel.: 070 670 933 ali 01/3641 288.

Starinsko omáro, kuhinjsko kredenco, mizarsko mizo, skrinjo, mizo, stole, klop ... kupim 041 623 165.

Ugodno prodajam mlin za sadje in grozdje ter hidravlično stiskalnico (prešo) za stiskanje soka itn. Prodajam tudi posode »rostfrej« s pipo. Informacije 041/631-556.

Prodajam peč za centralno kurjavo na olje in plin z go-

rilnikom in vsemi priključki (termostati, ekspanzijska posoda); cena 200 €. Telefon 040 747 709.

Prodajam jedilno mizo (90 cm × 90 cm) in štiri oblazinjene kuhinjske stole. Pohišstvo je rabljeno, vendar lepo ohranjeno. Cena kompleta je 40 evrov. Telefon: 040 747 709

Ugodno prodajam domač grozdni in jabolčni sok. Tel.: 041 631 556.

Prodajam omáro za dnevni prostor, štiridelna, širina omare je 280 cm, višina pa 190 cm. Prav tako **prodajam še raztegljivo mizo** za šest oseb, novo. Telefon: 070 670 933 ali pa 01 3641 288.

Prodajam 550 značk – vseh vrst. Telefon: 070 670 933 ali 01 3641 288.

Prodajam raztegljivo češnjavo mizo, še popolnoma novo. Telefon: 070 670 933 ali 01 3641 288.

Prodajam gorilnik za olje Hansa, 12–48 kW, rabljen dve leti. Tel: 041 807 941.

Odkupujem vse vrste starin: mizarski ponk, skrinje, orodja, kipe... 051 258 936

»Instrukcije«

Instrukcije kemije, telefon: 031 352 124. Zelo uspešno, z

dvajsetletnimi izkušnjami, inštruiram kemijo za gimnazije, druge SŠ, osnovno šolo in pripravljám za maturo. ATO-KEM. Zlatko Šorn. s. p., e-pošta: zlatko.sorn@siol.net

Nudim učno pomoč šolobveznim otrokom. Po izobrazbi sem pedagoginja in imam veliko izkušenj ter zagotavljam odlične rezultate. Več informacij: 051 346 179

Inštruiram matematiko za osnovno in srednjo šolo, tudi na vašem domu. Informacije na telefonsko številko: 031 392-842.

Ima vaš osnovnošolce ali srednješolce **težave pri matematiki?** S svojim znanjem in izkušnjami na področju pomoči pri učenju matematike lahko pomagam, da bodo te težave hitro mimo. Pokličite na 041 621 343. Slavica Peševska.

Ponujam instrukcije za angleščino za osnovnošolce in osnovnošolke. 040 524 640.

Inštruiram angleščino in slovenščino za osnovnošolce in srednješolce. Sem profesorica z dolgoletnimi izkušnjami pri inštruiranju. Tel.: 031/350-076.

Ponujam instrukcije za angleščino, slovenščino in matematiko. Zagotavljam uspeh. Lepo povabljeni. GSM: 041 878 661, Sabina Mivšek, Tičnica 24, Vrhnika.

ŽALNO PETJE

Pevci Okteta Raskovec polepšamo slovo od vaših najdražjih.

Kulturno društvo Krizantema

www.kd-krizantema.si

Franci Končan, 041 730 559

FRIZERKA META

Jesen in zima našim lasem in lasišču prinašata nemalo težav.

V salonu se oglasite na nego las in po nasvet kateri produkti so pravi za vaše lase in lasišče, ter se s tem izognite vsem prihajajočim težavam.

Poleg negovalnih tretmajev vam v salonu ponujamo tudi moško in žensko striženje za vse generacije, modna barvanja, ličenje in oblikovanje pričeske za posebne priložnosti.

Naročila na telefon: **031 219 541**
ali se osebno naročite v salonu
Pod Hruševco 48C
nad BJ Fit Studiom

Frizerka Meta
Meta Bizjan s.p.
Strmica 11
Vrhnika

NORAKCIJA -25%

NA MENJAVO IN CENTRIRANJE PNEVMATIK

POHITITE! DO 10.11. IN PO 20.11.!

ODLIČNE CENE PNEVMATIK. NUDIMO TUDI HRAMBO!

STORITEV ŽE OD: **21,96€**

NAROČITE SE: 01 750 62 11

S TEM KUPONOM VAM PRIZNAMO 25% POPUSTA NA MENJAVO IN CENTRIRANJE PNEVMATIK! POTREBNO JE PREDHODNO NAROČILO PREKO TELEFONA. EN KUPON VELJA ZA ENO VOZILO. ZGORAJ NAVEDENA CENA STORITVE 21,9€, AKCIJA TRAJA OD 15.10.2020 DO 10.11.2020 TER OD 20.11.2020 DO 31.12.2020.

MG Recharge yourself

100% električen
doseg (NEDC) 335 km
doseg (WLTP) 263 km
avtomobilska garancija 5 let ali 150.000 km
garancija na pogonsko baterijo 8 let ali 150.000 km

že od **25.790,00 €**

AVTOTRADE VRHNIKA

Vozila so na zalogi. Cena že vključuje subvencijo EKO sklada RS.

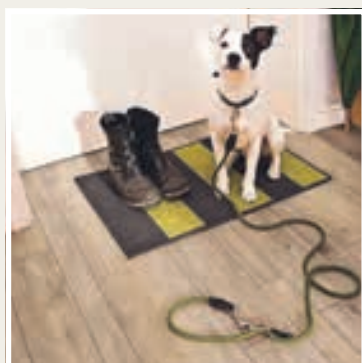
EFCOM d.o.o., Loška cesta 13 a, 1358 Log pri Brezovici
Kontakt: **01 7506 800** Mail: **info@efcom.si** www.efcom.si

Širok izbor talnih oblog

- > Vrhunske VINILNE talne obloge od PROJECT FLOORS,
- > EUROFLEX plošče iz reciklirane gume za pod otroška igrala,
- > Športni podi za fitnese in športne dvorane od KRAIBURGA,
- > PVC talne obloge, ki ustrezajo najnovejšim zahtevam od POLYFLOR,
- > Talne obloge iz gume kavčuka za poslovne prostore od ARTIGO,
- > Gotovi parketi od GRABO.

M 070 551 680

**Svetovanje,
prodaja,
dobava
in montaža
talnih oblog!**

Avtohiša SELIŠKAR
IOC Zapolje I 2a, 1370 Logatec

ODKUP RABLJENIH VOZIL

s slovenskim poreklom

PLAČILO - TAKOJ -

01/75-02-252 | 040/307-711

*Sedaj si z Bogom in v srcu boli, ker te ob nas več ni,
a ne pozabimo nikdar, saj v mislih naših za večno si.*

ZAHVALA

V 80. letu se je poslovil naš dragi mož, oče in ata

VINKO KODELJA
(1940-2020)

Ob boleči izgubi moža, očeta in ata se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku Jožefu Pojtu ter gospodu kaplanu Janezu Potisku za lepo opravljen obred, pevcem in pogrebni službi Vrhovec iz Drenovega Griča za vso organizacijo pogreba ter Društvu upokojencev Log pri Brezovici in Slovenskemu gornišskemu klubu Skala, ki sta ga skupaj pospremila na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi patronažni sestri Aniti Cimerman, njegovemu osebnemu zdravniku dr. Igorju Tasiču in medicinski sestri Mojci Žohar ter celotni urgentni ekipi iz Vrhovca in Ljubljane za vso njihovo pomoč.

Žena Pavla, hči Monika in sin Damijan z družinama, ter sestra Francka in brat Lojze z družinama
Log, oktober 2020

*Hitro življenje se odvija, čas beži,
ne zavedamo se, da te več ni.
Pogrešamo te vsi,
v naših srcih ostal boš ti.*

ZAHVALA

Za vedno se je poslovil dragi mož, oči, dedi

MILOVAN NOVARLIČ
(2. 9. 1950 - 4. 10. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo sosedoma Viliju Šalamunu, Ostoju Miškiču, PGD Borovnica, ter zdravstvenemu osebju iz Vrhovca. Hvala tudi pogrebni službi Pieta, gospe Marjeti Reberšek za žalni govor ter vsem, ki so ga kljub izrednim okoliščinam pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Božana, hčerka Jadranka in sin Zlatko z družinama ter drugo sorodstvo

Z vami že od leta
1973

Nasčasopis

www.zavod-cankar.si/nascasopis

Vrhovca,
Borovnica,
Horjul,
Dobrova-Polhov Gradec,
Log-Dragomer

*Na svetu si, da gledaš sonce.
Na svetu si, da greš za soncem.
Na svetu si, da sam si sonce in da s sveta odganjaš sence.*
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, dedija, brata, strica in prijatelja

SLAVKA ČAČIČA
(1943 - 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, za izrečene besede sožalja ter darovano cvetje in sveče.

Vsi njegovi: Milena, Sašo, Milena, Aleksander, Sara, Tara, Dejan, Mateja, Miha, Ivana
Ljubljana, oktober 2020

*Dobrota tvojih rok ne mine,
čas ohranja nam spomine
in hvaležno misel nate.*

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je zapustila draga žena,
mama in babica

VANJA BARTOLIČ
(1962-2020)

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu.

Žalujoci: mož Božo, sin Miha in hči Petra z družino ter vnuka Aleksander in Ela

ZAHVALA

14. oktobra 2020 je tiho odšel od nas naš ata

CIRIL KOREN
iz Hrastenec pri Polhovem Gradcu
(1932-2020)

Hvala vsem, ki ste bili del njegove 88-letne življenjske zgodbe in hvala vsem, ki ste bili v mislih z nami in z njim v času slovesa.

Vsi njegovi

LAVANDA POGREBNE STORITVE

MARJAN ŽVOKE LJ S.P.
PODOLNICA 33, HORJUL

041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR
www.usluge-lavanda.si

KAMNO SEŠTVO

DOLNIČAR

OKENSKÉ POLICE • STOPNICE
KUHNJSKI IN KOPALNIŠKI PULTI
PORTALI • BALKONSKÉ OBROBE
NAGROBNI SPOMENIKI

Dolničar d.o.o., Sinja Gorica 34, Vrhnika, tel.: 040 223 105
♦ ♦ ♦ e-mail: marko.dolnicar@siol.net ♦ ♦ ♦

POGREBNE STORITVE VRHOVEC

DRENOV GRİČ 128, VRHNIKA

24 – URNA DOSEGLJIVOST ☎ 01/755 14 37
☎ 041 637 617

IZVAJAMO CELOTNE POGREBNE STORITVE
NA OBMOČJU OBČIN VRHNIKA, DOBROVA,
POLHOV GRADEC, LOG, HORJUL ...

NUDIMO VAM
TUDI ŽALNE
ARANŽMAJE
BREZPLAČNA
DOSTAVA

POGREBNA SLUŽBA PIETA

24-urna dosegljivost

Franci Tršar s.p.
Gabrče 9, 1360 Vrhnika
e-pošta: franci.trsar@siol.net
pieta.trsar@gmail.com
www.pieta.si

031 774 939
051 371 177
041 930 936

POGOBENI IZVAJALEC NA POKOPALIŠČU VRHNIKA

ZAHVALA

ANGELA OGRIN

(1929–2020)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje. Hvala gospodu župniku in Pogrebni službi Vrhovc za lepo opravljen poslovilni obred. Posebna zahvala zaposlenim v Domu upokojencev Vrhnika.

Žalujoči: hčerka Irena in sinova Darko in Brane z družinami
6. oktober 2020

*Usoda kruta je hotela,
Tebe nam je vzela.
Odselil si se tja,
kjer ni več trpljenja in gorja.*

VINKO JEREB

(1952–2020)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Posebna zahvala župniku Matevžu Mehletu in Ladimirju Jeksetiču, Pogrebni službi Vrhovc ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: hči Damjana in sin Robi z družinama ter sin Matej z Majo

*Odšel si tja,
kjer ni mučenja.
Tolažimo se s tem,
da uživaš sladek sen.*

ZAHVALA

JAKOB KONČAN

(1937–2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali sveče, denarno pomoč, besede tolažbe. Posebno se zahvaljujemo dr. Idi Rus, patronažni sestri in ZD Polhov Gradec za vso skrb, nego in čustveno podporo, ki ste jo dajali nam in pokojniku v času njegove bolezni. Hvala Pogrebni službi Lavanda, predsedniku Čebelarskega društva Dolomiti Janku Prebilu za ganljive besede slovesa in g. župniku Bogdanu Oražmu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Ivanka, hči Majda, Marko, vnukinji Kaja, Maša, sestra Mici, Tone

*Srce je omagalo, dih je zastal,
a nate spomin bo vedno ostal!*

ZAHVALA

Ob izgubi hčerke in sestre

ANITE HRESTAK

(15. 9. 1977 – 1. 10. 2020)

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in prijateljicam, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in pomoč. Zahvala tudi prijaznemu osebju bolnišnice (Onkološki inštitut) v Ljubljani in ZD Vrhnika. Hvala Pogrebni službi Vrhovc in duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: mama Ana, oče Marijan in brat Marijan
Vrhnika, oktober 2020

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža in očeta

MATEVŽA NARTNIKA

(9. 9. 1940 – 4. 9. 2020)

iz Žej pri Ljubljani

Vsem, ki ste nama v težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoči: žena Mimi in hčerka Marinka

ZAHVALA

V 89. letu se je poslovila naša teta

FRANČIŠKA FERFOLJA

(1932–2020)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se Domu upokojencev Vrhnika za skrb in nego. Hvala gospodu župniku, pevcem in Pogrebni službi Vrhovc za lepo opravljen poslovilni obred.

Vsi njeni nečaki
Verd - Vrhnika oktober 2020

V 90. letu nas je za vedno zapustil dragi mož,
oče, dedi in pradedi

RADO KASTELIC

z Vrhniko.

Od njega smo se v družinskem krogu poslovili 13. 9. 2020.
Zahvala prav vsem za pomoč in izrečeno sožalje.

Vsi njegovi

*Vekovečna dragih je bližina.
Smrt je le združitev na večer.
Zemlja skupno je pribežališče
in poslednji cilj vseh nas je mir.
(Mila Kačič)*

ZAHVALA

KAROLINA MIKUŽ

(1928–2020)

Iskrena hvala vsem prijateljem, sorodnikom in sosedom za izrečeno sožalje, darovane sveče in za spremstvo na zadnji poti. Hvala gospodu župniku Mohorju Rihtaršiču za lepo opravljen poslovilni obred, hvala tudi Domu upokojencev Vrhnika za vso skrb in nego.

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi
Vrhnika, 2020

..... S U D O K U

A complex black and white maze with a single entrance and exit. The maze is rectangular and filled with a dense network of black lines forming walls. The entrance is located at the top center, and the exit is at the bottom center. The maze is composed of many small, interconnected paths and dead ends, creating a challenging puzzle.

Nasčasopis Izdajatelj: Zavod Ivana Cankarja Vrhnika. Soizdajateljice: občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec, Log - Dragomer. **Urednik:** Gašper Tominc. Časopis izhaja praviloma vsak zadnji ponedeljek v mesecu. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v omenjenih občinah. Ponatis posameznih delov ali celote ča sopisa za objavo v drugih medijih je mogoče samo s pisnim dovoljenjem uredništva. Uredništvo si pridružuje pravico, da nenaročenih prispevkov ne objavi. Pisma bralcev morajo biti obvezno opremljena s polnim naslovom s telefonsko številko. **Naslov:** Nasčasopis, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika. Telefon uredništva: 01 7506 638, telefon tajništva: 01 7506 630. elektronski naslov: nascasopis@zavod-cankar.si. **Celotna grafična podoba Našega časopisa:** Studio OKUSI - Vrhnika, oblikovalec: Jani Govekar. **Grafična realizacija:** Tomograf, Tomo Cesar, s.p., naklada 13 900 izvodov. **Lektoriranje:** Marjetka Šivic in Maša Milčinski. **Cena zahvale:** 68,72 evra. **ISSN:** 2536-4073

Prodaja in servis mobilnih aparatov

- ▶ nakup mobilnega aparata (podaljšanje naročniškega razmerja Telekom Slovenije in redna prodaja)
- ▶ zamenjava Lcd zaslona, baterije, ohišij in polnilnih konektorjev
- ▶ ohranitev in prenos podatkov

Sklepanje in urejanje mobilnih/fiksnih naročniških razmerij za Telekom Slovenije

f MEGA PHONE VRHNIKA

meg@phone

DELOVNI ČAS:

Pon-pet od **8.00-19.00**

Sobota od **8.00-13.00**

TC MERCATOR VRHNIKA

Robova cesta 6, T: 01 755 71 61 / M: 041 342 000, mega.phone@siol.net

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

Nakupujte preko spleta na www.rotar.si

Vse za sadjarstvo, vinogradništvo, gozdarstvo, urejen vrt in dom na enem mestu!

Pihalniki listja

Motorne žage

Sekire

Cepilniki za drva

Visokotlačni čistilniki

Črpalke

Okrasni pesek, lubje, sveče, zelenje, ikebane in vse ostalo kar potrebujete za ureditev grobov. Ikebane za vas izdelujemo tudi po naročilu.

Vrtni center

Eurogarden Dobrova
Podsmreka 7b, Dobrova

Eurogarden Krško
Cesta krških žrtev 147, Krško